

Vol. IV

No. 2

11th March, 1980.

(Tuesday)

21 Phalgun, 1901 S. E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT
CONTENTS

	PAGES.
Oral Answers to Questions.	.. 169
Short Notice Questions and Answers.	.. 198
Papers Laid on the Table.	.. 214
Government Bill :	
The Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1980.	.. 215
Annual Financial Statement (Budget) for 1980-81 :	
* Voting of Demands for Grants :	
Co-operation, Forests, Animal Husbandry, Dairy Development, Fisheries, Agriculture.	215

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

By D. Kondaiah Chowdary.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Twentieth Day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Tuesday, the 11th March, 1980.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

Establishment of Handloom Finance Corporation

25—

*5124 Q.—Sri G. Mallikharjuna Rao (Gurazala):—Will the Minister for Elections and Textiles be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the government to establish Handloom Finance Corporation;

(b) the functions of the said corporation and

(c) the time by which it will come into force?

ఎన్నికలు, జాబ్, ముద్రణ, స్టేషనరీలు మరియు మంత్రి (శ్రీ సి.దాస్) —
(ఎ) లేదా.

(బి) (సి) ఈ ప్రశ్నలు ఉత్తరం కావు

శ్రీ పూల సబ్బయ్య (పూర్ణాపూర్):—లేదు అన్నారు. కాని చేనేత కార్మికులకు వున్న ఆర్థిక దుస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ సంస్థ ఏర్పాటు చేసే ఆలోచన ఏదైనా ప్రభుత్వం మరల చేస్తుందా?

శ్రీ సి.దాస్:—అధ్యక్షా, చాలా కాలం నుంచి ఈ చేనేత పారిశ్రామిక కుల ద్వారా వారికి సెవరేట్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ కావాలి అనేది చాలా రోజుల నుండి వారి కోరిక వుంది. ఈ విషయంలో రిజర్వు బ్యాంకు వారిని కూడా అడగడం జరిగింది రిజర్వు బ్యాంకు వారు ఒప్పుకోవడం లేదు. ఎందుకంటే మరల ఒక ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ పెట్టి దానికి సెవరేట్ గా డబ్బు ఇవ్వడము అనేది సార్వత్రిక కాదు అనే పరిస్థితిలో ఇప్పుడు ఈ విషయం రిజర్వు బ్యాంకు వాళ్లు ఇంటర్వ్యూ చేతు లి వర్సెంటు అయినా ఈ చేనేత పారిశ్రామిక కులకి రిజర్వు బ్యాంకుతోనే యివ్వాలి అనే కోరికతోనే వాళ్లు తగ్గించి యిస్తున్నారు అందు చేత ఈ సెవరేట్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ పెట్టడం సాధ్యంకాదని ఒక వేళ పెట్టి నట్లయితే పూర్వపు ఫైనాన్స్ బ్యాంకుకు పోవలసిన అవసరం వుంటుంది. వారి చేతు కూడా 18 వర్సెంటు అవుతుంది. 18 వర్సెంటు అయితే యింకా

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

రెండు రెస్పాంటు చేరిన 15 పెర్సంటు. దీనివల్ల పువయోగము శిదు అనే కారణం చేత ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ పెట్టడం లాభదాయకం కాదేమోనని ప్రభుత్వం అనుకుంటూ వుంది. రెండవది తమిళనాడు లో హోండ్లూమ్ ఫైనాన్స్ అండ్ ప్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ వుంది కదా మీరు ఎందుకు పెట్టకూడదు అని అడగవచ్చు. వారు పెట్టింది కోవరేటివ్ స్థాయిలో లేనటువంటి హోండ్లూమ్స్ వారికి సహాయం చేయడానికి గాను వారు తెచ్చే డబ్బు కూడా ప్రయివేటు ఫైనాన్స్ బ్యాంకునుంచి తెస్తున్నారు. వారు తెచ్చేది ఎంత అంటే 12 వర్సంటు వడ్డీకి వారు తెస్తున్నారు. ఈ ప్రయివేటు ఫోల్డ్లో పెట్టకంటే వీవర్స్కి 14 వర్సంటుకు లోను వారు యిస్తున్నారు. అందుచేత యిది ఎంత పెద్ద పువయోగకరంగా లేదేమో అని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నరసేపల్లి):—12 వర్సంటు 14 వర్సంటు అనే దానికి అది రెండు పెర్సంటు ఎక్కువో తక్కువో గాని కనీసం మనకు పున్న ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ ద్వారా అయినా ప్రతి కార్మికునికి వెయ్యి రూపాయల వరకు తప్పనిసరిగా అప్పు యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా? ఎందుకంటే కమర్షియల్ బ్యాంకుల ద్వారా పోతే యిప్పుడు నూటికి ఐదుగురు వరకు యివ్వడం లేదు. ఆ ఊరిలో ఎవరు బాకీ వున్నా కూడా యివ్వము అని చెప్పడం జరుగుతూ వుంది. అందుచేత ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ ద్వారా ప్రతి కార్మికునికి వెయ్యి రూపాయలు తప్పనిసరిగా అప్పు యిప్పించేటటువంటి ఏర్పాటు అయినా చేస్తారా? ఈ రెండు రూపాయల యింటరెస్టు యిటు అటు ఆనేది తరువాత చూడవచ్చు.

శ్రీ సి. దాస్ :—అధ్యక్షా, ఇది సక్రమంగా ఎవెక్సు బ్యాంకు సెంట్రల్ బ్యాంకు స్టేటు బ్యాంకు ఈ వీవర్స్కి సక్రమంగా యివ్వడంలేదు అనే అభిప్రాయం తోనే ఈ సభలో మా సెక్రటరీ ఇ డిస్ట్రీక్ట్, హోండ్లూమ్స్ డైరెక్టర్ వారు అందరు కూడా బ్యాంకు మేనేజింగు డైరెక్టర్లతో చర్చ జరపడం జరిగింది. వీవర్స్కి లోను యిప్పించి అంగీ రించినారు ఆ యిబ్బంది ఇకమీదట వుండదు అని నేను భావిస్తున్నాను.

Implementation of Uniform Postmortem Code in Andhra and Telangana Regions

26—

*3934 (S) Q—Sri K. Satyanarayana (Repalle), Smt. G. Dhana Suryavathi (Nidumolu) and Sri M. Omkar (Narsampet):—Will the Minister for Home and Forests be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the Government issued an order about 10 years back for implementation of uniform postmortem code, in Andhra and Telangana regions ;

(b) whether it is also a fact that the said order has not been complied with so far ; and

(c) if so, the reasons therefor and the steps taken for its compliance ;

శ్రీ కె. రోశయ్య (హోంకా, మంత్రి తరపున) :—(ఎ) అవునండి. పోస్టుమార్టం పరీక్ష (శవ పరీక్ష) నివేదిక ఇవ్వడం కోసం తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉపయోగించే నమూనానే రాష్ట్రమంతటా ఉపయోగించ వలసిందిగాను, వైద్య శాఖ వారు ఈ నమూనాలను ప్రభుత్వ ముద్రణాలయంలో అచ్చువేయించి, వైద్య అధికారులకు సరఫరా చేయవలసిందిగాను 1958లో ఉత్తరువులు జారీ చేయబడినాయి.

(బి) తెలంగాణా ప్రాంతంలో, పోస్టుమార్టం నివేదికలను నిర్ణీత నమూనాలో వ్రాసి ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. ఆంధ్రప్రాంతంలో, ఆ రిపోర్టులను అదే నమూనాలో తయారు చేస్తున్నారు. కాని వాటిని వైద్య అధికార్లు తమ వద్ద ఉంచుకొని, వాటి సంక్షిప్త నివేదికను కోర్టుకు పంపుతున్నారు.

(సి) ముద్రిత నమూనాల కొరతవల్ల, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో వైద్య అధికార్లు సంక్షిప్త నివేదికలను ఇస్తున్నారు. ఇప్పుడు ఆ నమూనా ప్రతులను అచ్చువేయించడం జరిగింది. వైద్య అధికారుల దరికి పంపిణీ చేసే నిమిత్తం వాటిని వైద్య విద్య పరిపాలన శాఖ ద్వారెక్కరుకు సరఫరా చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—జావిలో వడి చనిపోతే మూడురోజులు శవము కుళ్ళిన తరువాత కూడా దానిని తీసుకొని ఏదో పబ్లిక్స్ లర్ స్థలానికి హాస్పటలు ఉన్న చోటికి మోసుకుపోమ్మని చెప్పి వారిని బాధిస్తున్నారు. అలాంటి సందర్భంలో స్పాటు మీదనే వచ్చి పోస్టు మార్టమ్ చేసేదానికొరకు ఉత్తర్వులు చేస్తారా? తీసుకుపోవడం పెద్ద సమస్య అవుతోంది. పోలీసులు తీసుకుపోలేక పోతున్నారు. వారి బంధువులు తీసుకుపోలేని పరిస్థితికూడా ఉంటుంది. అది ఊహించే స్థితికి వస్తుంది అందుకని పక్కిదెంటు అయిన సందర్భంలో అన్ డిస్పాట్ ఉచ్చి పోస్టుమార్టమ్ చేయడానికి డాక్టర్లను ఆదేశిస్తుందా ప్రభుత్వం అలాంటి వుత్తర్వులు జారీ చేస్తుందా?

శ్రీ కె. రోశయ్య :—పోస్టుమార్టమ్ హాస్పటలులో చేయవలసిందే తప్ప స్పాటులో చేయడానికి సాధ్యంగాదు. ఒకటి మాత్రం వాస్తవం. జాప్యము లేకుండా వెంటనే ఆన్ ప్రైవేట్ లో అలాంటి కార్యక్రమానికి హాజరు కావాలి అనే ఉత్తర్వులు ఇవ్వడానికి ఎలాంటి అభ్యంతరము లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ప్రభుత్వ వాహనములో అయినా తీసుకుపోవడానికి ఏర్పాటు అయినా చేయండి. లేకపోతే వారిని స్వయంగా తీసుకుపోమ్మంటే చాల అవస్థ అవుతుంది.

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎన్. రెడ్డి (విశాఖపట్నం—II) :—నాలుగు గంటలకు హాస్పటలులో పోస్టుమార్టము క్లోజ్ చేస్తున్నారు ఏదైనా బిస్సు ప్రమాదము జరిగి ఒక 10 మంది చనిపోతే ఒక పెద్ద ఆందోళనతో వేలాది మంది వచ్చేస్తున్నారు. ఏదైనా పవర్ ఫుల్ లైటింగు ఉపయోగించి రాత్రికూడా పోస్టుమార్టమ్ చేసేదానికి ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య :—అధ్యక్షా, అలాచేస్తే డాక్టర్ల వర్కింగు అవర్సుకి వాటికి సంబంధించిన సమస్య ఉత్పన్నం అవుతుంది, అయినప్పటికి కూడా

సభ్యులు చేసిన సూచనలు దృష్టిలో ఉంచుకొని అట్లా చేయడానికి అవకాశం ఉన్నదేమో, రాత్రివేళ కూడా చేయడానికి సాధ్యం అవుతుందా అనే విషయం కూడా పరిశీలిస్తాము.

(శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— పోస్టుమార్జమ్ హాస్పటలులోనే కాదండి డాక్టోరం ఒక ప్రత్యేక గది ఉంటుంది, ఆ గదిలో చేస్తారు. నక్స్ లైట్లను చంపిన సందర్భంలో పోలీసులు డాక్టర్ ను స్పాటులోనికి, ఆడవిలోనికి తీసుకువెళ్ళి అక్కడికక్కడనే పోస్టుమార్జమ్ చేసిన ఉదాహరణలు ఉన్నాయి రికార్డులలో. అందుచేత స్పాటుమీద చేయడానికి వీలులేదు అదానికి వీలు లేదు వంటిమీద ఏమీ చెబులు ఉన్నాయి, ఏ అవకాశం చెబు ఉన్నది, ఏ రకమైన ఆయుధముతో చెబు తగిలినది అనేది చూడడానికి తప్ప ఏమీ లేదు. ఇది ఒక ప్రొపొజిటివ్ పోలిసిషన్ కాదు. అట్లా స్పాటులో చేసినవి కొన్ని వందలు ఉన్నాయి. రామవరెడ్డిగారు చెప్పినది బాగా ఉంది. శవాన్ని పోస్ట్ మార్ట్ చేసి తీసుకువచ్చే అవకాశం లేనటువంటి పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు రెండవ ఆల్టర్నేటివ్ వారు చెప్పింది ప్రభుత్వ వాహనాన్ని అయినా తెప్పించండి లేకపోతే స్పాటుమీది: డాక్టరుని అయినా పంపించండి, ఈ ఏర్పాటు చేస్తారా ?

(శ్రీ కె. రోశయ్య :— అంబులెన్సులు అన్ని ఆస్పత్రులలో లేవు. 8-40 a.m. ఉన్న చోట ఆల్యం లేకుండా వెంటనే చేయడానికి ఏ మార్గం సాధ్యం అవుతుంది అని చూడమని చెప్తాము.

(శ్రీ సి హెచ్. విజ్ఞాన రెడ్డి (నర్సాపూర్) :— పోస్టుమార్జం ఆస్పత్రులలోనే చేస్తారు అని చెప్పారు. ఇది సిటీలో మాత్రమే జరుగుతున్నది, తాలూకాలో ఆస్పత్రులలో చేయరు. ఇతర చోట్లకు తీసుకువెళ్ళి చేస్తారు. గ్రామాలలో తాలూకా సెంట్రులలో ఒక్కడిక్కడే చేసే సాంప్రదాయం ఉన్నది. దానిని కొనసాగించేందుకు ప్రయత్నం చేస్తారా ?

(శ్రీ కె. రోశయ్య :— ఇది మెడికల్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన ప్రశ్న. Anyway I will pass on the information to concerned Minister.

Introduction of Cumary Cultivation in the Forest Lands

27—

*5156 Q.-Sarvasri A. Mohan Reddy (Thamballapalli) and K.B. Siddaiah (Puttur);—Will the Minister for Home and Forests be pleased to state:

(a) whether there is any proposal in Forest Department to introduce cumary cultivation in the Forest lands and lease out the same to poor and Backward ryots; and

(b) if so, whether they are ready to give on lease to grow Fruit trees?

(శ్రీ కె. రోశయ్య (హోంశాఖామంత్రి తరపున) :—(ఎ) అవునండీ.

(బి) కుమ్రుసాగు ఒక అంతర్ సాగు. క్రొత్త గా అడవి పెంపకం ప్రారంభించిన అడవులలో కాలుదార్లు మూడే డ్లపాటుమాత్రం తీగసాగు చెట్లు తప్ప, వ్యవసాయ పంటలను పండించటానికి వీలవుతుంది, అందుచేత కుమ్రుసాగు అయినచోట పండ్ల చెట్లు పెంచడానికి అనుమతించడం లేదు.

శ్రీ గోవింద రావు (అనకాపల్లి):—రాష్ట్రంలో ఈ కుమ్రు వ్యవసాయం ఎక్కడెక్కడ అనుమతించారో చెబుతారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:—ఇప్పటివరకు ఇది పరిశీలనలో ఉంది ఎక్కడన్నా అటవీ స. వద పెంచుతున్న పార్లమెంటులో వేస్తే అభ్యంతరం లేదు. ఇంకన్నా ఈ స్కీము కిందకు ఏవీ రాలేదు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—కుమ్రు పద్ధతి ఇదివరకు ఉన్నదే. తరువాత సన్నెండు చేశారు. అడవులకు నష్టం వస్తున్నదని. తరువాత మళ్ళీ ఇవ్వాలని వచ్చింది. దీనివల్ల అడవులు నష్టపడవు. అడవులు పెంచేచోట్ల ఉన్న భూమి స్థలంలో సేద్యం చేసుకోవాలని దాని పద్ధతి. దానిని మళ్ళీ అమలు జరుపుతారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:—పరిశీలనలో ఉంది అన్నాను. The Council of Ministers has considered the proposal at its meeting held on the 8th February and resolved that before a final decision is taken in the matter the Forest Department should collect information about the leasing of forest lands for Cumry cultivation in others States.

శ్రీ ఇ. సుబ్బారావు (కూచినపూడి):—రేపల్లె తాలూకాలో అడవి లేకుండా ఉన్న భూమి చాలా ఉంది. అక్కడ చెట్లు పెరగవు. ఉప్పు పండించడానికి వీలుగా ఉంటుంది. దానికి పట్టాలు ఇవ్వడానికి పయ్యిత్తిస్తారా?

Mr. Speaker:—That is a separate question.

Misappropriation of Land Revenue by Trainee Officer of
Pudi Village, Chittoor District,

28—

*5019-Q—Sarvasri A. Venkateswarlu (Vinukonda) and K. B. Siddaiah:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that one Mr. K. Veera Swamy, Trainee officer of Pudi village in Srikalahasti Taluk, Chittoor District has misappropriated Rs. 50,000 of land revenue and Government Loan Collection;

(b) whether it is also a fact the Sarpanch of the village and also Sri T. Chenchu Reddy, Advocate Srikalahasti gave representation to the Government that the Trainee Officer misappropriated Rs. 50,000; and

(c) whether it is also a fact the the village officer was kept under suspension and reinstated without completing the enquiry?

శ్రీ కె. రంగారావు (రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి తరపున):—

(ఎ) అవునండీ. అయితే, వాస్తవంగా దుర్వినియోగం చేయబడిన మొత్తాన్ని గురించి దర్యాప్తు జరుగుతున్నది.

(బి) ట్రెయిని అధికారి రుచాల విషయంలో రూ. 500లు దుర్వినియోగం పరిచినట్లు పూడి గ్రామపంచాయతీ మరియు ఆరోపణలు చేస్తూ ఒక విజ్ఞప్తిని సమర్పించారు.

(సి) ట్రెయిని అధికారిని సస్పెన్షనులో ఉంచడం జరిగింది. అయితే, ఆయనను సస్పెన్షనులో వుంచుతూ జారీ చేసిన ఉత్తరవులను, తదితర అన్ని పోలీసింగులను విలిపివేస్తూ ప్రాజెక్టు నుండి ఉత్తరువులు పొందారు.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి (వెంకటగిరి):— అధ్యక్షా, ఇంతమంది మంత్రులు ఢిల్లీలో ఉంటే సభ ఎట్లా జరగాలి? నేను అనుమతి ఇచ్చాను అంటారు, షట్టా? హోమ్ మంత్రి లేరు, రెవెన్యూ మంత్రి లేరు. ఈ సభను ఇట్లా గాలికి వదిలేస్తే ఎట్లా? వారు ఢిల్లీ ఎందుకు వెళ్లారు తెలుసుకోవలసిన అవసరం మాకు ఉంది.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు:— ముఖ్యమంత్రి ప్రశ్నలు, రెవెన్యూ మంత్రి ప్రశ్నలు ఉన్నాయి. పాల్తు మినిస్టరు ప్రశ్నలు ఉన్నాయి. అనుమతి ఇవ్వడానికి మీకు హక్కు ఉంది. సభ ఉత్సాహవంతిగా జరగాలంటే మంత్రులు ఉన్నప్పుడే ప్రశ్నలు తీసుకోవాలి. ఇప్పుడు రోజయ్యగారు వున్నారు — I will pass on the information to the concerned Minister అన్నాడు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:— నేను అన్నది హోమ్ మంత్రికి సంబంధించినది. ఆరోగ్య మంత్రికి సంబంధించినది వస్తే పాసాన్ చేస్తాను అన్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:— కుమిరి సాగు వారికి తెలియదు. అందుకని వారికే వారు దానిని సాగదియ్య లేదు.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు:— తమరు ఈ అనుమతిని ఇచ్చేప్పుడు ఒకసారో రెండు సార్లో అయితే ఫర్వాలేదు. కానీ ఇది అలవాటు అయిపోయింది. మాకు తెలియాలా లేదా? It is becoming a regular habit for the Ministers. Either you postpone the question or let the House go to Delhi and assemble there for facilitatin of the Mininisters.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:— ఇదివరకు మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చినాము. అసంప్రీ సెషన్ జరుగుతున్నప్పుడు మంత్రులు.....

Mr. Speaker:— In order to avoid any prolongation of the matter, ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చిన తరువాత వారితో మాట్లాడుతాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:— ఈ సభను అగౌరవపరచాలని గానీ ఈ కార్యక్రమాలు తప్పించు కోవాలని గానీ కాదు. ఢిల్లీలో అనేక కార్యక్రమాలు ఉండి వెళ్లారు తప్ప, అందునా ఇది ఇంత పెద్ద సెషన్ అవడం మూలంగా....

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—మాకు ప్రధానమైన అంశాల పైన ఇతరులు జవాబులు ఇస్తే అంత శక్తివంతంగా ఉండవు. ప్రయోజనకరంగా కూడా ఉండవు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ విషయంలో రెండు సమస్యలు ఉన్నాయి. హాసును కించపరచాలని ఎవరికి లేదని అనుకుంటున్నాను. కాది మంచి సంప్రదాయం కాదు. ముఖ్యమంత్రి వచ్చిన తరువాత వారితో ఈ విషయం చర్చించి, ఇలాంటివి జరుగకుండా చూస్తాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఇంతకుముందు ఉన్న స్పీకరుగారు మంత్రి అనుమతి తీసుకుని పోతే, వారు ఎందుకు వెళ్లారు అని ఈ సభలో చదివి వినిపించే వారు. ఎక్కడకు వెళ్లారు అనేది చెప్పడం.....

Mr. Speaker:—I will not do that. I am not going to give reasons for all this

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఇ తమంది మూక ఉమ్మడిగా పోతే సహించడం సలా?

Sri M. Venkaiah Naidu:—You may kindly take up the matter with the Chief Minister and you may also acquaint the Chief Minister with the sentiments expressed by hon. Members.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈవును అడేకదా నేను అంటున్నది. మీ సెంటిమెంట్సు, హాసు అభిప్రాయాలు వారికి తెలుపుతానని చెప్పాను. ఇప్పుడు వారు లేరు ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చేసరకు మీరు ఆగాలి కదా.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు (ఉదయగిరి) :—ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలివడం ఒక విషయం. వారికి ఆరోగ్యం బాగాలేదని పేర్లలో వచ్చింది. ఏవరికి సభా గౌరవాన్ని కించపరచాలని లేదని మీరు అన్నారు కానీ ఆ విషయాన్నే వారు చెబితే బాగుండేది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను ఎవరి మీద దురభిప్రాయం లేదన్నప్పుడు కోపం 8-50 a. వస్తోందని శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు అంటారు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—అది కూడా సదభిప్రాయమే. సదభిప్రాయం ఉంటే కోపం వస్తుంది. దురభిప్రాయం వస్తే కోపం మనస్సులో పెట్టుకుంటారు. మంత్రిగారు ఈ విధంగా రాకపోవడం సభను అనౌరవ్యపడము కాకపోయినా, సభను తేలిక భావముతో తీసుకుంటున్నారేమోనని మా బాధ

Mr Speaker :— I will convey your sentiments to the Chief Minister I will have a talk with him and see that proper arrangements are made.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ముఖ్యమంత్రిగారు సభకు ఎప్పుడు వస్తారు ? 29వ తేదీ లోపల వస్తారా ?

మిస్టరు స్పీకర్:— ఏమో వస్తారేమో, మనకు ఏమీ తెలుసు, నేను ఎట్లా చెప్పేది. అనుపత్తిలో ఉన్నాయన ఎప్పుడు వస్తారో ?

శ్రీ యన్.యస్.యస్. రెడ్డి:— మంత్రులు పభకు సరిగా రాకపోవడం వల్ల అన్నర్సు సరిగా రావడం లేదు. ఇండాక అడిగితే, నాలుగు గంటలకే అను పత్తి మూసేస్తారు అంటే

మిస్టరు స్పీకరు:— మనము వేసే ప్రశ్నలు కూడా కొన్ని ఇరిగిలెంట్ గా కొన్ని రిలెవెంట్ గా ఉన్నాయి.

శ్రీ యన్.యస్.యస్. రెడ్డి:— ఇరిగిలెంట్ గా వేయడం లేదు. లేక పోతే మీరు తెలియనిగు ఇస్తే, ఆ ప్రకారంగా ...

మిస్టరు స్పీకరు:— నేను తెలియనిగు ఇచ్చే పనికి అయితే మీరు ఇక్కడికి ఎందుకు వచ్చారు ?

శ్రీ యన్.యస్.యస్. రెడ్డి:— మేము వేసే ప్రశ్నలు అసందర్భముగా ఉంటే చెప్పండి. మంత్రులు ప్రజా సమన్యలమీద పెడితే అభ్యంతరము లేదు. వారు రాజ్యసభ మెంబర్లుగా ఎవరిని ఉంచాలి అని పెడితే ఇక్కడ శాసనసభ ఎందుకు ? శాసనసభను వాయిదా వేయండి. చాలా అక్రమంగా ఉంది. ఇది సిరియస్ గా అలోచించాలి. ముఖ్యమంత్రిని ఉంచాలని 10 మంది మంత్రులు పెడితే..

మిస్టరు స్పీకరు:— ఆ ఇన్ఫర్ మేషన్ అంతా అవసరం.

శ్రీ యన్.యస్.యస్. రెడ్డి:— జరుగుతున్న యదార్థాన్ని గుర్తించి మాట్లాడాలి.

మిస్టరు స్పీకరు:— “తప్పులున్న వారు తండోవ తండంబులు ఉర్విజనులు, తప్పులున్న వారు తమ తప్పులెరుగరయో, విశ్వదాఖిరాను విమర వేమ...”

శ్రీ యన్.యస్.యస్. రెడ్డి:— తప్పు చేసినది మేము కాదు. అధికార పక్షము వారు తప్పు చేస్తూ ఉంటే మీరు న్యాయస్థానములో కూర్చోని వారిని సమర్థించడము మంచిది కాదు. మేము చేసిన తప్పులు చెప్పండి, సరిదిద్దు కుంటాము.

Mr Speaker:— Man is not infallible.

శ్రీ యం. వెంకయ్య నాయుడు:— తమరు చదివిన పద్యము చాలా అన్ చారిటబుల్ కామెంటు మామీద.

మిస్టరు స్పీకరు:— మీ మీద కాదు. అందరికీ చెందుతుంది. నేను కూడా I am also liable to commit mistakes.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:— మంత్రులు హాజరు కావడం లేదు సభకు అంటే తప్పులున్నవారు తమ తప్పులెరుగరని అంటే..

మిస్టరు స్పీకరు:— జనరల్ గా ప్రపంచములో అందరూ తప్పులు చేస్తు ఉంటారని చెప్పాను.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల):—తమరు చెప్పినట్లు శాసనసభలో సమాధానం చెప్పడం మంత్రిని బాధ్యత. తమరి అధ్యక్షుడు వారు సమయానికి రావాలి. వారికి తమరు హాజరుకాకుండా ఉండడాని అవసరము అయితే అనుమతి ఇవ్వవచ్చు. కాని అది అలవాటుగానో, పొరపాటుగానో మారి రెండుమూడు సార్లు అది వరుసగా జరిగితే శాసనసభ వ్యవహారాలకు అటంకము ఏర్పడుతుంది. ఈ సందర్భములో తమరు చెప్పినట్లు మంత్రులను మందలించి, ముఖ్యమంత్రి లేక పోయినప్పుడు, మంత్రులు ఇకముందు తప్పకుండా రావాలని ఆదేశము ఇస్తే తమ బాధ్యత పూర్తవుతుంది; మా సమస్య కూడా పరిష్కారము అవుతుంది.

Mr. Speaker :—That is why I am telling you. I will take up this matter seriously with the Chief Minister. I will see that proper arrangements are made.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—ఇప్పటివరకు అనుమతించారు. రేపటి నుంచి అనుమతి ఇవ్వకండి, బంప చేయండి.

Mr. Speaker :—I cannot put an ordinance on myself.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—ముఖ్యమంత్రిగారు ఆనువ్రతిలో ఉన్నారు. ఇక నుంచి వ్యూహము ఇవ్వకుండా ఉపండి.

శ్రీ యన్. యన్. యన్. రెడ్డి :—చాలాసార్లు చెప్పినప్పటికీ మంత్రులు వినలేదు. దానికి నిరసనగా నేను సభనుంచి వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

(శ్రీ యన్. యన్. యన్. రెడ్డిగారు సభనుంచి వాకౌట్ చేశారు.)

శ్రీ సిపాచ్. విరట్ రెడ్డి :—మొదటిది 'యన్' అన్నారు. అవహరణ చేసినట్లు ఋజువు అయిందని చెప్పారు. తరువాత వారు ప్రాజెక్టుకు పోయి స్టే తెచ్చారు. కాని సస్పెండు చేశారు. సస్పెండు చేసినాకే ఆయన ప్రాజెక్టు నుంచి స్టే ఎట్లా తొలగించుకొన్నారు. స్టే అంటే ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితి అదేవిధంగా ఉండాలని ఉంటుంది. కాబట్టి ఆయన ఇప్పుడు సస్పెన్షన్ లో ఉన్నారా లేక ఉద్యోగంలో ఉన్నారా?

మిష్టరు స్పీకరు :—ఏ రకమైన స్టే ఇచ్చారో మనకు తెలియదు.

శ్రీ కె. రంగారావు :—సస్పెండు చేశారు కాని సస్పెన్షన్ అమలు జరగలేదు. ఆయన ప్రాజెక్టుకు వెళ్ళడం, ఈ ప్రాసీడింగు అమలుజరగడానికి వీలులేదని స్టే తీసుకున్నారు. అందుచేత ఆయన మళ్ళీ అధికారిగా ఉక్తు చేయడానికి అవకాశం ఏర్పడింది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఈ మిసప్రోప్రియేషను జరిగింది ఎప్పుడు? మిసప్రోప్రియేషను జరిగిన తరువాత ఎంకా లానికీ సస్పెండు చేయడానికి ఆర్డరు వేశారు. సస్పెండు కావడానికి ముందు ఆయన ప్రాజెక్టుకు వెళ్ళి ఎలా తెచ్చుకోగలిగారు అన్నది కొంచెము ఎక్స్ ప్లేయిన్ చేస్తారా?

శ్రీ కె. రంగారావు :—ఈ అధికారిని సస్పెండు చేయడం చేసిన తరువాత ఆయన కలెక్టరు దగ్గరకు వెళ్ళి నన్న సస్పెండు చేయడం న్యాయీకాదని చెప్పి

వారి దగ్గర వెంటనే స్టే ఆర్డరు పెట్టుకున్నారు, కలెక్టరు గారు వారికి స్టే ఇచ్చారు. ఆ తరువాత నుదల వీరికి స్టే ఇవ్వడం మంచిది కాదని చెప్పి ఈయన మీద పిటిషన్ పెట్టినప్పుడు కలెక్టరు నేను ఇచ్చిన స్టే ఆర్డరు అమలుజరపాలి, నేను చేసిన సస్పెన్షన్ ఆర్డరు రద్దు చేయాలని చెప్పి ఉత్తరువులు ఇచ్చారు. సర్పంచి మీద ఆరోపణలు ఉన్నాయని అందుచేత ఈయన అధికారములోకి వచ్చినట్లయితే బాగుండదని, ఈయన సస్పెన్షన్ అమలుజరగాని ఒక అడ్డీ పెట్టినప్పుడు వెంటనే మళ్ళీ కలెక్టరు గారు నేను ఇచ్చిన ప్రాసీడి. గును మీరు అమలుపర్చవద్దని చెప్పి తహసీల్దారుకు ఆర్డరు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ తరువాత ఈ లోపల ఆయన ప్రైవేట్ కు వెళ్ళి ప్రైవేట్ లో రిటే పడవేశారు. తరువాత ప్రైవేట్ లో స్టే ఇవ్వడం జరిగింది. స్టే ఇచ్చిన తరువాత మరల రెవెన్యూ అధికారుల రిపోర్టు ప్రకారంగా ఇతనిని అధికారంలో ఉంచడం బాగుండదనే ఉద్దేశముతో ఈయనను సస్పెండు చేయాలని, ఇంకా వేరే ఆరోపణలు ఉన్నాయని చెప్పి కలెక్టరు చెప్పినప్పుడు అక్కడ ఉన్నటువంటి లాండు రెవెన్యూ కమిషనరు కలెక్టరుకు రిపోర్టు ప్రాసీడింగ్ లు ఉంచినదం గవర్నమెంటు ప్లీడరును వెంటనే కాంటన్ ప్రైవేట్ లో పడవేసి త్వరగా వెంటే చేయించడానికి ప్రయత్నము చేయవలసినదిగా ఆదేశాలు ఇవ్వడం కూడా జరిగింది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—నేను అడిగిన ప్రశ్న ఒకటి ఇప్పుడు జరిగిన మిన్ ప్రాప్రియేషన్ మొత్తము రూ. 50 లేక రూ. 500? వారు చెబుతూ రూ. 500 అన్నారు. ఏ రోజున ఆయనను సస్పెండు చేశారు? మిన్ ప్రాప్రియేషన్ జరిగినప్పుడు దానికి మీ ప్రాసీజరు ఏమిటి? ఏ తేదీన సస్పెన్షన్ ఆర్డరు చేశారు? దానిపైన ఎంత కాలానికి ఈయన ప్రైవేట్ కు వెళ్ళి స్టే ఆర్డరు తెచ్చుకొన్నారు?

శ్రీ కె. రంగారావు :—అదృశ్య, 500 రూపాయలు మాత్రమే కాదు. ఆయన మొట్టమొదట 1200 రూపాయలు మిన్ ఎప్రాప్రియేషన్ చేశారు. దానిమీద పిటిషన్ పెడితే ఎంక్వయరీ జరగడం, ఆయన ఆ 1200 రూపాయలను కట్టడం జరిగింది. ఆ తరువాత ఆ 1200 రూపాయలకేకాక మళ్ళీ 500 రూ.లు మిన్ ఎప్రాప్రియేషన్ చేశారని ఒక ఆరోపణచేయబడింది. అదికూడా కట్టిన తరువాత మళ్ళీ మరికొంత డబ్బు వారు మిన్ ఎప్రాప్రియేషన్ చేసినట్లు బయటకు వచ్చింది రూ. 498-18 పైసలు మూడవసారి ఆయన మిన్ ఎప్రాప్రియేషన్ చేసినట్లుగా వచ్చింది.

శ్రీ వి. శోభనాద్రిశ్వరరావు (ఉయ్యూరు) :—అదృశ్య, మిన్ ఎప్రాప్రియేషన్ జరిగింది ఒకేసారి కాని మూడుసార్లు వెలుగులోకి వచ్చిందా?

శ్రీ కె. రంగారావు :—అదృశ్య, ఒక్కసారి తీసుకోలేదు. కొన్నిసార్లు తీసుకొన్నాడు. అయితే 50 వేల రూపాయల విషయంలో ఆ మొత్తాన్ని మాత్రమే ఆయన మిన్ ఎప్రాప్రియేషన్ చేసాడా అన్నది ఇదమిద్దంగా తెలియలేదు. దానిమీద పూర్తిగా పరిశీలనచేయవలసివున్నది. అయితే ఇప్పుడు 50 వేలు తీసుకొన్నాడా లేక 500 తీసుకొన్నాడా, మూడుసార్లు తీసుకున్నది నిజమేనా అనే విషయంపై ఇంకా రిచార్చు జరగవలసివున్నది.

9-00 a.m.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :—అదృశ్య, ఎన్ని కేసులలో చేసారు?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అదృశ్య, ఆయనకు అలవికలేదు. ప్రశ్నను పోస్ట్ పోస్ట్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎవరికి అలవి కాలేదు?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, అసలు మంత్రిగారు వచ్చిన తరువాత చెవితే పోతుంది. ఆయనకు అలవి కాలేదు. పాపం, ఆయనను ఎందుకు చిత్రహింసలు పెడుతున్నారు?

శ్రీ కె. రంగారావు :—అధ్యక్షా, శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారికి రెవెన్యూ పద్దు వచ్చేటప్పటికే అలవికానట్టు కనపడుతుంది ఎవరుచేసినా.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, నాకు ఏ పద్దు అయినా ఒకటే. వారు భరించలేరు ఆ భారం. దయచేసి వదలివేయండి.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా! 50 వేల రూపాయలు ల్యాండు రెవెన్యూ మరియు గవర్నమెంటులోను కలెక్షను దుర్వినియోగం చేసారా అని ప్రశ్నలోని 'ఏ' భాగంలో వుంటే 'ఓనండి' అన్నారు. మరి 50 వేలు మిస్ ఎప్రాప్రియేషన్ అయితే ఈ 500 రూ. లు ఏమిటి? 1200 రూ. లు ఏమిటి? ఆ 50 వేలు కాకనా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఓనండి! అయితే వాస్తవంగా దుర్వినియోగం జరిపిన మొత్తాన్ని గురించి దర్యాప్తు జరుగుతున్నది అని అన్నారు. అంటే దుర్వినియోగం జరిగింది కాని ఎంత ఎమవుంట్ అనేది దర్యాప్తు చేయబడుతోంది.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా! ఈ మిస్ ఎప్రాప్రియేషన్ ఏ తారీఖున జరిగిందని ప్రభుత్వం దృష్టికి మొదటిసారిగా వచ్చింది? ఆయనను ఎప్పుడు సస్పెండు చేశారు? ప్రాకోర్టు స్టే ఎప్పుడు ఇచ్చింది?

శ్రీ కె. రంగారావు :—అధ్యక్షా! ప్రాకోర్టు 19—4—1979 న స్టే ఇచ్చింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—శ్రీ కె. రంగారావుగారిని ఉద్దేశించి గౌరవ సభ్యులు అడిగేది ఏమిటంటే ఎప్పుడు మిస్ ఎప్రాప్రియేషన్ జరిగింది? ఎప్పుడు వెలుగులోకి వచ్చింది? దానిమీద ఎప్పుడు సస్పెండు చేశారు? అతను ప్రాకోర్టుకు ఎప్పుడు పోయారు? ప్రాకోర్టు ఎప్పుడు స్టే ఇచ్చింది? మొదలగు వివరాలు కావా లంటున్నారు. ఆ సమాచారం మీ దగ్గర ఉంటే చెప్పండి. లేకపోతే తరువాత ఫర్నిష్ చేస్తానని చెప్పండి.

శ్రీ కె. రంగారావు :—అధ్యక్షా! ఆయనను సస్పెండ్ చేసిన డేటు సరిగా లేదు కాని ఆయన 80—1—79 న ఈ మొత్తం తిరిగి జమకట్టారు సస్పెండు చేసిన తరువాత.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా! మేము తిరిగి జమకట్టింది ఎప్పుడు అని అడిగామా? ఎప్పుడు మిస్ ఎప్రాప్రియేషన్ జరిగిందని ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చింది అని అడిగాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రంగారావుగారూ! ఈ ప్రశ్నను పోస్ట్ పోస్ట్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి):— అధ్యక్షా! పాయింట్ ఏమిటంటే ప్రాజెక్టుకు డైరెక్టుగా విలేజ్ ఆఫీసరు వెళ్లండి. మీరు లేదు. మొదట కలెక్టరు దగ్గరకు వెళ్ళాలి, తరువాత రెవెన్యూ కమిషనర్ దగ్గరకు వెళ్ళాలి; ఆ తరువాత మినిష్టరు దగ్గరకు వెళ్ళాలి. మినిష్టరు నే ఆర్డరు ఇవ్వకపోతే తరువాత ప్రాజెక్టుకు వెళ్ళాలి. మినిష్టరుగారు నే ఆర్డరు ఇచ్చారా? ఆ విషయం చెప్పాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— కమిషనర్ వద్దకు పోవడానికి ముందే కొంతమంది డైరెక్టుగా ప్రాజెక్టుకు పోతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి:— అధ్యక్షా! విలేజ్ ఆఫీసరు విషయంలో అర్జిక్టర్ ద్వారా క్రింద ప్రాజెక్టుకు వెళ్ళి అయితే డైరెక్టుగా ఎంటర్ టెయిన్ చేయడంలేదు. మొదట అప్లికేషన్ చేసుకోవాలి. మొట్టమొదట క్రింద వున్న ఎక్సల్యూజ్ అన్నీ ఎక్సల్యూజ్ అయిన తరువాత ప్రాజెక్టుకు వెళ్ళాలి. ఈ సందర్భంలో అతనికి ప్రభుత్వము నే ఆర్డరు ఇచ్చిందా?

మిస్టర్ స్పీకర్:— కావచ్చు. కాని ఒకర ఆవర్యునిటీస్ ఎవేల్ చేసుకోకుండా ప్రాజెక్టుకు పోతున్నారు. ప్రాజెక్టు ఎంటర్ టెయిన్ చేస్తున్న సందర్భాలు కూడా ఉంటున్నాయి.

శ్రీ కె. రంగారావు:— అధ్యక్షా! సబ్-కలెక్టరుగారు సస్పెండు చేసిన తరువాత కలెక్టరు దగ్గరకు వెళ్ళారు నే కోసము. ఆ తరువాత కలెక్టరు గారు కూడా నిరాకరించిన తరువాత ప్రాజెక్టుకు వెళ్ళారు.

(శ్రీ) ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి:— అధ్యక్షా! రెవెన్యూ కమిషనర్ వద్దకు వెళ్ళారా?

శ్రీ కె. రంగారావు:— అధ్యక్షా! లేదు. ఈ ప్రశ్నను పోస్టుపోస్ట్ చేయడానికి అంగీకరించారు కనుక దానిమీద సప్లి మెంటరీ క్వశ్చన్స్ వేయవలసిన అవసరంలేదు.

Amount Spent for Cyclone Victims of 1979 from Chief Minister's Fund

29—

*5555 Q.—Sri P. Venkata Rao (Nuzividu):—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) the extent of amount spent so far on cyclone victims of 1979 from Chief Minister's fund;

(b) the extent of amount received into Chief Minister's Fund in the form of donations in connection with the cyclone; and

(c) whether any schemes are taken up with this amount?

శ్రీ కె. రంగారావు (రెవెన్యూ శాఖ మంత్రిరవున):—(ఎ) 1979 తుఫాను తరువాత, ఆ తుఫానుకు గురి అయిన ప్రాంతాలలో ఇండ్లు నిర్మించేందుకుగాను,

ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధి నుండి రూ. 1.50 కోట్లకు రాష్ట్ర గృహ నిర్మాణ సంస్థకు విడుదల చేయడం జరిగింది.

(బి) 1972-80లో ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధికి రూ. 2,17,04,520-10 పైసలు అంచాయి.

(సి) అవునండీ, రాష్ట్ర గృహ నిర్మాణ సంస్థ తుఫానుకు గురి అయిన ప్రాంతాలలో భారీ ఎత్తున గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది.

శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు :— అధ్యక్షా! సీ కోస్టులో వున్న గ్రామాలలోనే కాకుండా ఇంటిరియర్ గా వుండి దెబ్బతిన్న ప్రాంతాల్లో కూడా స్కిమ్ము ఎందుకు లేకవ్ చేయడంలేదు?

శ్రీ కె. రంగారావు :— అధ్యక్షా! సీ కోస్టులో వుండి తుఫాను దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలు చాలా ప్రమాదకరమైన ప్రాంతాలు. వాటికి ప్రత్యేకమైన రక్షణ కల్పించవలసిన అవసరం వుంది. వెంకటాపుగానికి ఆ విషయము వేరే చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే వారు కృష్ణా జిల్లా నివాసి కనుక. సీ కోస్టులో వున్నటువంటి వారికి కట్టుదిట్టమైన గృహాలను నిర్మించి ప్రమాదం నుంచి కాపాడవలసిన అవసరం వుంది కనుక దానిగురించి ప్రత్యేకంగా ఆలోచించి ఆ పథకాన్ని అమలుజరపడం జరుగుతోందని మరచిపోతున్నాను.

శ్రీ వైడి శ్రీరామమూర్తి (ఆమదాలవలస) :— అధ్యక్షా! 150 కోట్లకు 1979 తుఫాను తరువాత తుఫానుకు గురిఅయిన ప్రాంతాలలో ఇళ్ళ నిర్మాణంకోసం ఇచ్చారు. ముఖ్యమంత్రి సహాయనిధికి 2 కోట్ల 17 లక్షలు వచ్చాయి. ఈ మొత్తంతో ఏ ఏ పథకాలు చేపట్టారు అని అడగారు. టౌనండి, చేపట్టాం అన్నారు. అయితే ఏ ఏ జిల్లాలలో ఏ ఏ స్కిమ్ము క్రింద ఎంత ఖర్చు అయింది? ఎందుకంటే ఇప్పుడు వేసవికాలము వచ్చింది, అగ్నిప్రమాదాలు జరిగినట్లయితే వారి వ్యక్తు వెళ్ళి డబ్బు ఇవ్వమని అడగడానికి ఆవకాశం వుంటుంది కాబట్టి ముఖ్యమంత్రి గారి నిధినుండి ఎంత ఖర్చయిందో చెప్పండి.

శ్రీ కె. రంగారావు :— అధ్యక్షా! ముఖ్యమంత్రిగారి సహాయనిధి అనేది ఆగిపోవడం జరగదు. ఎప్పుడూ వస్తూనే వుంటుంది. ఇకపోతే కేవలం సైక్లోన్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాల్లో ఖర్చుచేయడానికి మాత్రమే చందాలురావడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల సైక్లోన్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాల్లో గృహ నిర్మాణ పథకాన్ని ఈ నిధులద్వారా చేపట్టడం జరిగింది. అందుకు మేచింగ్ గ్రాంటు ఛీఫ్ మినిస్టరుగారి నిధులనుంచి ఇచ్చి వాలంటరీ ఆర్గనైజేషన్లకుగాని లేక ఆప్యగా తీసుకున్నటువంటి సంస్థలనుంచి గాని తీసుకొని గృహనిర్మాణ పథకం అమలు జరపబడుతోంది. ఛీఫ్ మినిస్టరుగారి నిధి ఆయిపోవడం అనేది సమస్య కాదు. ఎప్పుడూ వారి నిధికి చందాలు వస్తూనే వుంటాయని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— అధ్యక్షా! ఒక సంతోషకరమైన విషయం చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారి నిధికి ఎప్పుడూ చందాలు వస్తుంటాయన్నారు.

మంచిదే. 1979 తుఫాను సందర్భంగా ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాలలో దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలకు నిధులు కరువై తే ఏదో ఒక మార్గం ద్వారా నిధులు ఇచ్చి ఆ పనులు చేపడతామని ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. తమకుకూడా ఆ విషయం తెలుసు. ఫస్ట్ ఫేజ్ లో ఎర్లు టేకప్ చేసి సెకండు అండు థర్డ్ ఫేజ్ లో డబ్బు లేకండా ఆపారు. ఇప్పుడు వారు చెప్పిన ప్రకారంగా దాదాపు 80 లక్షల రూపాయలు ముఖ్యమంత్రిగారి నిధిలో ఉంది. అందువల్ల తుఫాను దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలో సెకండు అండు థర్డ్ ఫేజ్ లో ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ సాంక్ష్ నిధుల కొరతవల్ల అపిలేషన్ పనులు నెల్లూరు మరియు ప్రకాశం జిల్లాలలో ఉన్నాయి కాబట్టి ఆ పనులను ఈ నిధి నుంచి టేకప్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోందా ?

శ్రీ కె. రంగారావు :—తప్పకుండా ఆలోచిస్తుంది.

శ్రీ వి. శోభనాద్రి స్వరరావు :—ఉపై నవల్ల దెబ్బతిన్న ప్రాంతంలో వాలంటరీ అర్గనైజేషన్లు వచ్చి గృహాలు నిర్మించే దానిలో 50 వర్సంబ్ కంట్రీ బ్యూరున్, గవర్నమెంటు తరపున యిచ్చినది. అది చీఫ్ మినిష్టర్ ఫండు నుంచి యిచ్చవచ్చేనా?

శ్రీ కె. రంగారావు :—అవును. ముఖ్యమంత్రిగారి నిధి నుంచి 50 వర్సంబు మాచింగు గాంటు యివ్వడం జరుగుతున్నది.

Under-trial Prisoners Involved in Criminal Cases

30—

*4698 Q.—Sri Ch. Rajeshwara Rao :—Will the Minister for Prisons and Mines be pleased to state :

(a) the number of under trial prisoners involved in criminal cases, who are now in Jail, in the state, for more than one year, two years and five years ;

(b) whether there are any under trial prisoners in the Jails for a long period whose cases have not yet been commenced ;

(c) whether the State Government have reviewed the position in our state after the Supreme Court passed strictures regarding under-trials in Jails in Bihar State ; and

(d) if so, the details of the same ?

శ్రీ కాళి మంత్రి (శ్రీ నిజాంవలీ) :—(ఎ) విచారణలో వుండి ఒక సంవత్సరంపై మంచికైలులో వున్న ఖయిదీలు ఇద్దరు. మూడు సంవత్సరాల పైనుంచి విచారణలో వున్న ఖయిదీ ఒకరున్నారు.

(బి) లేదండీ.

(సి) లేదండీ.

(డి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఒక సంవత్సరం కంటే ఎక్కువ, వున్న వారు ఇద్దరు; మూడు సంవత్సరాలు వున్నవారు ఒకరు అంటున్నారు. నాకు

తెలిసిన సమాచారం బట్టి చాలామంది ఫైదీలు రెండు సంవత్సరాలు దాటిన వారు మూడు సంవత్సరాలు దాటిన వారు వున్నారు. అండర్ ట్రయిల్స్ ప్రజనర్స్ను జైలులో వుంచడం, కేసెస్ ప్రాసిక్యూషన్ లాంచ్ చేయకుండా, చార్జ్ షీట్ ఫైల్ చేయకుండా డీలే చేయడం పనికిరాదని సుప్రీంకోర్టు తీర్పు బీహారు గవర్నమెంటు సంవత్సరంలో వచ్చినది. అది మీ దృష్టికి రాలేదా? అది లేనేలేదా?

శ్రీ నిజాంవలి : సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన రూలింగ్ను ఈ ప్రభుత్వం లేదు. మొత్తానికి ఎక్కువకాలం ఫైదీలు అండర్ ట్రయిల్ వుండకుండా గట్టి చర్య ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్నది. ఒక ఫైదీ మూడు సంవత్సరాలు పైబడి రోఫ్ అనే నక్సలైట్ ఉన్నాడు. కాని ఇప్పుడు జైలులో లేరు. అతను జైల్ వై న జైలు వున్నారు.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :—నక్సలైట్ ఫైదీలు, కాన్స్పిరెన్సీ కేసెస్లో విచారణ జరపకుండా వున్నటువంటి వారిని, 8 సంవత్సరాల కంటే శిక్ష అనుభవించిన వారిని కేరళ ప్రభుత్వం రిలీజ్ చేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్లో నక్సలైట్ ఉద్యమం విడిచిపెట్టి సాంప్రదాయమైన సిద్ధాంతాల రీత్యా బ్రతుకుతామని చాలామంది జైలుకు వచ్చి ఇక్కడ సుఖంగా వున్నారు. జైలులో 8 సంవత్సరాలు దాటి వున్న వారిని కేరళ ప్రభుత్వం ఎలా విడిచిపెట్టినదో అలాగే అటువంటి వారి విషయములో మన ప్రభుత్వం కూడ పరిశీలన చేస్తుందా?

శ్రీ నిజాంవలి :—నెపరేట్ ప్రశ్న కేయాలి. జైలులో ఎంత మంది వున్నారు, వారి స్థితిగతుల గురించి సమాధానం చెప్పగలుగుతాను.

శ్రీ బి. సీతారామయ్య (సుజాతానగరు) :—ఆ ఇద్దరు ఫైదీలు ఎవరయితే జామీను నిరూపించబడి వున్నారో వారు జామీనుకు అప్లయ్ చేయలేదా? కారణం ఏమిటి?

శ్రీ నిజాంవలి :—నా దగ్గర సమాచారం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అయిన ఎట్లా చెప్పగలరు? జామీన్ అప్లయ్ చేశారో లేదో ఎట్లా చెప్పగలరు?

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :—అండర్ ట్రయిల్స్ వీజినర్స్ బలవత్తరమైన కారణాలు లేకుండా ఉండకూడదు. ఎదుకు ఉన్నారో మంత్రిగారు చెప్పాలి గదా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—జైల్స్ మినిష్టర్ కన్న ముఖ్యమంత్రి, హోం మంత్రి, న్యాయ శాఖ మంత్రి ఆన్సర్ చేయాల్సిన వ్యక్త. వారు జైలులో పెట్టేవారే గాని క్రిమినల్ కేస్లో ఎవరెవరు అప్లయ్ చేసినారు జైల్కు అనే సంగతులు వారికి ఏమి తెలుస్తాయి?

Book Banks in S.W. Hostels

(a) whether there is any proposal to setup Book Banks in all the Social Welfare Hostels ; and

(b) if so, the stage at which the matter stands at Present ;

గృహ నిర్మాణ, హరిన సంక్షేమశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రంగారావు) :—
(ఎ, మరియు (బి) : పుస్తకపు బ్యాంకుల పథకం కళాశాల హాస్టల్స్‌లో మాత్రమే అమలులో ఉన్నది. జాతీయం చేసి బడి పాఠ్యపుస్తకాలను బోర్డర్లకు ప్రభుత్వం ఉచితంగా సరఫరా చేస్తున్నందువల్ల ఉన్న పాఠశాల హాస్టల్స్‌లో పుస్తకపు బ్యాంకులను ప్రారంభించే ప్రతిపాదన ఏదీ లేదు.

(శ్రీ ఎమ్. కంచార్ :—సాన్, జూలైలో స్కూల్స్ పూర్తం అయితే పుస్తకాలు సప్లయ ఇవ్వబడు. నవంబరులో అడుగునాయి. ఎస్ సి, ఎస్ టి, పిల్లలకు, హైస్కూల్ టెన్త్‌లోనూ, షిమిరి స్కూల్, కాలి రెవెన్యూలో కూడా దాదాపు వారికీ పరిశులు సమీపిస్తున్న సమయంలోనో స్కూలు చేయడం జరుగుతున్నది. ఈ రోజుకు 9, 9వ తర తి పిల్లలకు ఉన్న పుస్తకాలు సప్లయ కాలేదు. ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో ఉన్న పిల్లవాళ్ళకు యిప్పటికి యంకా కొన్ని పుస్తకాలు సప్లయ కాలేదు. వారికి యిచ్చికూడ 10 రోజుల అవునుది ఎంకా కొన్ని పుస్తకాలు యిప్పలేదు. కాలేజీలు ఓపెన్ అవడంతోనే పుస్తకాలు సప్లయ అయ్యేటట్లుగా చర్యలు తీసుకుంటారా? లోగడ యిచ్చిన హామీ వున్నది ఆ హామీ నిలబెట్టుకుంటారా? పుస్తకాలు యిప్పటికీ కూడా కొన్ని కొన్ని పాఠశాలలో సాంకేతికపరమైన విషయాల మీద అభ్యయం అయినట్లుగా కనుక బుక్ బ్యాంక్ ఏర్పాటు చేస్తారా?

(శ్రీ కె. రంగారావు :—గతంలో ఆ విధమైన పరిస్థితి కొంత మేరకు వున్న మాట వాస్తవమే. గత సంవత్సరం నుంచి పబ్లిక్ కు పెళ్ళేటటువంటి తెలుగు, ఇంగ్లీషు పుస్తకాలు తప్ప మిగతావి ప్రతి సంవత్సరం మారనటువంటి పుస్తకాలు మాత్రం సకాలంలో పోచేట్ చేసి యిచ్చి పోషత్తుం చేస్తున్నాము. విద్యుత్‌లో అలాంటి జాప్యం జరుగకుండా ఉండడానికి తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను. హైస్కూల్స్‌లో పుస్తకాల బ్యాంకులు పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. బుక్స్ నేషనలైజ్ చేయడంనవి. కనుక అందరికీ ఉచితంగా పుస్తకాలు అందజేస్తున్నాము కనుక పుస్తకాల బ్యాంకులు పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. ఉన్నత పాఠశాల రెవెన్యూలో కాలేజీ రెవెన్యూలో ఏ విధమైన జాప్యం లేకుండా సకాలంలో అందేట్లు చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

(శ్రీ బి. నమ్మయ్య (పర్యాటక) :—పుస్తక బ్యాంకులు కాలేజీ హాస్టల్స్‌లో పెట్టారు. ఆ పుస్తకాలను యిద్దరు ముగ్గురు విద్యార్థులు కీసుకపోతే ఆ పుస్తకాలను తిరిగి ఉప్పగించడం లేదు. దానివల్ల మిగతా విద్యార్థులకు ఇబ్బంది కలుగుతున్నది. ఈ విధంగా రాష్ట్రం మొత్తం ఉన్నటువంటి కాలేజీ హాస్టల్స్‌లో యిప్పటివరకు సోపల్ వెల్ థెర్ డిపార్టుమెంట్ కు సప్లయ చేసిన పుస్తకాలలో ఎన్ని వున్నాయి? ఎన్ని పుస్తకాలు రాబడలేదు. దాని విషయమై మంత్రిగారు

సమగ్రిమైన విచారణజరిపించి ఆ వుత్తరాలు ఎవరైతే తీసుకుపోయినారో వాటిని రికవరీ చేయించి అందరికీ అందేటట్లు చూడవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రంగారావు:—సమ్మత్యుగారు వేరే ప్రశ్న పంపించినట్లయితే దీని సమాచారం సేకరించి అందజేస్తాను.

Taking over of Orphanages in the State by State Government.

32—

*3366Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:—Will the Minister for Tourism Women and Child Welfare be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the State Government to take over the orphanages in the State and if so, when the proposals materialise;

(b) the number of orphanages at Vakadu; and

(c) the year-wise grants given to those orphanages since 1972-73?

శ్రీ కె. రంగారావు :—(ఎ) అవునండీ. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ దైర్యంతో సంప్రదించి ఆ ప్రతిపాదనను ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది. ఆ విషయంలో తుది నిర్ణయం తీసుకోడానికి ఇంకా కొంతకాలం పడుతుంది.

(బి), మరియు (సి) వాకాడులో ఒకే ఒక అనాథ శరణాలయం ఉన్నది. దానిపేరు "అనాథ విద్యార్థి శరణాలయం" 1972-78 నుండి సంవత్సరం వారీగా దానికి మంజూరైన సహాయక గ్రాంట్ల వివరాలు ఈ క్రింద తెలియజేయబడినాయి:

సంవత్సరం	మంజూరైన మొత్తం
1972-78 ..	1,28,094-00
1978-74 ..	8,45,481-00
1974-75 ..	8,21,102-85
1975-76 ..	6,08,149-00
1976-77 ..	6,97,780-00
1977-78 ..	6,71,600-00
1978-79 ..	6,45,600-00
1979-80 ..	4,04,800-00

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—ఈ అనాథ శరణాలయాలను ప్రభుత్వం తీసుకునే విషయం—గత ఆయిదారు సంవత్సరాలుగా ప్రతిపాదన వుంది. పరిశీలనలో వుంది, దైర్యం అడిగి వున్నాం అంటున్నారు. ఖచ్చితంగా చెప్పండి, ఎప్పుడు తీసుకుంటారు? సబ్సిడైజ్డ్ హాస్టల్స్ కు సబ్సిడీ విత్ డ్రా చేసి, మీరు గవర్నమెంటు హాస్టల్స్ పెడితే, గవర్నమెంటు హాస్టల్స్ లోకి పోనివ్వకుండా తొక్కివట్టి పూడెంటును—పైగోటు మేనేజిమెంటు కాబట్టి—యా ఆర్గనైజ్డ్ ఒకటి. యింకో రెండు స్కాలర్ షిప్స్ తీసుకునే హాస్టల్స్ గా కన్వర్ట్ చేసి, మూడింటిని నడుపుకుంటూ—అక్ష నుంచి ఆరు అక్షల చిల్లరల్స్ పోయింది. పబ్లిక్

9-20 a. m.

విత్ డ్రా చేసిన తరువాత, వారిని అనాధశరణాలయాలకు దైవస్థ చేసేశారు ; యీ పరిస్థితి కొనసాగవలసిందేనా ? ఎప్పుడు చర్య తీసుకుని, వెంటనే గవర్నమెంటు ఆర్గనైజేషన్ పెట్టి, యివన్నీ పునసంహరిస్తారు ?

శ్రీ కె. రంగారావు :— అధ్యక్షా, 3-8-78 వ తేదీన, రాష్ట్రంలో వున్న అనాధశరణాలయాలను స్వాధీనం చేసుకుని ప్రభుత్వమే నడిపితే ఎంత డబ్బు అవసరమవుతుందో పరిశీలన చేసి ఒక నివేదిక వంపవలసిందిగా డైరెక్టర్ ఆఫ్ సోషల్ వెల్ఫేర్ ను ఆదేశించడం జరిగింది. ఆయన ఈ విషయాన్ని గురించి పరిశీలన చేస్తున్నారు. సరియైన నివేదిక త్వరలోనే అందుకుందని అనుకుంటున్నాం. అది అందగానే, తప్పకుండా యీ అనాధశరణాలయాలు స్వాధీనం చేసుకునే విషయమై ఆలోచన చేస్తామని మనవి జేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— ప్రభుత్వం గ్రాంటు ఇస్తున్నది. ఆ గ్రాంటు తోనే ప్రభుత్వ ఆర్గనైజేషన్ పెట్టుకుంటే సరిపోతుందిగా ? దానికి మళ్ళీ డైరెక్టరుగారి రిపోర్టు ఎందుకు ? రెండు సవర్నిరాలైంది, ఆయన పంపించేది లేదు. జరిగేది లేదు. వెంటనే, మీరిచ్చే గ్రాంటును మీరే యుటిలైజ్ చేసుకుని, గవర్నమెంటు ఆర్గనైజేషన్ ఎందుకు తెరవకూడదు ? మీరిచ్చే ఎందుకు విత్ డ్రా చెయ్యగూడదు ? గవర్నమెంటు హాస్టల్స్ కు విత్ డ్రా చేశారుగా, దీనికి ఎందుకు విత్ డ్రా చెయ్యగూడదు ?

శ్రీ కె. రంగారావు :— అధ్యక్షా, అనాధశరణాలయాలలో మేము ప్రస్తుతం 40 రూ.లు మాత్రమే ఇస్తున్నాం. ఆ అనాధశరణాలయాలను మేమే మెయిన్ టెయిన్ చెయ్యాలంటే దానికి చాలా ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ కావలసి ఉంటుంది. ఆర్థిక పరిస్థితి కూడా చూడవలసి ఉంటుంది. అయితే, కేవలం 40 రూ.లు యిచ్చి పూర్తికావడం అనికాదు. దానికి స్టాఫ్ కావాలి, బిల్డింగ్స్ కావాలి, ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ అవసరమవుతుంది. అవన్నీ పరిశీలన చేసి, మనం మెయిన్ టెయిన్ చెయ్యాలంటే ఎంత ఖర్చు అవుతుందో పరిశీలించి, రిపోర్టు తయారుజేయవలసిందిగా డైరెక్టర్, సోషల్ వెల్ఫేర్ ను ఆదేశించడం జరిగింది. ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుని, నడపాలనే ఆలోచనలో వుండి కాబట్టి, త్వరలోనే దానిపై ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటామని మనవి జేస్తున్నాను.

Change in Classification of "Zamindar Canals" into Government Canals

33—

*3944-(U) Q.—Sarvasri V. Sobhanadreeswara Rao and K. B. Siddaiah :—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) the time by which the Government will effect change in the classification of 'Zamindar Canals' into Government canals ; and

(b) the reason for the delay in effecting this change of classification ?

చిన్నతరహా నీటిపారుదల, వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రి
(శ్రీ జి. శ్రీరాములు నాయుడు) :—(ఎ) మరియు (బి) "జమీందారి కాలువలు"

అని విలవబడే కాలువలు ఏవీ నీటిపారుదల కాఖ నియంత్రణ క్రింద లేవు. అందు వల్ల వాటిని ప్రభుత్వ కాలువలుగా తిరిగి వర్గీకరించాలన్న ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, జమీందారీ కాల్యాలనబడేవి ఏ నీటి పారుదల కాఖ క్రింద లేవని మంత్రిగారు చెప్పారు. చిన్న తరహా నీటి పారుదల కాఖామాత్యుల క్రింద లేవేమోగాని మీడియం ఇరిగేషన్, మేజర్ ఇరిగేషన్ క్రింద తప్పకుండా వున్నాయి. లోగడ ఎప్పుడో జమీందారుల ట్రైములో ఆ విలేజ్‌లోకి వెళ్ళి కాల్యాలను జమీందారీ కాల్యలు అనే వారు. ఇప్పుడు వాటి క్రింద వున్న భూములకు కూడా - మామూలుగా గవర్నమెంటు కాల్యాల క్రింద ఎట్లాగో అట్లాగే - వాటర్ రేట్ కలెక్టు చేస్తున్నారు. వాటికి రిపేర్స్ చేయమని అడిగితే మాత్రం - యివి జమీందారీ కాల్యాల క్లాసిఫికేషన్ క్రింద వున్నాయి. గవర్నమెంట్ కెనాల్స్ క్రిందకు యింకా మార్చలేదు, అందువల్ల మేము అండర్ టేక్ చెయ్యడానికి వీలేదు అని అంటున్నారు. దానిపై నే యీ కోశ్చన్ వెయ్యడం జరిగింది. లాస్టియర్ దీని గురించి సి. ఇ. గారికి, అప్పటి మంత్రిగారికి కూడా రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చాము. కాని, ఇప్పుడు మంత్రిగారు జమీందారీ కాల్యాలేవి లేవని చెబుతున్నారు. దయచేసి మళ్ళీ - పురరాలోచన చేసి సమాధానం చెప్పవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి శ్రీరాములు నాయుడు :— అధ్యక్షా, 1948 లో జమీందారీ ఎజాలిషన్ అయిన తరువాత ఎక్కడా, ఆంధ్రదేశం మొత్తం మీద జమీందారీ కాల్యలు అంటూ ఏమీ లేవు. జమీందారీ ఎజాలిషన్ అయిన వెనువెంటనే, ఆ జమీందారీ ప్రాంతాలలో వుండే కాల్యలు కానివ్వండి, నదులు కానివ్వండి, నాళాలు కానివ్వండి, ఫారెస్టు లాండ్స్ కానివ్వండి, పోరంబోక్ లాండ్స్ కానివ్వండి అటోమాటిక్ గా, ఆ రైట్స్ అన్నీ వెస్ట్ అవుతాయి. కాబట్టి, జమీందారీ ఎజాలిషన్ అయిన తరువాత, జమీందారీ కాల్యాలంటూ ఏమీ లేవు. గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించింది - కృష్ణా, ఈస్ట్ గోదావరి, వెస్ట్ గోదావరి, పెన్ద్రా, డెల్టాలో ప్రైవేట్ కాల్యాలని ఉన్నాయి; 1954-55 లో, కృష్ణా ఆనకట్ట నిర్మాణం చేయబడినప్పుడు ప్రధానమైన కాల్యాలన్నీ ప్రభుత్వం త్రవ్వించి, రైతులు మాత్రం ఫీడర్ కెనాల్స్ త్రవ్వకున్నారు. వారి స్వంత ఖర్చులతో, జిరాయిటీ భూములలో. ఆ జిరాయిటీ కాల్యాలే ప్రైవేట్ కాల్యలుగా వ్యవహరించబడుతున్నాయి. అవి సుమారుగా 1808 వరకు ఉన్నాయి. కృష్ణా డెల్టా ఏరియాలో, సుమారుగా 3 లక్షల 20 వేల ఎకరాల ఆయకట్టు వుంది ఆ కాల్యాల క్రింద. అవి ప్రభుత్వం తీసుకోవాలంటే - ముందు ఆ జిరాయిటీ హక్కులను రైతులు విడిచిపెట్టుకోవాలి. అదిగాక, ఆ కాల్యగట్లపైన గ్రాన్ కటింగ్ అంటూ వుంది. అది ప్రస్తుతానికి రైతులు అనుభవిస్తున్నారు. అయితే, అవి స్వరగా ప్రభుత్వం చెయ్యడానికి, వాటి మరమ్మత్తులు టేకప్ చెయ్యడానికి ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :— రైతులు వారి స్వంత ఖర్చులతో త్రవ్వకున్నారని కూడా మంత్రిగారు చెప్పారు. అంటే, మీ గవర్నమెంటుపై ఏ

మాత్రం భారం లేకుండా త్రవ్వకున్నారు. ఇవాళ మీ గవర్నమెంటు కాల్యాల క్రింద నీటి రేటు పవిధంగా కట్టించుకుంటున్నారో, అదే విధంగా వీటిక్రింద కూడ కట్టించుకుంటున్నారు. ఇప్పుడు కాల్యగట్లపై గవర్నమెంటుకు అధికారం లేదు అంటున్నారు, పంచాయతీ లిమిట్స్ లో వున్న చెరువులుగాని, ఏవయినా సరే వాటిపై పంచాయతీకి పవర్ ఉన్నాయి. పంచాయతీలే వాటిని ఆక్షన్ చేస్తున్నాయి. మా ప్రాంతాలలో వారు చెబుతున్న విధంగా లేదు. అందుచేత, మీరు దానిని తుణ్ణిగా విచారణ చేయించి, అతిత్వరలో యీ ప్రైవేట్ కాల్యలను—యీ జమీందారి క్లాసిఫికేషన్ క్రింద వున్న కెనాల్స్ ను, గవర్నమెంటు కెనాల్స్ గా క్లాసిఫై చేయిస్తారా ?

9-30 a.m.

శ్రీ జి. శ్రీరాములునాయుడు:— అధ్యక్షా, ముందే మనవిజేశాను, ఈ కాల్యాలన్నీ వారి జిరాయితీ భూములలో ఉన్నాయి. వారు లాండ్ సెస్ గాని, వాటర్ రేట్ గాని ప్రస్తుతం ప్రభుత్వానికి చెల్లిస్తున్నారు. కాని, అది అన్యాయం. ఆ విధంగా వారు చెల్లించనక్కర లేదు. అయితే ఒకటి—వారి యొక్క ఆ జిరాయితీ హక్కులను, ఆ కాల్య భూములపై, విడిచిపెట్టుకోవాలి. విడిచిపెట్టినతరువాతనే ప్రభుత్వం వాటిని లెకవ్ చేయ్యడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ పి. మందరయ్య (గన్నవరం):— మంత్రిగారు అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానం కాకుండా, ఇంకేవో కొత్త సమస్యలు తెచ్చిపెడుతున్నారు. అందు చేత వారు డిపార్టుమెంటుతో ఒకసారి చెక్ చేసి, ఇది వరకు గవర్నమెంటు ఇన్చార్జ్ చేసిన జి.ఓ. లను కూడా పరిశీలన చేసి, అంసెంబ్లీని, ప్రజలను మిస్ లీడ్ చేయ్యకుండా చెప్పాలి. మేము గత రెండేళ్లుగా యీ విషయాన్ని రెవిన్యూ మంత్రిగారికి, ఇరిగేషన్ మంత్రిగారికూ చెబుతుంటే వారు అంగీకరించింది ఏమిటంటే జమీందారీ పన్నేట్లు తీసుకున్న తరువాత, ఆ నాడు వారి కాల్యాలన్నీ ప్రభుత్వమే తీసుకుంది, దానిక్రింద మామూలుగా నీటి శిస్తు డ్రైనేజీ సెస్సు వసూలు చేస్తున్నారు. అంతేకాకుండా, ఏటా మిగిలిన ప్రభుత్వ భూముల రీతిగానే వాటికి మరమ్మతులు చెయ్యడానికి ప్రభుత్వ భూములకు సంబంధించి ఎటా అయితే ఇస్తున్నారో అట్లాగే గ్రాంటు కూడా కాంక్షన్ చేస్తున్నారు. లెక్కికల్ గా ఇవి జమీందారీ పన్నేటు కాల్యలుకావు, ప్రభుత్వ కాల్యలే అని ఒక జి.ఓ. ఇవ్వాలి. అట్లా జి.ఓ. ఇవ్వకుండా 30 ఏళ్లుగా కాలం గడిచేస్తున్నారు. లెక్కికల్ గా, అట్లా జి.ఓ. ఇవ్వాలని డ్రెయినేజ్ బోర్డులో మేం లెకవ్ చేశాము, క్రింద వున్న కలెక్టర్లు, ఆఫీసర్లు, ఇంజనీర్లు అంతాకూడా—ఇవి ప్రభుత్వకాల్యలే, ఆ జి.ఓ. ఇవ్వండి, మేము రిపేరు చేస్తాం అనడం మీరు డబ్బు కూడా కాంక్షన్ చేస్తున్నారు, అయితే ఆ డబ్బు ఈ కాల్యాలపై ఖర్చు పెట్టడం లేదని డ్రెయినేజ్ బోర్డులో అంగీకరించారు. బి.కె. రావుగారు సెక్రటరీగా వుండి, యిది అంగీకరించి మేము వెనువెంటనే యిస్తామని సంవత్సరం క్రిందట చెప్పారు. ఇప్పుడు మంత్రిగారు కొత్త సమస్యలు తెస్తున్నారు జిరాయితీ హక్కులని చెప్పి. జమీందారీ పన్నేట్లును మీరు ఎప్పుడయితే లెకవ్ చేశారో, అప్పుడే దానిక్రిందనే ఈ కాల్యలు కూడా తీసుకుని, గత ఇరవై ఏళ్లుగా మీరు అక్కడ డ్రెయినేజ్ సెస్సు, ఇతర సెస్సులు అన్నీ వసూలు చేస్తూ దానికి డబ్బు కూడా కాంక్షను చేస్తూ ఒక డమ్మిడి కూడా ఇప్పుడు దీనికి అదనంగా ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు, లెక్కికల్ గా జి. ఓ.

ఇస్కూ చెయ్యాలి, మేము వెనువెంటనే చేస్తామని చెప్పారు దాని గురించి చెప్పకుండా, జిరాయితీ హక్కులున్నాయని. గడ్డికోసుకునే హక్కు వుందని, లేనిపోని కొత్త సమస్యలు ఎందుకు తెస్తున్నారో నాకు తెలియడం లేదు, ఏ డిపార్టుమెంటు ఆ విధంగా ప్రాసిందో మాకు చెబితే మేము ప్రివిలేజ్ మోషన్ ఇవ్వవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ జి. శ్రీరాములు నాయుడు :—జిరాయితీ హక్కులను వారు విడిచి పెట్టకుండా గౌరవ సభ్యులు సుందరయ్యగారు చెప్పిన జివోను ఇస్కూ చేయడానికి లీగల్ కాంప్లీ కేషన్లు ఉంటాయి. 1975 సంవత్సరంలో ఆనాటి ఇరిగేషన్ కాలా మాత్రులు చీఫ్ ఇంజనీరు, జనరల్ నుంచి ఒక రిపోర్టు అడిగారు. ఈ కాలువలు ఎంత ప్రాంతంలో ఉన్నాయి, ఎంత వాటి క్రింద సాగు అవుతున్నది మిగతా వివరాలన్నీ అడిగారు. ఆ కాలువలు అన్నీ పై వేటు రైతుల తాలూకు జిరాయితీ భూములలో ఉన్నాయి కనుక వారి పైటలు ఛేంజి కావాలి, హక్కు విడుదల కావాలి. మరొక ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే—ఇటువంటి కాలువలు కృష్ణా డెల్టాలోనే కాక గోదావరి, గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో కూడా ఉన్నాయి. ఇవన్నీ కన్నాలిడేట్ చేసి ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు క్రింద తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వం తీవ్రంగా పరిశీలన చేస్తుందని త్వరలోనే ఇది చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—జిరాయితీ హక్కు అంటే ప్రభుత్వం ఏమిటో చెప్పండి—తరువాత ఆలోచిస్తాం.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇది మేజర్ ఇరిగేషన్ క్రింద వస్తుందా? మైనరు ఇరిగేషన్ క్రింద వస్తుందా?

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—మేజర్ వా మిడియం అనా మైనరు అనా ఇరిగేషన్ కు సంబంధించినదే, దీనికి సంబంధించిన మంత్రులు రోజూ మారుతుంటే దానికి మా బాధ్యతలేదు. ఏ మంత్రి అనా జవాబు చెప్పడానికి బాధ్యత తీసుకున్నప్పుడు సమాధానం చెప్పాలి అన్నింటికీ. జిరాయితీ హక్కు అనేది జమీందారును తొలగించకుండా ఉన్నప్పుడు జిరాయితీహక్కు, కాలుహక్కు ఉంటుంది. జమీందారిలను రద్దుచేసి, ఎట్టేట్టు అన్నింటిని ప్రభుత్వం తీసుకున్న తరువాత రైతులందరూ ప్రభుత్వానికి వన్ను సరాసరి కడుతుంటే జిరాయితీహక్కు ఎక్కడ ఉంది? అనవసరమైన టెక్నికల్ కారణాలు చెబుతున్నారు తప్ప జిరాయితీ హక్కు కనుక ఉంటే జమీందారి కాలుదారులుగా దీర్చి చేసి వన్నులు వసూలు చేస్తున్నారా? ఆ హక్కు వారికి ఇంకా ఉందా? ఉంటే వదులుకోవలసిన పరిస్థితి ఏమిటి? రైతుల హక్కు వదులుకుంటే దానికి నష్టపరిహారం ఇవ్వాలి. ఇన్ని సంవత్సరాలు వన్ను వసూలు చేసి తగిన మరమ్మత్తులు చేయనందుకు ప్రభుత్వం నష్టపరిహారం ఇచ్చుకోవలసి ఉంటుంది. జిరాయితీహక్కు వదులుకోడం అంటే ఏమిటో నాకు అర్థంకావడం లేదు. కమిటీవద్ద ఒక విధంగాను కానవసరంలో మరొక విధంగాను కాకుండా ఈవేళో రేదో అందరిని కూర్చుండబెట్టి ఈ సమస్యకు అంతిమ పరిష్కారం చేస్తారా? గుంటూరులో ఉండవచ్చును, మరొకచోట ఉండవచ్చును. ఎక్కడఉన్నా ఒకటే. బి.కె. రావు గారు మాకు వాగ్దానం చేసారు. వారం రోజులలో జి.వో. ఇస్కూ చేస్తాం అన్నారు. అదవంగా ప్రభుత్వానికి

దమ్మిడి ఖర్చు కాదు అన్నారు. అది ఇవ్వడానికి వాయిదామీద వాయిదా వేస్తున్నారు. రైతులు మా ప్రాణం తీస్తున్నారు. మంత్రిగారు డైరక్ట్ చేయండి.

శ్రీ జి. శ్రీరాములునాయుడు :—నేను ముందుగానే మనవి చేసాను. పెద్దలు సుందరయ్యగారు చెప్పారు. జమీందారీ ఎజాలిషన్ ఐనతరువాత మొత్తం కాలువలు ప్రభుత్వానికి ఆటోమాటిక్ గా డివాల్య్ అవుతాయి. ప్రైవేటు కాలువలు ఎవరి భూములలో ఉన్నాయో వారు లాండ్ కిస్తు, వాటర్ రేటు కడుతూండడంవల్ల వారికి జీరాయతీహక్కు భూమి మీద ఉంది. దానిని తొలగించకండా వాటిని తీసుకోడానికి లేదు. ఈ కాలువలన్నీ ప్రభుత్వవరంగా చేయడానికి ప్రభుత్వం తీవ్రంగా పరిశీలన చేస్తున్నది. సాధ్యమైనంత త్వరలో ఇరిగేషను డిపార్టుమెంటు ఆధ్వర్యంలోనికి తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—రెవిన్యూ మంత్రికాని మరొక మంత్రికాని ఏమైనా సమాధానం చెబుతారా ?

శ్రీ పి. కోటేశ్వరరావు (ముదిసేపల్లి) :—రైతుల హక్కు భుక్తాలలో ఉన్న కాలువలు చాలా ఉన్నాయి. సుందరయ్యగారు చెప్పినట్లు, టెక్నికల్ గా అబ్జెక్టు వస్తున్నది. ప్రభుత్వం హిందోవర్ చేసుకుంటే త్రవ్వకామని డిపార్టుమెంటు చెబుతోంది. గ్రాంటు రిలీజ్ చేస్తున్నారు. మూడు నాలుగు వేల ఎకరాలు కూడా సాగయే కాలువలున్నాయి. 250 ఎకరాలు సాగయే కాలువ ఐనప్పటికీ ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని అనేక దఫాలుగా ప్రభుత్వం చెబుతోంది. ఎన్నో దఫాలు ప్రామిస్ చేసారు. ఎక్కడ ఇటువంటి కాలువలున్నా స్వాధీనం చేసుకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా? ఒక గ్రామం అయితే ఏమైనా చేసుకోవచ్చు. ఐదారు గ్రామాలలో రైతావ్వరి కుదరక కాలువలు పాడైపోయే పరిస్థితి వస్తున్నది. మంత్రిగారి సమాధానం కరెక్ట్ గా లేదు. సరైన సమాధానం తెప్పించాలని కోరుతున్నాను. యధార్థం లైటకు - రాలేదు. తెలియని ఆఫీసరు సమాధానం ఇచ్చి ఉండాలని నేను అనుకుంటున్నాను. ఈ ప్రశ్నను పోస్టుపోస్ట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. శ్రీరాములునాయుడు :—పోస్టుపోస్ట్ చేయనక్కర లేదు. ఇటువంటివి 1808 కాలువలున్నాయి. 150 ఎకరాల నుంచి 4000 ఎకరాల వరకు వీటి క్రింద ఉన్నాయి. మొత్తం 820 వేల ఎకరాలు వీటి క్రింద సాగవుతున్నాయి. కృష్ణా డెల్టా, గుంటూరు, గోదావరి జిల్లాలలో ఉన్న ప్రైవేటు కాలువలను కన్వర్టింగ్ చేసి ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలోకి తీసుకోడానికి ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందని మనవిచేసాను. ఇంకా రావలసిన ఇన్ ఫర్మేషన్ లేదు, పూర్తి ఇన్ ఫర్మేషన్ నా వద్ద ఉంది. కృష్ణా డెల్టాలోనే కాకుండా ప్రైవేటు భూములలో ఉన్న కాలువలపై ఉన్న ప్రొప్రైటరీ హక్కు విడుదల తీసుకుని మొత్తం కాలువలు ఇరిగేషను డిపార్టుమెంటు ఆధ్వర్యంలో తీసుకోడానికి పరిశీలన చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాద్రిశ్వరరావు :—మీరు తీసుకుంటే మేము అభ్యంతరం పెడుతున్నామా? మాకు హక్కు ఉందా? డబ్బు తీసుకుంటున్నారు కదా.

శ్రీ జి శ్రీరాములునాయుడు :—దానికి పోస్టిజరు ఉంది. దానిని ఆల్బర్ట్స్ చేయాలి.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—మంత్రిగారు ఈ విధంగా అర్థం లేని అవక తవక 9-40 a.m. సమాధానాలు చెబితే శాసన సభ్యులను తృప్తి పరచలేరు మూడు లక్షల ఎకరాలు కృష్ణా డెల్టాలో ప్రవేటు కాలువల క్రింద ఉన్నాయి. గుంటూరులోనూ ఉండవచ్చు, గోదావరిలోనూ ఉండవచ్చు. జమీదారీలు తీసుకున్నాం. 30 సంవత్సరాలుగా మూడు లక్షల ఎకరాలకు పన్నులు వసూలు చేసుకుంటున్నాం, పెన్నులు వసూలు చేసుకుంటున్నాము. రిపేరు చేయడానికి డ్రబ్బు కాంక్రీట్ చేస్తున్నారు. ఖర్చు పెట్టడం లేదు. రైతులు ఎందుకు వ్రాసి ఇవ్వాలి? ఇది ప్రభుత్వం చేయవలసిన పని, మా ఎద్ద పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారని రైతులు అంటున్నారు. కొత్తగా చెబుతున్నారు ఇప్పుడు. ప్రతి అఫీసరు టెక్నికల్ గా అర్థం కావాలంటుంటే ప్రభుత్వ పరిశీలనలో తీవ్రంగా ఉండంటే ఈ సమాధానం నాకు అర్థం కావడం లేదు. మంత్రిగారు ఏమి చెబుతున్నారో అర్థం కావడం లేదు. అందుచేత టేబుల్ మీద పెట్టి బాధ్యులైన అఫీసర్లను పిలిచి మాట్లాడవలసి వుంటుంది. వారిపైన పీవీఎల్ జి.ఎం.ఎస్ తీసుకురావలసి వుంటుంది. శాసనసభను మిస్ రీడ్ చేస్తున్నారని. రేపు అయినా దీనిని తీసుకొనడానికే అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:—I am inclined to postpone this question.

Discovery of huge Deposits of Aluminium in the Coastal Dists.

34—

*4439-Q.—SRI Ch. Vittal Reddy (Narasapur):—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Soviet experts discovered huge deposits of aluminium in the coastal districts of Andhra Pradesh;

(b) whether it is a fact that the State Government have recommended to the Central Government to establish an industry at a cost of Rs. 600 Crores with the Soviet Collaboration;

(c) whether it is a fact attempts are being made to shift the location of the factory from our State to some other States; and

(d) the place which was selected and recommended by the State Government for location of the said industry; the steps being taken to get the industry established in our State?

ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున పంచాయతి రాజ్ శాఖమంత్రి (శ్రీ యం. బాగారెడ్డి) :—

(ఎ) భారత భూగర్భ సర్వేశాఖ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ గనులు, భూగర్భ శాఖ, మినరల్ ఎక్స్ ప్లోరేషను కొర్పొరేషను వారు ముడి బాకస్ యిటు నిక్షేపాలు చెద్ద మొత్తంలో ఉన్నాయని కనుగొన్నారు.

(బి) మనరాష్ట్రంలో అల్యూమినా మరియు అల్యూమినియం పరిశ్రమను స్థాపించవలసిందిగా రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరింది.

(సి) రాష్ట్రప్రభుత్వానికి అట్టి సమాచారమేదీ అందలేదు.

(డి) సోవియట్ నిపుణులు తయారుచేసిన సాధ్యతాకమైన నివేదికను దృష్టిలో ఉంచుకొని, స్థలం విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వం తుది నిర్ణయం చేస్తుంది కేంద్రప్రభుత్వ నిర్ణయాన్నిబట్టి రాష్ట్రప్రభుత్వం అవసరమైన చర్యలు తీసుకొంటుంది.

**Location of the Aluminium Factory at Krishnadevipeta
in Vizag Dist.**

35—

*4649 Q.—Sri B. Sreeramamurthy (Paravada):—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that location of the Aluminium factory at Krishnadevipeta side in Visakhapatnam District has been financed by Centre;

(b) if so, whether the work is likely to be taken up during the next two or three months; and

(c) if not, the present position with regard to construction of the Aluminium Factory in Visakhapatnam Dist.

ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున (శ్రీ యం. బాగారెడ్డి):—

(ఎ) విశాఖపట్నంజిల్లాలో కేంద్ర వర్క్ రంగం ప్యాకెట్టుగా ఒక అల్యూమినా ప్లాంటు (అల్యూమినియం ప్లాంటు కాదు) నెలకొల్పే ప్రతిపాదనను కేంద్రప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది. అయితే పెట్టుబడికి సంబంధించి ఇంతవరకు కేంద్రప్రభుత్వం ఎట్టి నిర్ణయం తీసుకోలేదు.

(బి) సమాధానం దృష్ట్యా ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(సి) ప్రతిపాదిక అల్యూమినా ప్లాంటు పాధ్యత గురించిన నివేదిక 1980 జనవరిలో అందింది. వర్గీకరణ అది భారత అల్యూమినియం కంపెనీ లిమిటెడ్ ను వారి పరిశీలనలో ఉంది.

(శ్రీ సిపాచ్ విఠల్ రెడ్డి :— అల్యూమినా నిశేపాలు విస్తారంగా ఆ ప్యాంతములో వున్నాయని సోవియట్ నిపుణులు చెప్పారు. ఎలక్ట్రికల్ కండక్టర్స్ మనము ఇప్పుడు యితర రాష్ట్రాల నుంచి తెప్పించుకొంటున్నాం. ఇంత విస్తారంగా వున్న ప్యాంతములో పరిశ్రమలను నెలకొల్పడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఎందుకు రికమెండ్ చేయలేదు? కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎందుకు అలస్యము చేస్తున్నది? ఈ పరిశ్రమకు అవసరమైన 800 కోట్లు పెట్టడానికి సోవియట్ ప్రభుత్వం సుముఖంగా వున్నప్పుడు ఈ పరిశ్రమలను నెలకొల్పడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు వెంటనే చర్య తీసుకొనడం లేదు?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— ఆంధ్ర రాష్ట్ర తూర్పు తీరాన వున్న జిల్లాలలో ముఖ్యముగా శ్రీ కాకుళం, విశాఖపట్టణం, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో బాక్సైట్ ఓర్ చాల పుష్కలంగా వుంది అని సర్వేలో తేలినది. సుమారు 700 లక్షల టన్నుల ఓర్ అవైలబుల్ అని జియోలాజికల్ సర్వేలో తేలినది. మొత్తము భారతదేశములో అవైలబుల్ గా వున్న బాక్సైట్ లో 30 శాతం ఆంధ్ర రాష్ట్రములో వుందని తేలినది. ఇక్కడ అల్యూమినా ఫ్యాక్టరీ పెడితే ఎట్లా వుంటుందనే దానికి ఎస్టిమేట్స్ తయారుచేయాలని ఒక కంపెనీకి చెప్పడం జరిగింది. వారు సర్వే చేసి కృష్ణదేవిపేట దగ్గర వున్న గోలుకొండలో నైట్ బాగా వుంది, ఇక్కడ 500 కోట్ల ఖర్చుతో ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు కాగలుగుతుందని నిబోధించుచూరు. సరిగా యిదే సమయాన భారత ప్రభుత్వం భారత అల్యూమినా కంపెనీ వారికి మన ఆంధ్ర రాష్ట్రములో, ఒరిస్సాలోని కోరాపుట్ జిల్లాలో సర్వే చేసి అల్యూమినా, అల్యూమినియం ఫ్యాక్టరీలు పెట్టడానికి ఏర్పాటు చేయించాలని కోరడం జరిగింది. భారత అల్యూమినా కంపెనీ వారు ఒరిస్సా కొరకు ఫ్రెంచి కంపెనీని, ఆంధ్ర రాష్ట్రము కొరకు రష్యన్ ఎక్స్ పర్ట్స్ ని రిక్వెస్ట్ చేయడం జరిగింది. రష్యన్స్ ఆంధ్ర రాష్ట్రము వచ్చి విశాఖపట్టణం దగ్గర వున్న కృష్ణదేవిపేట నైట్ ని సెలెక్ట్ చేసి రాష్ట్ర ప్రభుత్వముతో మాట్లాడి, ఇక్కడ ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటుకు రియైన వసతులు వున్నాయని 15 జనవరి 80 నాటికి భారత అల్యూమినా కంపెనీకి నిబోధించు సబ్లిట్ చేశారు. భారత అల్యూమినా కంపెనీవారు పరిశీలించి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నివేదికను సమర్పిస్తారు. ఈ మధ్య రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఆంధ్ర రాష్ట్రములో అల్యూమినాలో పాటు అల్యూమినియం ఫ్యాక్టరీ ఒకటి పెడితే బాగుంటుందని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని రిక్వెస్ట్ చేయడం జరిగింది. రష్యన్ ఎక్స్ పర్ట్స్ యిచ్చిన నివేదికను భారత అల్యూమినా కంపెనీ వారు పరిశీలన చేస్తున్నారని, పరిశీలన చేసి వారికి నివేదిక సమర్పిస్తారని తరువాత దానిని చూసి నిర్ణయం చేస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. ఆశ్వారావు (విశాఖపట్నం-1) :— ఆంధ్ర రాష్ట్రములో దొరికే బాక్సైట్ క్వంటిటీ, క్వాలిటీ ఎక్కువ. కోరాపుట్ జిల్లాలో ఎక్కువ లేకపోయినా రష్యన్ డెపూటీ ప్రధానమంత్రిగారు ఈ మధ్య వచ్చినపుడు ఆంధ్ర రాష్ట్రములో 250 కోట్ల ఇన్వెస్ట్ మెంట్ తోను, కోరాపుట్ లో 800 కోట్ల ఇన్వెస్ట్ మెంట్ తోను పెట్టవచ్చునని అనౌన్స్ చేశారు. మన ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వమును వత్తిడి చేయకపోతే ఈ ప్లాంటు పోయే అవకాశం వుంది. అక్కడ ఎక్కువ ఇన్వెస్ట్ మెంటు జరుగుతుంది. పెద్ద ఇన్వెస్ట్ మెంటు కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రతింపులు జరిపి ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి అన్యాయం జగరకుండా వుండే ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— ఆశ్వారావు గారు చెప్పిన అభిప్రాయముతో ఏకీభవిస్తున్నాను. ఆంధ్ర రాష్ట్రములో దొరికే బాక్సైట్ క్వంటిటీ, క్వాలిటీ ఎక్కువ అని నిపుణులు చెప్పడం జరిగింది. అక్కడ కూడ బాక్సైట్ గనులు లేవనికాదు. వున్నాయి. మనము కావాలని కోరడం సమంజసము. వేరే వారు కూడ తెచ్చుకొంటే మనము అభ్యంతరం తెల్పడం సమంజసము కాదు.

వారి ఎక్స్‌మేటు ఎందుకు చెరిగింది అంటే ఎక్కువ ఎలక్ట్రిసిటీ డీనికి కావాలి. ఎలక్ట్రిసిటీ ప్లాన్ ఇందులో ఒరిస్సావారు కలిపారని తెలిసినది. వేరేవిధంగా తెలుసుకొన్న వివరాలనుబట్టి నజ్జుకు టు కరెక్షన్ ఇక్కడ అల్ట్రామినా ప్లాంటు కావాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వ్రాయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు పర్ సూరీ చేస్తాము.

(శ్రీ కె. గోవింద రావు (అనకాపల్లి):—మొన్న సోవియట్ డెప్యూటీ ప్రధానమంత్రిగారు వచ్చినపుడు వాణో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు చర్చలు జరిపారా? జరిపితే వాటి సారాంశం ఏమిటి?

(శ్రీ యం. జాగారెడ్డి :—అవి అవైలిబుల్ గా లేవు. ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చిన తరువాత ఏమైనా జరిగింటు వుంటే వారు తెలుపుతారు.

(శ్రీ యస్. యస్. యస్. రెడ్డి :—ఈ మధ్య సోవియట్ రష్యా డెప్యూటీ ప్రధానమంత్రిగారితో జరిగిన సమావేశములో ముఖ్యమంత్రిగారు వారిని అడగడం జరిగింది. ఆ సమయంలో నేనుకూడ అక్కడ వున్నాను. వారు యదమిద్దముగా యిక్కడ తప్పకుండా యిస్తున్నామని హామీ యివ్వలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రములో ఈ పరిశ్రమ పెట్టుకు డా ఒరిస్సాలో పెట్టడానికి రాజకీయ కారణాలు ఎక్కువగా కన్పిస్తున్నవి, కాబట్టి మన రాష్ట్రములోనే పెట్టడానికి ప్రత్యేకముగా ఢిల్లీకి వెళ్ళి మనకు వచ్చే ప్రయత్నం చేస్తారా?

9.50. a.m.

(శ్రీ యం. జాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, వారు వున్నారేమో నాకు తెలియదు. అటువంటి అవకాశాలు ఒకప్పుడు వుండేవేమో, యిప్పుడు అటువంటి అవకాశాలు లేవని మనవిచేస్తున్నాను.

Entrusting the Work of Kakatiya Canal to A. P. Construction Corporation

36—

*5006 Q.—Sarvasri S. Jaipal Reddy, C. Janga Reddy (Syampet), B. Machander Rao (Secunderabad Cantonment) and A. Vasudev Rao:—Will the Chief Minister be pleased to State:

(a) whether it is a fact that most of the works under Kakatiya Canal were entrusted for construction to the Andhra Pradesh Construction Corporation and they in turn sublet the works to private contractors on 10% commission; and

(b) if so, the reasons for allotting the works to the A.P. Construction Corporation?

ముఖ్యమంత్రి తరపున పంచాయతీరాజ్ కాఖమంత్రి (శ్రీ యం. జాగారెడ్డి) -

(ఎ) లేదండీ. 6/73 నుండి 12/79 వరకు కాకతీయ కాలువకు సంబంధించిన 243 పనులను అప్పగించగా వాటిలో 19 పనులను మాత్రమే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర నిర్మాణాల సంస్థకు అప్పగించటం జరిగింది, వారు పై వేటో

కాంట్రాక్టర్లకు పనులను అప్పగించలేదు. లబ్ధి ప్రకారం పనులను అమలు పరచటానికి వీలుగా పనులు చిన్న చిన్న భాగాలుగా విభజించబడ్డాయి. కార్మికుల అవసరం ఎక్కువగా వుండే విభాగాలలోని పనులకు సీనియర్ కొనేషన్లు ఆహ్వానించిన తరువాత చిన్న చిన్న కాల్తీవారి మజూరి పనివారలకు అప్పగించటం జరిగింది.

శాఖీయ కార్య విధానమును అనుసరించి మాత్రమే పనులను ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర నిర్మాణాల సంస్థకు కేటాయించటం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, దీని విషయములో కృష్ణస్వామి రిపోర్టును యీ సమావేశ కాలములో సమర్పిస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు. వారు ఎప్పుడు పెడుతారు? ఇంకకు ముందు యీ సమస్యను గురించి చర్చించాం. ఎప్పుడు కూడ కంట్రాక్టు పీస్ రేటు వర్క్స్ అని కన్ ఫ్యూజన్ వుంది. పీస్ రేటు వర్క్స్ వేర కాంట్రాక్టర్లకు ఇస్తున్నారు. వర్క్స్ పీస్ గా చేసి 10, 20 కలిపి ఒక కంట్రాక్టరుకు యిస్తున్నారు.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—యవరేజీగా 2 లక్షల 20 వేల కంటే ఎక్కువ ఏ కాంట్రాక్టరుకు రాలేదు అందులో కూడ చాలా తక్కువ భాగం—మెజారిటీ పోర్ట్ టెన్ టెన్ కార్పొరేషను వారు చేస్తున్నారు. మైనరు పోర్ట్ పీస్ మీద గా కాంట్రాక్టరుకు యిస్తున్నారు

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—ఆ రిపోర్టు సంగతి.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—చెప్పానుగదా, యీ సెషనులో అని.

LAQ. POSTPONED FROM 22-2-1980

Development of Own Machinery by A. P. Trading Corporation
for Unloading Imported Cement from Vessels

86-

*4854 Sri S. Alwar Das:—Will the Minister for Tribal Welfare, Commerce and Export Promotion be pleased to state.

(a) whether the Andhra Pradesh State Trading Corporation appointed some Firm to unload imported cement from the Vessels, without calling for quotations,

(b) if so, whether any representation against such arbitrary appointment came from Visakhapatnam Custom House Clearing Agents' Association to Andhra Pradesh State Trading Corporation, and

(c) the reasons for not developing its own machinery by Andhra Pradesh Trading Corporation for clearing and forwarding; both at the Ports and elsewhere?

గిరిజన సంక్షేమం, ఎగుమతుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె.వి.ఆర్ ఎస్. వద్దనాథరాజు) :—(ఎ) విశాఖపట్నం ఓడరేవు వద్ద దిగుమతి చేసుకున్న

సిమెంటును ఓడల నుండి దించి, చేరవేసే పనిని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర వాణిజ్య సంస్థ కి యరింగు ఏజెంట్లుకు అప్పగించింది. తొగడ అందిన కొత్తపన్న ఆధారంగా ఆతర వస్తువులను దించడానికి ఆ ఏజెంట్లు ఇవివరకే సంస్థచే నియమింపబడి యున్నారు.

(బి) లేదండి,

(సి) సరుకులను దించుకొనడం, చేరవేయడం వంటి మొత్తం పనులను చూచుకొనడానికై అనుభవంగల సిబ్బందితో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర వాణిజ్య సంస్థ విశాఖపట్నం ఓడరేవు వద్ద ఒక బ్రాంచి ఆఫీసును కలిగియున్నది. కాని వాస్తవంగా సరుకులను దించుకొనడం, ఓడల్లోనికి ఎత్తించడంవంటి కళాని పనులను లైసెన్సు పొందిన కళాశీలు మాత్రమే చేయడానికి వీలవుతుంది. అందుచేత ఈ సంస్థకు తన సొంత ఆఫీసు వున్నప్పటికీ లైసెన్సు పొందియున్న ఏజెంట్ల ద్వారా ఈ పనులను చేయించు కొనవలసియున్నది.

శ్రీ ఎస్. ఆశ్వారావు దాసు:— అధ్యక్షా, విశాఖపట్నము రేవులో సరుకులు దించడము అనేది చాలా సింపుల్ ఆపరేషను. ఎందుకంటే ఏ కాంట్రాక్టరు కూడ తమకు కాముగ్గా లేబరును ఎంగేజ్ చేయరు. పోర్ట్ లేబరును పోర్ట్ సప్లయి చేస్తుంది, ప్లోవార్ లేబరును డి.ఎల్.పి. సప్లయి చేస్తుంది అదుచేత రిజిస్టరు చేసుకొని రిక్విజిషను యిస్తే ఆ లేబరు దించి వేస్తుంది. ఈ పని కొరకు మరొక మనిషిని పెట్టి అది కూడా—విటాల్ కాలింగ్ ఫర్ తెుండర్స్—అక్షలు వారికి యివ్వడము తెలివయిన పని కాదు, రెండవది, ప్రతి ట్రానికి కొంత లంచం—ఎక్స్ట్రా యిన్ ఎడిషన్ టు ఫీ—యిస్తేగాని ఆసరుకు పైకి పోవడంలేదు. లేకపోతే దించివేస్తున్నారు. సిమెంటు విషయములో చాలా అవకతవకలు జరుగు తున్నాయి. అందుకని మినిష్టరు గారు ఒక ఉన్నతాధికారిని పంపించి—హు యాజ్ ఎబా ది బోర్డు—ధరోగా యిన్వెస్టిగేట్ చేయించి స్టేటుకు కంజ్యూ మర్కు లాభం అయేట్లు చూస్తారా? ఎందుకంటే అక్కడ పెద్ద ఆఫీసు వుంది ఎస్ టి సి డి, చాలా మంది ఆఫీసర్లు వున్నారు, ఒక గుమాస్తా వుంటే పని చేయ వచ్చు. ప్రభుత్వము చేపడుతుందా? అట్లువంటి వున్నతాధికారిని పంపిస్తారా?

శ్రీ కె.వి.ఆర్.ఎస్. పద్మానాభరాజు:— అధ్యక్షా, లైసెన్సింగ్ లేబరు పెట్టడము అనేది ఎస్ టి సి ఓన్ లీ. సిమెంటు ఎక్స్పోర్టు, యింపోర్టు దాని మీద వుంది. దాని కొరకు ప్రత్యేకంగా లైసెన్సింగ్ లేబరును తీసుకొని కంటిన్యూన్ గా టేకప్ చేయడము అంటే పై నాన్ పియట్ డిఫికల్టీస్ వున్నవి. ఇవివరకు ఆ వర్గంలో జరిగింది. ఇ దులో సబింధించిన కంపెనీతో, ఎస్ టి సి క్లియరెన్సు తీసుకున్నది. మద్రాసులో చేస్తున్నారు, అందుచేత వారికి యివ్వడము జరిగింది. గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు తప్పిదివరిగా సీనియర్ ఆఫీసరును పంపించి ఎగ్జామిన్ చేయించి కావాలంటే వారికి సమాధానము పంపిస్తాను.

Sri S Jaipal Reddy:— It is becoming major contract కొత్తపన్ను లేకుండా Whether APSTC can manage this through its own machinery is a matter of opinion పాయింటు ఏమంటే యీ వర్క్కు కొత్తపన్ను లేకుండా

స రూల్సు ప్రకారం యిచ్చారు? ఎంత డబ్బు యీ వర్కుస్ క్రింద ఆ ఏజన్సీకి ముట్టింది.

శ్రీ కె.వి.ఆర్.ఎస్. పద్మనాభరాజు :—మనవి చేశాను. సంబంధించినటువంటి మదరాసు కంపెనీ వారు ఎన్టీసి తరపున ఇతర వస్తువులు దించడానికి జనరల్ గా వుంది. వారు యిదివరకు వున్నటువంటి దానికంటే 75 పైసలు తక్కువ చేయడానికి అంగీకరించారు. ఆ విధంగా ఇవ్వడము జరిగింది. కొలేషున్న జయపాల్ రెడ్డి గారు అన్నట్లు ప్రభుత్వమునుండి సర్టెన్ డేస్ మీద వున్నవి. ఇంతకంటే తక్కువ చేస్తామన్న వారికి వ్యాయంగా యివ్వడము ధగ్ధం, సీనియర్ ఆఫీసరును పంపించి ఎగ్జామిన్ చేయిస్తాను.

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :— రూల్సు ప్రకారం కార్పొరేషను వర్కుస్ యిచ్చినా, ప్రభుత్వము వర్కుస్ యిచ్చినా లెండ్రింగ్ కాలిఫర్ చేసి కొలేషున్న తీసుకోకుండా యివ్వడానికి లేదు. It is patently illegal transaction ఎన్టీసికి సిమెంటు యిస్తే యిదే క్యాంక్రమం చేస్తున్నది దీని విషయములో ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా? ఎంక్వయిరీపోర్టు యీ హాస్ ముందు ఎప్పుడు పెడుతారు?

శ్రీ కె.వి.ఆర్.ఎస్. పద్మనాభరాజు :— ఎంక్వయిరీ చేయించడానికి గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు అభ్యంతరము లేదు. సీనియర్ ఆఫీసరును పంపించి ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాను. అయితే ఉదాహరణకు మనవి చేస్తాను. పోయిన నెలలో 15 రోజుల్లో బిఝూన్ని ఎక్స్పోర్టు చేయాలని వచ్చింది ఇదివరకు వున్నటువంటి వారిని పెట్టుకొని చేయాలి. 15 రోజుల్లో కొలేషున్న పిలిచి చేయాలంటే టైము అయిపోతుంది. ఈ డిఫికల్టీస్ వున్నవి. కొలేషున్న పెట్టడము మంచిదే భవిష్యత్తులో ఇటువంటివి జరుగుకుండా చూడాలని సీనియర్ ఆఫీసరును పంపించి ఎగ్జామిన్ చేయించి కావానింటే రిపోర్టును వచ్చే నెలనులో పెడుతాను. గౌరవ సభ్యులు ఆక్టోబర్ దాన్ గారు చెప్పినట్లు ఆఫీసరును పంపిస్తాను, గౌరవ సభ్యులు విశ్వాసపట్టుములో వుంటారు. వారి ఫలఫాలు తీసుకొని ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— బాహాటముగా లారీకి యింత అని కొన్ని వేలు లారీల నుండి వసూలు చేశాడ, రుజువు చేయడానికి సిద్ధముగా వున్నామని చెప్పిన వార్లు పత్రికలలో వచ్చింది. దానిని కూడ యింక్లూడ్ చేసి ఎంక్వయిరీ జరిపించుమని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె.వి.ఆర్.ఎస్. పద్మనాభరాజు :— గోవిందరావు గారు చెప్పిన దానికి దీనికి సంబంధము లేదు. అయినా నా దృష్టికి కూడ వచ్చినవి. మొత్తము మీద సీనియర్ ఆఫీసరును పంపించి ఈ రెండు విషయాలు ఎగ్జామిన్ చేయించి హాస్ కు రిపోర్టు యిస్తాను.

శ్రీ ఎన్.ఎస్.ఎస్. రెడ్డి :—దీనిలో పెద్ద కుంభకోణము వుంది.

మిస్టరు స్పీకరు :— రేపు జరిగే ఎంక్వయిరీలో తెలపండి.

శ్రీ కె.వి.ఆర్.ఎస్. పద్మనాభరాజు :— కుంభకోణము వుందనే తప్పుని సరిగా ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాను.

Mr Speaker :—Get it enquired thoroughly.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Collection of Funds from Ryots by the Officers of Electricity Department in Nalgonda District.

36—A.

*Q. No, 3767—J : —Sarvasri N.Raghava Reddy (Nakrekal), and A. Lakshminarayana (Miryalguda) : —Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the officers of Electricity Department in Nalgonda district have collected Rs. 300/- from each ryot in the name of debentures in 1979-80 and credited Rs. 3 lakhs there in the name of their close relatives without crediting the same either to the Government or to the Board;

(b) the reasons for not conducting enquiry in spite of the fact that photos of the receipts have been published on 22—11—79 in 'Eenadu' daily with a request to conduct enquiry into it;

(c) whether a list containing the taluk-wise names of the ryots who have paid for the debentures together with the amounts will be placed on the Table of the House;

(d) whether an enquiry will be conducted into this matter by the Anti-corruption Bureau;

(e) whether employees responsible for this will be transferred to prevent the tempering with the record ; and

(f) the nature of relationship of the person in whose names the debentures were credited with the employees ?

10.00. a.m.

పంచాయతీరాజ్ శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి):—(ఎ, మరియు బి) మార్పు నల్గొండ డివిజనులు ఇంజనీరు, (ఆర్.ఎస్.ఎస్) ఆయన సహాధికారి నేటి నల్గొండ కలసి గ్రామీణ డివిజన్ల విరాళం క్రింద ఒక్కొక్క రైతు నుండి రూ. 300 చొప్పున వసూలు చేసి, ఆ మొత్తాన్ని తమ దగ్గరి బంధువుల పేరిట జమ కట్టారని ఆరోపిస్తూ రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డుకు, ప్రభుత్వానికి కూడ ఫిర్యాదులు అందాయి. బోర్డుకు చెందిన నిఘా విభాగం వారు ప్రాథమిక విచారణ జరిపారు. వై ఆరోపణలలో శాఖావరంగా రెగ్యులరు విచారణ జరిపేందుకు బోర్డు, విజయ వాడలోని సూపరించెండింగు ఇంజనీరు (ఆర్.ఎస్.ఎస్) ను విచారణాధికారిగా 19-11-1979 తేదీగల బి.సి.ఎం.ఎస్. నెం. 957 లో నియమించింది. మార్పు నల్గొండ క్యాష్/డివిజను కార్యాలయంలోని యు.డి.గుమాస్తా శ్రీశ్రీ. రంగారావు ఇచ్చిన రశీదు ఫోటోను 22-11-1979 తేదీగల "ఈనాడు" దినపత్రికలో ప్రచురించారు. బోర్డు ఇదీవరకే ఉత్తరువు చేసిన విచారణలో, ఈ విషయానికి సంబంధం లేనందున, ఈ కేసును విచారణార్థం విజయవాడలోని సూపరించెండింగు ఇంజనీరుకు అప్పగించడం జరిగింది.

(సి) తాలూకా వారిగా రైతుల పేర్లు తెలిపే జాబితాను విడిగా చూపా : మేము అంతలో ఉంచడం జరుగుతున్నది.*

(డి) బోర్డు ఆదేశం మేరకు కాభావరంగా విచారణ జరుగుతున్నది. కాబట్టి ఈ దశలో ఆ విచారణను అవినీతి నిరోధకశాఖకు అప్పగించటం సమంజసంగా ఉండదని భావించబడింది.

(ఇ) ఇందుకు బాధ్యులైన ఉద్యోగులను వారు పనిచేసే స్థలాల నుండి బదిలీ చేయడమైంది. కాని ఆ విషయాన్ని సహజశీలించి, ఆ విచారణను సత్వరంగా పూర్తి చేయడానికి వీలుగా ఆ ఉద్యోగులను అక్కడే ఉంచేయాలని బోర్డు నిర్ణయించింది. అయితే విచారణ సాఫీగా కొనసాగడానికి వీలుగా, ఆ ఉద్యోగులను దూర ప్రదేశాలకు బదిలీ చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వం, బోర్డుకు ఆదేశాలు జారీచేసింది.

(ఎఫ్) డిలెచర్లను బోర్డు ఉద్యోగులు తమ భార్య పిల్లల పేరిట జమ చేసినట్లు నివేదించబడింది.

శ్రీ ఎన్ రాఘవరెడ్డి:— ఈ లిస్టులో లేని పేర్లు—కొన్ని వేల రూపాయలు, లక్షల రూపాయలు ఇచ్చినవి ఉన్నాయి. ఇందులో ఒక పిషయము మంత్రిగారు గమనించాలి. పేజీ 51లో 780 వ నెంబరు చూడండి. శ్రీమతి దుర్రో నడిని అనే ఆమె సంగంజాగర్ల మూడి నుంచి వచ్చి నల్గొండ జిల్లాలో కట్టిపోయింది. ఇప్పుడు ఆమె అమెరికాలో ఉంటున్నది. అంటే అక్కడనుంచి వచ్చి ఆమె నల్గొండ జిల్లా రైతుల పేర కట్టిపోయిందన్నమాట. పేజీ 18లో 508, 505, 509 నంబర్లు చూడండి. సనత్ నగర్ నుంచి, కృష్ణాజిల్లా నుంచి, సంగంజాగర్ల మూడి నుంచి వచ్చి తలొక 20 వేలు కట్టిపోయారన్న మాట. వారు మా నల్గొండ జిల్లా మీద దయ చేసి కట్టిపోయారన్న మాట. అదే విధంగా పేజీ 21 పరిశీలించండి. జగ్గయ్య పేట నుంచి ఇంకా అవతల నుంచి వచ్చి డిలెచర్లు కట్టారు. ఆయా జిల్లాలలో కట్టకుండా నల్గొండ జిల్లాకు వచ్చి ఈ రైతుల పేర కట్టవలసిన అవకాశం ఏమిటి? వారు వీరికి ఎంత దగ్గర బాధ్యులలో ఉంటారు. ఆ డి. ఇ. కి ఛార్జి ఇచ్చి పోవాలని మీరు టెలిగ్రాఫిక్ ఆర్డర్లు ఇవ్వకపోతే రికార్డుస్ ట్రావర్ అవుతాయి, సాక్ష్యం దొరకదు. అసలు ఎంక్వయరీ జరుగదు. ఇదివరకు జరిగిన ఎంక్వయరీకి విజిల్స్ సెల్ ఉంది. ఆ డి. ఇ. జి. దగ్గరకు రెండవ సారి పోయి చెబితే మిమ్మల్నను మేనేజ్ చేసుకోమని చెప్పాను కదా. ఇంకా మీరు చేసుకోలేదా అని అన్నారు. ఇది మా ఖర్చు. ఈ రాష్ట్రం ఇటువంటి దశలో ఉంది. అదుచేత దయచేసి ఆ ఎంక్వయరీకి మీరు సరైన అఫీసరును వేయండి. లేకపోతే యాంటీ కరప్షన్ ద్వారా అయినా ఎంక్వయరీ చేయించండి. తక్షణమే ఆయన ఇంకొకరికి ఛార్జి ఇచ్చి పోయేట్లు మీరు ఆదేశించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

(కొన్ని కాగితములను శ్రీ ఎన్ రాఘవరెడ్డిగారు స్పీకరుగారికి అందజేసారు)

శ్రీ ఎమ్. జాగారెడ్డి :— నిన్న ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్డరును ఇమ్యూ అయినాయి. ఈ రిపోర్టు అతి తొందరగా సబ్‌మిట్ చేయాలని వారికి చెప్పడం జరిగింది. ఈ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత అవసరమైతే ఇంకా తో ఎంప్లాయిర్ చేయిస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్డరును విన్న పంపించామని చెబు తన్నారు. శ్రీ రంగారావు, శ్రీ శత్యనారాయణ అనే సూపర్ వైజర్లను నిన్న కాక మిన్న సస్పెండుచేసి మీరు 15 రోజులు అనెట్లీ అయ్యేవరకు ఉండండి, మిమ్ములను ఎట్లాగైనా రిన్‌స్టేట్ చేస్తాము, మీరు ఎక్కడకు పోయి గౌడవ చేయకండి అని చెప్పడం కూడా జరిగింది. మీరు ఇప్పుడు అయినను ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసారు. ఈ ఆర్డరు అక్కడకు 10, 15 రోజులలో చేరుతుంది. ఈ లోకం అన్నీ సర్దుకోబడతాయి. అందుకని ఎంకోకండి ఛార్జి ఇచ్చి పోవాలని మీరు తెలి గ్రాఫిక్ ఆదేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీ ఎమ్. జాగారెడ్డి :— ఆయన తొందరగా రిలీఫ్ అయ్యే ఏర్పాటు చేస్తాము. సబ్‌స్టిట్యూట్ కోసం ఎదురు చూడకుండా అక్కడున్నటువంటి వారికి ఛార్జి హ్యాండ్ ఓవర్ చేసి పోవాలనే ఏర్పాటు కూడా చేస్తాము. శ్రీ రాఘవరెడ్డి గారు ఇచ్చిన అడిషనల్ ఇన్ఫర్మేషను మీరు కూడా విచారణ చేయిస్తాను. శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారి దగ్గర ఇంకా ఏదైనా ఇన్ఫర్మేషను ఉండి అది పాస్ అన్ చేస్తే దానిమీద కూడా విచారణ చేయిస్తాను.

శ్రీ ఎన్. కైపాల్ రెడ్డి :— నన్ను ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్డరును వెళ్ళాయని అన్నారు. ఆయన అక్కడ 4 సంవత్సరాలనుంచి ఉన్నాడు. ఈ కమన్వెల్త్ ఇప్పుడు అనెట్లీ లో రాకపోతే ఆయన ఇంకా 40 సంవత్సరాలు అక్కడే వుండేవాడు. He was not transfered for the first time, లోక్‌భ ఎలక్షను ముందే రెండుసార్లు ట్రాన్స్‌ఫర్ అయ్యాడు. ఆయనకు ఎలక్టినిటీ రిపోర్టులో చాలాపలుకుబడి ఉండడంవల్ల అక్కడే రిటైరున్ అయ్యాడు ఇప్పుడు మీరు క్యాపియర్‌ను సస్పెండు చేసారు. క్యాపియర్ గిల్లి పాట్టి, కాసి డి.ఇ. రెస్పాన్సిబుల్. ఎప్పుడు ఏ మిస్ ఎప్రోప్రియేషను వచ్చినా ఎల్.డి.సి. అను, యు.డి.సి. అను సూపరింటెండెంట్‌ను సస్పెండు చేస్తారు తప్ప పై వారిని చేయడం లేదు. D.E. himself must be suspended. It is a clear case అనలు పాయింట్ అది శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఇందులో చాలా పేర్లు ఉన్నాయి. వేటి 8 చూడండి. నెంబరు 230 చూడండి. చాంబరాటి 20 వేలు, శోభారాణి, ఇందువల్లి, కృష్ణాజీలా 20 వేలు, కోటేశ్వరరావు, సంగం జూర్న మూడి 20 వేలు ఈ విధంగా చాలా ఉన్నాయి. సల్వండజిల్లాకు సంబంధించిన వారు కాకుండా, ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి సంబంధించిన వారు కాకుండా ఉన్నవారు కూడా కొంతమంది ఉన్నారు. వారు అంతా ఆ డి.ఇ.సి సంబంధించిన వారు,

శ్రీ ఎమ్. జాగారెడ్డి :— ఇప్పుడు వారు క్యాపియర్ గురించి చెప్పారు. అది కూడా చేసు పరిశీలిస్తాను అతనిమీద ఛార్జెస్ ఏదైతే నన్నాయో వాటి గురించి రిపోర్టు సబ్‌మిట్ చేసారు. అందులో కొన్ని లేవని శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పారు. వాటన్నింటి గురించి శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు ఇన్‌ఫర్మేషనును అందజేస్తే

వాటిమీద కూడా ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాను, తొందరగా ఎంక్వయిరీ చేయించే ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—ఆ డి.ఇని ఎందుకు సస్పెండు చేయలేదు ?

శ్రీ ఎమ్. జాగారెడ్డి :—ఇప్పుడు ఎంక్వయిరీ జరుగుతున్నది. నేను పైలు మీద వ్రాయడం జరిగింది—10, 15 రోజులలో ఎంక్వయిరీ పూర్తిచేసి రిపోర్టు పంపించాలని.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఎంక్వయిరీ చేయదు. చేసినా అది నిష్పక్షపాతంగా ఉండదు. కాబట్టి ఇది సి.బి.సి.ఐ.డికి అప్పగించండి.

శ్రీ ఎమ్. జాగారెడ్డి :—వారికి అప్పగించడానికి మాకు అభ్యంతరంలేదు. కాని నేను ఈ ఎంక్వయిరీ తొందరగా చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. అది ప్రభుత్వానికి సంతృప్తికరంగా లేకపోతే ఇంకెవరిచేతనైనా ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాము. ఇప్పుడు మేము ఏమైనా చేస్తే వారు కోర్టుకుపోయి ప్లే తెచ్చుకొనడం జరుగుతుంది మనం ప్రాసీజరు ప్రకారం చేయవచ్చు.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడు) :—అధ్యక్షా, ఇది నాకు సంబంధించిన 10.10 a.m. విషయం. నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి రెండు డి. ఓ. లెటర్లు వ్రాశాను. ఈ డి. ఓ. విషయంలో తదుపరి సూపర్ వైజర్ వ్యవహారంలో. వారు 8, 9 లక్షలు కలెక్టు చేసినట్లు ముఖ్యమంత్రిగారికి రెండు డి. ఓ. లెటర్లు వ్రాశాను. నా డి. ఓ. లెటర్లు వ్రాసిన రెండు మూడు మార్లు ట్రాన్స్ఫరు జరిగింది. ఆ డి.ఓ. లెటర్ల వెంట నేను ఈ రిసిట్స్ ఫోటోస్టాట్ కాపీలుకూడా నేను పంపినాను. అతనిని సంవత్సరంపాటు ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డులో ఉంచి కుంభకోణము చేసి అతనిని సంవత్సరంపాటు అక్కడనే ఉంచి వారు చేసిన తప్పులు అన్ని కూడా రేటిఫై చేసుకునేందుకు, సాక్ష్యాలు దొరకకుండా చేసుకునేందుకు అతనికి అవకాశము కల్పించినారు ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు కాబట్టి మీరు ఎన్. ఇ; గాని సి. యి. గాని ఎంక్వయిరీ చేసినా కూడా న్యాయం జరగదు. నేను రాజరామ్ గారిని కోరినప్పుడు వారు అశక్త వ్యక్తివనిచినారు. అప్పుడు చేయలేదు. అందుచేత ఎన్. యి తో చేయిస్తే ఏమీ జరగదు. మీరు ఎవరిని అయితే సస్పెండు చేసినారో వారు అనామకులు. వారు డి. ఇ చేసినట్లు చేసినారుతప్ప, డి. ఇ జేబులోకి పోయింది గాని వీరి జేబులోకి ఒక నయాపైసా పోలేదు. డి. ఇ వెంకటేశ్వర రావు, జగ్గరావు, పుల్లయ్య అని ఇద్దరు సూపర్ వైజర్లు. వాళ్లను రెండుమార్లు ట్రాన్స్ఫరు చేసి ఎందుకు అపారు? ఈ కేసును ఎందుకు పంటి కరెప్షన్ బ్యూరోకి ఇవ్వకూడదు? పంటి కరెప్షన్ బ్యూరోలో కూడా లెక్సికల్ అఫీసర్లు ఉన్నారు. మీరు ధరోగా ఎంక్వయిరీ చేయవచ్చు. అంతేగాని ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు చేస్తే ఏమీ లాభం జరగదు. Electricity Board itself is involved in this. I charge them. They are party to this. Therefore I request the Minister to enquire this through ACB and these three people must be placed under suspension and they should be transferred immediately. దీనిని కాటిఫై చేసేందుకు ఎంత ఇచ్చినారో అది కూడా మినిస్టరుగారు ఎంక్వయిరీ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—రాఘవరెడ్డిగారికి సమాధానం చెప్పినప్పుడు చెప్పినాను, ఈ ఇన్ ఫర్మేషనే కాకుండా ఇంకా ఏమి ఇన్ ఫర్మేషను ఇచ్చినా దానిని మేము ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాము. తొందరగానే రిపోర్టు వస్తుంది. నేను వర్ న్యూ చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— రాదు. రాదు, మీరు పొరబాటు పడుతున్నారు. అతనే ఫైర్మన్ అంతటివాడు. ఏమీ జరగదు. వారంతా అతని జేబులో కూర్చుంటారు.

మిష్టర్ స్పీకర్ :—మంత్రిగారికి మీ ఆవేదన అంతా తెలుసు.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులయొక్క ఆవేదన అర్థము చేసుకునే నేను నిన్న ట్రాన్స్ ఫర్ అర్డర్ను ఇష్యూ చేయించడం జరిగింది. ఎనంబ్లీ సమావేశాలు ముగియకముందే ఆ రిపోర్టు తెప్పించుకునేదానికి ప్రయత్నం చేయిస్తాము. ఎంక్వయిరీ జరుగుతున్నది. ఆ ఎంక్వయిరీ రిజల్టు తేలినిదే మరొకటి చేయడం కాకుండుదు.

శ్రీ జి. సుందరరామయ్య :— ఎన్. ఇ. గారిని ఏ తేదీన ఎంక్వయిరీ చేయనున్నారు ?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— నాలుగు నెలలు అయింది.

శ్రీ జి. సుందరరామయ్య (అల్లూరు) :— ఈ వ్యవహారం ఎప్పుడు మీ రింప్టికి వచ్చింది? ఎప్పుడు ఎంక్వయిరీ ఆఫీసరుని పోస్టు చేసినారు? ఏమి ఎంక్వయిరీ జరిగింది ?

శ్రీ ఎన్. శైలాల్ రెడ్డి :— ఎన్ని ప్రశ్నలు వేసినా సమాధానం సరిగా రావడం లేదు. ఎ.సి.బి. ఎంక్వయిరీ చేయించండి.

శ్రీ పి.పాచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :— ఇంత చక్కని బబిమైన ఇన్ ఫర్మేషను సభ రెండు వైపుల నుంచి వచ్చిన తరువాత మీరు స్ట్రైటుగా ఈ ఎంక్వయిరీ ఎ.సి.బి.కి ఎంట్రీస్టు చేయవచ్చుకదా.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—19-11-79 నాడు సూపరెంటెండింగు ఇంజనీరుని ఎప్పాయింటు చేసి ఎంక్వయిరీ ఎంట్రీస్టు చేయడం జరిగింది. అయితే ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులయొక్క ఆవేదన ఏంట్లో నేను క్లియరుగా అర్థము చేసుకున్నాను. ఎఫ్.పి.యేట్ కూడా చేస్తున్నాను. కాని నేను చెప్పేది కూడా గౌరవసభ్యులు ఎఫ్.పి.యేట్ చేస్తే బాగుంటుందని నేను మంచి చేస్తున్నాను. ఎనంబ్లీ సెషను ముగించక ముందే నేను ఆ రిపోర్టు తెప్పించుకుంటాను. దీనిలో ఏమైనా లోపాలు ఉన్నాయని అనుకుంటే తప్పక ఎ.సి.బి.కి కాని ఇంకా దేనికైనా గాని ప్రభుత్వం రెడీగా ఉందని వినని చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—గోవర్ధనరెడ్డిగారు కాంగ్రెస్ పార్టీయే. వారు చెప్పింది అయినాగాని మంత్రిగారు వివాదాని నా కోరిక. మీరు నవంబరు 79లో సూపరెంటెండింగు ఇంజనీరుని ఎంక్వయిరీ చేశాము అన్నారు. అయినా నాలుగు మాసాలు గడిచింది. ఎన్.ఇ. ఎవరి జేబులో ఉంటారో కనబడుతూ ఉంది. రెండు

వర్యాయాలు ట్రాన్స్ఫర్ చేసి మరల కాన్స్టేబుల్ చేశారని వారు చెప్పారు. 9 లక్షల నరకు కలెక్టు చేశారని కూడా అన్నారు. రెండు వర్యాయాలు ట్రాన్స్ఫర్ చేసి ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు లాలోచి పడి కేన్సిల్ చేశారు అని చెబుతున్నారు. అందుచేత ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని సీరియస్ గా ప్రోబు చేసి ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో ఎవరు బాధ్యులై నా వారి అంబులీడ చర్య తీసుకోవాలి. ఇమీడియట్ గా సస్పెండు చేయాలి. కోర్టుకి ప్రోవిన్యూడి బంగాళాఖాతానికి ప్రోవిన్యూడి. సస్పెన్షన్ వెండింగు ఎంక్వయిరీ అనేది నార్మల్ గా ప్రభుత్వం విధి. అటువంటి మనిషిని మీరు ఎందుకు సస్పెండు చేయరు? మన గవర్న మెంటు ఈ ఇన్వెస్టిగేషన్ తీసుకొని వెను వెంటనే ఈ రోజు సాయంకాలంలోవల ఎంక్వయిరీ కంప్లీటు చేసేదాకా సస్పెండు చేసి చేయాలి.

(శ్రీ) ఎం. బాగారెడ్డి:— ఎంత బలము ఉన్నాకూడా ఈ ప్రభుత్వానికి వారి మీద భయంగాని, క్షేమంగాని లేదని మనవి చేస్తున్నాను. అంతా క్లియరుగా ఎంక్వయిరీ చేయించి చర్యతీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. రాఫువరెడ్డి గారు చెప్పినట్లు తెలిగిఫికేట్ గా ఇన్ ఫారమ్ చేసి వారిని వెంటనే రిలీజ్ చేయమని చెబుతాను. సస్పెన్షన్ విషయంలో సుందరయ్యగారు చెప్పినది పరిశీలిస్తాను.

(శ్రీ) ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:— మొత్తం యావత్తు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో 10.20 a.m. ఈ డిలెంచర్స్ పేరుతో కొన్ని కొట్ల రూపాయలు పనులు చేశారు నల్గొండలోనే మూడు లక్షల రూపాయలు దుర్బినియోగం చేశారు. ఫస్టు యియర్ అయిన తరువాత ఇంటరెస్టు ఇచ్చాలి. కొన్ని లక్షలు ఈ విధంగా దుర్బినియోగం అయింది. మొత్తం అందరిని సస్పెండు చేయాలి. రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఇలా కట్టిన డబ్బుకు డిలెంచర్ సర్టిఫికేట్స్ ఇవ్వకపోతే రాష్ట్రంలో కొన్ని కొట్ల రూపాయలు దుర్బినియోగం జరిగిందని శనుమానపడుతున్నారు. వడ్డీ ఫస్టు ఇన్ స్టాల్ మెంట్ డ్యూ అయినా డబ్బు ఎక్కడ ఉన్నట్లు? డబ్బు కట్టారా లేదా? ఇకమీద ఎస్.ఇ. ఎంక్వయిరీ చేస్తే లాభం లేదు. ఎ.సి.బి తో ఎంక్వయిరీ చేయించాలి. అందరికీ డిలెంచర్ సర్టిఫికేట్స్ ఇప్పించే ఏర్పాటు మంత్రి చేయించాలి.

Sri P. Govardhan Reddy :— That E. E. is very influential. The S. E. cannot do anything. ఏదో ఏదై కళ్ళు తుడిచినట్లు అవుతుంది. ఎస్.ఇ. ఎంక్వయిరీ వల్ల లాభంలేదు ఎ.సి.బి. ద్వారా ఎంక్వయిరీ చేయించండి. He should immediately be placed under suspension and enquiry should be ordered by A.C.B.

(శ్రీ) ఎమ్. బాగారెడ్డి :— నేను ఇదివరకు చెప్పిన దాంట్లో ఏదీ చేపేది ఏమీలేదు.

(శ్రీ) ఎమ్. ఓంకార్ :— అసలు విషయం ఏమంటే డి.ఇ.సి. సస్పెండు చేయడం, ఎంక్వయిరీ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ద్వారా కాకుండా ఎ.సి.బి ద్వారా చేయించమని కోరుతున్నాము.

(శ్రీ) ఎస్. ఆశ్వారావు :— ఆ ఎస్. ఇ. చేస్తున్నది ఎంక్వయిరీ కాదు. He is collecting evidence in favour of culprit. అందుచేత ఈ హామీకు

అయినమీద కాన్ ఫిడెన్సులేదు. కాబట్టి ఈ ఎంకవైరిని ఎ.సి.బి. కి ఎంపైస్టు చేస్తారా ?

Sri M. Baga Reddy :— Suspension is not the punishment.

Sri M. Venkaih Naidu :— Then do it.

Sri S. Jaipal Reddy :— Since it is punishment it can be done. We want enquiry by A. C. B.

మిస్టర్ స్పీకరు :— మీకు తెలుసు కదా హాసులో ఉండే వ్యవహారాలు, మరో మార్గం ఉన్నా చెప్పండి.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :— అ ఎన్. ఇ. ఇచ్చిన రిపోర్టు హాసులో పెడతాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— సస్పెన్షన్ ఒక టర్మ్ కాదు కాబట్టి పనిష్ మెంట్ కాదు కాబట్టి సస్పెండు చేయడంలో అర్హతదం ఏమిటి?

Mr. Speaker :— You consider also that aspect.

Sri M. Baga Reddy :— I said that.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :— సస్పెండు చేయడం పనిష్ మెంట్ కాదు కాబట్టి ఆ డి. ఇ. ని. సస్పెండు చేయండి. To facilitate proper conduction of the enquiry..... So, there are only two alternatives to facilitate proper enquiry. You either suspend that man or hand over the case to A.C.B. or appoint a House Committee. హాసు కమిటీని వేయమనండి. పోనీ ఆ హాసు కమిటీని వారి సభ్యులతోనే వేయమనండి.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :— పోతున్నానికి డి. ఇ. మీద గానీ, ఎన్. ఇ. మీద గానీ ఒకరి మీద పేరు అని లేదు. పోయి మా ఫేసీ కేసు ఉన్నట్లయితే శిక్షిస్తాము. పాపజార్డుగా పోయి పోతున్నంతప్పు చేయకూడదు అనే ఉద్దేశం తప్ప వేరే ఏమీ లేదు.

Sri P. Goverdhan Reddy :— Same S.E. went to the Market Committee Chairman and asked him to take two villages. Therefore how can the S.E. will conduct enquiry and punish that man.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :— పది రోజుల్లో వస్తుందికదండి.

(ఇంటరప్షన్సు)

Mr. Speaker :— I have given sufficient time to you. I can't force him to reply.

(ఇంటరప్షన్సు)

Sri S. Jaipal Reddy :— There is no point in raising the matter on the floor of the House.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీరు చెప్పిన దానిని వారు వప్పకోక పోతే నేను ఏమి చేయను? I can't force him.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— ఇటువైపు, అటువైపు ఉన్నవారు చెప్పినవి విన్న తరువాత ప్రయిమాఫేసీ కేసు ఉన్నట్లు అర్థం అవుతున్నది. వారు చెప్పే తారు ట్రాన్స్ ఫరు చేశామని ; ఎస్.ఇ. తో ఎంకవ్యూరీ చేస్తున్నామని. మేము ఇంత చెప్పినా కూడా మంత్రి వివరణతో మాకు అనుమానం పోచు అయింది.

మిస్టరు స్పీకరు :— మీ అనుమానాలకు తావులేదు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— ఉంది. 9 లక్షల రూపాయలు ప్రజాధనం దుర్వినియోగం జరిగిందని వచ్చిన తరువాత మంత్రి మావైపు వారు ఇచ్చిన సూచనలకే కాక వారి వైపు వారు ఇచ్చిన సూచనలకు కూడా వెనక్కుపోతే అనుమానం ఇంకా పోచు అవుతుంది. దీనిని ప్రజానీకం అంతా చూస్తున్నారు. ఒక హాసు కమిటీ వేస్తే బాగుంటుంది. ప్రభుత్వపక్షం కూడా దీనితో పకీభవించింది. 9 లక్షల రూపాయల దుర్వినియోగానికి సంబంధించిన వ్యవహారం కనుక హాసు కమిటీ వేస్తేనే బాగుంటుంది. న్యాయంగా ఉంటుంది.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :— పెద్దలు సుందరయ్యగారు అడిగిన ప్రశ్నకు నేను సమాధానం చెప్పాను ; ఎగ్జామిన్ చేస్తానని. మీరు దై రెడను ఇచ్చిన ప్రకారము ఎగ్జామిన్ చేస్తారు. ఇంకోసారి చెప్పేది ఏమంటే — ఎలక్టిసిటీ బోర్డు ఆఫీసర్లు గానీ ఎవరు గానీ, ఎవరినీ ఫేవరు చేసే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి లేదు.

(ఇంటరప్షన్లు)

శ్రీ ఎమ్. టంకార్ :— కేసు ఎలక్టిసిటీ ఆఫీసర్ల ద్వారా కాకుండా ఎ. సి. బి. కి అప్పగిస్తారా ?

(ఇంటరప్షన్లు)

Sri S. Jaipal Reddy :—Let him entrust the enquiry to A. C. B. We want independent, impartial and immediate enquiry.

Mr. Speaker :— There is a procedure to be followed.

Sri S. Jaipal Reddy :—Why the Minister is opposed to enquiry by A.C.B. The person has been transferred. The Minister is adamant. We will be compelled to be equally obstinate.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—మన రాష్ట్రంలో కరప్షన్ ఎక్కువగా ఉంది. ఇటువంటి కేసు వచ్చినప్పుడు ఆ ఆఫీసరును సస్పెండు చేయడానికి ఉన్న ఇబ్బందులు ఏమిటి? What is the difficulty for the Minister to straightaway say that he is going to be suspended

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇరువజాల సభ్యుల ఆవేదన వారు విన్నారు. ప్రయిమాఫేసీ కేసు ఉంది అంటున్నారు. సస్పెండు చేయాలని అంటున్నారు. ఎంకవ్యూరీ ఎ. సి. బి.కి ఇవ్వాలని అంటున్నారు. ఈ విషయాల్ని మీరు ధృవితో ఉంచుకొని వారు చెప్పిన దానికి అణుగుణంగా చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—ఇప్పుడుంటా చేస్తాను.

Villages Covered by Bus Facilities During 1979-80

36-B.

S.N.Q.—5767-S : Sri S. Jaipal Reddy (Kalwakurthy) :—Will the Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether the village as conceived by APSRTC is the same as Revenue village ;

(b) the number of villagee covered by bus facility during 1979-80 ; and

(c) criteria for assuming that a village is covered by a bus facility ?

The Minister for Transport (Sri A. Vengal Reddy):— (a) No, Sir.

(b) The number of villages covered by bus facility during 1979-80 is 2, 132 by 5-3-1980.

(c) A village is assumed to be covered whenever a bus passes through or at a distance of two kilometers from a village.

10-30 a.m.

శ్రీ ఎన్. శై పాల్ రెడ్డి :—ఇప్పుడు ఈ గవర్నమెంటు యొక్క బిగెస్టెయిమ్ పమిటంటే విలేజ్ లింక్ బాన్స్ పోర్టు. ఈ ఆర్.టి.సి. గాని, గవర్నమెంటు గాని—చారికి విలేజ్ పమిటా కాన్ సెప్టు లేదు వారు పమి చెపుతున్నారు అంటే రెవెన్యూ విలేజ్ మా కాన్ సెప్టు కాదు. మరి పమిటి మీ కాన్ సెప్టు ? హేమెటా. గ్రామపంచాయతా, అలా అయినట్లయితే మీరు 50 వేల చిల్లర గ్రామాలు అని చెప్పి లెక్కలు చేశారు. ఏ కాన్ సెప్టు మీద ఈ పిగర్ ఎరైజ్ అయ్యారు ? అది చెబుతారా ?

శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి :—ఎక్కడా డిసైను చేయలేదు మేము విలేజ్ అంటే మనుష్యులు కొట్లాలు కాని, ఇళ్లు కాని ఉన్నటువంటి కష్టర్ ఆఫ్ హవుసెస్ అని విలేజ్ అని నా అయిడియా. అటువంటి విలేజ్ అంటే గాని లెక దానికి రెండు కిలోమీటర్ల ప్రక్కన కాని పోతూ ఉంటే ఆ విలేజ్ కవరు అయినట్లే అన్న లెక్క చేసుకొనే మేము ఇప్పుడు 4,000 అండ్ అడ్ కవర్ చేశామని చెప్పి చాలా గర్వ పడుతున్నాను.

శ్రీ యన్. శై పాల్ రెడ్డి :—ఇది గర్వము కాదు. x x x

Mr. Speaker:—No...No.. order...

శ్రీ యన్. శై పాల్ రెడ్డి :—నా ఇంటర్ ప్రిజ్ షన్ లో తప్పు పమి లేదు. x x x

మిస్టర్ స్పీకర్ :—x x x అనే మాట వాడవద్దు.

శ్రీ యన్. శై పాల్ రెడ్డి :—ఎందుకు సార్ ? నేను మంత్రిగాని x x x

మిస్టర్ స్పీకర్ :—గర్వపడుతున్నారు. x x x అనే మాట వాడవద్దు.

శ్రీ యన్. శై పాల్ రెడ్డి :—ఎట్లా సార్

Mr. Speaker :—I strongly object to those words and I am asking that all those should be expunged from the records : ఎవరూ కూడా గర్వపడితే ఫరవాలేదు కాని x x x

శ్రీ ఎన్. జై పాల్ రెడ్డి :—అదే నేనుచెప్పాను. అది గర్వము కాదు x x x

మిష్టర్ స్పీకర్ :—ఆ మాట వాడవద్దు.

Sri S. Jaipal Reddy:—Sir, I protest against this interpretation. I don't want to go into that. I leave it to you.

Mr. Speaker:—No, it is not like that, ఆయన గర్వ పడుతున్నాను అంటే అది గర్వము కాదు x x x

Sri S. Jaipal Reddy:—I cannot describe the Minister as arrogant.....

Mr. Speaker:—Whatever it may be, I am not allowing them as part of the speech and go on record.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, గవర్నర్ గారి ఎడ్రసులో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో 32,460 గ్రామాలు ఉన్నవని ఒక లెక్కకు వచ్చారు. ఇది ఏ విధంగా వచ్చింది? ఎందుకంటే రెవెన్యూ గ్రామాలు అయితే 27,000, గ్రామా పంచాయతీలు అయితే, 16,000. రెవెన్యూ విలేజెస్ కాక పామ్ లెట్సు అయితే పామ్ లెట్సు 40,000. కాని ఈ 32,460 ఫిగర్ ఎట్లా వచ్చింది? తరువాత, గ్రామానికి వెలుపల రెండు కిలో మీటర్ల దూరంగా బస్ పోయినా కూడా కనరేజీ అవుతుంది. ఆ గ్రావము అంటే ఇది ఏమి విలేజి లింకు ట్రాన్స్ ఫోర్మ్ స్కీము. It is a myth and bogus.....కాబట్టి ఈ 32,460 ఫిగర్ ఎట్లా వచ్చిందో మంత్రిగారు ఎక్స్ ప్లెయిన్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. వెంగళ రెడ్డి :—ఈ స్కీము ఎన్వైసేట్ చేసినప్పుడు తాలూకా లెవెల్ లో కమిటీలు చేశాము. ఆ కమిటీలలో లెజిస్లేటర్లు కూడా ఇన్ వాల్వ్ అయి ఉన్నారు. వారు పంపించిన లెక్కలు డిస్ట్రిక్టు వెజ్ చూస్తే కొన్ని జిల్లాలలో కొన్ని తాలూకాలలో పామ్ లెట్సు కూడా తీసుకొన్నారు; అన్ని పామ్ లెట్సు కూడా తీసుకోలేదు. ఆ కమిటీ ఎట్లా చేసిందో ఏ దృష్టితో చేసిందో మనకు ఎవై లబుల్ లేదు. కొన్ని కొన్ని జిల్లాలలో కొన్ని తాలూకాలలో ఉన్న కొన్ని పామ్ లెట్సు తీసుకున్నారు, కొన్ని పామ్ లెట్సు తీసుకోలేదు. ఆ ఫిగర్స్ చూస్తే naturally it will give more than the Revenue number.

శ్రీ పి. మందరయ్య :—ఇప్పుడు గవర్నమెంటు అధికారులు వారిష్టము వచ్చినట్లు లెక్కలు ఇవ్వవచ్చు. మంత్రిగారు వారిష్టము వచ్చినట్లు రోజుకొక నిర్వచనము ఇవ్వవచ్చు. అది కాదు సమస్య. గవర్నరు గారి ప్రసంగములో

20 వేల గ్రామాలకు మేము బస్ రూట్లు ఏర్పాటు చేశాము అన్నారు. ఇప్పుడు మంత్రిగారు దానిని వివరిస్తూ 20 వేల గ్రామాలు అంటే రెండు కిలోమీటర్ల దూరములో బస్ పోతూ ఉంటే ఎడమవైపు, కుడివైపు, వెనుకా ముందు ఉన్న వాటిని కలుపుకొని ఆ రేడియస్ లో ఉన్న ప్రతి గ్రామానికి ఇచ్చినట్లే లెక్క అంటున్నారు. ఇదే గ్రామగ్రామానికి బస్ సర్వీసా? పోనీ 2 కిలోమీటర్లు కాదు, ఏ 0.2 కిలోమీటర్లు అర్థం ఉంది. రెండు కిలోమీటర్లు అంటే 2 వేల మీటర్లు, అంటే 2200 గజాలు. 2200 గజాలు అంటే దాదాపు ఒకటిన్నర మైలు బస్ గ్రామానికి ఆ దూరములో పోతూఉంటే మేము బస్ రూట్ ఇచ్చాము ఆ గ్రామానికి అంటే ఇది వేళాకోళం, మీ స్కిమునే వేళాకోళం చేసుకోవడం అవుతుంది. మీరు చెప్పినట్లు ఊరు గుండా పోతే, ఊరు అంటే గుడిసె ఉన్నా ఊరు అంటే అర్థం లేదు. ఇప్పుడు గవర్న మెంటు సెన్సస్ లెక్కల ప్రకారంగా గ్రామాలు ఉన్నాయి, పేమ్ లెటూ ఉన్నాయి. పోనీ హ్యూమ్ లెట్స్ తీసుకున్నా 63 వేల దాకా ఉన్నాయని అదరూ అంగీకరించిన లెక్క. మీరు చెప్పిన ప్రకారంగా 4 గుడిసెలు ఉన్నా పేమ్ లెట్ అయితే పోనీ ట్రైబల్ ఏరియాస్ లో అయితే 4,5 గుడిసెలు ఉన్నా దానిని పేమ్ లెట్ క్రిందో విలేజ్ క్రిందో గుర్తించవచ్చు. అట్లా గుర్తించినది 63 వేలు. వాటికి ఒక 200 గజాల లోపల బస్ పోతూ ఉంటే ఆ గ్రామానికి బస్ రూట్ అంటే అర్థం ఉంది; కాకపోతే 800, 400 గజాలు. అంతేకాని ఒకటిన్నర మైళ్ళ పైన బస్ పోతూ ఉంటే ఆ గ్రామానికి బస్ రూట్ ఇచ్చామని చెప్పే నిర్వచనము పొరపాటు. 20 వేల గ్రామాలకు మీరు ఇచ్చారు అంటే - 200, 800 గజాలలో బస్ పోతూ ఉంటే దానికి మేము బస్ సర్వీసు ఇచ్చాము అన్నప్పుడు మీరు ఎన్ని ఇచ్చారు? ఇంకా ఎన్నిటికి ఇవ్వదలచుకొన్నారు అన్న వివరాలు చెప్పితే బాగుంటుంది కాని ఊరికేనే గర్వ పడితే పడవచ్చు - 27 వేలకు ఇచ్చామన్నారు 2 లక్షలకు ఇచ్చామని చెప్పి కూడా గర్వపడవచ్చు. దానికి మేము చేయగలిగింది ఏమీ లేదు. మీ స్కిము నూటికి నూరుపాళ్ళు ఇచ్చామని చెప్పి మీరు గర్వపడినా మేము ఏమీ చేయలేము. తప్పట్లు కొడుతూ అభినందనలు చేయాలి. ప్రజలకు కావలసినది మీరు ఏమీ చేశారు. ఏమీ చేయదల్చుకున్నారు అన్నది. రెండు కిలో మీటర్ల దూరములో బస్ పోతూ ఉంటే ఆ గ్రామాలకు ఇచ్చాము అన్నది సరయినది కాదు. వారికి గర్వకారణం అయినా మాకు మాత్రం అనమానకరం అవుతుంది.

శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి :— వారిని అవమానం చేయను నేను హైదరాబాదు సిటీలో కూడా కొన్ని బస్ స్టాన్లకు 1 కిలో మీటరు దూరము ఉన్న ఇళ్లు చాలా ఉన్నాయి. అటువంటప్పుడు గ్రామాలకు పోయినప్పుడు 400, 500 గజాల లోపునే పోతేనే పోయినట్లు లేకుంటే కాదు అన్నది క్వశ్చన్ కాదు. ఇండియన్ రోడ్ కాంగ్రెసు అనే రికార్డులుబుడు సంస్థ ఆల్ ఇండియా బ్లెడ్ గా ఉంది. వారి క్రయిటేరియా ప్రకారంగా చూస్తే 3.2 అండ్ అడ్ కిలో మీటర్లలో పోతే ఒక విలేజ్ కనక్టు అయినట్లు లెక్క పెట్టారు. కాని మేము ఆ డిటెయిల్స్ లోకి పోకుండా 2 కిలో మీటర్లు అయితే కనక్టు అయినట్లు లేకుంటే లేదు అన్నాము. ఆ విధంగా లెక్క చూస్తే ఈ సంవత్సరం మేము - ఈ పథకం చేపట్టిన తరువాత

కొత్తగా ఎడిషన్ గా కనక జేసిన విలేజ్ 4527. Definitely I am proud of it and I take pride in this. We have taken 4,527 villages.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— మేము అడిగినది కాదు అది. గవర్నరుగారి స్పీచ్ లో 20 వేల గ్రామాలు అన్నారు. ఇప్పుడు 4,500 కి వచ్చింది. సంతోషం. మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా రెండు కిలో మీటర్ల దూరం ప్రకారం తీసుకుంటే ఈ 4,500. ఇండియన్ రోడ్ కాంగ్రెస్ సంగతి చెప్పారు. వారు వేసుకొన్నది గ్రామ గ్రామానికి బస్ కాదు. 200 గజాలు 400 గజాలు దూరం కాదు అంటే మేము చేయగలిగింది ఏమీ లేదు. ఇండియన్ రోడ్ కాంగ్రెసు వారు విలేజ్ కి 8.2 కిలో మీటర్లు — కిలో మీటర్లు కాదు అప్పుడు మైళ్ళు అనుకుంటాను. వారు మెయిన్ రోడ్డుకు 8.2 మైళ్ళు దూరం ఉంటే కనీసం మెయిన్ రూట్స్ కలిపే రానికి లింక్ రోడ్డు ఇస్తాము అన్నారు. మీరు అదే చెప్పండి. మేము గ్రామానికి బస్ అంటే మెయిన్ రోడ్డుకు 2 కిలోమీటర్లలో ఉన్న అన్ని గ్రామాలకు ఇచ్చినట్లుగానే లెక్క. ఇక ముందు 2 కిలోమీటర్ల దూరములో బస్ పోతూ ఉంటే మీ ఊరికి బస్ వచ్చినట్లే సంతోషవదాలి తప్ప మీ ఊరిచాకా రాదని చెప్పాలి.

మీరు ఇకముందు రెండు కిలోమీటర్ల దగ్గర బస్సుపోతుంటే మీ ఊరికి వచ్చినట్లు 10-40 a.m. సంతృప్తి వదాలి అంటున్నారు. ప్రైదరాబాదు సంగతి చెబుతున్నారు. ప్రైదరాబాదులో సంగతివేరు. గామి గామిని అన్నారు. కానీ పీధి పీధికి అనలేదు. ఇప్పుడు ప్రైదరాబాదులో జనాభా ఎక్కువగా వుంది కాబట్టి ప్రైదరాబాదులో పీధి పీధికి రావచ్చు. అది వేరే సంగతి. ప్రైదరాబాదుకు, గామిలకు సంబంధం ఏమిటి? తాలూకా ఎడ్యుకేషన్ బోర్డు అన్నారు. ఈ తాలూకా ఎడ్యుకేషన్ బోర్డులో ఎం.ఎల్.ఏ.లు పేరుకు మాత్రమే ఉన్నారు. ఎన్ని తాలూకా ఎడ్యుకేషన్ బోర్డుల మీటింగు జరిగి ఫలాలూ రూట్స్ ఇవ్వమని వారు అన్నారు? ఎంతమంది ఎం.ఎల్.ఏ.లు హాజరయ్యారో అది కూడా తెలియదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇప్పటికే సమయం వదిన్నర అయిపోయింది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— అధ్యక్షా! మంత్రిగారు చెప్పే సమాధానం కూడా....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మర విజినెస్ కూడా పోతోంది. ఇలా జరిగితే పోస్టు పోను చేయవలసివుంటుంది.

శ్రీ ఎన్. బైపాల్ రెడ్డి :— అధ్యక్షా! నేను అడిగిన ప్రశ్నకు మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పలేదు. ఈ 82,480 విలేజ్స్ విషయం తాలూకా కమిటీలలో ఎం.ఎల్.ఏ.లు కూడా కూర్చునిచేసారు. మేముకూడా ఎం.ఎల్.ఏ.లు గా పార్టిసిపేట్ చేసాం. అట్లా మేము ఐడెంటిఫై చేయలేదు కానెప్పుడో ఫిల్ చేశామని మీరు రివైజు చేశాండి. నేను మీకు ఒక సజెషను ఇస్తున్నాను. హేమెట్, రెసిన్యూ విలేజ్, గామిసంచాయతీ అని కాకుండా మీరు ఒక ఇండి పెండెంట్ కానెస్టెబులు ఫార్ములేటు చేయండి. వెయ్యిమంది జనాభాగల గ్రామం నుక ఉంటే మీరు ఆ లెక్కలు మాకు చెప్పండి. ఇప్పటి లెక్కలు చాలా నొప్పుజన్ గా ఉన్నాయి. దీనిలో వందమంది జనాభావుండే భాగాన్ని కూడా గ్రామం అని చెప్పి మోసం చేస్తున్నారు కాబట్టి ఈ కానెస్టెబులు రివైజు చేయండి.

శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి :—అధ్యక్షా! మా కాన్సెప్టును రివైజు చేయవలసిన అవసరంలేదు. వారు వెయ్యిమంది ఉన్న గ్రామం అంటే ఇంకొకరు 200 మంది ఉన్న గ్రామం అని అనవచ్చు. కాని వందమంది పున్న గ్రామాన్ని కూడా లింక్ చేయాలని నా ఉద్దేశం.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా! వారి కాన్సెప్టు ఏమిటి? ఏ విధంగా అది స్క్రీముకు ఉపయోగపడుతుంది?

శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి :—అధ్యక్షా! విలేజు అంటే జనంపున్న ప్రాంతం. జనాభా ఎక్కువ వుండవచ్చు, తక్కువ ఉండవచ్చు.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా! అది మన అంచనాలను బాష్టు చేస్తుంది. కాబట్టి పోస్టుపోను చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి :—అధ్యక్షా! జయపాల్ రెడ్డిగారు ఇందులో కన్ఫ్యూజ్ కావలసిన అవసరంలేదు. ఈ క్వశ్చన్ పోస్టుపోను చేయవలసిన అవసరం కూడా లేదు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—అధ్యక్షా! కాసన సభ్యులు తాలూకా ఎడ్యుకేషన్ కమిటీలో ఇచ్చిన రూట్స్ ఎప్పటిలోపల మీరు కవర్ చేస్తారు? ఆ విధంగా వారి దగ్గర ఏదైనా స్క్రీము ఉందా?

శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి :—అధ్యక్షా! 82 చివరిలోగా అన్ని విలేజేస్ జవర్ కిస్తాం.

SHORT NOTICE QUESTION POSTPONED FROM 27-2-80

Collection of Land Revenue on the Lands under Old Tanks

32—B.

SNQ.No. 5764-M.—Sarvasri N. Raghava Reddy and A. Lakshmi-arayana :—Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that land Revenue is being collected on the lands under old tanks which are not included in that ayacut under the left canal of Nagarjunasagar on par with the lands under the project;

(b) if so, under how many tanks and the amount being collected;

(c) whether orders will be issued at least now to collect land Revenue (including water tax) on the lands under such tanks at their original rates; and

(d) whether a list of the names of such tanks included in the ayacut and not included in the ayacut will be placed on the Table of the House?

శ్రీ కె. రంగారావు (రెవెన్యూ కాళా మంత్రిగారి తరపున):—

(ఎ) నాగార్జునసాగరు కాలువ నీటి ద్వారా పురాతన చెరువుల క్రింది భూములను సేద్యం చేసినప్పుడు అదనపు మాగాణి శిస్తు లేదా పెంచిన నీటితీరువను విధించడం జరుగుతున్నది.

(బి) నల్గొండ జిల్లాలోని హుజూరునగరు, మిర్యాలగూడ తాలూకాలలో నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు ఆయకట్టు క్రింద చేర్చని వనర్లు రీరివి ఉన్నాయి. 388 ఫ్లోలో నీటి చార్జ్ క్రింద రూ. 10.84 అక్షలు విధించడం జరిగింది.

(సి, డి):—నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు జలాలతో సేద్యం చేసిన అట్టి భూములపై సముచితమైన అదనపు మాగాణి శిస్తును విధించాలా లేక నీటి తీరువను విధించాలా అనే విషయం కలెక్టర్లతోను, భూమిశిస్తు కమిషనరుతోను సంప్రదిస్తూ పరిశీలించబడుతున్నది. అట్టి వనర్ల పేర్ల జాబితాను 3 రోజుల తోపల సభా సమక్షంలో ఉంచడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఆయకట్టులో చేర్చబడనటువంటి చెరువులకు పూర్వపు శిస్తు వసూలు చేయమని కలెక్టరుగారు ఆదేశించారు. చేర్చినటువంటి వాటికి ప్రస్తుతపు శిస్తు వసూలు చేయాలని ఆదేశించారు. కాని అక్కడ లెక్కలు లేవు. చెరువులలోకి ఆ నీళ్లు అక్కడనుంచే వస్తున్నాయని చెప్పి గ్రామ కరణాలు డబ్బు వసూలు చేస్తున్నారు. ఆ డబ్బు ప్రభుత్వానికి రావడం లేదు, రైతులకూ దక్కడంలేదు అందువల్ల మీరు ఎంత తొందరగా తేలిస్తే అంత మంచిది. ఇప్పటికే సమాచారం లేదని ఈ ప్రశ్న పోస్టుపోస్ట్ అయింది ఆ చెరువుల లిస్టు మూడు రోజులలో వస్తుందని చెబుతున్నారు. మూడు రోజులకే వస్తుందో ఇంకా ఎన్నాళ్ళకు వస్తుందో తెలియదు. శిస్తు తీసుకోదలచు కొంటే దయచేసి కాలువలద్వారా చెరువులోకి విసిరించండి. శిస్తు తీసుకోలేక పోతే ఫలానా చెరువులు మాగానిక్రింద లేవు అని డిక్లార్ చేయండి. తొందరలో సదో ఒకటి చేయండి. వారు అన్నట్టుగా ఆ లిస్టు మూడు రోజులలో వెడతారా?

శ్రీ కె. రంగారావు:— అధ్యక్షా, తప్పకుండా మూడు రోజులలో ఆ జాబితా సభాసమక్షంలో ఉంచడము జరుగుతుంది. మిగతా చర్యలు కూడా అతి త్వరలో తీసుకోబడతాయని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— అధ్యక్షా, ఇక్కడ అడిగిన మొదటి ప్రశ్నకు అసంబద్ధంగా సమాధానం చెప్పారు. Whether it is a fact that land revenue is being collected on the lands under old tanks which are not included in the ayacut under the left canal of Nagarjunasagar on par with the lands under the project అని అంటే మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానంలో ఆయకట్టులో చేర్చని భూములకు కూడా పాత శిస్తు అయినా తీసుకొంటున్నాం, లేకపోతే నాగార్జున సాగరు క్రింద కొత్తగా వసూలుచేసే శిస్తు అయినా వసూలు చేస్తున్నాం అని అన్నారు. నాగార్జునసాగరు కాలువ క్రింద ఆయకట్టులో చేరని పాత చెరువుల క్రింద ఉన్న భూములపైన పాత చెరువు శిస్తు తీసుకోవలసిందే తప్ప అదిగాని తీసుకుంటున్నాము అనడం సరికాదు. పాత చెరువులక్రింద సాగు అవుతున్న

భూములకు ఆ శిస్తు వసూలు చేయకుండా నాగార్జునసాగర్ క్రింద వసూలుచేసే శిస్తు ఎందుకు వసూలు చేస్తున్నారు? ఇక ముందు అలా చెయ్యము అని చెప్పండి. ఇంతకుముందు వసూలుచేసింది కరణాలు మింగేసారని వారుచెప్పారు. ఇకముందు వసూలు చేయకూడదని స్పీక్స్ గా ఆర్డర్స్ పంపుతారా?

శ్రీ కె. రంగారావు:—అధ్యక్షా, శిస్తు అదనంగా వేసిన మాట వాస్తవమే. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి కూడా వచ్చింది. కాని ఈ చెరువులకు నాగార్జునసాగర్ నుంచి వాటర్ కూడా వస్తుంది. అయితే చట్టప్రకారంగా ఒక ప్లాట్ రేట్ నిర్ణయించి శిస్తు వసూలుచేయాలి. అయితే నల్లగొండ కలెక్టరుగారు రూల్స్ ప్రకారం చేయకుండా అదనంగా శిస్తు వసూలు చేయడం జరిగింది. ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి రావడం, పరిశీలన చేయడంకూడా జరిగింది. కాబట్టి భవిష్యత్తులో ఇట్లా అదనపు శిస్తు వసూలుచేసే వీలులేకుండా ఉత్తర్వులు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడు పరిశీలనచేసి అదనంగా వారు ఆ శిస్తును వసూలు చేసినట్లయితే, చట్ట ప్రకారంగా ఎంత శిస్తు విధించాలో అంతమాత్రమే విధించి, అదనంగా వసూలు చేసిన శిస్తును వచ్చే ఫసలిలో మినహాయింపు చేయడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—అధ్యక్షా, అసలు ఆర్డర్ మే కాలేదు, పాయింట్ ఏమిటంటే నాగార్జునసాగర్ కాలువ క్రింద నీరు వచ్చేదానికిముందువున్న చెరువులు ఏదైతే ఉన్నాయో వాటిక్రింద ఇదివరకు ఉన్న పన్నునే వసూలు చేస్తాము. కాని ఇంజనీర్లు, ఇతర అధికారులు ఏమని చెబుతున్నారంటే ఆ ట్యాంకులకు మేము నీరు ఇవ్వాలనేది లేదు అని. నీరు గచ్చేదిలేదు కాబట్టి పాత పన్నును వసూలు చేయాలి. అలాకాకుండా ఈ నీరంతా ఊట, ఉనకగా వచ్చి చెరువులలో నిండుతుంది కాబట్టి మేము వసూలు చేస్తామంటున్నారు. కాబట్టి పాత చెరువుల క్రింద ఏదైతే పన్ను వసూలు చేస్తున్నారో ఆ పన్ను వసూలు చేయడానికి వెంటనే ఉత్తర్వులు జారీచేస్తారా? లేకపోతే కాలువలద్వారా నీటిని వదలి ఆ ప్రకారంగానే వసూలుచేస్తారా?

శ్రీ కె. రంగారావు:—అధ్యక్షా, ఆ చెరువులకు నాగార్జునసాగర్ నుంచి నీరు వస్తుంది.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—అధ్యక్షా, అది స్వీపేజ్ వాటర్.

శ్రీ కె. రంగారావు:— అధ్యక్షా దాదాపు కొన్ని వందల చెరువులకు నీరు వస్తుంది. అది ఊట అనడం సమంజసంకాదు. అయితే ఆ నీటిద్వారా సాగు జరుగుతుంది. సాగు అవుతున్న భూములకు లోగడ వున్నటువంటి పాత రేట్స్ కాకుండా భూమి ఈ నీటిద్వారా సాగు అవుతున్నది కాబట్టి దానికి అదనంగా శిస్తు వేయవలసిన అవసరంవుంది కాబట్టి వేస్తున్నారు. కాని అలా చట్ట ప్రకారం కాకుండా ఇంకా అదనంగా వసూలుచేసిన సంఘటనలు జరిగాయి. నల్లగొండ జిల్లాలో. అది ప్రభుత్వ దృష్టికికూడా వచ్చాయి. వారు నాగార్జునసాగర్ నీటిని వాడుకుంటున్నారు గనుక అలా వాడుకుంటున్న సందర్భంలో ఏ విధమైన పన్ను

విధించవలసివుందో. ఆ విధంగా విధించి వారివద్ద ఇంకా అదనంగా వసూలుచేసిన వన్నును తరువాత వారివద్దనుంచి వసూలుచేసే వన్నులో మినహాయించి ఎడెస్టు చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుంది. ఇటువంటివి భవిష్యత్తులో జరగకుండా వుండడానికి గాను ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉంది. తప్పకుండా ఆ విధమైన చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— మంత్రిగారు ఇంచాక్ చెప్పిన దానికి ఇప్పుడు 10-50 am చెప్పిన దానికి ముఖ్యమైన భేదం వున్నది. ఇప్పటివరకు కలెక్టర్స్ ఆయకట్టులో చేసేటటువంటి చెరువులకు శిస్తు వసూలు చేస్తున్నారు. అది మా దృష్టికి వచ్చినది. అదనంగా వసూలు చేసిన దానిని ఇక ముందు శిస్తు లో మినహాయించి పాత శిస్తు ప్రకారం వేస్తాము అనే అభిప్రాయం వచ్చేట్లుగా చెప్పినట్లు నాకు అర్థం అయింది. ఇప్పుడు చెప్పినది — నాగార్జునసాగర్ నీళ్లు అట్లా పోతున్నాయి. పోయినప్పుడలా అదనపు శిస్తు చేయాల్సివస్తుంది. ఇంతవరకు చట్టప్రకారం వేయకుండా చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు చట్ట ప్రకారం చేస్తారు అన్నారు. చట్టం చేసి ఎంత వేస్తారో అది వేరు. అది కాకుండా అదనంగా చేస్తారు అంటే ఆయకట్టులో చేర్చి నీళ్లు ఇచ్చే గ్యారంటీ కూడ ఉండాలి. నీపేజ్ వాటర్, వరద నీరు ఇచ్చినా లెక్క కాదు. ఎప్పుడైతే అదనపు వన్ను వేస్తారో నీరు గ్యారంటీగా ఇచ్చే దానికి కూడ ప్రభుత్వం చట్టం చేసినప్పుడు అదనపు శిస్తు వేయాలి. గాని వర్షాలు ఎక్కువ పడి పంటలు ఎక్కువ పండినాయి కాబట్టి అదనపు శిస్తు వేస్తాను. ఊట నీరు వచ్చినది గాబట్టి అదనపు శిస్తు వేస్తాను అనేది పరకంగాను సవ్యం కాదు. అది దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇదివరకు వేసిన దానికంటే అదనంగా వేయ దలచుకుంటే నీరు కూడ గ్యారంటీ చేసే వద్దతి ప్రకారం వేయవలసి వస్తుంది. లేకపోయినట్లు అయితే వసూలు చేసినది అంకా రిటరన్ చేయాల్సి ఉంటుంది.

శ్రీ కె. రంగారావు :— ఆనవాయితీ ప్రకారం ఈ చెరువులలో రిమాసాఖకు తక్కువ నీరు ఉంటే దీనిపైన మెట్ట శిస్తు వసూలు చేసే పద్ధతి వున్నది. ఊట వస్తున్నదని గౌరవసభ్యులు సుందరయ్యగారు చెబుతున్నారు. ఊట అయితే జరుగుతున్నట్లుంటే అనుభవం ప్రకారం చాలాపు సంవత్సరం పొడుగునా అనేక చోట్లగిరి మాసాల పైన ఈ చెరువులకు నీరు నిలన ఉండడం జరుగుతోంది. నాగార్జునసాగర్ ద్వారా వచ్చే నీరు ఊట ద్వారా మాత్రమే ఆ చెరువులు నిండుతున్నాయని కాదు. ఆ చెరువులకు నీరు పెడుతున్నది. ఆ విధంగా రిమాసాల పైన నీరు ఉన్నప్పుడు దానిపైన అదనపు శిస్తు వేయవలసిన అవసరం చట్టప్రకారంగా వున్నది. అయితే దానిని డబుల్ చేయడానికి బదులుగా ప్లాట్ గా నిర్ణయించేసి ఆవిధంగా శిస్తు వసూలు చేశారు. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినది. ఇది మంచిది కాదనే ఉద్దేశ్యంతో లాండ్ రెవెన్యూ కమిషన్ కలెక్టరు, లాండ్ రెవెన్యూ అధికారులు కూడ దానిని చర్చించడం జరిగింది. భవిష్యత్ లో

అవసరంగా పనులు చేసే పద్ధతి ఉండకుండా చట్టప్రకారంగా ఏ విధంగా వేయాలో ఆ విధంగా వేయడానికి అవకాశం కల్పిస్తాము. దీనిని ఆయకట్టులో చేర్చడానికి ఏ మాత్రం అవకాశం ఉన్నప్పటికీ పర్మనెంట్ గా ఆయకట్టులో చేర్చడానికి ప్రభుత్వం గ్యారంటీగా నీరు యిచ్చే ఆలోచన ప్రభుత్వం పరిశీలన చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:—I have postponed matters under Rule 329 and Callattention motions for tomorrow.

Correction issued by Hon'ble Minister for Roads and Buildings.

(శ్రీ) కె. రోశయ్య:—ఆర్ అండ్ బి డిమాండ్స్ మీద మాట్లాడుతూ 2-5-1980న రైల్వే బోర్డుకు హాజరై చెప్పాను. కాని లెటర్ వ్రాసిన తేదీ 3-8-1980.

Papers Laid On The Table

Annual Report of M/s. Praga Tools Ltd.

Sri M Baga Reddy :—On behalf of the Chief Minister, I lay on the Table a copy of the Annual Report of M/s. Praga Tools Limited, for the year 1978-79 together with the Audit Report and the comments of the Comptroller and Auditor-General of India, in compliance with section 619 (A) (2) of the Companies Act, 1956.

G.O.Ms.No. 660, Forest and Rural Development (For. III)
Department, dated 15-10-1979

Sri K. Rosaiah:—On behalf of the Minister for Home, I lay on the Table a copy of the amendment issued in G.O.Ms. No. 660, Forest and Rural Development (For-III) Department, dated 15-10-1979 to the Andhra Pradesh Forest Department Reward Rules 1970 and published at page 541 in Rules Supplement to Part-II of Andhra Pradesh Gazette issue No. 40 dated 8-11-1979, under section 68 (3) of the Andhra Pradesh Forest Act, 1965.

G.O. Ms. No. 1079, Revenue, dated 27-8-1979.

Sri K. Rosaiah :—I lay on the Table a copy of the notification issued with G.O.Ms. No. 1079, Revenue, dated 27-8-1979 amending the Andhra Pradesh General Sales Tax Rules, and published at pages 389-390 of the Rules Supplement to Part-I of Andhra Pradesh Gazette dated 27th September, 1979, as required under section 39 (4) of the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, 1957.

Mr Speaker:—Papers laid on the Table.

Government Bill

The Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1980.

Sri K. Rosaiah:—I move for leave to introduce the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1980.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Mr. Speaker:—The question is:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1980.”

The motion was adopted and the Bill was introduced.

Annual Financial Statement (Budget) for 1980-81.
Voting of Demands for Grants

Co-operation, Forests, Animal Husbandry, Dairy Development,
Fisheries, Agriculture.

శ్రీ బి. టి. ఎల్. ఎస్ చౌదరి (అనంతపురం):—అధ్యక్షా, సహకార రంగాన్ని గురించి చెప్పవలసి వస్తే ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్న తీరులో క్రింద స్థాయిలో ఉన్న పార్శ్వమిక సంఘాలన్నిటినీ పునర్వ్యవస్థీకరించాలి వాటి కాళ్ళపైన అవి నిలబడే స్థాయిలో ప్రతి పార్శ్వమిక సహకార సంఘాన్ని పునర్వ్యవస్థీకరించాలి, అనే అభిప్రాయం దాదాపు 10 సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉండి అమలు చేయడంలోనే వున్నది. ఆ అమలు పూర్తి తుది రూపానికి రాలేదు, దాదాపు మూడు సంవత్సరాల క్రితం వయబిటి ప్రొగ్రామ్ అనేది యింప్లిమెంట్ చేయాలి అని నిర్దారించి తీర్మానం చేసి అమలు చేయాలని ఆజ్ఞలు జారీ చేసినప్పటికీ అనంతపురం జిల్లాలో నలుగురు హైకోర్టుకు వెళ్ళి అవకాశం కల్పించారు, మన ప్రభుత్వం కూడ కొన్ని గైడ్ లైన్స్ ఇచ్చినది. వయబిటి ప్రొగ్రామ్ లో ఏ ఏ సొసైటీలు ఏ ఏ పొటెన్షియల్లి వయబుల్ చేయాలి అని ఆ గైడ్ లైన్స్ ని ఫాలో కాకుండా ఆ గైడ్ లైన్స్ ని భాతరు చేయకుండా వారి యిష్టానుసారం తాలూకా కో ఆపరేటివ్ అధికారులు డి. ఆర్. లెవెల్ లో గ్రామాల యొక్క భవిష్యత్ ను నిర్ణయించి కో ఆపరేటివ్ మూవ్ మెంట్ ను దెబ్బ కొట్టిన సంఘటన మీ దృష్టికి తేవడం నా భాధ్యతగా భావిస్తున్నాను. అనంతపురం తాలూకాలో గొండ్లవర్తి అనే గ్రామం వున్నది. లక్ష వైచిలుకు లావాదేవి కలిగిన సొసైటీని పొటెన్షియల్లి పరిపాటిగా పెట్టమని ప్రభుత్వం ఇచ్చిన నిర్దేశిక సూత్రాలలో వున్నది. ఈ నిర్దేశిక సూత్రాన్ని త్రోసిరాజని ప్రక్కన ఉన్నటువంటి బొందిరెడ్డివల్లి సొసైటీలో కలిపినారు. ఈ బొందిరెడ్డివల్లి గొండ్లవర్తికి మధ్య దూరం 14 మైళ్ళు ఉంటుంది కాకిటాయేమార్గం అయినా కనీసం 6 మైళ్ళు అవుతుంది. 5 కిలో మీటర్స్ దూరంలో ఉన్నటువంటి రెండు సొసైటీలు కలపాలి అన్నారు. ఏ నిర్దేశిక సూత్రాన్ని పాలో కాలేదనేదానికి ఉదాహరణగా చెబుతున్నాను. అదే

విధంగా వరసింహనాయనికుంట అనే సొసైటీ వున్నది. దానిని ప్రక్కన ఉన్నటువంటి నారాయణపురంలో కలిపారు. ఆ నారాయణపురం సొసైటీ లావాదేవీ వరసింహనాయని కుంట లావా దేవీ కూడ నిమాన స్థాయిలోనే వున్నది, అక్ష పైచిల్లర వున్నటువంటి లావాదేవీలు డిస్టర్బ్ చేయవద్దని నిర్దేశిక సూత్రాలలో ప్రభుత్వం యిచ్చినది. కాబట్టి ప్రభుత్వం యిచ్చిన నిర్దేశిక సూత్రాలను ప్రభుత్వ అధికారులే ఉల్లంఘించే సందర్భం కలిగితే యిక సహకార రంగము ఏ విధంగా పని చేస్తుందో ఆలోచన చేయవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను. పరపతిని గురించి తర్కించుకొన్నప్పుడు రిజర్వు బ్యాంకు నుంచి గ్రామీణ స్థాయవరకు అందించే విధానంలో సహకార రంగం చాల చురుకుగానే పని చేస్తున్నది గాని, ఉన్నతమైన పాత్రనే నిర్వహిస్తున్నది గాని విప్లవాత్మకమైన ఉజ్వలమైన ప్రయోజనాత్మకమైన పంథాలో పోవలసినది యింకా ఎక్కువ వున్నది. రిజర్వు బ్యాంకు నుంచి అపెక్సు బ్యాంకుకు, అపెక్సు బ్యాంకు నుంచి సెంట్రల్ బ్యాంకుకు, సెంట్రల్ బ్యాంకు నుంచి గ్రామీణ స్థాయిలో వున్న పరపతి సంఘానికి, పరపతి సంఘం నుంచి బాకీ దారుడికి అప్పులు అందిస్తున్నాం. రిజర్వు బ్యాంకు నుంచి రి. 7 శాతం మధ్యనున్న వడ్డీ క్రింది స్థాయిలో వున్న గ్రామీణ పరపతి సంఘానికి చేరేటప్పటికి 11 పర్సెంట్ కు పెంచుతున్నాము. 4 శాతం ఎక్కడో పోతున్నది అంటే ఎపెక్సు బ్యాంకు రెవెన్యూలో రెండు పర్సెంట్ తీసుకుంటున్నారు. ఇలా కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు రెవెన్యూలో రెండు పర్సెంట్ తీసుకుంటున్నారు సొసైటీ రెవెన్యూలో ఒకటిన్నర పర్సెంట్ తీసుకుంటున్నారు. అసలు ప్రజలకు చేరేటప్పటికి అ నంగా రి పర్సెంట్ అవుతున్నది. రిజర్వు బ్యాంకు ఏ రేట్ ఆఫ్ యింటరెస్టు యిస్తున్నదో ఎపెక్సు బ్యాంకుకు కూడ అదే రేట్ ఆఫ్ యింటరెస్టు ఉండాలి. అలాకాకుండా మధ్య దళారీలు మధ్యదారిలోనే కొట్టివేస్తున్నారని చెప్పడానికి ఉదాహరణకు చెబుతున్నాను. దళారీ వ్యవస్థకు ప్రతీకగా కాకుండా, అట్టడుగున ఉన్న బడుగువర్గాలకు మేటు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఉన్న మన ప్రభుత్వము దళారీతనాన్ని తగ్గించినట్లయితే 7, 8 శాతం వడ్డీ రేటుకే యిచ్చే అవకాశం వున్నది. కాబట్టి రిటయర్డ్ స్టాఫ్ ను రద్దీ చేపిటు టయర్ స్టాఫ్ పెట్టవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను. టు టయర్ స్టాఫ్ లో 2 పర్సెంట్ నేవ్ అవుతున్నది. ఎపెక్సు బ్యాంకు అనేది ఒకటి వున్నది. ఇది మొదటి టయర్, రెండవ టయర్ నాకు తెలియదు, దీని దగ్గర నిధులు ఉన్నాయి. రెండు పర్సెంట్ వడ్డీ వచ్చిన నిధులు అసలు నిలువలు ఉన్నాయి. వీలు ఉన్నచోట అవసరం ఉన్నచోట తీరాలిం చాలంటే రిజర్వు బ్యాంకు అనుమతి కావాలి, రిజర్వు బ్యాంకు అనుమతి లేకుండా నిలువలను ఎక్కువకాలం ఉంచుకొని ప్రజోపయోగ్య కాకుండా ఉంచుకొనే అవకాశం ఎపెక్సు బ్యాంకుకు కల్పించాము. ఈ వ్యవస్థను అమలు ప్రకారంగా

Voting of Demands for Grants.

విప్లవాత్మకమైన పంచాలో మార్చవలసిన అత్యవసరమైన పరిస్థితి ఏర్పడిందని చెప్పడానికి మాత్రమే ఈ సంగతి మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

ఇంక డి.పి.ఎ.పి ప్రోగ్రాం అన్నారు. మాది కరువు జిల్లా, కరువు ప్రాంతం, నేను మూడవ దఫా యీ విషయం చెబుతున్నాను. శాశ్వతమైన కరువు పీడిత ప్రాంతానికి చెందిన జిల్లా మాది. మా జిల్లా కూడా డౌర్ హార్డ్ ఏరియా ప్రోగ్రాంలో వున్నది. ప్రపంచ బ్యాంకు నిధులనుంచి అప్పు తీసుకుని యీ పథకం క్రింద మా జిల్లాలో పదికోట్ల రు.లు కేటాయించి గత మూడు సంవత్సరాలుగా ఖర్చు పెట్టారు. ఈ పది కోట్లలో కనీసం ఒక కోటి రు.లు కూడా శాశ్వతంగా కరువు పారద్రోలడానికి వుపయోగించే వాటి గురించి ఖర్చు పెట్టలేదు. అందులో నీటిని వెలికి తీసే కార్యక్రమం అత్యంత అవసరమైంది. త్రాగడానికి, ఇరిగేషన్ కు యిది వుపయోగపడుతుంది, యీ కార్యక్రమానికి ఏమీ ఖర్చు పెట్టలేదు. శాశ్వతంగా కరువును వుంచుతూ, అప్పుడప్పుడూ కొంత ఖర్చు పెట్టుకుంటూ 'వెళ్లడమా, లేక శాశ్వతంగా కరువును పారద్రోలడానికి మాత్రం మనం ప్రయత్నం చెయ్యడం లేదని నేను అనుకుంటున్నాను. ఇదేవిధంగా కొనసాగితే భూగర్భ పరిశోధకులు ఏయిర్ సర్వే జరిపి 25 సంవత్సరాలలో ఆ ప్రాంతము తాగుదల కాబోతున్నదని. అందుకు అనంతపూర్ చాలా దగ్గరగా వున్నదని చెప్పిన విషయం యదార్థం కాబోతున్నదనే భయాందోళనలు నేను వెలుబుచ్చుతున్నాను. దీనిని దృష్టిలో వుంచుకుని, అత్యంత శ్రీఘ్రంగా శాశ్వతంగా కరువును పారద్రోలడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకొనడానికి ప్రయత్నించవలసిందిగా నేను మరొకసారి మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇంక, యీ డి.పి.ఎ.పి కార్యక్రమం దీని అమలుకు సంబంధించి, దీనిలో ప్రజాప్రతినిధులు పాల్గొనడం విషయంలో అక్కడ వారు ఏ విధంగా చేస్తున్నారో ఒక ఉదాహరణ మీ దృష్టికి మచ్చురునకగా తీసుకువస్తాను. అనంతపురం జిల్లాలో ఫిబ్రవరి 7వ తేదీ నుంచి 12వ తేదీ వరకు డిస్ట్రిక్టు డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ మీటింగు జరిపారు. నేను ఫోన్ చేసి చెప్పాను— అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరుగుతున్నాయి, మేము అక్కడ పాల్గొనవలసి వున్నది, శాసనసభ కార్యక్రమాలలో, చర్చలలో మేము పాలుపంచుకొనవలసి వున్నది అందువలన ఆ మీటింగును వాయిదావేసి మేము కూడ అందులో పాల్గొనేవిధంగా ఏర్పాటు చేయమని నేను చెప్పాను. శాసనసభ సమావేశాలు అయిన తరువాత ఆ మీటింగును పెడితే మనం కలుసుకోవచ్చునని కూడ నేను సూచించడం జరిగింది. కానీ, అది పెడచెబింపెట్టి మొన్న ఫిబ్రవరి 12వ తేదీన అక్కడ మీటింగు పెట్టడం జరిగింది, అంటే ప్రజాప్రతినిధులు లేకుండా చూసి, జిల్లా అభివృద్ధి మండలి సమావేశం కొనసాగించాలని ఉద్దేశము. శాసనసభ సమావేశాలు జరుగుతూ వున్నప్పుడు, ప్రజాప్రతినిధులు పాల్గొనవలసివున్న ఇతర సమావేశాలను వాయిదా వెయ్యాలని ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులున్నవి. అది వారు అక్కడ ఉల్లంఘించారు. కాబట్టి, దానిపై చర్య తీసుకోవాలని నేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఇంక, యానిమల్ హబ్బెండీ గురించి. పరిశీలనమితిలోను యానిమల్ హబ్బెండీకి సంబంధించిన ఎక్స్ పెన్ డ్స్ అధీనమున విస్తరణాధికారులు ఉన్నారు. వారి హోదాను చాలా కాలం క్రిందట తగ్గించారు, అప్పుడు కార్యక్రమాలు చురుగ్గా లేవని. ఇప్పుడు కార్యక్రమాలు చాలా పెరిగింది కాబట్టి, ప్రస్తుత పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకుని, వారు చురుగ్గా పాల్గొనటానికి అవకాశం వుంటుంది కాబట్టి, ప్రమోషనల్ చానెల్స్ ఉంటాయి కాబట్టి వారి పూర్వపు హోదాను పునరుద్ధరణ చేయవలసిందిగా కోరుతూ, యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ ఇంతటితో నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎస్. రెడ్డి: అదృష్టా, ఈ నాలుగు శాఖలకు సంబంధించిన వద్దలను సేను బలవరచలేకపోతున్నాను. ఎందుకంటే—అంతా ఇప్పుడు మెడక్ జిల్లాకు వెళ్ళిపోతున్నది, ఇందిరాగాంధీగారు అక్కడ నిలబడ్డారు కాబట్టి ప్రభుత్వం వద్ద వివిధ వద్దలకు సంబంధించి, స్కిమును సంబంధించి వున్న డబ్బు అంతా అటే కేటాయించాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ప్రజాధనాన్ని ఏ విధంగా దుర్వినియోగం చేస్తున్నదో—“మెడక్ ఆన్ ది మార్చ్” అని ఫిల్మ్ టెలివీటి వారు హస్తం గుర్తుతో నయారుజేసిన యీ పుస్తకం చూస్తే తెలుస్తుంది. ప్రభుత్వం ప్రజాధనాన్ని యీ విధంగా దుర్వినియోగం చేయడం మంచిది కాదు. సహకార రంగంలో వున్న డబ్బంతా కేవలం మెడక్ జిల్లాలోనే ఖర్చు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లుగా కనబడుతున్నది. తక్కిన జిల్లాల గురించి యీ ప్రభుత్వం ఏమీ పట్టించుకోవడం లేదు ఈ దినం—మా విశాఖపట్నం జిల్లాలో రజకులకుగాని, ఫిషర్ మన్ కుగాని అర్హతవ్వమంటే జిల్లా కలెక్టరు మా వద్ద మార్జిన్ మనీ లేదంటున్నారు. మాకు మూడు కోట్లు కావాలి. ఒక కోటే ఇచ్చారు కాబట్టి, యీ బడ్జెట్ లో ప్రొవిజన్ లేదు కాబట్టి మేము అప్పులు యివ్వడానికి వేలులేదు అంటున్నారు. ఈ నెల రెండవ తేదీన ఇద్దరు జూరులు అక్కడ సముద్రం మధ్యలోకి పోయి, తిరిగి పైకి రాలేక మరణించారు. తండ్రి కొడుకులు, లోపలకు పోయిన తరువాత, పెద్ద చేప తగలడం వలన తండ్రిని రక్షించడానికి కొడుక పోయాడు, ఇద్దరూ మరణించారు. వారికి డబ్బు ఇవ్వడానికి మా వద్ద డబ్బు లేదని జిల్లా కలెక్టరుగారు చెబుతున్నారు. కానీ కూడా ఇవ్వలేదు. ఫిషరీస్ మంత్రిగారు యీ విషయం దృష్టిలోకి తీసుకోవాలని సేను మనవి చేస్తున్నాను. కంపెనీరీ భీమా ఏర్పాటు చెయ్యాలి. జూలరు రోజూ సముద్రము లోకి పోయి చేపలు పట్టే పరిస్థితి ఉన్నది. ఇటువంటి ప్రాణాపాయ పరిస్థితి వారికి ఉన్నది కాబట్టి వారికి సంబంధించి కంపెనీరీ భీమా పథకం ప్రవేశపెట్టవలసి ఉన్నది, ఫిషర్ మన్ చాలా దుర్భర పరిస్థితులలో ఉన్నారు. ట్రాలర్ గాని, మెనైజ్ట్ బోట్స్ గాని లేవనడం వలన వారు మామూలు పడవలవై అయిదు కి.మీ.టర్లకు వైగా సముద్రంలోకి పోయి చేపలు పట్టుకోవలసి వస్తున్నది. ధనికులకు ఇస్తున్నారతప్ప, జూలర్లకు మాత్రం యీ మెనైజ్ట్ బోట్సు, ట్రాలర్సు ఇవ్వడం లేదు. వారికి కూడా వీటిని ఇచ్చే పరిస్థితి ఏర్పాటు చెయ్యాలి, తీరప్రాంతంలో ఒక ఎకరాకు, ఒక చెరువు త్రవ్వితే పదివేల రూపాయలు వరకు వస్తుంది, ఇవి

Voting of Demands for Grants.

ధనికులు మాత్రమే త్రవ్వుతున్నారు. కాబట్టి, జాలర్లకు ప్రత్యేక టాంకులు ఏర్పాటుచేసి, ఆ టాంకుల ద్వారా వాటి ఉపాధి కల్పిస్తే పాగుంటుంది. అలాగే పెద్దూర్లో జరగతులలో యీ జాలర్లను చేర్చాలి.

ఇ.క, షుగర్ విషయమున్నది. ఈనాడు మన దేశంలో, మనరాష్ట్రంలో పంచదారను చాలా విపరీతమైన ధరకు అమ్ముతున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో అనేక షుగర్ ఫ్యాక్టరీలున్నాయి, మా జిల్లాలో వున్న ఖిమసింగ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ— అడలాది మూలనసంతో ఏర్పాటు చేయబడినది, ఇవాళ మూలనదేటటుగా ఉన్నది. తుంపాల ఫ్యాక్టరీ పరిస్థితి కూడా సామాన్యంగా లేదు. షుగర్ కేస్ ఇవాళ చాలా విపరీతంగా పెండుతున్నది కాని, దానిని ఆడించే పరిస్థితి లేక పోవడంవలన అదంతా కక్కడ ఎండిపోతున్నది. అందువలన, యీ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలను ఆదుకోవడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలని నేను ప్రత్యేకంగా మీద్వారా సహకారశాఖా మంత్రిగారికి మంచిజేస్తున్నాను. లే పోతే చాలా కష్టమవుతుంది, ఆంధ్రరాష్ట్రంలో అడలాది ఎకరాలలో షుగర్ కేస్ పండిస్తున్నారు. దానిసంతా పంచదారగా మార్చే పరిస్థితిలేదు. ఈ బడ్జెట్ లో కూడా దానికి సంబంధించిన ప్రతిపాదనలు లేవు. బొబ్బిలిలోని షుగర్ ఫ్యాక్టరీ కూడా అదే పరిస్థితిలో ఉన్నది. రెండు మూడు రోజులుగా పత్రికలలో వస్తున్న వార్తలు చాలా ఆశ్చర్యకరంగాను, ఆందోళనకరంగాను ఉన్నాయి. ఇతర దేశాల నుంచి పంచదార దిగుమతి చేసుకునే పరిస్థితి మనకు రావడం చాలా సిగ్గుచేటు. విపరీతంగా చెరుకు పెండుతున్నది కనుక పంచదార తయారు చేసే ఏర్పాటు చేయాలి. విపరీతంగా ధరలు పెరుగుతున్నాయి. మొరార్జీ దేశాయి గారు ప్రధాన మంత్రిగా ఉండగా చక్కెర అందరికీ రూ. 2-80 లకు దొరికేట్లు చేయగలిగారు. గత 11 సంవత్సరాలుగా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో ఎందుకు ఇప్పుడే పోయారు? ఇదంతా ఒక జగ్గరీ, ఎన్నికల సమయంలో డబ్బు కావాలంటే చక్కెర ఫ్యాక్టరీ యజమానిని పిలిచి ఐదు కోట్లు ఇవ్వాలని అడుగుతారు. తరువాత అతడు 10 కోట్లు సంపాదించుకుంటాడు.

శ్రీ వై. వెంకట్రావు:—తోక్ సభ ఎన్నికల ముందు కూడా అదే 11-10 a.m.
జరిగిందా?

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎన్. రెడ్డి:—మకు తెలియనిది ఏమి ఉంది? ఆ పద్ధతి మారాలి. కృత్రిమంగా ఏర్పడిన కొరత తప్ప చక్కెర కొరత నిజంగా లేదని చెబుతున్నాను. సూపర్ బజారు అని పెట్టినవన్నీ బోగస్ బజారుగా తయారై నాయి. విశాఖపట్టణం సూపర్ బజారులో కనీసం 10 లక్షల ప్లంట్ వచ్చింది. సూపర్ బజారులో ధరలు బైట ధరలుకంటే కొంచెం తక్కువగా ఉంటాయని ఉద్దేశం. కాని బైట ధరల కంటే ఐదు పైసలు, పది పైసలు సూపర్ బజారులోనే ఎక్కువ ఉంటున్నాయి. విశాఖపట్టణం సూపర్ బజారు గురించి ప్రత్యేకమైన అధికారిని వంపి ఇంక్వైరీ చేయించాలని కోరుతున్నాను. అడవిలో చేదవారు, ముఖ్యంగా యాదవులు, గొర్రెలను మేకలను తిసుకున్నప్పుడు పంపుకుంటారు.

ఎలముచిలి తాలూకాలో ఆ విధంగా మేపుకోనివ్వడం లేదు. అక్కడ మొక్కలు కూడా లేనప్పటికీ మేపుకోనివ్వని సరిస్థితి ఉంది. అక్కడ వేరే భూమి లేనందున మేకలను గొర్రెలను మేపుకోలేని పరిస్థితి ఉంది. మొక్కలు లేని పొంగింకములలో మేకలను గొర్రెలను మేపుకోడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. కోస్తా పొంగింకములోని శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలకు వేరే వ్యవసాయ విద్యాలయం ఒకటి ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. విశాఖపట్టణం రేవులో అనేక వందల టన్నుల ధాన్యం దిగుమతి అవుతుంటుంది సరైన గిడ్డంగులు అక్కడలేక పాడై పోతున్నాయి. అక్కడ గిడ్డంగులు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు(కైకలూరు):— అధ్యక్షా, సహకార మంత్రిగారు యువకుడు, చైతన్య వంతుడు. సహకార రంగంలో చాలా అనుభవం సంపాదించిన వాడు ఇప్పటివరకు ఆయనకే సాధ్యం కాలేదు దానిని ఈది గట్టుకు ఎక్కడం. అందుచేత ఈ టపెస్ లో దిగి మునిగిపోయే దానికంటే ఐ విల్ స్క్విప్ ఆఫ్ దిస్ టపెస్ ఇన్ యానిమల్ హజ్డ్ డెవలప్మెంట్లో ఎక్కువ కష్టాలలోనికి పోకుండా—పశువుల హాస్పిటల్స్ గురించి చెప్పదలచుకున్నాను. ఐదు మైళ్ళ రేడియస్ లో కంపల్లెరిగా పశువుల హాస్పిటల్స్ ను ఒక కాంపౌండ్ రును పెట్టాలని కోరుతున్నాను. డాక్టరు ఉండాలని నేను అనడం లేదు. మనకు ఏదైనా జబ్బు వస్తే మనమే డాక్టరుకు చెప్పుకుంటాము. మనం చెప్పినప్పుడే డాక్టరుకు అగ్ధం అవుతుంది పశువులు అట్లా చెప్పలేవు. వాటిని బొంబాయి, ఢిల్లీ వంటి వైద్యం చేయించే అవకాశం లేదు. మానవులకు ఇంకా హాస్పిటల్స్ గురించి ఆలోచించడం కనికరం పశువులకు హాస్పిటల్స్ గురించి ఆలోచించడం మానవ ధర్మం అని చెబుతున్నాను. ఒక పాల వాన్ రావడానికి దారిలో అల్లరి అయితే పక్షిణం వాళ్ళు ఎట్లా కటకటలాడి పోతారో నాకు తెలుసు. అటువంటి పాలను మనకు ఇచ్చే పశువులకు వైద్యం గురించి ఆలోచించడం మన ధర్మం. ఇక వ్యవసాయం గురించి—98 కోట్లు కాబోలు ఖర్చు చూపించారు, చాలా సంతోషం. యడ్లపాటి వెంకట్రావు గారు రైతాంగం అంటే అభిమానం కలవారు. ఆయనకు రైతాంగం యెడల అభిమానం ఎక్కువైతే తాపత్రయం మరి ఎక్కువ కాని ఆ తాపత్రయానికి తగ్గట్టుగా ఎడ్మినిస్ట్రేషనులో సరైన మార్పులు తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. ధాన్యం విషయంలో సరైన కాస్టికేషను లేకుంటే రైతులు చాలా నష్టపోతున్నారు. సూపర్ ఫైన్, ఫైన్ అనేవి తెలుసుకోకుండా రిసెర్చి ఇన్ స్టిట్యూట్ నుంచి వచ్చినప్పుడు రైతులకు ఇచ్చేటప్పుడు సెనిసిఫిక్ గా ఈ రేటుకు వెదుతుంది అని చెప్పకుండా పండించిన తరువాత మార్కెటుకు వచ్చిన తరువాత అనేక ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. మంత్రి గారు 1285కి సంబంధించి చేసిన త్యాగానికి సహకారానికి కృతజ్ఞాము. ఫలదా మరల వచ్చింది. క్రితంసారి మేము అడిగినప్పుడు ధాన్యం ధర పెరుగుతుందని మంత్రిగారు సమాధానం ఇచ్చినప్పుడు పెరిగిపోయింది అనుకోని రైతుల సంబరపడిపోయారు. ఒక సారి మంత్రి నుంచి స్టేటుమెంటు

for 1980-81 :

Voting of Demands for Grants.

వచ్చిందంటే అప్పుడే, ఆ ఊడమే, జరిగిపోయినట్లు, వారు ఎక్కవ ధరకు అమ్మేసినట్లు సంతోషించడం జరగుతుంది. అందువల్ల కొంచెం జాగ్రత్తగా లోలోచించి మాట్లాడాలి. అది ఈ పంటకు ఎచ్చేది కాదు, వచ్చే మొదటి పంటకు వస్తుంది అని తరువాత మేము చెప్పినప్పుడు వారు చాలా నిశ్చింతపడతారు. వెంకట్రావు గారుపంటకు సరైన టేలు ఇన్స్టిట్యూషన్లని ఆశిస్తున్నాను. ఫల్లూడ మొదటి పంట వచ్చే సమయంలో పురుగు వట్టిడంతో 10 పర్సెంటు గెమాక్సిన్ కావాలని అడిగితే దై రెడ్లు గారు 25 గంటలలో ఇప్పించారు. రిసెర్చి డిపార్టుమెంటు వారిని పంపి మనస్సుకు శాంతి కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను. ఇది వాట్టు సబ్జెక్టు. ఇంత కంటే ఎక్కువ చెప్పాలనుకోలేదు. ఫిషరీస్ అనేది వ్యవసాయంకంటే కూడా ముఖ్యమైనది. దీనికి రి కోట్లు మాత్రమే బడ్జెటులో ఇచ్చారంటే చాలా ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. రి కోట్లు మానేసినా బాగుండేది. మంత్రి గారికి ఈ పోర్టు ఫోలియో లేకపోయినా బాగుండేది - రి కోట్లు ఇచ్చి ఆయనను బాధ పెట్టడం కంటే. దీనికి మీటింగులు మూల. ఏదో ట్రైనింగ్ ఇన్స్టిట్యూట్. 20 వేలు సుమారు పల్లెవాగు నా నియోజకవర్గంలో ఉన్నారు. వారికెవరికి ఈ ట్రైనింగ్ ఎక్కడ ఉందో తెలియదు. అక్కడ ఏమి ఎడ్యుకేషన్ ఉంటుందో తెలియదు. వల వేయడం నేర్పుతారా, వేరే పాఠాలు నేర్పుతారా నాకు క్లారిఫికేషన్ తెలియదు. రోడ్లు వేస్తారట. పంచాయతీ రాజ్ మంత్రి గారి పుణ్యమా అని ఏమైనా కొన్ని రోడ్లు పడ్డాయేమో కాని ఫిషరీస్ శాఖ నుంచి మాకే రోడ్లు లేవు. అక్కడ రెండు లక్షలు, ఇక్కడ రెండు లక్షలతో ఇకంతా సరి అవుతుందని ఎట్లా ఒప్పుకోవాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఎక్స్జు డిపార్టుమెంటు నుంచి 100 కోట్లు వచ్చిందని చాలా నుంది సంతోషిస్తూంటారు. నేను బాధపడుతుంటాను. ఎంత మంది సంసారాలు నాశనం కావడం వల్ల వచ్చిన ఆదాయమో అది. ఎవరూ బాగుపడి వచ్చిన ఆదాయం కాదు అది. ఫిషరీస్ ను బాగా అభివృద్ధి చేసినట్లయితే ఎగుమతి చేయడం వల్ల 100 కోట్ల అదాయం తెచ్చుకోవచ్చును. సంసారాలు బాగుపడతాయి, ఆనందంగా ఉంటాయి. ఎగుమతి చేయడం వల్ల 100 కోట్లు ఆదాయం తెచ్చుకోవచ్చునని ఐ కెన్ ఎమ్పూర్ డి నవర్న మెంటు. ఫిషరీస్ మంత్రి గారు కాన్సెంట్రేట్ గా కన్స్ట్రక్టివ్ గా పని చేసినట్లయితే ఆయన పరిశ్రమలను వదిలి పెట్టి ఫిషరీస్ నే శాశ్వతంగా పెట్టుకుంటారని చెబుతున్నాను. రి కోట్లు మాత్రమే ఉండడం వల్ల ఇండస్ట్రీస్ ముందు ఫిషరీస్ సెకండరీ గా కనిపిస్తున్నది ఇప్పుడు. ఈ పాటికి కొల్లేరుకు సంబంధించిన ఫిషరీస్ డెవలప్ మెంటు జరుగవలసి ఉంది. రామవరం ఒ.డి. గ్రామంలో ఫిషరీస్ కార్పొరేషను వారు కోటి రూపాయల ఖర్చుతో ఒక స్కీము తీసుకున్నారు. ఎన్.ఎస్.డి.ఎస్ ఫైనాన్సు కార్పొరేషను సహాయం దానికి ఉంది. 484 కుటుంబాలకు శాశ్వతంగా పేదరికం తొలగించి రెండున్నర ఎకరాల పొలం వారికిచ్చి అందులో చేపల చెరువు ఇచ్చి ఒక యూనిమల్ నో పాల్ట్రీస్ ఇచ్చి వారిని బాగుచేసే మంచి స్కీము తీసుకుంటున్నాము.

కొల్లేరులో వున్న 3ిరి చెరువులు, అదనంగా కాంక్షన్ అయిన 25 చెరువులలోను, వున్న మంచి అవకాశాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని డెవలప్ చేయాలి. నాకు ఫివరీష్ కాఖి యిస్తే చాలు చేయలేక పోతున్నానని పరిశ్రమల శాఖను వదలిపెట్టి 100 కోట్ల రూపాయల విలువగల చేపలు ఎక్స్పోర్టు చేసే కెపాసిటీ సాధిస్తామనే కంకణము కట్టుకొని చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రి గారు యిది ఆదర్శ వంతమైన పోర్టుఫోలియో అని నిరూపిస్తే ఆ మంత్రి గారికి, చెప్పిన మాకు గౌరవం దక్కుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

11-20 a.m.

శ్రీ సి పావ్.శ్యామలరావు (చీపురుపల్లి) :— అధ్యక్షా, ఈ 5 డిమాండ్లను జలవిరుస్తూ ప్రతిపక్షాలవారికి సవరణగా ఒకమాట మనవి చేయదలచుకొన్నాను. ఈ సమావేశం ప్రారంభమయిన దగ్గరనుంచి ప్రతిరోజు ఏదో ఒక సందర్భములో ఎన్నికలు వాయిదా వేశారని, ఎన్నికల నిధి ఎంత అని ప్రస్తావని చేయని సందర్భం కన్పించడము లేదు. స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలను చట్టరీత్యా యిబ్బందులు రావడంవల్ల వాయిదా వేయడం తప్ప చారి చేతిలో చెబ్బతింటామనో, ఓడిపోతామనో భయంకో కాదు. ఆ భయం లేదనేదానికి మొన్ననే పార్లమెంటు ఎన్నికలు జరిగాయి. కాననసభకు ఉప ఎన్నికలు జరిగాయి. అంతకుముందు ఉపఎన్నికలు జరిగాయి అన్ని ఎన్నికలలోను ప్రభంజనాన్ని చవి చూసి ఈ రోజున సాధారణముగా వున్న స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు జరగడంలేదు దానిని రాజకీయ కారణాలతో నెట్టుకుపోతున్నామని చెప్పడం సహేతుకము కాదు. ఎన్నికల నిధికి సంబంధించిన ఒక విషయం. నిధి, నిధి అంటున్నారు కాని ఎవరు వసూలుచేశారు ఏమిటో మాకు తెలియదు. ఇందిరాగాంధీగారికి ఈ దేశమునుంచి నిధులు వెళ్ళాయని అనుకొనడం పొంపాటు. చరణ్ సింగ్ గారు ఆపద్ధర్మ ప్రధానమంత్రిగా శ్రీకాకుళం వచ్చినప్పుడు ప్రతి తాలూకానుంచి 5 వేలు వసూలుచేసిన సందర్భములు ఎన్ని వున్నాయి. ఇందిరాగాంధీగారు పేదల పెన్నిధి. ఆమెకు సంబంధించిన నిధులు వసూలు చేయవలసిన అవసరం లేదు. చేసిన నిధులు వుంటే ఇక్కడే వుండాలి కాని ఆమెవరకు వెళ్లివుండవు. ఈ రోజున 5 డిమాండ్లను ప్రవేశపెట్టారు. ఈ 5 డిమాండ్లకు సమయం చాలదని సభ్యులు బాధపడ్డం వాస్తవము. సమయము చాలినా చాలకపోయినా ఒక విషయానికి అభినందిస్తున్నాను. ఇంతవరకు సాధారణంగా మంత్రులు శాసనసభలో వుండడంలేదని ప్రతిపక్షమువారు చేసే ఆరోపణను దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు 5 డిమాండ్లను ఒకే సారి ప్రవేశపెట్టి ఆ అయిదుగురు మంత్రులు వుండే అవకాశం కల్పించినందుకు మిమ్ములను అభినందిస్తున్నాను. నిన్నటి సాయంకాలపు సమావేశము చూసినపుడు మంత్రులకంటే సభ్యులే పలుచగా కన్పించారు. బాపిరాజుగారు చెప్పినట్లు ఆ పరిస్థితి తెలివైజ్ చేస్తే సభ్యులు ఎక్కడ వున్నారో తెలిసేది. అసలు ప్రతిపక్ష సభ్యులు వున్నవారే తక్కువ. దానిలో ఇప్పుడు వారి హాజరు యింకా పలుచగా వుంది మన తెలివిజ్ 70 కి లోటు టర్గెటరము చాటలేదు. శాసన సభలో సభ్యుల హాజరును 35 యం. యం. పిర్సర్ తిసి మ్యాన్ రిల్ క్రింద సీనిమా హాల్సులో చూపిస్తే సభ్యులు ఇక్కడ

Voting of Demands for Grants.

కూర్చొండి ఎట్లా పని చేస్తున్నారనేది పోజులు తెలుసుకొనడానికి అవకాశం వుంటుంది. తెలిపజన్ ఆయితే విస్తరించే అవకాశం లేదు. ఈ రిడిమాండ్లను దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు ఇంతకన్న సామాన్యమానవులకు కావలసినవి, యివ్వవలసినవి యింకొకటి లేవని చెప్పడం అతిశయోక్తి కాబోదు. వ్యవసాయమంత్రీ ఎడ్లపాటి వెకంటరావుగారు ధాన్యాన్ని సప్లయ చేస్తారు వప్పులు సప్లయ చేస్తారు. పరిశ్రమల మంత్రి ఓరవల్లగారు మిల్లు గ్వారా ఆడించి బియ్యాన్ని యిస్తారు. ఆడవు ద్వారా కట్టెలు యిచ్చి వంట చేయిస్తారు. ఫిషరీస్ మంత్రి గారు చేపలవులును అందజేస్తారు. రామ్ దేవ్ గారు పాడిపరిశ్రమ మంత్రిగా పెరుగును అందజేస్తారు. పాయసంకోసం వారు పాల సప్లయ చేస్తే పంకజారను సహకార మంత్రిగారు యిస్తే అన్నము వడిన దగ్గరనుంచి పాయసం వరకు భోజనం చేసే అవకాశమును ఎల్లచేస్తూ ఒకసారి ప్రవేశ పెట్టారు. అన్నముతో ప్రారంభం చేసి పాయసం వరకు వచ్చిన ఈ రిడిమాండ్లను ఒకేసారి కలపి పెట్టడం వల్ల పాయసంను తిన్నంత ఆనందముగా వుంది. పాయసం తిన్నంత పరిస్థితి ప్రజలకు ఈ రిడిమాండ్ల ద్వారా రాష్ట్రములో అందించగలమా, దీనికి వున్న పరిస్థితి ఏమిటి? లోటుపాట్లు ఏమిటి, మంచి ఏమిటి, చెడు ఏమిటనేది ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరముంది. నాకు ఇచ్చిన వ్యవధి చాల తక్కువ కాబట్టి ముఖ్యవిషయాలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురాకతప్పదు. మా సోదర సభ్యుడు శ్రీరామమూర్తిగారు వ్యవసాయ డిమాండ్లుచెన చెప్పారు. మరల నేను అదే చెబితే రిపీటివ్ అవుతుందనుకొన్నా మా రిజిస్ట్రాల పోజుల దిక్కులేని పరిస్థితి ప్రభుత్వ దృష్టికి వస్తుందనే ఆశతో రిపీట్ చేస్తున్నాను. గోగు నార పండితున్న రిజిస్ట్రాలు విశాఖపట్టణము, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం. గత సంవత్సరం రైతులు పండించిన చెరకుకు గిట్టుబాటు ధర లేక ఫ్యాక్టరీలు ఆడలేక చివరకు తమ పొలాల్లోనే తగులబెట్టుకునే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ సంవత్సరం గోగునారకు సంబంధించి ఏవో సాకులు చెప్పవచ్చు. కాలి అబెన్నన్ తీర్మానములో తీసుకువచ్చినప్పుడు కలకత్తాలోని మిల్లులు సమ్మెలో ఉన్నాయని చెప్పవచ్చు. సాకులు కాదు, మాకు కావలసినది సాల్వేషన్. సానుభూతితో కూడిన మాటలు కావు. సమస్యకు పరిష్కారం. ఈ సమావేశమైనతరువాత ఆ జిల్లాలకు సంబంధించిన శాసనసభ్యులమైన మేము ప్రజలలోకి ఎట్లా వెళ్లగలము అని అందోళన పడుతున్నాము. రైతు రాత్రి అనక, పగలు అనక కండించిన పంటకు గోడౌన్స్ లేక రోడ్డిమీద దిక్కుతోచని పరిస్థితిలో పడి ఉన్నాయి. నెలల తరబడి కొనేవారు లేరు. రైతులు అచేతులై వున్నారు. వారికి మేము ఏమి సమాధానము చెప్పాలి. ప్రతిపక్ష సభ్యులులాగ విమర్శ చేస్తున్నామని కాదు. వారికి మేము ఏమి సమాధానం చెప్పాలో చెప్పండి. మిల్లులు సమ్మెలో వున్నాయి కాబట్టి కొనలేం అంటే వారు సమాధానపడతారా! కొన్ని లక్షల విలువచేసే బేళ్ళు రోడ్డిమీద పడిఉన్నాయి. దీనావస్థలో వున్న ఈ రైతులను కాపాడడానికి ఏమి చేయబోతున్నారు అనేది హామీ రూపములో కావాలి. మిగతా జిల్లాలకు చెబ్బ తగినపుడు జిల్లాలలో సింహాసనం కదిలింది. ఈ రోజున ఆ రిజిస్ట్రాల రైతులు

దిక్కు తోచని దీనావస్థలో వుంటే మాకు కావలసినది సానుభూతి కబుర్లు కాదు. సాఫ్ట్‌వేర్ కావాలి. ఇదిగో యిన్ని రోజులలో ఈ స్టాక్స్ కొని వారిని అదు కొంటామనే హామీ యివ్వాలి. ఇంతకుముందువలె కబుర్లు చెప్పే అవకాశం లేదు. జనతాపార్టీ పోషకత్వం కన్నా ఎక్కువగా, ఆపద్ధర్మ పోషకత్వం నివారించే సెట్టి వేశాము. ఇప్పుడు కేంద్రములో మన పోషకత్వం ఉంది. అందరిరాష్ట్రానికి ఇంతకంటే మంచి పోషకత్వం రాదు. చెయ్యెత్తి కైకొట్టు తెలుగోడా అని గతము లో చెప్పినా గతములోకంటే వర్తమానమును చూసినపుడు పోధా: మంట్రి మన రాష్ట్రం నుంచి వెళ్ళారు. ప్రెసిడెంట్ మన రాష్ట్రానికి చెందినవారు. ముఖ్య మంత్రి మన రాష్ట్రం నుంచి చెందినవారు. అంబద్కారియ వ్యవహారాలను చూసే వారు మన రాష్ట్రానికి చెందినవారు. ఇన్ని అవకాశాలు వున్నపుడు శేలముఖాలువేసే రైతుల కన్నీరు తుడవలేని పరిస్థితిలో మేము ఎట్లా వెళ్ళాలి అని అడుగుతున్నాను.

11-30 a.m. తేగ్గొండిగోడానికి పిలువేడు. మీరు అవసరమైతే కేంద్ర ప్రభుత్వముతోనో జ్యూన్ కార్పొరేషన్‌తోనో ఏమి మాట్లాడకారేమోగాని మీ స్థానులను 15 రోజుల్లో కొంటామని, రైతులను ఆదుకుంటామని యాడిమా. దు స దర్శములో వ్యవసాయ కాళి మంత్రిగారు హామీ యిస్తూ రైతుల ఆవేదనను దృష్టిలో పెట్టుకొని సానుభూతితో పరిశీలించాలని మనం చేస్తున్నాను ఇకపోతే సహకార రంగానికి సంబంధించి మిత్రులు చెప్పినట్లు అమరనాధరెడ్డిగారి దక్షత, దీక్షను గురించి చెప్పనవసరంలేదు. ఎంత దక్షత వున్నప్పటికీ చట్టములోవున్న మోక్ష లోపాల నల్ల సహకార రంగం ఎంత వుపయోగపడదాలో అంత వుపయోగపడడంలేదనేది నిర్వివాదమైపోయింది విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. అ.లు బ్రిటిష్ కాలములో నాన్ అఫిషియల్స్ ఇన్ వాల్యుమెంటు ఎంత తక్కువగా వుండేనో స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత అఫిషియల్స్ ఇన్ వాల్యుమెంటు అంత ఎక్కువగా తయారు అయింది ఫలితంగా వచ్చిన ప్రమాదం - అన్ని బడుగు వర్గాలవారిని కుమ్మరి, కమ్మరి, వడ్డంగి, నేత, గీత యింకా అనేక చేతివృత్తులవారిని అభాగ్యులైన వారిని ఆదుకోవలసిన సహకార రంగమును యీ రోజు మామూలు వుద్యోగుల చేతుల్లో పెట్టడంవల్ల అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. ఏ రోజు చూచుకున్నా భారతదేశములో ఆంధ్రదేశము సహకారరంగములో అగ్రగామిగా వుంది. కాని లోపల వున్న సహకార రంగవ్యవహారము చూస్తే పోలి సొసైటీ నష్టములో జరుగుతున్నది. మూడు కాన్‌జిక్విటీవ్ యియర్స్ చూస్తే ప్రతి సొసైటీలోను లాభంలేదు. కారణం, వాటిలో నాన్ అఫిషియల్స్ లేకపోవడం, బినామీగా జరిగిపోవడం వలన రుణాలు వారిలో వారు పంచుకోవడమువల్ల యీ పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఏ బ్యాంకు దివాళ పరిస్థితిలోకి వెళ్ళలేదో అలాంటిదండీ. శ్రీకాకుళం బ్యాంకు సంగతి వారికి తెలుసు. ఆసలే దివాళా తీసింది సొసైటీ అంటే యూనిట్ నక్కనై తాటిపండు వడ్డ విడింగా 12 వేల రూపాయలు ఎంతవరకు నిజమోగాని రిలేబుల్ గా తెలిసింది ఏమంటే - ఆ సెంట్రల్ బ్యాంకు

for 1980-81 :

Voting of Demands for Grants.

నుండి కలెక్టరుగారు, వారితాలూకు విదేశీ పర్యటన కొరకు, విదేశాలలో బ్యాంకింగ్ కాన్ఫరెన్స్లో పాల్గొనేందుకు - ఆ 12 వేల రూపాయలను ఫారిన్ ఎక్స్‌చేంజి క్రింద జను కట్టారని, అయితే పై అధికారులు నెగిటివ్ చేయడం వలన ఆగిపోయిందని, ఆ 12 వేలు తిరిగి యివ్వడానికి అవకాశం లేదని కొంత కట్ చేస్తారని తెలుస్తున్నది. అది ఎ తవ్వకు నిజమో పరిశీలించాలి దాని మీద ఎంక్వయరీ చేయాలి. ప్రజలు దీనావస్థలో వున్నప్పుడు, బ్యాంకు ప్రజల సొత్తు అయినప్పుడు ప్రజలకు రుణాలు యివ్వవలసింది పోయి కలెక్టరు విదేశీ పర్యటన కొరకు 12 వేల రూపాయలు దుర్వినియోగికి చేశారు. ప్రజల సొమ్మును దుర్వినియోగం చేసినటువంటి అధికారుల గురించి చెప్పకుంటున్నాము. మళ్ళీ కు యిది వుదాహరణగా చెప్పాను. దీనిమీద ఎంక్వయరీ చేయి చాలి. 12 వేలు వారు అచ్చు వుంటారు. కలెక్టరుగారు తీసుకోడానికి హక్కు ఏమి వుంది ? అది ఎంతవరకు వాస్తవమో దాని మీద ఎంక్వయరీ జరిపించాల్సి మనవి చేస్తున్నాను. పోతే గుడ్డిలో మెల్లగా సహకారరంగములో ఒక విషయానికి సంబంధించి మంత్రిగారిని ఆశీర్వాదిస్తున్నాను. ఇప్పటికి వసూళ్ళ మీద పీకల్ ఇంటరెస్టు, కలెక్టర్ ఇంటరెస్టు 2 వర్సంటు వుంటే మొత్తానికి రైతాంగానికి పూర్వకాలిగి చేదానికి కలెక్టరు యింటరెస్టును రద్దు చేయడం ప్రత్యేకత. అందుకని రైతాంగాన్ని కొంత పూర్వకాలిగించిందేమిటో సహకార మంత్రిగారిని ఆశీర్వాదిస్తున్నాను. మొత్తానికి సహకార రంగ పరిస్థితి చాలా అభ్యాన్నంగా వుంది. చట్టాన్ని సంస్కరించుకొనిన అవ రంవుంది. ఈ సందర్భములో అధ్యక్షా, మీ అనుమతితో ఒక చిన్న కథ - బజ్జీ - బోండా కథ - చెబుతాను. ఒక కోమటికి ఇద్దరు కొడుకులు వున్నారు. ఒకనికి బజ్జీలు అమ్మడానికి మరొకడి బోండాలు అమ్మడానికి పెట్టాడు. ఆ కొడుకులకు తండ్రి ఏమి చెప్పాడంటే, చూడండి ఇవి మనవి కావు, ఎవరికి అలావు యివ్వవద్దు, నగదుకే అమ్మాలి, మీరు కావాలంటే పదిపైసలు ఖర్చు పెట్టుకోండి అని చెరి ఒక పది పైసలు యిచ్చాడు. బజ్జీలు కుర్రాడు, బోండాలు కుర్రాడు ఎంతో తిరిగారు, కాని అవి అమ్ముడుపోలేదు. బజ్జీల కుర్రాడు తనవద్దవున్న పది పైసలను బోండాలు కుర్రాడికి ఇచ్చి ఒక బోండా తీసుకున్నాడు. అదే విధంగా బోండాలు కుర్రాడు తనవద్దవున్న పదిపైసలు బజ్జీల కుర్రాడికి యిచ్చి ఒక బజ్జీ తీసుకున్నాడు. ఇట్లా వాడి పది పైసలు వీడికి యిచ్చి వీడి పదిపైసలు వాడికి ఇస్తూ మొత్తం బజ్జీలు, బోండాలు అన్నీ తినిపేశారు. వారివద్ద వున్న, పది, పది పైసలు తప్ప మొత్తం బజ్జీలు, బోండాలు అయిపోయాయి. అమ్మేటప్పుడు ఆరువు యివ్వలేదు, రొక్కమే ఇచ్చారు కాని దబ్బు మాత్రం లేదు. ఆ పది, పది పైసలు తప్ప, సహకార రంగం క్రింద కొన్ని కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము, రుణాలు యిచ్చాము. కాని ఎక్కడ చూసినా దివాళి. విప్లవాత్మక మైన దృశ్యము వున్న శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారి నాయకత్వము క్రింద ఆమెగారు సహకార రంగము దేశానికి బ్యాంక్ బ్రోన్ అని చెప్పిన పరిస్థితులలో అసహనమైతే మరొకసారి చట్టాన్ని మార్చడానికి ప్రయత్నించారు పూనుకొని సహకార రంగ సహజ స్వరూపాన్ని తీసుకురావాలి. కుప్పిన పుండు

మీద సెంటునూ పై లాభంలేదు, చట్టాన్ని సవరించకుంటే ఆ క్యాన్సరు వ్యాధి నయంకాదని మనవి చేస్తున్నాను. చాలా విషయాలు చెప్పవలసివి వున్నప్పటికీ, యిప్పటికే ఎక్కువ టైము తీసుకున్నాము. ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి శ్రీ జి. దనసుంకరశి — అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రములో అనేక చోట్ల సముద్రతీర ప్రాంతాల్లో ఫిషర్ మెన్ నివసిస్తున్నారు. తుఫాను సందర్భములో గాని మరొక సందర్భములో గాని ఆ ప్రజానీం సరైన సౌకర్యాలు లేక ఎన్నో యిబ్బ దులకు ఆరి అవుతున్నారు. వారికి నిత్యావసర వస్తువులు కూడ అందు బాటులో వుండడంలేదు. ఇండు లేవు, కనీసం కఘ్న నిటి హాల్సుకూడ లేవ. వారి జీవనాధారము అయినటువంటి చెవలను అభివృద్ధి చేయకోవడానికి నావలు, వలలు లేక అనేక యిబ్బందులు పడుతూ సముద్ర ర ప్రాంతము లో సరైన భోజన సదుపాయాలు లేక యితరచోట్లకు వలస వెళ్ళడం ఏమో స్పష్టము చేసుకోవడం, పట్టణాలకు ఎగడడం జరుగుతున్నది. అందుకని సముద్రతీర ప్రాంతం గురించి ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా వెటనే చర్య తీసుకొని వారికి కావలసిన సదుపాయాలు కల్పించి వారికి జీవనోపాధి కల్పించాలి. వారికి నావలు, వలలు మొదలైన సౌకర్యాలు కల్పించినట్లుంటే వారి ఆదాయ పెంచుకొని స్వక్రమమైన పద్ధతుల్లో జీవించడానికి అవకాశం వుంటుంది. వారికి ఆసుపత్రి సౌకర్యం లేదు. ఇటీవల సముద్రతీర ప్రాంతం — ఒందరు — వెళ్ళవచ్చుడు చూశాను, హెడ్ క్వార్టర్సు హాస్పిటల్ రావడానికి నానాబాధలు పడుతూ యిబ్బంది పడుతున్నారు. అలాంటి చోట్ల ప్రసూతి కేంద్రాలు నెలకొల్పాలి. కనీసం పిరోచనాను పట్టుకున్నా వారికి అక్కడ వైద్య సదుపాయాలు లేవు. అందుకని ఆ జలహీనవర్గాలవారిని తప్పనిసరిగా ఆసురోవాలని కోగతూ సెలవు తీసి కుంటున్నాను.

శ్రీ వి. పద్మరాజు (బూరుగుపూడి) — అధ్యక్షా, కోఆపరేటివ్ డిమాండును మిగతా డిమాండ్స్ను విలపరుస్తూ దొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. మా ఏరియాలో ఎస్. ఎఫ్. డి. ఎ. క్రింద ఒక స్కీం ఏర్పాటుచేశారు—గొర్రెలు కొనుక్కోడానికి—నెల్లూరునుండి రామండ్రి తీసుకువచ్చి గొర్రెలు, మేపుకోహాసి వస్తున్నది. ఒక్కొక్క గొర్రెకు మూడు నందల రూపాయలు అవుతుంది ఎస్. ఎఫ్. డి. ఎ. ఏర్పాటుచేసే వద్దతి ప్రకారం కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ వారు మూడు వేల రూపాయలు యిస్తున్నారు. మార్కెట్ మనీ వేయి రూపాయలు యిస్తున్నారు. మొత్తం 4 వేలు అవుతుంది. అయితే అంగుళీ 19 అడుగు గొర్రెలు ఒక పోతు గొర్రె వుండాలి. అవి కేరం నెల్లూరు గొర్రెలే కావాలి. వేయి రూపాయలు ట్రాన్స్ పోర్టు క్రింద ఖర్చు అవుతున్నది. అదు త ఆ స్కీములో అన్నివిధాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. ఆ స్కీము స్వక్రమంగా నడపడంలేదు. ఆ గొర్రెలకు అడ్డుకున్నటువంటి వాతావరణం సృష్టించడంలేదు. ఆ వాతావరణాన్ని కట్టకోలేక కొన్ని గొర్రెలు చనిపోతున్నాయి. స్థానిక గొర్రెలతో పోల్చితూస్తే అది అభివృద్ధికరంగా లేదు. నెల్లూరు గొర్రెలలో ఒక పోతు

Voting of Demands for Grants.

గొర్రెను తీసుకొనివచ్చి లోకల్ గా ఉన్న 19 ఆక గొర్రెలతో కలిపితే బాగుంటుంది. ఆ విధంగా చేస్తే తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ అభివృద్ధి కలుగుతుంది. ఈ ఛేదానంపై చాలా నష్టం, ఇబ్బంది ఉంది కనుక ఈ ఛేదానిని మార్చాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ రోజున వ్యవసాయం లేకపోతే మనుషులు జీవించడం కష్టం. ప్రభుత్వం వ్యవసాయం విషయంలో చాలా అశ్రద్ధ చేస్తున్నది ఈనాడు ఒక్కొక్క రైతుకు ఎకరానికి పెట్టుబడి 95 రూపాయలు అవుతున్నది, ఆ రైతుకు దానిమీద ఇంక మించగా 1080 రూపాయలు వస్తున్నది. ఎకరానికి వచ్చే మార్జిన్ చాలా స్వల్పంగా ఉంటున్నది. పెద్ద రైతుకు 5 వేల చిల్లర ఆదాయం వస్తున్నది. కాబట్టి బస్తా ధాన్యం 100 రూపాయలు అయినా చేయాలి. ఆ విధంగా చేస్తే వ్యవసాయదారుని కృషి ఫలిస్తుంది. లేపోతే ఆ వృత్తిని మానివేసి ఇతర వృత్తులను రైతులు ప్రారంభిస్తే వనకు అహారం లేకుండా పోతుంది.

11-40 a.m.

ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు ఫారెస్టు ట్రాన్సిట్ రూల్స్ ను కేవలం అడవు లకు సంబంధించిన ప్రామ్యూన్ మీదే అప్లయ్ చేయాలి. వారు అలాగ చేయడం లేదు. మా పరియంలో మామిడి, బత్తాయి మొదలైన తోటలు ఉన్నాయి. అక్కడున్నటువంటి చెట్లు చనిపోతే వాటిని వంటచెరకుగా తయారుచేసి 5 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న రాజమండ్రి తీసుకొనివెళ్ళి అమ్ముకొని కొంతమంది జీవిస్తున్నారు. అటువంటి సమయంలో ఫారెస్టువారు వీని పట్టుకొని మీరు డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్ క్వార్టర్స్ చేర్చి 250 రూపాయలు చెనాలిటీ వేస్తున్నారు. ఆ బండి వంటి చెరకు అమ్ము కంటే 35 రూపాయలు మాత్రమే వస్తుంది. స్వంత ఆస్తి అయిన ఫలవృక్షాల తాలూకు నరుకుగీడ ఫారెస్టు ట్రాన్సిట్ నిబంధనలను రద్దు చేయించాలి. ఇప్పుడు ఆ ప్రజలు చాలా భారానికి గురి అవుతున్నారు. నేను ఈ విషయంలో అనేక సార్లు చెప్పాను. కాని ఏమీ పట్టించుకున్నట్లులేదు. కాబట్టి ఈ విషయంలో మంత్రిగారు తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

నేను మంజీస్ మెనేజ్ గురించి చాలాసార్లు ఇక్కడ చెప్పాను. మా ప్రాంతాలలో ఒక కోటి రోజుకు 100 రూపాయలు నష్టం కలిగిస్తున్నది. దానికి కావలసిన ఫండు ఒకటి అయితే 100 పండ్లను తెంపి పారవేస్తుంది. మామిడి, నారింజ, బత్తాయి మొదలైనవి ఈ విధంగా పాడై పోతున్నాయి. కోతులు చాలా ఖిఫరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. ఆ విషయంలో వ్యవసాయ మంత్రిగారు తగిన శ్రద్ధ తీసుకొని వాటి స్టాటిస్టిక్స్ నేకరించి ఎంత నష్టాన్ని కలుగజేస్తున్నాయో తెలుసుకోవాల్సి మనవిచేస్తున్నాను. ఆ విధంగా నష్టం కలుగకుండా ఉండుటకు ఆ కోతులను పట్టుకొని ఎక్కడికైనా పంపించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

కోఆపరేటివ్ మినిష్టరుగారు ఎరుకలవారికి పండులు కోనుక్కోవడానికి కొంత సహకారం బ్యాంకుల ద్వారా ఏర్పాటుచేశారు. కాని ఆ పండులపై మొదలుగావు జబ్బు వస్తున్నదని ఆ పండులను చంపివేశారు. నేను మొన్న వా

నియోజకవరానికి వెళ్తే పండులవల్ల అనాదినుంచి లేని జబ్బు ఈవేళ ఎలాగ వచ్చింది, మేము ఎలాగ బ్రతకాలి, అది మా వృత్తి అని గోలపెట్టారు. కాబట్టి వారి జోలికి పోకుండా, వారి వృత్తికి ఇబ్బంది లేకుండా చేయాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. రాజారాం (బుగ్గారం) :— అధ్యక్షా, నేడు ప్రవేశపెట్టిన పద్దులను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలను చేయదలచుకున్నాను. ఈ ప్రోజెక్టు ప్రాంతాలతో ముఖ్యంగా శ్రీరామసాగర్ ప్రోజెక్టుకు సంబంధించిన విషయాలు ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొని వస్తాను. ఆ ప్రోజెక్టు నుంచి నా నియోజకవర్గం అంకా నీరు పారుతుంది. కమాండు ఏరియావారు అక్కడికి పంట కాలువలు తీయకుండా భూమిశిస్తులు విధిస్తున్నారు. పంట కాలువలు తీయకపోవడంవల్ల అక్కడ వారు పండించుకోకుండా ఉన్నప్పటికీ 1977-78 జనాబందీలో 8 సంచారాలు నీటి పన్ను విధించి నిర్బంధంగా 7 లక్షల రూపాయలు ఎనూలు చేసారు. అది అన్యాయం అని కలెక్టరుకు చెప్పాను. రెవిన్యూ మంత్రిగారికి వ్రాతపూర్వకంగా ఇచ్చాను. డిప్ షినిష్టరుగారికి ఇచ్చాను. దానిని పరిశీలించమని అన్నారు. ఆ విధంగా ఒక్కొక్క గ్రామంలో 500 కేసులు ఉన్నాయి. వాస్తవంగా అక్కడికి నీరు పోలేదు ; కాలువలు తీయలేదు. వారు పండించుకోలేదు. ఒక్క రాజారాం అనే గ్రామంలో 500 ఎకరాల మీద వనూలు చేసారు. 70 వేల రూపాయలు ఆ ఒక్క గ్రామం నుంచే వనూలు చేసారు నిర్బంధంగా. దానిని రిఫండు చేస్తామని అన్నారు. కాని రిటరన్ చేయడానికి ఇంకా ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. టేలెండులో ఉన్న అనేక గ్రామానికి నీరు పోవడం లేదు నీరు పో-పోయినా వారిపంచి శిస్తు వనూలు చేస్తున్నారు. చివర వరకు నీరు ఇవ్వడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. కానీ బోర్డు అని ఒకటి ఉంది. కమాండు ఏరియావారికి ఎంతో పెద్ద సిబ్బంది ఉంది. దానికి అధ్యక్షులుగా ఒక మంత్రిగారు ఉంటారు. వారు మూడు మాసాలకు ఒకసారి వచ్చి అచ్చటి పనులు పర్యవేక్షిస్తారు, కాని అక్కడున్నటువంటి సిబ్బంది మీద సరైన కంట్రోలు లేదు. కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేసేటటువంటి సిబ్బంది ఉంది. కాని వారు ఏమీ చేస్తున్నారనే పరిశీలన లేదు. అక్కడ అవసరంగా ఖర్చు జరుగుతున్నది. ఆ కాలువ నీటిపారుదలకు సంబంధించి ఎంతో లంచగొండితనం జరుగుతున్నది. ఈ విషయం గురించి నేను కాలా జోర్డుతోను, జిల్లా పరిషత్ అడ్వయిజరీ కమిటీతోను అనేకసార్లు చెప్పాను. కాని రైతుల ఇబ్బందులు తీరడంలేదు. టేలెండులో ఉన్న గాగ్గిమాల నీటిపారుదల గురించి ఎక్కువ శోధ తీసుకోవాలి, అప్పుడే వారినుంచి నీటి పన్ను వనూలు చేయాలి. అంతవరకు అది ఆపాలని మనవి చేస్తున్నాను.

వ్యవసాయానికి సంబంధించి ఒక్కొక్క ఎకరానికి ప్రోజెక్టు ప్రాంతాలలో 4 నుంచి 5 లేల రూపాయలవరకు ఖర్చు అవుతుందని అనుకుంటున్నాను. ప్రోజెక్టుకు వెళ్లిన డబ్బు ఎకరావారి చూసినా 5 లేలు ఖర్చు చేస్తున్నారు. మెట్ట నేల

ఉన్న ప్రాంతాలలో ఒక బావికి అప్పు ఇస్తే ఆ వడ్డీతో బావి అప్పు తీర్చాలి. ఒక ఎకరానికి నీరు పారించుకొనడానికి ఎల్క్విసిటికి సంవత్సరానికి 1000 రూపాయల నుంచి 1200 రూపాయలవరకు చెల్లించాలి. కాలువలమీద పండించిన రైతు ఆ పంటను ఒకే మార్కెట్ కు తీసుకొని వెళ్లాలి. కాలువలమీద పండించిన రైతుకు ఎకరానికి 60,70 రూపాయలు నీటి పన్ను విధిస్తున్నారు. బావులకు అయితే అప్పు తీసుకొని వడ్డీలు కట్టాలి, కరెంటు బిల్లులు కట్టాలి. ఇదెక్కడి న్యాయం? కాబట్టి మెట్టవారికి కూడా సదుపాయం కల్పించాలి, కనీం ఆ శిస్తు తీసుకునే వ్యక్తిలో అయినా కరెంటు బిల్లు తీసుకోవాలి. కనీం బావి తగ్గిస్తుకొనడానికి ఇచ్చిన రి వేల రూపాయలకు అయినా వడ్డీ తగ్గించాలి. ఆ ప్రోజెక్టు పూర్తికావడం కాదు అన్నటువంటి భూమికి ప్రభుత్వం ఏదైనా సౌకర్యం ఇస్తుంటే అదే సౌకర్యం మెట్ట వారికి కూడా ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రోజెక్టు వీరి చూడటం కాదు చివరలో ఉన్న వారికి నీటి పన్ను రద్దు చేయాలని, వారికి వెంటనే నీటి వనతి కలుగజేయాలని మనవి చేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియ జేస్తూ వెళ్తున్నాను.

(శ్రీ పి. అమృతేశ్వర (అనవరి) :—అధ్యక్షా, ఈ రోజున ప్రోజెక్టు పట్టిన డిమాండులన్నింటినీ వ్యవసాయ పురస్కారంగా బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయ రాలిచుకున్నాను. వ్యవసాయానికి విత్తనాలు ముఖ్యం. లోగడ ఈ విత్తనాలు నాడుమళ్ళు వేసిన తరువాత అందేవి. వ్యవసాయ మంత్రిగారు, డైరెక్టరుగారు తీసుకన్న చర్యలునుబట్టి ఈ మధ్య సకాలంలో రైతులకు నాడుమళ్ళకుముందే అందుతున్నాయి. కానీ వీటికి రేటు వివరీతంగా వేసున్నారు. మా మూల ధాన్యం కిలో ఒక రూపాయి ఉంటే ఈ విత్తనాలకు కిలో 2.8 రూపాయలు తీసుకొంటున్నారు. దానివల్ల సామాన్య రైతులకు కూడా ఈ విత్తనాలు కొనడం కష్టంగా ఉంది. కనుక సకాలమైన రేటుకు మంచి విత్తనాలను సప్లయ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విత్తనాలు నుంచివి అయితే 1/4 వ వంతు అధిక పంటను పండించడానికి అవకాశం ఉంది. కనుక మంచి విత్తనాలను పక్కమైన రేటుకు రైతులకు సప్లయ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత ధాన్యం ధరను గురించి చెప్పవలసి ఉంది. ఈనాడు పెన్సిలెడ్జు, అగ్రికల్చరల్ ఆవరేషన్లు అన్నీ వివరీతంగా పెరిగిపోవడంవల్ల ధాన్యం ధర గిట్టుబాటు కావడం లేదు. కనుక కోర్సు వెరైటీ ధాన్యానికి క్వింటాలుకు 120 రూపాయలు అయినా చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక మందులలో కత్తి జరుగుతున్నది. ఈనాడు ఎన్నో రకాల మందులు వస్తున్నాయి. చాలా మంది రైతులు వీరకం మందు వీడో మూసే తెలుసుకోలేరు. అందుచేత వ్యవసాయ మందులలో కత్తి చేసేవన్నీ కత్తివేసేవి కిట్లు విధించి మార్కెట్లోకి కత్తి మందులు రాకుండా నిబంధించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎలుకల గురించి కూడా ఒక విషయం చెప్పాలి. ఇవి 1/10 వ వంతు పంటను నష్టం చేస్తున్నాయి. ఈ ఎలుకల నిమూలనకు ఎవరికి నాడు చర్య తీసుకుంటే కాదు, అందుచేత ప్రభుత్వం

సామూహిక ఎలక్షన్ నిర్వూలన కార్యక్రమాన్ని చేపట్టినప్పుడు మాత్రమే అది విజయవంతం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. సహకార రంగంలో అన్ని మంచి జోయాలతోను అభివృద్ధి కార్యక్రమాలతోనూ చేపట్టడం జరిగినా అది ఇంప్లీమెంటేషను సక్రమంగా జరగడం లేదు. అక్కడ వేసేక్రటరీలుగా ఉన్న వారు అహగ్నిశలు కష్టపడి పనిచేస్తారు. కాని వారి జీతం 250 మాత్రమే ఇస్తున్నాము. ఇది చాల శోచనీయమైన విషయం. వారికి ఎల్.డి.సి.కేడరు ఇప్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక పాల ఉత్పత్తి చాల కిక్కురైతే సమస్య. కేటిల్ ఫీడు, లేబర్ చార్జి అన్ని పెరగడంవల్ల పాలు ప్రొడ్యూసు చేయడం చాల ఎక్కువ మ్యూత్రుతో కూడుకుని ఉన్నది. కాబట్టి రైతులకు ఇచ్చే పాల ధర పెంచవలసిందిగా మంత్రి వర్గంలకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెచ్చుకుంటూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

11-50 a.m. శ్రీ బి. సీతారామయ్య:-అమాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన రో పద్దులు బాపరుస్తూ తమ ద్వారా కొన్ని సూచనలు చేస్తాను. వ్యవసాయ పద్దు విషయంలో ముఖ్యంగా ఈ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయము గణనీయమైన సేవ చేస్తూ ఉంది. కాని ఒక లోపము ఉంది. వారు పరిశీలన జరిపిన విషయాలు అన్నిటిని జిల్లాలలోను తాలూకాలలోను ఇన్ ఫర్మేషను సరిగా రైతులకు అధికారులకు చేరక చాల ఇబ్బంది అవుతున్నది. అంటే దీని ఏక్స్ పర్షన్ స్విస్ట్ సంతృప్తికరంగా లేదు. ఈ రాష్ట్రంలోని అగ్రికల్చరల్ యూనిర్సిటీ పరిసర ప్రాంతాలు అన్ని రాళ్ళమయం. వ్యవసాయ శాస్త్ర నిపుణులకు వారి పరిశోధనలకు కావలసిన నీరు వారికి అనుచైత్యమి మాత్రం అక్కడ లేదు. వర్ష పాతము చాల తక్కువ. నీటివసతి లేదు, వారి పరిశోధన జరుపుటకు కూడ డ్రింకింగు వాటర్ నుంచే సప్లయ చేయడం జరుగుతోంది దానివల్ల ఇక్కడ ప్రజానీకానికి వంచినీళ్ల కొరత వచ్చినట్లయితే వెంటనే వారి నీటి సప్లయ ఆపు చేయడం జరుగుతుంది. దాని వల్ల వారి పరిశోధనలు ఆగిపోయే ప్రమాదం ఉంది. అందుచేత ఈ వ్యవసాయ శాస్త్ర నిపుణులు ఎక్కడైతే భూమిని కోరతారో అక్కడనే ప్రభుత్వం ఆ లాండుని ఎక్వయర్ చేసి ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. లేకపోతే మనం కోట్లాది రూపాయలు పరిశోధనల మీద ఖర్చుచేస్తూ వారికి అనువైన పరిస్థితి కల్పించకపోతే అది అంతా వృధా అయిపోతుంది. ఇకపోతే ఫిషరీస్ లో సిక్ ఫిష్ కోసం 4.82 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించారు అది సరిపోదు. ఈ ఫిష్ సిక్సు ప్రతి సంవత్సరం కలకత్తా నుంచి హవురా నుంచి డబ్బాలలో తెప్పిస్తూ ఉన్నారు. మన రాష్ట్రంలో ఈ ఫిష్ సిక్స్ ని అభివృద్ధి పరిశోధన ప్రణాళిక ఏమీ కనబడడం లేదు. అయితే ఇప్పుడు కేటాయించిన మొత్తానికి 48 ఫారమ్స్ మాత్రమే వస్తాయి. ఒక్కొక్క ఫారమ్ కి 10 వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టవలసి వస్తుంది. అందుచేత వేరే దాని నుంచి ఫండ్స్ తీసుకవచ్చి అయినా సరే ఈ ఫిష్ సిక్ ఫారమ్స్ అభివృద్ధి చేయాని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత ఫారెస్టు నాశనం కొనసాగించతూనే ఉన్నారు. దానికి అంతా పొంతూ లేదు.

పలు కుబడిగలవారు అడవులను కొట్టి అమ్ముకుంటున్నారు. దీనిని జాగ్రత్తగా ఇన్ వెస్టిగేటు చేసి చట్టాలు తీసుకోవాలి అడవులు నాశనమయి నష్టము వస్తుంది. అన్ని ప్రమాదాల వల్ల కూడా అడవులు తగులపడి పోతూ ఉన్నాయి. వాటిని నివారించడానికి దానిమీద క్రత వహించమని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చి నందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం నాయుడు (రాపూరు):—అధ్యక్షా, నిన్నటినుండి వింటున్నాము. ఈ సభ రైతు నాయకులతో రైతు ప్రతినిధులతో నిండి ఉన్నట్లుగా చెప్పుకుంటున్నాము. బయట ఉన్నప్పుడు అందరి ఆలోచనలు అందరి అనుభవాలు ఒకలాగే ఉన్నా ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాత అవి విడివిడిగా ఉన్నాయి. ప్రకృతి వైఫల్యాలకు పాలు అయ్యేది రైతు. దానికి మాత్రం ఎవరూ ఏమీ మార్గాలు అన్వేషించడం లేదు. కరువు వచ్చినా నైకోను వచ్చినా ఏదో గట్టు మీద చెట్టును కొట్టడమో రోడు మీద మట్టి పోయడమో చేస్తారేగాని రైతుకి కలిగిన నష్టము అతని పరిస్థితి ఎవరూ ఆలోచించడం లేదు. రైతు యొక్క జీవన ప్రమాణం తగ్గిపోయి రైతు నశించిపోయే ప్రమాదం కలుగుతోంది. దీనిని అప్పుకుండా ఆలోచనలోనికి తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రకృతి వైఫల్యాలతో పంటలు నాశనమయి అయిపోయిన రైతులకు ఏమైనా సహాయం చేసారేమో ఒక్కసారి ఆలోచించండి. డిపార్టుమెంటులమంచి ఇచ్చిన అప్పులు అయినా మూఫీ చేసే దానికి ప్రయత్నం చేయరు. వారు ఎంత నష్టపోయి అవి ఎట్లా చెల్లించాలని వారు ఇలాంటివి చేస్తారు. కనీసం దానిని అయినా తాము ఆలోచన చేయండి. రైతు జీవన ప్రమాణం నానాటికి తీసికట్టు నాగబోతున్నట్లు ఉంది. ఈ సంవత్సరం ఉన్నటువంటి ధరవరలను లెక్కలోనికి తీసుకొని ఈ సంవత్సరం ఇచ్చిన ధరలనే ప్రమాణంగా తీసుకొని చూడండి. మార్కెట్ లో వారికి కావలసిన ఇన్ ఫ్లుట్రీ ఏ ధరలలో దొరుకుతున్నాయో క్రిమినోమోరక మందులు చేన్న చేన్న పరిమితులు ఎరువులు వాటి ధరలను అన్నిటిని ప్రమాణం లోనికి తీసుకొని పీటన్నిటినీ సమీకృతం చేసుకొని ఇన్ ఫ్లుట్రీ ధరల పెరిగినప్పుడు వారు పడించిన పంటల ధరలు కూడా పెంచండి మిగతావారికి, ప్రభుత్వ దోర్లగులకు కుచ్చ భత్యం పెంచుకాము. అటువంటి సదుపాయము వీరికి కూడా చేయాలని ఏదైనా ఆలోచన చేయమని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక సహకార గంగలో పాగ్రథమిక స్థాయిలో ఉన్న వ్యవస్థను మనం సక్రమంగా సవరించడం దీనిని శ్రద్ధ తీయిన స్థితిలో ప్లెలలో ఉండే ప్రజానీకానికి ఉపయోగపడే విధంగా దీనిమీద అధికార పడి జీవితాన్ని నడుపుకునే వారికి అన్యాయం జరగకుండా చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కడో డైరెక్టుగా ఉన్న పెద్దలు చేసే తప్పుకు బహుజనాన్ని శుభ్రం పాలు చేయడం న్యాయం కాదు. దీనికి సరి అయిన చట్టం కావాలి. అక్కడ ఏమైనా పనిగేషను వచ్చి నట్లయితే అక్కడ ఉన్న ప్రెసిడెంటు సహకరించనిచో వాటిని ఎవరూ ఏ అధికారులు ఏమీ చేయలేని స్థితిలో ఉన్నారని అటువంటి స్థితి ఉన్నది.

చిన్నవిషయం ఒకటి తమదృష్టికి తెస్తున్నాను. మా నియోజకవర్గంలో ఒక టూటీ టెవర్స్ కోవరేటివ్ సొసైటీ ఉంది. 20 మందితో ఆ సొసైటీ ఏర్పడింది. 19 మంది ఖర్చులను ఎవరికి తెలియకుండా ప్రైవేటు తీసివేశారు. గినుకునే సమయానికి మీరు ఖర్చులు కాదు అన్నాడు. నేను ఈ విషయం డి.ఆర్.ఒ.కు వ్రాసాను. కానీ ఆ ప్రైవేటు పుస్తకాలు ఇవ్వడంలేదు. ఏమీ చర్య తీసుకోదానికి వీలు లేకుండా ఉన్నది. ఇలాంటి పరిస్థితులు ఉంటే ఇక సహకార సంఘాలు ఎలా పనిచేస్తాయో మంత్రిగారు గమనించాలని కోరుతున్నాము. వ్యవసాయ రంగంలో తాలూకా స్థాయిలో ఉన్న వ్యవసాయ అభివృద్ధి బాంకులకు కమిటీలు లేవు. ఏదోవిధంగా పరిపాలన కొనసాగిస్తున్నామంటే బాగుండదు. పీటికి వెంటనే కమిటీలు ఏర్పాటుచేస్తే సరైన పద్ధతిలో పెట్టకపోతే ఒకరోజున పీటికి ఉడుపుకునే పరిస్థితి ఉండదు. ఇప్పటివరకే ఈ సంస్థలను నాశనం చేశారు. కనుక ఈ విషయం మంత్రిగారు అలోచించాలని కోరుతున్నాను.

12-00 Noon

(శ్రీ వి.న.గారావు (బందరు) :- అధ్యక్షా, దేశమైనా పారిశ్రామికంగా గానీ ఏ రకంగాగానీ అభివృద్ధి చెందాలంటే సహకారం చాలా ముఖ్యం. ఇప్పుడు నా ముందు మాటాడిన వారు అందరూ సహకార రంగం బాగాలేదని స్పష్టంగా చెప్పారు. అందుచేత మంత్రిగారు - వారు యవకులు - దీనిలో అవసరమైన మార్పులు తీసుకురావడానికి అలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఇది అనేక పరిణామాలు చెందుతూ వచ్చినందువల్ల ఈ దుస్థితికి వచ్చింది. దీనిని ఎందుకు రిదిగలేక పోతున్నారో అర్థంకాదు. ఇది సరిదిద్దితేగానీ ఈ దేశానికి భవిష్యత్తు లేదనే నమ్మకం నాకు ఉంది. దీనిని సరైన మార్గంలో నడిపించలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాము దీనిలో ఉన్న పెద్ద జబ్బు ఏమిటంటే-మనలను ఎవరూ ఏమీ చేయలేరు అనే ధోరణిలో అధికారులు గానీ అనధికారులుగానీ నిర్భయంగా తప్పులు చేస్తున్నారు. వెంటనే వారిమీద చర్య తీసుకోదానికి ఈ చట్టంతో తగిన అవకాశం లేదు. దానికి అనుగుణంగా మనమీద ఉన్న ఒత్తిడివల్ల గానీ పలుకుబడివల్ల గానీ చర్య తీసుకోవడం లేదు. దానికి ఉదాహరణ ఏమంటే కొన్ని అతలు దుర్వినియోగం చేశారని గగ్గోలు పెడితే కూడా ఆ అఫీసరును సస్పెండు చేయడానికి మంత్రీ వస్తుకోలేదు. మనం పరిశాలన చేస్తున్నప్పుడు మన క్రింది అధికారులు తప్పు చేశారు అనుకొన్నప్పుడు సస్పెండు చేయాలి. అప్పుడే ఈ పరిపాలన చేయడానికి అర్హత ఉంటుంది. ప్రాథమిక సంఘాలు మొట్టమొదటగా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ కాలంలో ఏర్పాటు అయ్యాయి. వాటి అప్పుడప్పుడు కొద్దికొద్దిగా సవరణలు చేస్తూ వచ్చాము తప్ప మన పరిపాలనకు అటు గుణంగా, మన అవసరాలకు అటుగుణంగా ఒక నిర్దిష్టమైన చట్టం తెచ్చుకోలేదు. అప్పుడప్పుడు సవరణలు చేయడంవల్ల దీనికి సరిగ్గా కట్టుబడి ఉండలేక పోతున్నాము. ఇదివరకు పరపతి సంఘాలు గ్రామపెద్దల చేతుల్లో ఉండేవి. వారు నుకు కావలసిన వారికి, తమ చేతులు విడిచిపెట్టడం ఇచ్చేవాడు. ఇవరకు దొరికేవి కావు. దానిని కొద్దిగా మార్పు చేశారు. కానీ అది మాత్రం పరిపాలన, ఇప్పుడు ఎంతగానో ఘోరమైన మార్గాలు కనిపిస్తున్నాయి అనిగింది అందువల్ల బయటవారిని వేసి దీనికి రక్షణ కల్పిస్తే బాగుంటుంది. చెళకు

మూడు సంఘాలు ఒక చోటపెట్టి చేస్తున్నారు. వీటిని సమర్థవంతంగా నడిచేట్లు చూడవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది చిన్న పారిశ్రామిక సంఘాలు ఉన్నాయి. వీటి అన్నిటికీ పట్టిన జబ్బు ఒకటి ఉంది. మనం ఇస్తున్న డబ్బు సద్వినియోగం అవడంలేదు. దానిమీద ఏకన్ జరగడంలేదు దీనిని అన్వేషణ చేయాలి. ఇచ్చిన డబ్బు సద్వినియోగం చేయకపోతే 24 గంటలలోపల ఆ సైట్ మీద చర్య తీసుకోవాలి అటువంటి బలమైన ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించుకుంటే పని చేయలేము. సూపర్ బజార్లు పెట్టాము, సెంట్రల్ స్టోర్సులు పెట్టాము చిన్న చిన్న స్టోర్సులో నిత్యావసర వస్తువులు అమ్మమంటున్నాము. వర్తకుడు 5 శాతం లాభంవేసుకొని అమ్మితే దుర్మార్గుడు అంటున్నాం. కానీ టీలో ముం కిరణ్ తం వేసుకొని అమ్ముతున్నాం. అప్పటికే నా సంతృప్తి కలుగుతున్నామా అంటే లేదు. అప్పటికే నా దొంగతనం లేకుండా, లంచాలు లేకుండా, ఇప్పుడు లెక్కలు వ్రాయకుండా సంతృప్తి పడుతున్నామా అంటే లేదు. ఎందువల్ల అనేది చూడాలి. దీనికి పారిశ్రామికంగా ఉన్న జబ్బును కనిపెట్టి ఒక విధానాన్ని రూపొందించుకోకపోతే ఈ సహకార సంఘాలు సక్రమమైన మార్గంలో నడవవు. పామరలో కాటన్ గ్రోయింగ్ సొసైటీ పెట్టారు. అప్పుడే పుష్కరం అయిపోయింది. ఈ సొసైటీలకు, వాచాయకలకు ఎన్నికలు లేకుండా అధికారుల చేతుల్లో పెట్టారు. వీళ్ళు వాళ్ళు కలిసి కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి అది దినాళా తీయించారు. దానితోపాటు మా బ్యాంకు కూడా దినాళా తీయడానికి సిద్ధంగాఉంది 50 లక్షల రూపాయలకు ప్రభుత్వం హామీ పడింది నేను మంత్రిని చూసుకో అడిగితే వారు మిగిలిన బకాయి మేము చెల్లిస్తామని చెప్పారు. ప్రభుత్వంగానీ, సొసైటీగానీ చెల్లించకపోతే మా బ్యాంకుకు డెబ్బ తగిలేట్లు ఉంది. ఏ విధంగానూ ఇవి ప్రజానికానికి ఉపయోగపడేలా లేవు మత్స్య పారిశ్రామిక సంఘం గురించి కొంత చెబుతాను. మాకు జరిగిన అన్యాయము ఏమిటంటే ఎక్కడయితే ఈ హార్బరు నిర్మించాలో, ఎక్కడయితే చేపలు బాగా పడతాయో, అటువంటి మచిలీపట్నం లో మినహాయించి మిగిలిన చోట్ల నిర్మించారు, చాలా గొప్ప గవర్న మెంటు. చాలా దూరదృష్టి కలవారు. ఎందుకంటే ఎక్కడయితే చేపలు దొరుకుతాయో అక్కడ అక్కరలేదు, చేపలులేనిచోట హార్బరు పెడితే లాస్ లో నడవడానికి వీలుంటుంది. లాభముకంటే నష్టమే ప్రధానంకదా మన ప్రభుత్వాలకు. నేను క్రిందటి దఫా కూడా కోరాను. దాని చేరే మచిలీపట్టణం. ముఖ్యమైనవేటాళ్ళు అక్కడ ఉన్నాగు. మా పోలారు దిబ్బ మంచి, గిలకలదిండి నుంచి, గరాల దిబ్బ నుంచి కాకినాడ, ఇంకా ఇతర పట్టణాలకు వడవలు నడువడానికి వీరిని తీసుకపోతున్నారు. అటువంటి మేధావులు ఉన్నటువంటి పట్టణములో, ముఖ్యంగా చేలు దొరికే స్థలంలో, సముద్రం ఒడ్డున కొన్ని వేలమంది నివసించే మా రియాకు హార్బరు పెట్టలేదు. ఇప్పుడు దీనిలో కూడా అవకాశాన్ని కల్పించలేదు. దయచేసి ఈ ప్రభుత్వం నిజాన్ని గుర్తించి, అవసరాన్ని గుర్తించి, మీ లాభాలను గుర్తించి అక్కడ ఒక హార్బరు పెట్టడని మొరపెట్టుకొన్నాను. ఇప్పుడయినా గుర్తిస్తారని ఇంకొకసారి మనవిచేస్తున్నాను.

నా ముందు నుంచి, 20 ఏళ్ళ నుంచి మా వారు కోరుకున్నారు. సముద్రతీరము నుంచి 10, 12 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న పరియాను అంతటిని జ్యోక్ వర్ష పరియాగా ప్రకటించవలసిందని కోరుకున్నాను. ఎందుకల్లనంటే అక్కడ తరుచు తుఫానులు వస్తాయి, ఉప్పెనలు వస్తూ ఉంటాయి. ఆ ప్రాంతము అంతా నష్టానికి గురౌతోంది. ఏ విధమైన శౌకర్యము, వసతి అక్కడ లేదు అందువల్ల ఇది కూడా మేము ఇదివరకే మనవిచేసుకొన్నాము. ఇప్పుడు తిరిగి వనవిచేస్తున్నాను. మహాభూంమైన విషయము ఏమిటంటే 1977లో ఉప్పెనవచ్చింది. కొన్ని వేల మంది చనిపోయారు. కొన్ని కేటక్కు పోయాయి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు రూ. 70 కోట్లు ఇస్తే, ఆ డబ్బు అంతా ఖర్చుపెట్టేశాను. ఇక రక్షణల నుంచి కోట్లాదిరూపాయలు వచ్చింది. మనదేశం నుంచి కూడా వచ్చింది. జరిగింది ఏమిటో నేను అడుగుతున్నాను. సముద్రం ఒడ్డున ఏ గ్రామాలు అయితే ఉన్నాయో, ఏ గ్రామాలలో అయితే జనం వచ్చిపోయారో, ఏ గ్రామాలలో రక్షణకల్పించాలని చెప్పుకున్నామో అక్కడ రేపు తిరిగి ఉప్పెన వస్తే వారు తిరిగి అక్కడ చావకుండా త్రవ్వించడానికి మార్గాలు ఏమైనా ఏర్పాటు చేశారా అని నేను అడుగుతున్నాను. కనీసం అక్కడ మీరు ఒక కమ్యూనిటీ హాల్ నా కట్టారా? అక్కడినుంచి రావడానికి మార్గాలు ఏర్పాటు చేశారా? చేయకుండా ఎందుకీ చెబుతారు? ఏమిటి ఈ పరిపాలన, ఎవరికి రక్షణ? రోడ్డు మీద ఉన్న వాడికే రోడ్డు వేసి, చొక్కా ఉన్న వాడికే కోటు కుట్టిస్తే ఏమి ప్రయోజనం? అక్కడ మంచినీళ్లు లేవని, మార్గాలు లేవని మొర పెట్టుకుంటుంటే— గయచేసి అక్కడివారి అవసరాలను గుర్తించి చేయడని మొర పెట్టుకుంటున్నాను. మా మొర అరికించడంలేదు. అక్కడ వెలాదిమంది వర్షాలు అలసుటించిపోతున్నారు. అక్కడ మార్గాలు మీరు త్వరలో ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

12-10 p.m.

వ్యవసాయంలో దేశానికి కావలసినటువంటి అవసరాలను ఈ ప్రభుత్వము గుర్తించడం లేదు. వీరికి అసలు విధానం లేదని చెప్పడమే నా ఉద్దేశం. ఈ రోజున భారతదేశంలో వంచదారకు ఎందుకు కరువు వచ్చింది. పప్పు దినుసులు. మానే ఎందుకు కరువయింది మీరు ఆలోచించే విధాన లోపమే తప్ప దేశంలో ఏమి కొరత ఉంది? నిధుల కొరత ఉందా, నీరు లేదా, దేశంలో కరెంటు లేదా? పీతభూమి ఉండి అన్ని సౌకర్యాలు ఉండి మీకు ఈరోజు కరువెందుకు వచ్చింది? అంగట్లో అన్నీ ఉన్నా అల్లుడి నోట్లో కని అన్న సామెతగా ఈ దేశములో ఈ ప్రభుత్వాలు నడుస్తున్నాయి. ఈ చక్కెర కరువు ఎందుకు వచ్చింది. ఏ భూమి ఎంత కావాలో, ఈ పీత భూమిలో ఏ వంటకు ఎంత భూమిని ఎలాబ్ చేయాలో అనేటటువంటి ఒక ప్లాన్ మీకు లేదు. చెంకుకు ఎంత, బొగాకుకు ఎంత పప్పు దినుసులకు ఎంత ఇవ్వాలి అనేటటువంటి ప్లాన్ మీకు లేదు. అటువంటి ప్లాన్ లేని ప్రభుత్వం ప్రభుత్వమే కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఎందువల్ల రూ. 2-30 కిలో అమ్మేపంచదార ఈరోజు రూ. 7 పెట్టినా దొరకడం లేదు? ఎవరయినా మీ మాట వినడం లేదా? మీకు విధానం లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికీ అయినా, ఇకముందు తరానికి అయినా ఇటువంటివి ఏర్పడకుండా ఈ భూమిని విభజించి ఈ వంటకు ఇంత భూమి, ఆ వంటకు

అంత భూమి అని ఎలాబో చెయ్యాలి. ఆ విధంగా చేసి, అన్ని సౌకర్యములు లుగచేసి మీరు అధికోత్పత్తి సాధించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎప్పుడు ఏమి చూసినా కరువు ఈ దేశములో కరువు అనేది దేశానికి లేదు. దీనికి మీరు ఆలోచించాలి. అందువల్ల విధానం ప్రకారం ఈ దేశాన్ని సస్యశ్యామలముగా కరిపాలించడని మరొకసారి కోరుతూ తెలపు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ జి. ప్రకాశరావు (ఎల్ల వరం):-అధ్యక్షా, ఈ డిమాండ్ను బలపరుస్తూ వాటిలో అతి ముఖ్యమైన ఈ ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు గురించి కొన్ని సూచనలు చేయ లచుకొన్నాను. దేశానికి అతి ముఖ్యమైనది అటవీ సంపద. ఈ అటవీ శాఖ గురించి అటవీశాఖామంత్రి గారు 15,97,61,000 ల డిమాండు అటవీ సంరక్షణ గురించి, జంతు సంరక్షణగురించి ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అయితే ఈ జంతువులతో పాటు అడవులలో ఉండే గిరిజన వృజులు రమారమి 17 లక్షల మంది ఉన్నారు. వారి అభివృద్ధిగురించి ఈ డిమాండ్సులో కనీసం ఒక సూచన కాని, ఒక స్కీము కాని ఏర్పాటు చేయలేదు. అందువల్ల గిరిజనుల అభివృద్ధికి ఒక స్కీము ఏర్పాటు చేయాలి. గిరిజనాభివృద్ధికి నిరోధకంగా ఈ అటవీశాఖ ఉన్నది ఏ విధంగా ఉంది అంటే—కేంద్రప్రభుత్వం 83 శాతం రాష్ట్ర పస్టిర్లములో అడవులు ఉండాని ఉండ విధించింది కాని మన రాష్ట్రములో 23 శాతం మాత్రమే అడవి ఉంది. మిగతా 10 శాతం ఉండడానికి అడవులు పెంచే కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి అడవులు పెంచే కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటుచేయడంతో పాటు గిరిజనులకు కేటాయించిన అనీరిజన్సుడు ఫారెస్టులను రిజర్వుడు ఫారెస్టులుగా డిక్లార్ చేసి వారి కమ్యూనల్ పర్సనెల్—వారు ఇళ్ళు కట్టకోడానికి గానీ, శిశుకాలం నెగడు వేసుకొని చుట్టూ పడుకోడానికి, వారి దైనిందిన కార్యక్రమానికి వారు అడవుల నుంచి, ప్రాచురేడ్ ఫారెస్టుల నుంచి కలప తెచ్చుకుంటూ ఉంటే ఫారెస్టు డిపార్టు మెంటువారు కేసులు బనాయిస్తున్నారు. కనుక ఈ కేసులు బనాయించకండా, అడవులు పెంచే పథకాన్ని ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేయాలి గాని గిరిజనులకు కేటాయించిన భూములను తీసి వారు ఏమైనా కలప తెచ్చుకొంటే కేసులు పెట్టేది తగ్గించాలని, వారి కమ్యూనల్ పర్సనెల్ కే తెచ్చుకుంటే వారికి ఆ అవకాశాన్ని కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఫారెస్టు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలతోపాటు, గిరిజనాభివృద్ధికి తోడ్పడాలని నేను ప్రతిపాదిస్తున్నాను. అంతేకాకుండా ఇప్పుడు బాస్కెట్ సొసైటీస్, బాంబూ సొసైటీస్ కొన్ని ఉన్నాయి. అక్కడ ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారు 600 వెదురును సంవత్సరానికి 1200కి పెంచారు. అయితే రోజుకి నాలుగు వెదుళ్ళు మాత్రమే వస్తుంది. దాని వల్ల వాడు రోజూ బ్రతికేందుకు ఏమాత్రం సరిపోదు. అందువల్ల నేను కోరేది ఏమిటంటే ముఖ్యముగా అడవి ప్రాంతాలలో ఉండే సొసైటీస్కు వారు అడవి నుండి కలపను గాని, వెదురునుగాని ప్రీగా తెచ్చుకోడానికి వారికి కొంత భూమి ఉంది కలపను వెదురును కేటాయించాలి. 100 వెదురు రూ. 18-75 ఖరీదు కట్టి అక్కడ ఉండే గిరిజనులకు ఇవ్వకూడదు. ఆ ప్రాంతములో నివసించే గిరిజనులకు వారు అడవి నుంచి ఫీగా కలప తెచ్చుకోడానికి, వెదురు తెచ్చుకోడానికి వర్తిషను ఇవ్వాలి. ఏదో వల్లపు

ప్రాంతాలలో, పట్టణ ప్రాంతాలలో ఉన్న పొటైటిల్ మాదిరిగా 100 వెదురుకు రూ. 19-75 కట్టి ఇవ్వబడదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఫారెస్టు షేడ్ ఇండస్ట్రీస్ ఉన్నాయి. ఆంధ్ర పేపర్ మిల్సు, భద్రాచలం పేపర్ మిల్సుకు రా మెటేరియల్ గిరిజన ప్రాంతాల నుంచి వస్తుంది. వారు ఆ మిల్సులో ఉన్న సూపర్ వైజర్ ఉద్యోగాలకు, ఇతర ఉద్యోగాలకు గిరిజనులకు అవకాశం కల్పించడం లేదు. ఈ ఫారెస్టు షేడ్ ఇండస్ట్రీస్ లో ముఖ్యంగా రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషను ప్రకారంగా కాకుండా కంప్లెగ్సరీగా గిరిజన ప్రాంతాలలో ఉన్న గిరిజనులకు తప్పకుండా ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

వైల్డ్ లైఫ్ ప్రిజర్వేషను అవసరము. దేశానికి ముఖ్యము. అయినప్పటికీ ఒక గిరిజనుడి ఆవునో, ఎద్దునో ఏ మృగమేనా కరిస్తే రూ. 150 ఇస్తున్నారు. ఎద్దు ఖరీదు రూ. 400. రూ. 800 ఉంటుంది. నేను ఒక రోజు పుల్లంగి, బోమలూరు, చక్రవాడ ప్రాంతములకు వెళ్ళినప్పుడు ఒక కుటుంబములో వారు భోరుమని ఏడుస్తున్నారు. నేను ఎవరో చనిపోయారని అక్కడికి వెడితే తెల్లవారి దుక్కి ఎద్దును కట్టాలి. ఇందులో బ్రహ్మాండమైన రూ. 800 ఖరీదు చేసే ఎద్దును పులి పట్టేసింది, మాకు ఎట్లాగా అని వారు భోరుమని ఏడుస్తున్నారు. కనుక నేను ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారికి కోరేది ఏమిటంటే ముఖ్యముగా అక్కడ జంతు సంరక్షణతో పాటు గిరిజన సంక్షణ అవసరం. అందువల్ల వాడికి ఎద్దు ఖరీదు ఎంత ఉందో అది వాడికి ఇచ్చి వాడి అభివృద్ధి కూడా చూడాలని కోరుతున్నాను.

12-20 p.m.

ఇక వ్యవసాయ రంగంలో ఒక ముఖ్యమైన సూచన చేయవలసికొన్నాను. యావత్ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నాగపూర్ సంతకృష్ణం ను మించినటువంటి కమలా పండ్ల తోటలు నా నియోజకవర్గమైన ఆల్లవరంలోని మారేడుమిల్లి పార్లమెంట్ లో రమారమి ఐదువేల ఎకరాలలో ఉన్నాయి ఈ కమలాతోటల పెంపకం ప్రభుత్వ పోర్తావంపల్ల జరిగిందికాదు. స్వతహాగా అక్కడవున్న గిరిజనులు ఈ తోటలను పెట్టారు. అక్కడ ఉన్న వాతావరణ పరిస్థితులుకూడా అందుకు అనుకూలంగా ఉన్నాయి. ఈనాడు ఐదువేల ఎకరాలలో ఈ తోటలు ఉన్నాయి. కాని నా చిన్నతనంలో అంటే సుమారు 20 సంవత్సరాలక్రితం రమారమి పదివేల ఎకరాలలో ఈ తోటలు వుండేవి. కాని రాను రాను పరిస్థితులు మారడంవల్ల ఈవేళ ఐదువేల ఎకరాలకు దిగజారింది. ఇక రాను రాను రెండు వేల ఎకరాలకో, చెయ్యి ఎకరాలకో ఇది దిగజారి ఇంకొక పది సంవత్సరాలుపోతే అప్పటి యీ కమలాపండు అనేదే ఉండచేమో అనే పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. కాబట్టి కమలా పండ్ల తోటల సంరక్షణకు గిరిజనులకు తోడ్పడినట్లయితే ఈనాడు మారేడుమిల్లి పార్లమెంట్ లో రమారమి 20 నుండి 25 వేల ఎకరాలలో ఈ తోటలు పెంచడానికి వీలు అవుతుంది. ఈ కమలాపండ్లు నాగపూర్ ప్రాంతంలోని పండ్ల కన్నా చాలా రుచికరమైనవి కాబట్టి వాటి సంరక్షణ విషయంలో ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతూ, ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. పాలకొండరాయుడు (రాయచోటి):—అధ్యక్షా, మొట్టమొదట ఫివరీస్ గురించి ఒక మాట చెప్పదలచుకొన్నాను. అది ఏమిటంటే చిత్తూరు జిల్లాలో చాలా చెరువులు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క తాలూకాకు కనీసం 500 చెరువులు ఉన్నాయి. మత్స్య పట్టాలు అని చెప్పి సెటిల్ మెంటువారు కొంతమంది రైతులకు ఇంతకుముందు పట్టాలు ఇచ్చిఉన్నారు.

తరువాత 4, 5 సంవత్సరాలకు పూర్వం మన ప్రభుత్వం జి. జి. ఓ. కమ్యూ చేసింది. దాని ప్రకారంగా మత్స్య పట్టాలు వున్నటువంటి రైతుల పట్టాలు కాన్సిల్ చేసి ఆ చెరువులను గ్రామ పంచాయతీకు హ్యాండ్ ఓవర్ చేయవలసి వుండింది. కాని కొన్ని చెరువులకు మాత్రమే ప్రైవేట్ రైతుల నుండి తీసుకొని పంచాయతీలకు హ్యాండ్ ఓవర్ చేసారు. మాటి: 80 చెరువుల విషయంలో పట్టాలు కేన్సిల్ చేసినప్పటికీ ఇంకా ఆ చెరువులు రైతుల స్వాధీనం చేసే ఉన్నాయి. వాటిని పంచాయతీలకు స్వాధీనంచేయలేదు. బలహీన వర్గాలవారికోసం పనులు చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని ఫివరీస్ మంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా గుర్తుంచుకొని ఇంతకుముందు జి. ఓ. జారీ చేసినప్పటికీ ఏదైతే చెరువులు ప్రైవేటు రైతుల స్వాధీనంలో ఉన్నాయో వాటి విషయంలో ఆ రైతులకు నోటీసులు జారీచేసి ఆ చెరువులకు స్వాధీనం చేసుకొని తిరిగి పంచాయతీలకు హ్యాండ్ ఓవర్ చేయవలసిందిగా కలెక్టర్లను అడగించాలని కోరుతున్నాను. ఇంకొక విషయము ఏమిటంటే—ఈ గ్రామపంచాయతీలకూడా అక్కడ బలమైన వర్గాల చేతుల్లో ఉన్నాయి కాబట్టి, వారు సకగ్రమమైన మార్గంలో దీనిని ఇంప్లీమెంట్ చేయరు కాబట్టి గ్రామ పంచాయతీలకు ఇచ్చేబదులు ఫివరీస్ డిపార్టుమెంటు సవరణగా ఉంది కాబట్టి ఈ బాధ్యత ఫివరీస్ డిపార్టుమెంటుకు అప్పకెప్పీ గ్రామాలలో సొసైటీలను ఏర్పాటుచేసి, చిన్న బ్యాంకులనుగాని, పెద్ద బ్యాంకులనుగాని అక్కడి సొసైటీలకు తక్కువ రేటుకు లీజుకు ఇస్తే ఓడవారైన మత్స్య పాక్షికమికులకు చాలా ఉపయోగకరంగా వుంటుంది కాబట్టి మంత్రిగారు ఆ విషయంలో తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే ఫారెస్టులను ఇంఫ్రావ్ చేయాలని చిత్తూరు, అనంతపురం మొదలైన అనేక జిల్లాలలో డి. పి. ఏ. పి. ద్వారా డబ్బు కేటాయించి ఖర్చుపెడుతున్నారు. కాని ఇంతవరకు ఒక్కచెట్టుకూడా మొలవలేదు. లక్షలకొద్దీ డబ్బు ఖర్చుఅవుతుందే కాని చెట్లు మాత్రం మొలవడంలేదు. కాబట్టి ఈ విషయంలో తక్షణ చర్యలుతీసుకోవాలి. ఇకనుంచి ఈ చెట్లు పెంచేబాధ్యత ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకు ఇవ్వకుండా వేరే ఏదైనా డిపార్టుమెంటుకు ఇవ్వడమో లేదా అనలు డబ్బు ఇవ్వకుండా ఉండడమో ఈ రెండింటిలో ఏదో ఒకటి త్వరగా చేసి తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి. పాచ్. రాజేశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, వ్యవసాయము, తత్సంబంధమైన డిమాండ్లు చాలా ప్రధానమైనవనీ, మన రాష్ట్రంలోనే కాకుండా యావత్ భారతదేశంలోనే వ్యవసాయ ప్రాధాన్యతనుగూర్చి నేను వేరుగా చెప్పనక్కర లేదు. ఈ దేశంలోని ప్రజలకు తరతరాలుగా వ్యవసాయమే జీవనాధారంగా

Voting of Demands for Grants.

ఉంది. ఈ వేళ ఈ దేశం ఎదుర్కొంటున్న ఆర్థిక సమస్యలను, జనాభా పెరుగుదల ఫలితంగా ఏర్పడిన నిరుద్యోగ సమస్యలను, ఆర్థిక సమస్యలను సంపూర్ణంగా పరిష్కారం చేయాలంటే పారిశ్రామికాభివృద్ధి మౌలికమైనప్పటికీ, పారిశ్రామికాభివృద్ధి ప్రాధాన్యతను ఏ మాత్రం తక్కువ అచనా చేయకుండా తగిన నిధులు కేటాయించి ఆ కార్యక్రమాన్ని సాగించవలసినప్పటికీ నా అభిప్రాయంతో ఈ దేశంలో మన ఆర్థిక సమస్యల పరిష్కారానికి వ్యవసాయమే ప్రధానరంగంగా మనం నిర్ణయం చేసుకోవలసిన అవసరం వచ్చిందని నేను మనవిచేస్తున్నాను, వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు యావత్ భారతదేశంలోనూ, మన రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయాలలో వనిచేస్తున్న శాస్త్రవేత్తలు కూడా గత 20, 30 సంవత్సరాలుగా ముఖ్యంగా 1965 తరువాత నుంచి వ్యవసాయాభివృద్ధికోసము వారు చేస్తున్న గణనీయమైన కృషి ఫలితంగా ఉత్పత్తి పెరిగిందనే విషయాన్ని మనమందరం గ్రహించి వారిని అభినందించవలసిన సమయం వచ్చిందని మంచి చేస్తున్నాను. శాస్త్రవేత్తల నిర్విరామమైన కృషి ఫలితంగానే ఈ ఉత్పాదకశక్తి పెరగడం జరిగింది. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత 1960, 65 సంవత్సరాల వరకు కూడా మనకు కావలసిన ఆహార ధాన్యాలను దిగుమతి చేసుకోవడం తప్ప గత్యంతరంలేని దురదృష్టకరమైన రోజులను మనం చూసాం. అయితే ఈనాడు ఆదళ నాటి స్వయంసహకారమైన దళకు రావడమే కాకుండా అవసరమైతే కొన్ని సందర్భాలలో మనమే ఎగుమతులు చేసే స్థితికి వచ్చామంటే అది నిజంగా గమనించదగిన మార్పు. దాని

ప్రధాన కారకులు శాస్త్రవేత్తలు. అంతకంటే ప్రధానమైన వాళ్ళు మన కర్షకులు. వ్యవసాయం చేస్తున్న జనం కోట్లాది మంది ఉన్నారు. వాళ్ళు సూత్రంగా వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. వాళ్ళు తమ దృష్టిని వ్యవసాయంపైనే కేంద్రీకరించి కృషి చేయడంవల్ల ఈ దళ వచ్చింది. అయితే ఈ అభివృద్ధి మనకు కొన్ని సమస్యలు కూడా తీసుకువస్తుంది. ఈ అభివృద్ధి ఎంతవరకు వచ్చింది? దీనివల్ల మన సమస్యలు పరిష్కారమవుతున్నాయా అని పరిశీలించినట్లయితే, ఆ అంకెలు చూస్తే 1951-55 మధ్యకాలంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి 7.7 శాతం వుంటే వ్యవసాయక అభివృద్ధి 3.7 శాతానికి వచ్చింది. 1965 నుంచి 1975 వరకు అంటే 10 సంవత్సరాలకాలం తీసుకొంటే పారిశ్రామికాభివృద్ధి 7.7 శాతం నుంచి 3.6 శాతానికి అంటే సగానికి సగం అభివృద్ధిక్రమం పడిపోయింది. వ్యవసాయ రంగం తీసుకుంటే 1965 లో 3.2 శాతం ఉన్నటువంటి అభివృద్ధి వేగం 2.1 శాతానికి పడిపోయింది. కాబట్టి 1965 నుంచి 1975 వరకూ, మళ్ళీ 1975 నుంచి 80 నాటివరకు రెక్కలు చూసుకొంటే ఈ గ్రోత్ రేటు యాగ్జిలరేటెడ్ గ్రోయ్ రేటు కాదు. ఈ గ్రోయ్ రేటు 3, లేక 4 పాయింట్లు క్రమానుగతముగా తగ్గుతూ అది డియాగ్నిజరేటెడ్ గ్రోత్ గా పరిణామం చెందుతూ ఉంది. ఇది మనకు కనపడుతున్న భయానక పరిస్థితి. క్వింటాల్సులో, టన్నులలో రెక్కపెట్టుకుంటే ఉత్పత్తి పెరిగింది, కాని 1947 లో మనకు

30 కోట్ల జనాభా వున్నప్పుడు 5 కోట్ల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు ఉత్పత్తి చేసాం ఈనాడు 83 కోట్ల జనాభా అయినప్పుడు 10, 11 కోట్ల టన్నులతో మాత్రమే మనం సంతృప్తిపడితే ఎక్కడ చేసిన గొంగడి అక్కడే చేసినట్టుగా వుంది. మనకు ఈనాడు శ్రీశ్రీపులందరికి అందుబాటులో వుండే విధంగా పౌష్టికాహారాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవలసిన బాధ్యత మన మీద ఎంతగా వుందో చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. అటువంటి పరిస్థితులలో ఆ గ్రోత్ రేటు తగ్గిపోతోంది. దీనికి గల కారణాలు ఏమిటి? కర్మమంగా తగ్గుతూ ఉన్నట్లయితే క్రమంగా 12-30 p.m. తగ్గి మన జనాభా పెరుగుదల రేట్ అదే విధంగా ఉన్నట్లయితే మళ్ళీ ఒక డెడ్ ఎండ్ వచ్చి ఆహార ధాన్యాల కొరత, ఆహార ధాన్యాలతో పాటు దానికి సంబంధించిన యితర అవసరాల కొరత. దీనిని ఏర్పాటు చేసి మన సమస్యలు పరిష్కారం చేసుకోలేకుండా పోయేటటువంటి పరిస్థితి భయానకంగానే కనబడుతున్నదనే పాచ్చరిక గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయ రంగం. దీనిపట్ల సనాతనంగా ఆనుసరించిన వైఖరి కాకుండా ఈ మధ్య కాలంలో శాస్త్రజ్ఞుల యొక్క సలహా సహాయాలవల్ల సాధించిన అభివృద్ధిని ఆధారం చేసుకొని యింకా నూతనమైన ఆధునాతనమైన దృక్పథంతో వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరం వున్నదని ఈ సభ దృష్టికి మరల ఒకసారి తీసుకువస్తున్నాను. వ్యవసాయాభివృద్ధి అంటే పొట్టి వంగడాలు ప్రవేశ పెట్టడం, పెస్టిసైడ్స్ ప్రవేశ పెట్టడం మంచి ఎరువులు, కెమికల్ ఫెర్టిలైజర్స్ ఉపయోగాన్ని ప్రోత్సహించేయడం, నీటి వనరులు సమకూర్చడం సహజమే. వ్యవసాయానికి సంబంధించిన ఓనమాలు, తక్షణమే చేయవలసిన సమస్యలు. దీనితో పాటు ఆర్థిక సమస్య కూడ ముడిపడి వున్నది. ముందుకు పోకుండా, వ్యవసాయాభివృద్ధిని వెనుకకు లాగినట్టి వ్యవసాయాభివృద్ధి గమనాన్ని కుంటువరచి వెనకకులాగి పడుతున్నటువంటిది ఈ దేశం ఎదుర్కొంటున్నటువంటి ఆర్థిక స్థితిగతులు అని మనవి చేయక తప్పదు. వ్యవసాయ ముక్త్రిగారు అంగీకరిస్తారు. ఏ మాత్రం గిట్టుబాటు కానటువంటి పరిశ్రమగా తయారైంది. అందులో రెండున్నర ఎకరాల మాగాణి, 5 ఎకరాల మెట్ట, 10 ఎకరాలు మాగాణి, 25 ఎకరాలు మెట్ట వరకు సామాన్య, పన్నెకారు మధ్యరకం రైతులకు వ్యవసాయం గిట్టుబాటు కాకుండా పోతున్నది దానితో పాటు వేరే ఏదైనా పరిశ్రమ ఉంటే వృత్తిగా ఉంటే దానితో సంపాదించుకోవాల్సి తప్ప వ్యవసాయం ద్వారా కుటుంబ పోషణ సాధ్యం కాదు. ఋణ బాధలకు గురి అవుతున్నారని అనేది మనం అనుభవిస్తున్న విషయం. దానిని పరిశీలించాలి. దానిని ఎనలైజ్ చేయాలి. ఈ కాసన సభ్యులు, ఈ మంత్రులు, ఈ కాబినెట్ వారు, కేంద్ర కాబినెట్ వారు శాస్త్రజ్ఞుల యొక్క సహాయము తీసుకొని, ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తల సహాయం తీసుకొని మౌలికమైన సమస్యలు, గుడి బండగా తయారై వ్యవసాయాభివృద్ధిని కుంటుపరుస్తూ ముందుకు ప్రయోజము చేయనియకుండా వెనక్కు పడుతున్న కారణాలు ఏమిటి అని పరిశీలన చేస్తే సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది వేరే మార్గం లేదు. కాబట్టి ఆ సమస్యల వైపు మీ దృష్టిని ఆకరించమని కోరుతున్నాను. మొత్తము భారతదేశం యొక్క

Voting of Demands for Grants

అభివృద్ధి చూస్తే పారిశ్రామిక రంగంలో అభివృద్ధి చెందాము. వ్యవసాయ అభివృద్ధి చెందాము. యాబ్బులూరు టరమ్స్‌లో చూస్తే అభివృద్ధి నిజమే. కాదనలేదు. రిఫటివ్‌గా చూడండి. ప్రపంచం ఎంత అభివృద్ధి చెందుతూ వున్నది? వెనుకబడిన దేశాలు అభివృద్ధి చెందుతూ ఉన్నాయి. క్రొత్తగా స్వతంత్రము సంపాదించుకున్న దేశాలు అభివృద్ధి చెందుతూ ఉన్నాయి. చైనా అభివృద్ధి చెందుతూ వున్నది. మన తరువాత స్వతంత్రం సంపాదించుకున్న ఆఫ్రికా దేశాలు, లాటిన్ అమెరికా దేశాలు అభివృద్ధి చెందుతూ ఉన్నాయి గదా? వాటితో పోల్చుకన్నప్పుడు మన అభివృద్ధి గమనం ఏ శాతంలో ముందుకు పోతున్నాము అంటే 4, 5 పర్సెంట్ నుంచి 4, 3, 2, 1/2 కు కూడ వచ్చేస్తున్నాము అంటే క్రమంగా తగ్గిపోయేదానికి తీవ్రమైన, ప్రమాదకరమైన ప్రతిబంధకాలు మన ఆర్థిక సిద్ధాంతంలో, ఆర్థిక కార్యాచరణలో వున్నాయి. వాటిని పట్టుకొని వాటిని తొలగించే ప్రయత్నం చేయకపోతే మన సమస్యలు పరిష్కారం కావు. 54 పర్సెంట్ పెట్టుబడిదారీ దేశాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నాము. క్రొత్తగా స్వతంత్రం సంపాదించుకున్న దేశాలకు 35 పర్సెంట్ ఎగుమతి చేస్తున్నాము. మొత్తము దేశము యొక్క ఎగుమతి అవగాహన చెబుతున్నాను. సోషలిస్ట్ దేశాలకు 18 పర్సెంట్ ఎగుమతి చేస్తున్నాము. పెద్ద ఎత్తున ఎగుమతి చేస్తున్నటువంటిది 84 పర్సెంట్ ఎక్స్‌పోర్ట్‌లో 55 శాతం రా మెటేరియల్, వ్యవసాయం ఆధారంగా పండించిన పంటల యొక్క ముడి సరుకు. లేకపోతే గినులనుండి తీసిన ముడి సరుకు. చేస్తున్నటువంటి ఎగుమతి అంతా 55 శాతం ప్రపంచంలో ఉన్న మల్టీ నేషనల్ కార్పొరేషన్లకు గుర్త పెట్టుబడిదారీ సంస్థలకు సామాజ్యవాద దేశాలతో ఆర్థిక ముడి కేసుకొని ఎగుమతి చేస్తున్నాము. ఎగుమతి చేసే దానిలో 55 శాతం, 55 శాతం వ్యవసాయాధారమైన ముడి సరుకులు. వారి సిద్ధాంతము ఏమిటి? చౌకగా ముడి సరుకు కొని, పినిష్‌డ్ గూడ్స్ తయారు చేసి పరిశ్రమలలో యంత్రాల ద్వారా మార్చి ప్రియంగా అధిక ధరలకు అమ్మడము అనేది వారి సిద్ధాంతం. ఇది పెట్టుబడిదారులు పుట్టినప్పటి నుంచి వారు అనుభవిస్తున్న సిద్ధాంతం, ఆచరించిన సిద్ధాంతము, దానివల్ల బ్రతికివారు, బాగుపడ్డారు. ప్రపంచాలను ఆక్రమించినారు. ప్రపంచాలను జయించినారు. వారి సిద్ధాంతాన్ని అమలు పరచుకొని ఈ నాటికి కూడ మన భారత దేశం యొక్క ఆర్థిక విధానం ప్రధానంగా ప్రపంచ గుర్త పెట్టుబడిదారీ సంస్థతో మడిపడి వున్నదని అనడానికి మా ముందు ప్రదేశ్ పెట్టిన అంకెలు, ఇంతకంటే సాక్షాత్కారం లేదు. వ్యవసాయ ముడి సరుకులు ఉత్పత్తి దీనితో ముడిపడి వున్నది. ఎంతవరకు అయితే దానిని పరిశీలన చేయమో దాని నుండి వెలుపడి స్వతంత్ర ఆర్థిక వ్యవసాయ వద్దని, స్వతంత్ర వ్యాపార వద్దని వన ఎగుమతులు, సోషలిస్ట్ దేశాలకు, అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకే, అత్యధికంగా చేపి సామ్రాజ్య వారుల యొక్క, గుర్త పెట్టుబడిదారుల దేశాలతో ఉన్న సంబంధాలను క్రమంగా తగ్గించి స్వతంత్ర పునాదులపై నిలబడితే తప్ప వ్యవసాయ, ఆర్థిక వ్యవస్థకు రక్షణ ఉండదు అనే విషయాన్ని మీ

Voting of Demands for Grants.

దృష్టి తీసుకువస్తున్నాను. గిట్టుబాటు లేకపోవడం నేటికీ నాల పెద్ద సమస్య. అన్ని సమస్యల కంటే ప్రధానమైన, మౌలికమైన, కీలకమైన సమస్య ఏమంటే వ్యవసాయం గిట్టుబాటు పరిశోధన కాదని రైతులు బాధ పడుతున్నారు. దిజారి పోతున్నారు. పరిశుభ్రత సమస్య అప్పుడప్పుడు తాత్కాలికమైన ఉపశమన చర్యలు తీసుకోవడంతో మౌలికమైన పరిష్కార మార్గాన్ని కనుక్కొని ముందుకు పోయే పరిస్థితిలో పరిశుభ్రతను రాష్ట్ర పరిశుభ్రత ముఖ్యమంత్రి, కేంద్ర పరిశుభ్రత ముఖ్యమంత్రి లేదు. లేకపోవడానికి కారణాలు చేసు మనవి చేశాను. వారికి కొన్ని బంధనాలు ఉన్నాయి. అయితే ఈనాడు చేయవలసిన బాధ్యత మన మీద ఉన్నదా లేదా? మరొకసారి ఈ అంశాలు పరిశీలిస్తే మనం పరిశుభ్రతానికి విషయం లభ్యం అవుతుంది. ధరల యొక్క పెరుగుదల 1970-71 నుంచి 1976-77 దాదాపు 5,6 సంవత్సరాల వ్యత్యాసం తో మీ ముందు కొన్ని ధరలు ఈ పరిశుభ్రత యొక్క లక్ష్యాల మీ ముందు వెళుతున్నాయి. వ్యవసాయ ఉపకరణాలు యిటీవల్ వచ్చి డిజిటల్ అయిల్ 1970-71 లో 100 లక్షల పెట్టుకంటే 113.9 అయింది. ఎలక్ట్రిసిటీ 75.8 పెరిగింది. సిమెంట్ 74 కు పెరిగింది. ఓగ్ బెన్ - 81 పెరిగింది. ఫర్టిలైజర్స్ 78 పాయింట్లు పెరిగింది. పెట్టెపైడ్స్ 182.7 పెరిగింది. ట్యాక్స్ 102 పాయింట్లు పెరిగింది. స్ప్రేయర్స్ 53 పాయింట్లు పెరిగింది. వనర్ డ్రైవ్ పంప్స్ 84.8 పాయింట్లు పెరిగింది. ఈ 5,6 సంవత్సరాలలో పెరిగినది పోల్చు కంటే వ్యవసాయ ఫలితాలు ఏమిటి? గోధుమలు 38 పాయింట్లు పెరిగింది. దానిధర. వరి ధాన్యం 43 పాయింట్లు పెరిగింది. జొన్నలు 35 పాయింట్లు పెరిగినాయి. ప్రత్తి ధర 43 పాయింట్లు పెరిగింది. గ్రామ్స్ 100 పాయింట్లు పెరిగింది. జ్యూట్ 27 పాయింట్లు పెరిగింది. 5,6 సంవత్సరాల యావరేజీ తీస్తే వ్యవసాయ ఉపకరణాల యొక్క ధరలలో వచ్చిన పెరుగుదల 75 నుంచి 80 శాతం. వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల యొక్క ధరలలో వచ్చిన పెరుగుదల 35 నుంచి 40 శాతం. ఎంత చక్కగా ఉన్నదో చూడండి. 2:1. అని 200 రెట్లు పెరిగితే యివి 100 రెట్లు. అవి 50 శాతం పెరిగితే యివి 25 శాతం పారిశ్రామిక సరుకుల ధరల వేగం పరియాణంలో వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల యొక్క ధరల పెరుగుదల యొక్క పరియాణం చూస్తే యిప్పటికీ వెనుకబడి వున్నది. సగానికి సగం వెనుకబడి వున్నది. సగానికి సగం వెనుకబడి ఉండడానికి కారణం ఏమిటి? దైనిక కారణాలా? ప్రకృతి ప్రావీణ్యాల వల్ల వచ్చిన కారణమా? అతివృష్టి అనావృష్టి వల్ల వచ్చిన అత్యవసర పరిస్థితి వల్ల వచ్చిన పరిణామమా? కాదు. కేవలం మానవ సృష్టి. ఈ దేశంలో వ్యాపారం చేస్తున్న వర్గం, గుత్త, పెట్టుబడిదారీ వర్గం ముడిసరుకును చౌకగా సుపాదించుకొని ప్రియంగా అమ్ముకొని ఎక్కువగా పరిశ్రమగా చేసి పారిశ్రామిక సరుకుల ధరలు పెంచి వ్యవసాయక ధరలు తగ్గించి తొక్కివెట్టి ఉద్యోగ పూర్వకంగా దానిని అణచి పెట్టే సిద్ధాంతంతో కొనసాగుతున్నట్లుంటే కాన్గ్రెస్ మం అని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సమస్య గురించి మనం ఆలోచించాలి. ఈ సమస్య గురించి మంత్రి 12-40 p. m

మేము వాటి అమలుకు సహకరిస్తాము. మూల సమస్యల గురించి మాట్లాడకుండా, రైతు ఒకవంక శిథిలమవుతూవుంటే యింకేవో మాట్లాడంవలన ప్రయోజనంలేదు. ఇన్ ఫ్లెషన్, ఎరువులు, హైబ్రిడ్ వీటన్నిటిని గురించి ఆలోచించాలి, అంతకుమించి ప్రధానమైనటువంటి విషయం గిట్టుబాటు ధర. ఇది మౌలికమైన సమస్య. ఈ సమస్య గురించి పట్టించుకోకుండా యింకేమీ మాట్లాడినా ప్రయోజనంలేదు, అంతేకాదు. రానురాను పారిశ్రామిక ఉస్కృత్తి సరుకులధరలకూ, వ్యవసాయోత్పత్తుల వస్తువులధరలకూ వ్యత్యాసం చాలా విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నది. ఇవి రెండూ సమానంగా ప్రయోజనం చెయ్యాలి. ఇవి రెండూ సమానంగా పోతున్నప్పుడు, ఒక వేళ ఇన్ ఫ్లేషన్ వచ్చినప్పటికీ, వ్యవసాయానికి, పెద్ద దెబ్బ ఉండదు. కాని ఈనాడు ప్రపంచవ్యాప్తంగా జరుగుతున్నదేమిటి? గుత్త పెట్టుబడిదారులు ఇన్ ఫ్లేషన్ కినుకొచ్చి, వ్యవసాయోత్పత్తుల ధరలను తగ్గించి, పారిశ్రామికోత్పత్తుల ధరలను పెంచి, ఆ భారాన్ని రైతులపై మోపుతున్నారు. దీనివలన రెండేకరాలవాడు, మూడేకరాలవాడు, తరువాత పదేకరాలవాడుకూడా పూర్తిగా దెబ్బతినే ప్రమాదమున్నది. గిట్టుబాటుధర లేక భూములు అమ్ముకొని సన్యాసం పుచ్చుకుంటున్నారు. ఈనాడు వ్యవసాయంపై బ్రిటికే పరిస్థితిలేదు, గత రెండు సంవత్సరాల అంతేలు ఒకసారి చూడండి-పారిశ్రామిక సరుకుల ధరలు, వ్యవసాయోత్పత్తుల ధరలు ఏవిధంగా పున్నాయో, ఎంత వ్యత్యాసం ఉన్నదో. ఎంత పర్సంటేజీ, లేక ఎన్నికొట్ల రూపాయలు వ్యవసాయ రంగం దీనివలన నష్టపోతున్నదో, దేశ వ్యాప్తంగా, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా పరిస్థితి ఏవిధంగా ఉన్నదో ఒకసారి గమనించండి. మాటకీ 70-80 మంటికీ ఇక్కడ వ్యవసాయం జీవనాధారం, ప్రధానమైన వృత్తి ఇంత ప్రధానమైనవృత్తి, జీవనాధారమైన రంగానికి ఎంత విపరీతంగా హాని కలుగుతున్నదో ఒకసారి గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. 1971-72 లో యీ డిస్ పారిటీ 9.1 పర్సెంట్ ఉన్నది. ఇది పారిశ్రామిక సరుకులకు, వ్యవసాయోత్పత్తులకు మధ్యమన్న డిస్ పారిటీ. అంటే - దీనిని రూపాయలలో చెప్పాలంటే యావత్ భారతదేశంలో 900 కోట్ల రు.ల నష్టం. ఇది వ్యవసాయ రంగంపై వడినభారం. ఈ విషయాన్ని దృష్టిలోకి తీసుకోవాలి. తరువాత సంవత్సరాలలో యీ డిస్ పారిటీ ఏ విధంగా పెరుగుతూ వచ్చిందో కూడ నేను తమ దృష్టికి తీసుకు వస్తాను. 72-73 లో యీ వ్యత్యాసం 10.5 పర్సెంట్ కు పెరిగింది. అంటే 1200 కోట్ల రు.లు వ్యవసాయరంగానికి-రైతులకు వాటిల్లిన-నికర నష్టం. 1973-74 లో, 1974-75 లో యీ డిస్ పారిటీ - 2.6 పర్సెంట్ కనబడినా తిరిగి 1975-76 వచ్చేటప్పటికి 15.0 కోట్లకు పెరిగింది. అలాగే, 1976-77లో 1680 కోట్ల రూపాయలు రైతు నష్టపోయాడు. 1978-79, 79-80 అంతేలు చూస్తే రెండు వేల కోట్ల రూపాయలు నికర నష్టానికి రైతాంగం గురైనది భారతదేశంలో. గుత్త పెట్టుబడి దారులు పారిశ్రామిక వస్తువుల ధరలకు, వ్యవసాయోత్పత్తుల ధరలకు మధ్య ఎంతో వ్యత్యాసాన్ని కల్పించి, ఆ వ్యత్యాసాన్ని వ్యవసాయోత్పత్తులపై అంటే రైతులపై ఆ భారాన్ని మోపుతున్నారు.

Voting of Demands for Grants.

క్రమంగా వ్యవసాయరంగం దీనివలన ఓడిస్తున్నది. యీ విషయం ఎంత త్వరగా గమనించి, దీనిని అదుపులో పెట్టుటానికి తగు చర్యలు తీసుకోకపోతే మాత్రం వ్యవసాయరంగం చివరికి చాలా అధోగతికి వెళుతుందని నేను హెచ్చరిస్తున్నాను. గుత్త పెట్టుబడిదారులు బలహీనులను దోపిడి చేసేందుకు ఇదో కొత్త సిద్ధాంతంగా శాస్త్రంగా అభివృద్ధి చెందించడానికి కూడా ప్రయత్నిస్తున్న విషయం కూడా నేను మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఆ సిద్ధాంతాన్ని ప్రబోధించి, దాని అధారంగా యీనాడు రెండువేల రూపాయలు నష్టాన్ని రైతాంగంపై వేస్తున్నారు. ఇవి నేను ఊహించి చెబుతున్న లెక్కలు కావు. కొంద్రప్రభుత్వంవారు అందజేసిన లెక్కలనే అధారంగా చేసుకుని చెబుతున్నాను. ఇందులో ఒక్క ఆంధ్రదేశం మీద 151 నుంచి 200 కోట్ల రూపాయల వరకు పడుతున్నది. ఇవాళ వెంకట్రావుగారు. ఇతర మిత్రులు మనల్ని ఎంత ఇవ్వమని బడ్జెట్—కొరుతున్నారో—అంతా కూడా ఈ విధంగా రాబట్టబోతున్నారని నేను మనవి జేస్తున్నాను. పాడి పశువులు వ్యవసాయాభివృద్ధి, ఫిషరీస్ మొదలైన కార్యక్రమాలకు సంబంధించి ఈ బడ్జెట్ ఖాంక్షన్ అడుగుతున్నారు. సాంక్షన్ చెయ్యడానికి అభ్యుత్తరం లేదు, కాని, వ్యవసాయరంగం, రైతు యీనాడు ఏ పరిస్థితిలో వున్నావో, దీనికి సంబంధించిన మౌలిక సమస్యలను చాటవేసి అనేక కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నాం అనడం వలన ప్రయోజనం లేదు. యీనాడు అమలుపరుపుతున్నామంటున్న సపోర్టు ప్రైస్, ప్రొక్యూర్మెంట్ ప్రైస్ అనే దానిని తీసుకోండి. యీ సపోర్టు ప్రైస్ నిజంగా ఎవరికి దొరుకుతున్నది? ఎంత మందికి దొరుకుతున్నది. మాటికి 70 మంది రైతులు సపోర్టు ప్రైస్ లేకుండా తమ వంటలు అమ్ముకుంటున్నారు. దీనిని బట్టి లెక్కలు తీసుకుని చూడండి, దేశంలో రెండువేల కోట్లు, రాష్ట్రంలో రెండు వందల కోట్లకు యిది మించిపోతున్నదని ఎంతో బాధతో మనవి చేయకతప్పదు. గర్భదర్శిద్రంలో బాధపడుతున్న ప్రజలను దోపిడి చేస్తున్న పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థలో యీ లూప్ హోల్స్ తొలగించడానికి ఏమి ప్రయత్నం చేశారు? అందుకు ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? అలా ఏమైనా చర్యలు తీసుకునే పరిస్థితి మీకు వుందా? అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. అఖిల భారత స్థాయిలో వున్నది. యీ రాష్ట్రంలో వున్నది ఒకే ప్రభుత్వం, ఇందిరాగాంధీగారి ప్రభుత్వం, మేము వచ్చి రెండు నెలలే అయిందని వారు చెప్పవచ్చు, అది సరికాదు. గత 32 సంవత్సరాలు బట్టి మధ్యలో కొద్ది నెలలు తప్ప ఒకే పార్టీ పరిపాలనలో వున్నది. మీరు ఏమి చేస్తున్నారో ప్రజలు గమనిస్తున్నారు. అగ్రికల్చరల్ ప్రైస్ కమిషన్ నిర్ణయాలున్నాయి వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని, యీ పారిశ్రామికోత్పత్తుల ధరలకు, వ్యవసాయోత్పత్తుల ధరలకు మధ్యనున్న వ్యత్యాసాన్ని తొలగించి, క్రమబద్ధం చేసి, స్క్రిమ్లైన్ చేసి ఒక కొత్త పరిస్థితిలో ప్రయాణం చెయ్యడానికి, సరిసమానంగా వెళ్ళడానికి, వ్యత్యాసంలేకుండా చెయ్యడానికి ప్రయత్నం చెయ్యవలసి వుంది? అందుకు మీరు చేస్తున్న ప్రయత్నం ఏమిటి? మీరు తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి? మీరు వాటిని ఎప్పటినుండి ఆమలు

చేయాలనుకుంటున్నారు; ఎట్లా అమలు చేయాలనుకుంటున్నారు? ఈ సమస్య గురించి, యీ మౌళిక సమస్య గురించి ప్రభుత్వం చేస్తున్న చేమిటా. చేయాలనుకుంటున్న చేమిటా చాలా స్పష్టంగా చెప్పవలసి వుంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఏదో ఒక కమిషన్ వెయ్యడంతోనో, దాని టర్మ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ చెప్పడంతోనో సమస్య పరిష్కారం కాదు. గుత్త పెట్టబడిదారుల గుప్పిట్లోవున్న దీనిని తొలగించి, వ్యవసాయోత్పత్తులపై యీ భారంపడకుండా చేసినాడే యీ సమస్యకు పరిష్కారం దొరుకుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. అప్పుడే దీనినుండి విముక్తి లభిస్తుంది. ఇది మామూలుగా అయ్యే పని కాదు, దీనిని సాధించడానికి చాలా పోరాడాలని ఉంటుంది, దీనికి తలపించి, వేరే ఏదో కార్యక్రమం చేస్తామంటే అది కాలతేపానికి చెప్పేదే అవుతుందితప్ప దేకాన్ని యీ ప్రమాఫం నుంచి, యీ సమస్యనుంచి రక్షించినవారం కాము అని చెబుతున్నాను ఆ విధంగా పోరాడటమతో దీనిని పరిష్కరించడానికి పూనుకోకపోతే, యీ సమస్యను పరిష్కరించడానికి మూల భూతమైన రాజకీయ సంకల్పం లేదని ఖచ్చితమైన నిర్ణయాలు తీసుకునే శక్తి లోపించిందిని విమర్శిస్తే మాత్రం తప్పుపట్టి లాభం లేదు. మనవిజేస్తున్నాను, తరువాత, వ్యవసాయం తరువాత ప్రధానమైనది, దానితో ఏడదీయరానంతగా ముడిపడివున్నది పరపతి సౌకర్యం. ఇందులో అనేకమార్పులు వచ్చాయి, అందుకు అభినందిస్తున్నాను చిన్నవారికి, సన్నకారువారికి ముందు యీ పరపతి సౌకర్యం చేరాలని అనేక రూల్స్ చేశారు, రూల్ డెవ. ప్లెంట్ డిపార్టుమెంటు ప్రతేకంగా అభివృద్ధి అయింది, అయితే చిన్న వారికి సన్నకారు వారికి ఇవ్వడంలో, డ్రాబ్ట్రోప్ పరియాలో యిది అమలు చెయ్యడంలో నిజంగా మికు అడ్డు వస్తున్న అటాకాలు ఏమిటి? పేరు మిలిపోతుంది. కార్యక్రమాలు వెనుకబడుతున్నాయి, గ్రామాభివృద్ధిగురించి మనలో నరైన ఆలోచనలేదు. గ్రామాభివృద్ధి అంటే వ్యవసాయాభివృద్ధి. దానికి ముడిపడినవి పకు పోషణ వంటివి. గ్రామిణులకు రుణం దొరకడం అనేది ప్రధానమైనది. ఇన్ స్టిట్యూషనలైజేషన్ క్రెడిటు వారికి ఎంతవరకు దొరుకుతున్నది అనేది చూసినప్పుడు గ్రామీణ ప్రజల ఆవసరాలు తీర్చడానికి అది ఎంత మాత్రం సరిపోతుందా ఉన్నది, స్వతంత్రం వచ్చి 80 సంవత్సరాలైన తరువాత, 15 సంవత్సరాల నిరంతర కృషి తరువాత, రెండు సంవత్సరాల అమరనాథ రెడ్డిగారి ప్రత్యేకమైక్లపై తరువాత, ఎంత వరకు మార్పు వచ్చింది? నా అంచనా ప్రకారం ఇప్పటికి 75 శాతం, అఖరుకు 80 శాతం వరకు, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వ్యవస్థాపరమైన సంస్థలపై ఆధారపడకుండా ప్రవేటు రుణాలపై ఆధారపడవలసిన దురవస్థ ఈ దేశంలో ఈ రాష్ట్రంలో ఉప్పటికింది. కో ఆపరేటివ్ కెగ్రిటీ 5 శాతం ఉండేది 40 శాతం వరకు వచ్చింది కదా అనవచ్చు. థాంక్స్ కాని పేద ప్రజల ఆవసరాలు ఎంతగా పెరిగిపోతున్నాయి అంటే పది సంవత్సరాల తరువాత 5 శాతం పెంచాము. ఈ లెక్కన ఇంకా ఎన్ని సంవత్సరాలు అగవలసి ఉంటుంది సమస్యల పరిష్కారానికి? తీవ్రమైన మార్పులు తేవాలి. ఎందుకు పరపతి సౌకర్యాలు పెద్ద ఎత్తున పెంచడానికి డబ్బు రావడం లేదు, బాంకులకు జాతీయం చేశారు కదా, బాంకుల జాతీయకరణ

12-50 p.m.

సమయంలో ఏమి అనుకున్నారు? వ్యవసాయం, వ్యవసాయోత్పత్తి దేశానికి దేశ భవిష్యత్తుకు ప్రధానమైనవి. దానిపై నిలబడి ఆధారపడిన ప్రజల జీవితాలను బాగుచేయడానికి పిలుగా క్రెడిటు కంట్రోలు చేయడానికి పిలుగా బాంకులను జాతీయం చేసారు కదా. ఆ నాటి నుంచి ఈ నాటి వరకు, బాంకులు జాతీయమై పదిహేను సంవత్సరాలైన తరువాత, రూరల్ క్రెడిట్ అంతవరకు పెరిగింది? 10 శాతం వరకు వచ్చింది. మరొక 2 శాతం కుటీర పరిశ్రమలకు కలుపుకున్నా 12-13 శాతం దాటలేదు. ఇంతేనా? మిగిలిన 87 శాతం భారీ పరిశ్రమలకు పెద్ద ఎత్తున విదేశాలకు ఎగుమతి చేసే వ్యాపారస్థులకు పోతున్నది. ఎవరి రాజ్యం ఇది? మీ రాజ్యమేనా? 85 శాతం లక్షాధికారులకు కోటిశ్చదులకు కోటికి పట్టగలిన వారికి ఇస్తున్నారు. ఎక్కడనుంచి? జాతీయం చేయబడిన బాంకులనుంచి ప్రభుత్వ యజమాన్యంలోని బాంకులనుంచి, ఎందుకు అక్కడ మార్పులేదు? దేశం యొక్క మొత్తం ఉత్పత్తిలో జిఎస్.పి.లో వ్యవసాయోత్పత్తి 43 శాతం, అంటే సుమారు 50 శాతం ఉన్న వ్యవసాయ రంగానికి 50 శాతమైనా ఇప్పిస్తున్నారా? లేదా. 10 శాతం ఇస్తున్నారు. ఎందుకు ఈ 10 శాతం? ఇదేమైనా ముష్టి వెస్తున్నారా? బిజం వెస్తున్నారా? అక్షయ పాత్ర పుచ్చుకుని మీ వద్దకు రైతు వచ్చాడా? రైతు ఈ దేశానికి వెన్నముక అని కదా అంటారు. ఎస్. ఎఫ్. డి. ఏ వారు రుణాలు మంజూరు చేస్తారు. అక్కడ ప్రాజెక్టు అఫీసరు మంచి వాడైతే 15 రోజులలో అన్నీ పూర్తిచేసి మంజూరు చేస్తారు. స్పీకర్ గారో ముఖ్యమంత్రిగారో మరొక మంత్రి గారో వాటిని ఆ కాకితాలను ఆ నర్సిఫేట్లను పంపతారు. ఇప్పటికీ ఆ కాకితాలు చూసి సంతోషించాలే తప్ప వాటి క్రింద రుణాలు దొరకడం లేదు. బ్యాంకుల వద్దకు పోతే వారు ఇవ్వడం లేదు. రైతును దొంగ క్రింద మోసగాని క్రింద చూస్తున్నారు. ఒక సారి అతివృష్టి అంటారు, మరొక సారి అనావృష్టి అంటారు, మిమ్మల్ని ఎట్లా నమ్మాలి అంటున్నారు. దొంగల క్రింద నమ్మరాని ప్రజల క్రింద ఈ బ్యాంకు యజమానుల దృష్టిలో రైతులు కనిపిస్తున్నారు. ఇటువంటి ప్రభుత్వ విధానాల్లోను ఇటువంటి బ్యాంకు యజమానుల అస్వరణ్యంలోను దేశాన్ని బాగు చేయగలుగుతామని ఎవరైనా నమ్మితే అది మోసం తప్ప మరేమీ కాదు. అంతవరకు మౌలికంగా బ్యాంకుల రుణ విధానంలో మార్పురాదో, అంతవరకు పరిస్థితి ఇంతే. మెంబర్ పిచ్ ఎక్కువ చేసాము కదా, 10 శాతంలో పేదవారిలో ఎక్కువమందికి అవకాశం వస్తుంది కదా అంటారు. అంతవరకు బాగానే ఉంది. అంతవరకు ఈ మార్పులు అమలు అవుతాయి. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థకు దెబ్బ తగలనంతవరకు ఈ మార్పులు బాగానే ఉంటాయి. దానిని మాత్రం ముట్టకూడదు వంగ కోట దగ్గర మాత్రం బావ మరిది కాడు. భారీ పరిశ్రమలకు ఇచ్చే రుణాలు తగ్గించవలసి వస్తే అక్కడ ఆగండి అంటారు. ఈ

దేశాన్ని ఈనాటికి అక్షరాలా గుత్త పెట్టుబడిదారీ పారిశ్రామికవేత్తలు పరిపాలన చేస్తున్నారు. నిస్సందేహంగా చేస్తున్నారు అనడానికి నిదర్శనం జాతీయం చేయబడిన బ్యాంకుల నుంచి ఇచ్చే రుణ విధానం—10 శాతం ప్రజలకు 90 శాతం, 90 శాతం ప్రజలకు 10 శాతం రుణం ఇస్తున్నారు. ఇంతకంటే నిదర్శనం ఏమి కావాలి? అద్దం చూసుకోండి, మీ ముఖం ఏమిటో కనిపిస్తుంది. దీనిని వెంటనే మార్పు చేయకపోతే లాభం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. పట్టాదారు పాస్ బుక్స్ ఇప్పిస్తాం అన్నారు. బాగానే ఉంది. దీనితోవాటు క్రెడిటు పద్ధతులలో స్వల్ప కాబక, దీర్ఘ కాలిక వ్యవసాయ అభివృద్ధి రుణాల విషయంలో కాని ఇంటెన్సివ్ మేన్యూరింగ్ స్కీము క్రింద డిపార్టుమెంటు ఇచ్చే రుణాల విషయంలో కాని రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు ఇస్తుండే తక్కువీల విషయంలో కాని మూడు నాలుగు పద్ధతులుగా రుణాలు ఇచ్చే పద్ధతికి స్వస్తి చెప్పి ఒకే ఏజెన్సీ ద్వారా పట్టాదారు పాస్ బుక్కును ఆధారంగా చేసుకుని సామాన్యమైన రైతుపోస్తు ఆఫీసుకు వెళ్ళి కార్డు కొని తెచ్చుకొనే పద్ధతితో క్రెడిటు చేతికి అందించే సులభమైన పద్ధతులు ప్రవేశపెడతాం అన్నారు. కాని ఎందుకు అమలులోనికి రావడం లేదు? ఎప్పటికీ అమలులోనికి వస్తాయి? అనవసరమైన దొంతరలు లేకుండా ఇచ్చే క్రెడిటును మొత్తం ఇంటిగ్రేట్ చేసి ఇప్పించండి. పెట్రోల్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు, జిల్లా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు, గ్రామీణ బ్యాంకు—ఇన్ని దొంతరలు లేకుండా మధ్య ఒకే ఏజెన్సీ ఉండేట్లా చేయండి. దొంతరలు పెరిగిన కొలది అనవసరమైన ఖర్చులు, వడ్డీ పెరుగుతాయి. 12-16 శాతం వరకు వడ్డీ లేటు పోతున్నది. షావుకారు వడ్డీ నయం బ్యాంకు వడ్డీ కంటే అంటున్నారు దీనిని సంస్కరిస్తే తప్ప లాభం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ నాడు దేశంలో మార్పులు రావాలంటే, కనీసం వ్యవసాయ ఆధారమైన పరిశ్రమలు, జవుళి, జనపనార పరిశ్రమ వంటివి వెంటనే జాతీయం చేయాలి. ఈ పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ పిడికిలిని పట్టును సడలించడానికి అప్పుడే అవకాశం ఉంటుందని ఈ శాసన సభలో ఎన్నోసార్లు చెప్పడమే కాదు. తీర్మానాలు కూడా చేయడం జరిగింది. ఆ తీర్మానాలను అమలుచేసి ఈ పరిశ్రమలన్నింటినీ జాతీయం చేసి రైతుకు గిట్టు బాటు ధర ఇచ్చే పద్ధతిలో చర్యలు తీసుకోడానికి ప్రభుత్వం తయారుగా లేదు' ఇటువంటి చర్యలు తీసుకోకుండా, దేశ వ్యాప్తంగా భారీ పారిశ్రామిక వేత్తల చేతులలో ఉన్న చెక్కర, జవుళి, జనపనార పరిశ్రమల వంటివి జాతీయం చేసి వాటిపై కంట్రోలు ఉంచి రైతాంగానికి లాభం కలుగ చేయకపోతే ఈ సమస్య పరిష్కారం సాధ్యం కాదు. సమగ్రమైన ఆలోచన చేసి వ్యవసాయ అభివృద్ధికి వలస చర్యలు తీసుకోవాలి తప్ప లేకపోతే ప్రయోజనం లేదు. ఇందుకు ప్రభుత్వం

బాధ్యత వహించి క్రెడిట్ పాలిసి అందుకు అనుగుణంగా స్ట్రీమ్ లైన్ చేయాలని కోరుతూ మరొక్క విషయం చెప్పి ముగిస్తాను. ఇప్పటికే మన అనుభవంలో కొన్ని మార్పులు వచ్చాయి అంటున్నారు. కాదనడం లేదు. గమ్యం సుస్థిరం చేసుకుని కొంత ముందడగు వేయాలంటే కొన్ని మౌలికమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇంతకంటే తక్కువ స్థాయిలో తీసుకోవలసిన చర్యలు కొన్ని ఉన్నాయి. ఈ మధ్యనే కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ కార్యదర్శి స్వామినాథన్ గారు చెప్పారు. నాగలిపట్టి దున్ని పంట పండించి మార్కెటులో సరుకు అమ్ముకొనేవరకు ఎన్ని సందర్భాలు, ఎన్ని అంచెలు వున్నాయో అన్నింటినీ ఒకేఒక యంత్రాంగము ద్వారా క్రమబద్ధము చేసి రైతులకు సహకరించే పద్ధతిలో అగ్రికల్చరల్ సర్వీస్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. అది కోఆపరేటివ్ రంగములో చేసినా, ఆ రంగానికి ప్రతిష్ట కంటే అప్రతిష్ట ఎక్కువగా వుండనుకోండి ప్రభుత్వ పరముగా పెట్టినా అభ్యంతరంలేదు సర్వీస్ సెంటర్లను పెట్టడం చాల అవసరం. ప్రతి పంచాయతీ గ్రామానికి కానీ, 5, 6 వేల జనాభా కలిగిన 3, 4 గ్రామాల కూడలిలో కాని వ్యవసాయ సర్వీస్ కేంద్రాలను పెట్టాలి. బుల్ డోజర్స్ మొదలు ట్రాక్టర్స్, పెస్టిసైడ్స్ ఫెర్టిలైజర్స్, మార్కెటింగ్, క్రెడిట్ అన్ని పనులు వారు చేసే పద్ధతి ఏర్పాటు చేస్తే మార్పు వస్తుంది. వ్యవసాయాభివృద్ధికి రైతులు కృషి చేస్తారు. ఫలితాలను సాధిస్తారు. సోషలిస్ట్ దేశాలలో వున్న అనుభవాన్ని పరిశీలించాను సర్వీస్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేసి పారిశ్రామిక యంత్రసామగ్రిని ఇస్తే తప్ప ఏ దేశము బాగుపడలేదు. పెట్టుబడి దేశాలు వ్యవసాయాభివృద్ధిని తొక్కిపెట్టి పారిశ్రామికాభివృద్ధి చేస్తున్నాయి. అక్కడ వ్యవసాయం ప్రధాన వృత్తి కాదు. అమెరికాలో 500 ఎకరాలు వున్నవారు పెద్ద రైతు. సన్నకారు రైతు అంటే 250 ఎకరాలు వున్నవారు. వారు కూడ ఆ భూములను అమ్ముకొని పోతున్నారు. ఎనఁ ఆ పరిస్థితి పట్టుకుండా వుండేముందే నూతన దృక్పథముతో మన ఆర్థిక వ్యవస్థను పదిలం చేసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. రూరల్ వెర్సన్ అర్బన్. అర్బన్ వారు దోపిడి చేస్తున్నారు. రూరల్ పరియోచారు నష్టపడుతున్నారనే సిద్ధాంతమును అంగీ రించడం లేదు. రూరల్ రూరల్ గానే వుంది. అర్బన్ అర్బన్ గానే వుంది. ఈ రెండు రంగాలు రెండు అవయవాలవంటివి. రిచ్ వెర్సన్ పూర్. ఎక్స్ ప్లాయిటెడ్ వెర్సన్ ఎక్స్ ప్లాయిటర్. ఈ పద్ధతిలో మాస్తే రూరల్ లోను వున్నారు. అర్బన్ లోనూ వున్నారు. దానికి వ్యతిరేకముగా పోట్లాడాలి. దోపిడి అక్కడా వుంది. ఇక్కడా వుంది. అగ్రికల్చరల్ సర్వీస్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేస్తే వ్యవసాయాభివృద్ధికి ఇవ్వకున్న పరిమితమైన అవకాశాలలో ముందడుగు వేయడానికి వీలవుతుంది. వ్యాపారపంటలు పారిశ్రామిక సరుకుల, వ్యవసాయ సరుకుల ధరల మధ్య వున్న వ్యత్యాసాన్ని తగ్గించడానికి నిర్దుష్టమైన చర్యలు తీసుకొంటారా? తీసుకొనడానికి వారికి శక్తి. ధైర్యం వుందా? వుంటే ఏమోతాదులో, ఎక్కడ, ఎప్పుడు అమలుపరుస్తారు? ఆ పార్టీ ఈపార్టీ అనేది లేకుండా జాతీయ సమన్యగా తీసుకొని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను జరుపువదం

చేయడంలో ఎవ్వరూ వెనుకంజ వేయడానికి వీలులేదు. గుత్తపెట్టుబడిదార సింధ్వాంతానికి భయపడి వెనుకంజ వేసి తప్పించుకొని వ్యవసాయాభివృద్ధిని కుంటుపరచి, రోజురోజుకు తగ్గించే పరిస్థితిలో పుండేదానికి కారకులు అయిన ప్రభుత్వాన్ని అడుగడుగునా విమర్శిస్తూ పోరాడడం తప్ప మాకు గత్యంతరం లేదని నునవిచేస్తూ శలవుతీసుకొంటున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—సహకార శాఖ మంత్రి అమరనాథరెడ్డిగారు రిప్లయి యిస్తారు.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :—ఈ చర్చలో మా పార్టీకి చెందిన వారికి ఒక్కరికి కూడా ఈ రోజున అవకాశం యివ్వలేదు. 5 డిమాండ్లను పెట్టారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—నిన్న సాయంత్రం మీరు మాట్లాడినారు. ఇంకా 2 గంటలు కూర్చుంటే గాని పూర్తి కాదు.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :—మా కాలి అలెన్స్ మోషన్స్ 2 వచ్చాయి. టైము లేదంటే వాటి వాయిదాకు మేము అంగీకరించాము. మా పార్టీలో ఇంకొకరికి అవకాశం యివ్వకపోతే ఎట్లా?

శ్రీ యన్. అమరనాథరెడ్డి :—టైము ఎలోకేషన్ మీద బి. ఎ. సి. డిషన్ తీసుకొన్నప్పుడు వారి పార్టీ వారు కూడ వున్నారు.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :—బి.ఎ.సి. నిర్ణయించిన ప్రోగ్రామ్ ప్రకారము జరగడం లేదు, సాయంత్రం పూట కూర్చోనడానికి మా సహకారాన్ని యిస్తున్నాం.

శ్రీ బి. రామారావు (స్వయ్యవేట) :—సభా కార్యక్రమం జరపడం ఎందుకు. ఇది ఒక తంతు, తతంగములో వుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—మీ పార్టీ నుంచి పేర్లు యిచ్చిన వారందరికీ అవకాశం దొరికింది. ఇట్లా మాట్లాడుకుంటూ పోవాలంటే చివరకు మిగిలిన డిమాండ్లు గెలిటిన్ పెడతారు. పార్టీ నాయకులతో మాట్లాడి పార్టీలో నిర్ణయము తీసుకోవాల్సి గాని హౌస్ లో ఈ విధంగా చెబితే ఏమి లాభము.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—మనకువున్న టైము చాల తక్కువ అయినప్పుడు డిమాండుకు సంబంధించిన నోట్ రెండు రోజుల ముందయినా యివ్వకపోతే చదువుకొనడానికి వీలు కాదు. ఇవాళ ప్రొద్దున యిచ్చారు పాల్ డిమాండ్ మీద నోట్.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—24 గంటల ముందు యివ్వాలి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—కొంచెము ముందుగా యిస్తే చర్చకు ఉపయోగ కరంగా వుంటుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—చూస్తాను.

Voting of Demands for Grants.

శ్రీ యస్. అమరనాథరెడ్డి :—అధ్యక్షా, సుమారు 20 మంది గౌరవ సభ్యులు ఈ చర్యలో పాల్గొన్నారు. స్వపక్ష సభ్యులు, ప్రతిపక్షసభ్యులు ఎన్నో సూచనలు చేశారు. విమర్శలు చేశారు. వాటిని సహజంగానే ప్రభుత్వము తరపున నేను స్వీకరిస్తున్నాను. సహకార సంఘాలు ఉత్తమ ఆశయాలతో, సహృదయముతో 75 సంవత్సరాల క్రితము మన దేశములో స్థాపించబడిన సంగతి అందరకు తెలుసు. ఆనాడు స్థాపించిన తీరు, అనుకొన్న ఆశయాలు ఏమంటే గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వున్న రైతాంగాన్ని వడ్డీ వ్యాపారస్తుల నుంచి దూరం చేయాలని, వారిజులుకుబడి నుంచి దూరము చేయాలని, వారికి పరపతి సౌకర్యాలు కలుగజేయాలని, ఎక్కువ వడ్డీ లేకుండా సులభంగా పరపతి సౌకర్యాలను కలుగజేయాలని ఆనాడు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అంతేగాకుండా వ్యవసాయోత్పత్తి కార్యక్రమం బాగా చేయాలనే వుద్దేశముతో, అయితే ఆ నాడు సమర్థతతో తీసుకన్న కార్యక్రమం కొన్ని సంవత్సరాలు అయిన తరువాత ఇది కొంతవరకు దారిద్ర్యమే మాట వాస్తవం. అయితే ఇప్పటి పరిస్థితులను కొంత అలోచన చేసే ఆ నాడు స్థాపించిన పద్ధతి, తీరు చూచుకుంటే ఒక పెద్ద మార్పు, పెద్ద అభివృద్ధి, పెద్ద ప్రగతి యీ సహకార సంఘాలు సాగించిన విషయం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వుండే పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని దూరం చేసి మామూలు ప్రజానీకానికి పరపతి సౌకర్యాలు కలుగజేసి వడ్డీ వ్యాపారస్తుల నుండి దూరం చేసి అధిక వడ్డీలకు గురి గాకుండా అధికాహారోత్పత్తికి ఈ సహకార సంస్థలు, సంఘాలు పని చేసిన ఎన్నో వుదాహరణలు వున్నాయి.

1-10 p.m.

పోతే ఎన్నికల విషయం చెప్పారు. మీ అందరకు తెలుసు. సభ్యులు ఆ విషయములో వ్యక్తపరిచిన ఆదుర్దాను మేము అంగీకరిస్తున్నాము. ఎన్నికలు అవసరం. ఎంత తొందరగా వీలైతే అంత తొందరగా ప్రజా ప్రతినిధులు ఈ సహకార సంస్థలను పశ్చాత్తాపంతో వరైన పంథాలో నడుపాలని స్వపక్ష ప్రతిపక్ష సభ్యులు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయముతో ఏకీభవిస్తున్నాను. మీకు తెలుసు, చట్టాన్ని సవరణ చేసుకోవడం జరిగింది. ఇవి పెట్టుబడిదారుల సంస్థలు గాకుండా జేబు సంస్థలు గాకుండా కుల సంస్థలు గాకుండా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వుండే ఎవరో కొద్ది మంది చేతుల్లో వుండి వారి స్వంత సభ్యుల సంస్థలుగా వుండకుండా యిదివరకు వున్న మాట నిజం - రిజర్వు బ్యాంకు గాని కేంద్ర ప్రభుత్వం గాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గాని బాగా అలోచన చేసి దేశము మొత్తం మీద గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వుండే సంఘాలను బాగా పటిష్ఠకరం చేయాలని, చిన్న సంఘాలకు ఒక వయబుల్ కార్యక్రమం చేసి ఒక ఆఫీసు భవనం, సెక్రటరీ అవసరమని, సహకార సంస్థలు వున్నట్లు జనానికి తెలియాలని చేసే పద్ధతిలో దేశము మొత్తం మీద కార్యక్రమం గూఢొందించడం జరిగింది. అటువంటి సంస్థలను మన రాష్ట్రములో చేపట్టడం జరిగింది. సహకార సంఘాలు పెట్టిన 75 సంవత్సరాల తరువాత స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 30 సంవత్సరాలు అయినా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో

కొన్ని సహకార సంఘాలలో చేతులు ఎత్తే విధానం ఈ రాష్ట్రములో కొనసాగడం చాలా విచిత్రంగా వుందని గత శాసన సభలో చేతులు ఎత్తే విధానాన్ని తీసివేసి రహస్య జాలెట్ ద్వారా సహకార సంస్థలలో ఎన్నికలు జరుపాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం మీకు తెలుసు. ఇంతకుముందు పెద్ద సంస్థలలోనే రహస్య జాలెట్ నిస్సం వుండేది. బాగా డబ్బు వున్నవారు, భూస్వాములు, సహకార సంస్థలను స్వాధీనపరుచుకొని వారిస్వంత సంస్థలుగా చేసుకుంటున్నారని సహకార సంస్థలలో బలహీన వర్గాలవారికి హాజరులకు బడుగువర్గాలవారికి ప్రాతినిధ్యం యివ్వాలనే నడుదేశముతో యీ ప్రభుత్వం పదవి బాధ్యతలు స్వీకరించిన తరువాత అటువంటివారికి సహకార సంస్థల బోర్డు ఆఫ్ మేనేజిమెంట్ లో 2:1:2 ప్రకారం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వయబల్ సొసైటీలలో రాష్ట్ర జిల్లా లెవల్ లో సెంట్రల్ బ్యాంకులో తాలూకా స్థాయిలో వుండే ప్రయమరి అగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంకుల్లో మార్కెటింగు సొసైటీలలో మెమబర్లైన కులాలవారికి, హాజరులకు గిరిజనులకు — పాలకర్షణములో ప్రాతినిధ్యం కల్పించిన సూతి యీ సభ ఆమోదించిన సంగతి అందరికీ తెలుసు. ఈవిధమైనటువంటి మౌలిక మైన మార్పులు తీసుకువచ్చి సహకార సంస్థలలో మామూలు ప్రజాసౌకర్యం, సన్నకారు, మెమబర్లైన కులాలవారు, అర్థిజన్స్ యిట్లా రకరకాలైన వారికి ప్రాతినిధ్యం కల్పించేదానికి వారి విషయాలు వారు చెప్పకునేదానికి కావలసిన సౌకర్యాలు కలగజేసుకునేదానికి వారందరికీ ప్రాతినిధ్యం యివ్వడం జరిగింది. ఎన్నికల విషయం చెప్పాను. గవర్నరుగారి క్రిసంగములో చెప్పడం జరిగింది. పంచాయితీ ఎన్నికల తరువాత సహకార సంస్థల ఎన్నికలు అనుకూలము. పంచాయితీ ఎన్నికలు కొంత మెమబర్లైన విషయం తమకు తెలుసు. సహకార సంస్థలలో నాన్ అఫిషియల్స్ యిన్ వాల్వ్ మెంట్ తీసుకువచ్చి వాటిని నడపాలని మీకు ఎంత అందోళన వుందో అంతకంటే పదంకలు అందోళన ప్రభుత్వానికి వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ 80 వ సంవత్సరము లోపల సహకార సంస్థలకు ఎన్నికలు జరిపి తీరుతాము, రూల్స్ సిద్ధం చేయబడినవి ఎన్నికలు రెండు మూడు రోజుల్లో జనరల్ ఎలక్షన్లు పద్ధతిలో జరుపాలని ఒక కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేసుకోవడం విషయం కూడ ఇతరుల ముందే చెప్పడం జరిగింది. డేట్ త్వరలో అనౌన్స్ చేసేదానికి ముఖ్యమంత్రిగారితో కేబినెట్ లో సంప్రదించడం జరుగుతుంది. కేవలం అఫిషియల్స్ ను వీటిలో చాలా రోజులు కొనసాగించడం అందోళనకరంగా వుందని నాన్ అఫిషియల్ యిన్ వాల్వ్ మెంట్ వుంటేనే సక్రమంగా జరుగుతవనే మీ అభిప్రాయముతో యీ పార్టీవారు పీక విస్తున్నారని యీ సందర్భములో మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే అవి పని చేసే తీరు చెప్పారు, నాకు విచారం వేసింది. నాకు తెలుసు— యీ సహకార సంస్థలు అన్ని బాగా పని చేయడం లేదు, నేను ఒప్పుకుంటాను. అయితే పని చేసే సంస్థలు ఎన్నో ఉన్నవి. మచ్చుకు ఒక్కొక్క సెక్టారులో చెబుతాను. స్వల్పకాలిక రుణాల విషయం తెలుసుకోండి. మన రాష్ట్రములో 64 వ సంవత్సరములో స్థాపించబడిన రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు ఆనాడు రెండు కోట్ల పరపతి సౌకర్యం కలగజేస్తే యీ నాడు 125 కోట్ల పరపతి సౌకర్యం కలగజేసింది. స్వల్పకాలిక

Voting of Demands for Grants.

రుణాలు వీవర్సుకు అయితేనేమి ఆర్బిజన్స్కు అయితేనేమి మధ్యకాలిక రుణాలు పాడి పశువులకై తేనేమి, దుక్కి పశువులకై తేనేమి కుమ్మరి, కమ్మరి యిలాంటివారికై తేనేమి గత సంవత్సరం 125 కోట్లు పైనాన్స్ చేశారు. యింకొక విషయం దివాళాకోరుతనంగా పని చేస్తున్నాయని పరశురామనాయుడు గారు చెప్పారు. ప్యాసిటీస్ : 64 వ సంవత్సరములో 20 లక్షలు ఎ. పి. స్టేటు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుకు ఆదాయం వస్తే యీ సంవత్సరము 256 లక్షల ఆదాయం వచ్చింది. రాష్ట్ర లెవలులో ఎపెక్స్ బాడి సంగతి చెబుతున్నాను. పైనాన్సెస్ యివ్వడంలో రకరకాల కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. ఇక దీర్ఘ కాలిక అప్పులు. గత సంవత్సరము 57 కోట్లు 38 లక్షల దీర్ఘ కాలిక అప్పులు ఇచ్చారు అన్ని జిల్లాలోను - మైనరు యిరిగేషను బావులు తగ్గవ్వడానికి, లిఫ్ట్ యిరిగేషనుకొరకు, పంపు సెట్స్, ఆయిలు ఇంజన్లు, గొర్రెల పెంపకం, పంచుల పెంపం, గోబర్ గ్యాస్ ప్లాంట్లు, పెండ్ల తోటలు, మ్యాంగో గార్డెన్లు, గోవా గార్డెన్లు, యిట్లా రకరకాలైన వాటి కొరకు గత సంవత్సరం 57 కోట్లు 38 లక్షల కార్యక్రమం చేయడం జరిగింది. ఇక లాంగ్ టర్మ్ క్రిడిట్ : అగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంకుల ద్వారా యీ సంవత్సరానికి - 80-81 - కార్యక్రమం 65 కోట్లు, వాటిలో ఇప్పటికే 39 కోట్లు 28 లక్షలు డిస్బర్స్ చేయడం జరిగింది. కార్యక్రమం జరుగుతోంది. మచ్చుకు ఒకటి చెబుతాను. గత సంవత్సరము ఎడ్యూన్స్ చేసినదానిలో టోటల్ నెంబరు ఆఫ్ బారోయర్స్లో 62 వర్సంటు స్కూల్ ఫార్మర్స్ పున్నారు. ఇచ్చిన మొత్తం ఎమౌంటులో వారికి 47 వర్సంటు యివ్వడం జరిగింది. అంతే గాకుండా పెడ్యూల్ కాస్టు వారికి పెడ్యూల్డ్ ప్రైజ్స్ వారికి యంతకుముందు మాదిరిగా గాకుండా యిప్పుడు ప్రాధాన్యం యివ్వబడింది. 76లో వారికి 32 లక్షలు, 77లో 62,94 లక్షలు 77-78లో 90 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది, అయితే 78-79లో సుమారు 6 కోట్లు వారందరికి ల్యాండు మార్టిగేజ్ బ్యాంకుల ద్వారా యీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత యిచ్చి ఎక్కువ కార్యక్రమం చేపట్టింది. హరిజనులకు, గిరిజనులకు చిన్న కమతాలు వుండేవాటికి వారి అప్లికేషన్లు ముందు లేకప్ చేసి వారి కార్యక్రమాలు చూచి ముందు వారి ఆవసరాలు తీర్చి ఆ తరువాతనే పెద్ద రైతుల గురించి పోవాలనే ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. ఈ విధంగా పెడ్యూల్డ్ కాస్టుకు, పెడ్యూల్డ్ ట్రయిబ్యుకు లాండు మార్టిగేజీ బ్యాంకుల ద్వారా లోనింగు కార్యక్రమం జరిగిందని ఈ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ఎన్నికల విషయం గురించి చాలమంది గౌరవనీయులు చెప్పారు. మనం ఇంతకుముందే అర్బన్ బ్యాంకులకు, సూపర్ బజార్లకు, హౌస్ బిల్డింగు సొసైటీలకు ఎన్నికలు జరుపుకున్నాము. వేటికైతే రిజర్వేషన్లు లేవో వాటికి ఎన్నికలు జరపడం జరిగింది. రిజర్వేషన్లు లేనివాటికి ఎన్నికలు జరుపవలసింది చాలా తక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నాయి. రిజర్వేషన్లు ఉన్నవాటికి, వయబిలిటీస్ సొసైటీలకు అయితేనేమి, గ్రామస్థాయిలో, జిల్లా స్థాయిలో ఉండే సెంట్రల్ బ్యాంకుకు అయితేనేమి, రాష్ట్రంలో ఉండే స్టేట్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుకు అయితేనేమి, తాలూకా

1-20 p. m.

స్థాయిలో ఉండే లాండు మార్బు గేజీ బ్యాంకులకు అయితేనేమి. రాష్ట్రంలో ఉండే స్టేట్ అగ్రికల్చర్ డెవలప్ మెంటు బ్యాంకుకు అయితేనేమి, మార్కెటింగు సెక్టారులో—కొన్ని గ్రామాలలో ఉండే మార్కెటింగు సొసైటీలకు అయితేనేమి, తాలూకాలలో ఉండే మార్కెటింగు సొసైటీలకు అయితేనేమి, జిల్లాలలో ఉండే డి. సి.ఎమ్.ఎస్.కు అయితేనేమి మార్కెట్ ఫెడ్ అయితేనేమి ఈనాడు ఎన్నికలు జరగాలి. కంజ్యూమర్స్ మూవ్ మెంటులో తాలూకా సూపర్ బజార్లకు, జిల్లాలలో ఉన్నటువంటి సెంట్రల్ సూపర్ బజార్లకు, కంజ్యూమర్ ఫెడరేషన్లుకు తప్పమిగిలిన కంజ్యూమర్ మూవ్ మెంటులో ఎన్నికలు జరిగిపోయాయి. ఏవో 5, 10 కోర్టులలో ఉన్నాయి. కొంచెము ఫైనాన్సియల్ గా బాగా లేనివాటికి ఎన్నిలు జరువలేదు. వాటికి కూడా ఎన్నికలు జరిచే కార్యక్రమం చేస్తున్నాము. వీటిని గురించి ఇంతకుముందే చర్చచేసుకొనడం, యాక్టుకు ఎన్నో రకాలైన అమెండుమెంట్లును తీసుకొని రావడం జరిగింది. నేను ఇంతకు ముందు దీర్ఘకాలిక అప్పల గురించి చెప్పాను. ఇక ఇంప్రొప్రు గురించి ఇదివరకు చాలామంది గౌరవనీయులు చెప్పారు. ఈ ఇంప్రొప్రు గురించి ఇదివరకు చాలాసార్లు ఈ శాసనసభలో డిస్ కషను చేయడం జరిగింది. ఈ ఇంప్రొప్రు విషయంలో దేశం మొత్తంమీద ఒక కార్యక్రమం తీసుకోవాలి. ఈనాడు లాండు మార్బు గేజీ బ్యాంకులలో స్టాల్ ఫార్మరుకు 9.5% ఇంప్రొప్రుకు దొరుకుతున్నది. స్టేట్ అగ్రికల్చర్ డెవలప్ మెంటు బ్యాంకుకు 8% కువస్తే వీరికి 9.5% కు దొరుకుతున్నది. ఈ మార్బు టరంస్ఫర్లలో ఈ ఇంప్రొప్రు రేట్ గురించి మీ అందరితోపాటు నేను కూడా ఆలోచన చేస్తున్నాను. 4, 5 రోజులముందే నేను జనెంబ్రిలో చెప్పడం జరిగింది. మార్బు టరంస్ఫర్లలో 5% కు రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా ఇస్తే స్టేట్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుకు వచ్చేప్పటికి 6.75% అవుతుంది, అక్కడినుంచి సి.సి.బి.కి వచ్చేప్పటికి 9.25% అవుతుంది. అది ప్రయమరీ అగ్రికల్చర్ సొసైటీలకు వచ్చేప్పటికి 11.25% అవుతున్నది. అదేవిధంగా మీడియం టరం లోన్లు ప్రయమరీ అగ్రికల్చర్ సొసైటీలకు 10.50% కు వస్తున్నది. అదేవిధంగా ఎమ్.టి. కన్వర్జన్ అయితే 11.25% కు వస్తున్నది. మార్కెటింగు సొసైటీలకు 14% కు వస్తున్నది. కాబట్టి ఈ పార్బు టరం ఇంప్రొప్రు గురించి ప్రభుత్వం ఒకసారి పునరాలోచన చేయాలి. 2 టైర్ సిస్టం గురించి కూడా చెప్పాను. అది ఆలోచన చేయాలి. రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా రిపోర్టు ఎన్నో ఉన్నాయి. 3 టైర్ సిస్టం 2 టైర్ సిస్టం చేయడంవల్ల ఇంప్రొప్రు తగ్గుతుందా అక్కడ ఖర్చులు తగ్గుతాయా అనేది ఆలోచించాలి. ఇదే ఉద్యోగులు అక్కడా ఉంటారు. అక్కడ వాన్ ఆఫీసియల్ ఇన్ వాల్యూ మెంటు ఉంటుందా లేదా? ఇప్పుడు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉండే సంస్థలలో ప్రజా ప్రతినిధుల ప్రాతినిధ్యం ఉంది అదే విధంగా జిల్లా స్థాయిలో సెంట్రల్ బ్యాంకు అధ్యక్షులు ఉంటారు. ఒక పద్ధతిలో ఒక స్థాయి తీసివేస్తే అక్కడ ప్రజా ప్రాతినిధ్యానికి అవకాశం ఉంటుందా, అక్కడ ప్రజల అభిప్రాయాలు చెప్పేవారు ఉంటారా అనేది ఒకసారి ఆలోచన చేయిస్తాను.

Voting of Demands for Grants.

అ ఆలోచన చేసి అవసరముంటే ఒక నిపుణుల సంఘంతో మాట్లాడమంటాను. రిజర్వు బ్యాంకువారితో మాట్లాడి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో కూడా మాట్లాడవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. లాంగ్ టరం క్రెడిట్ స్ట్రక్చరులో లాండు మార్ట్ గేజి బ్యాంకులు ఇచ్చే ఇంట్రెస్టును మనం తగ్గించే పరిస్థితి ఇప్పుడేమీ లేదు. అది మొత్తం డెజ్ స్టాయిలో ఉంది. అయితే పార్టు బరం స్ట్రక్చరులో ఎంతవరకు తగ్గించగలుగుతాము, ఏమి చేయగలుగుతాము అని ఒకసారి నేను పరిశీలన చేయిస్తానని మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీ శోభనాధీశ్వరరావు గారు మాట్లాడుతూ ఎన్నికల గురించి చెప్పాను. ఎన్నికలు త్వరగా జరిపిస్తామని చెబుతున్నాను, వారితో బాటు ప్రభుత్వానికి కూడా ఆత్మత ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ అఫీసు యల్లును ఇంకా కంటిన్యూ చేయాలనే అభిప్రాయం లేదు. వారు అఫీసు కం గోడౌన్ విషయం గురించి చెప్పారు. దానికి 3 కోట్ల రూపాయలతో ఒక పథకాన్ని తయారుచేసే కార్యక్రమం పరిశీలనలో ఉంది. గ్రా ఐ ప్రాంతంలో ఉండే వయబిలిటి సంస్థలు కేవలం పరపతి సౌకర్యం కలుగజేయడమే కాకుండా ఎరువులు ఇవ్వడానికి, నిత్యావసర వస్తువులు ఇవ్వడానికి ఒక మంచి భవనాన్ని విద్వింఛాలి. దానిని అఫీసు కం గోడౌన్ క్రింద చేయాలనే కార్యక్రమం ఉంది. ప్రపంచ బ్యాంకు ఆసిస్టెన్సుతో, మిగిలినవారి ఆసిస్టెన్సుతో, పి. పి. స్టేట్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకువారి నిధులతో - 3 కోట్ల రూపాయలతో ఒక కార్యక్రమం రూపొందించే విషయం పరిశీలనలో ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీ శ్రీరామమూర్తిగారు డివిడెండ్స్ గురించి చెప్పారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఎన్నో సంస్థలు డివిడెండ్స్ ఇచ్చినవి. రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు, సెంట్రల్ బ్యాంకువారు ఇచ్చారు. అగ్రికల్చర్ డెవలప్ మెంటు బ్యాంకు, లాండు మార్ట్ గేజి బ్యాంకులలో ఇచ్చారు. నేను ఉదాహరణకు ఒకటి చెబుతాను. కరీంనగర్ జిల్లాలో గట్టుగుద్దెనపల్లి అనే గ్రామం ఉంది. అక్కడ వారు 1 1/2 కోట్ల రూపాయల పరపతి సౌకర్యం చేపాడు. ములగనూరు అనే గ్రామంలో 3 కోట్ల రూపాయలతో అక్కడున్నటువంటి సొసైటీ పెద్ద కార్యక్రమం చేసింది. అక్కడ మామూలు కార్యక్రమం కాకుండా స్వల్పకాలిక అప్పులు, మధ్య కాలిక అప్పులు, దీర్ఘకాలిక అప్పులు, నిత్యావసర వస్తువుల గురించి బ్రహ్మాండంగా చేసిన సంఘాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. అర్బన్ బ్యాంకులలో తీరుపతి గురించి తమకందరికీ బాగా తెలుసు. తిరుపతిలో ఉండే అర్బన్ బ్యాంకులోనై తేనేమి, విజయనగరంలో ఉన్న అర్బన్ బ్యాంకులోనై తేనేమి - ఎన్నో అర్బన్ బ్యాంకులలో ఈనాడు ప్రజా ప్రతినిధులు ఉన్నారు. అక్కడ వారు ఎన్నికైనారు, 140, 150 అర్బన్ బ్యాంకులలో 80, 70 అర్బన్ బ్యాంకులు బాగా పనిచేసి డివిడెండ్స్ ఇచ్చిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. శ్రీ పరశురామ నాయుడుగారు ఒక విషయం చెప్పారు. నాకు చాలా బాధ కలిగింది. ఈ సహకార సంస్థలు ఎత్తివేస్తే బాగుంటుందని అన్నారు. పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని రద్దు చేసి నిజంగా సోషలిజం వైపు మార్గాన్ని తరలించే ఈ సమయంలో సహకార సంస్థలు చాలా అవసరం. సోషలిజం స్థాపనకు ఈ సహకార సంస్థల విధానం తప్ప వేరే విధానం లేదు. అయితే ఎలుక

లున్నాయని ఇంటికి అగ్ని పెట్టడం ఎంత ప్రమాదకరమో అలోచించండి. ఈ సహకార సంస్థలలో కొన్ని ఇబ్బందులున్నాయని చెప్పి సదుద్దేశంతో స్థాపించిన ఈ సంస్థలను మూసివేయాలని శ్రీ పరశురామనాయుడుగారి లాంటి వారు చెప్పడం మంచిది కాదు. వారు కూడా లాండు మార్కెటింగ్ బ్యాంకు పెరిసిడెంటు చేసారు. అటువంటివారు ఇటువంటి విమర్శ చేయడం చాలా బాధాకరంగా ఉంది. శ్రీ శ్రీరామమూర్తిగారు పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూషను గురించి చెప్పారు. శ్రీకాకుళంలో బాటు రాష్ట్రంలోని నలుమూలలా పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూషను సిస్టంను పటిష్ఠకరంగా చేయాలి. నిత్యావసర వస్తువులను సరైన పంథాలో పంపిణీ చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఎస్.సి.డి.సి. ద్వారా ఈ కార్యక్రమం కలుగజేసి మొత్తం సహకార సంఘాలలో బాగా పటిష్ఠకరంగా ఉండే సంఘాలకు పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూషనుకు వై నాన్ను చేయాలని ఇంతకుముందే నిర్ణయం తీసుకొనడం జరిగింది. ఎన్నో సంఘాలు డివిడెండ్లు ఇవ్వడం జరిగింది. పనిచేయని సహకార సంస్థలలో బాటు పనిచేసే సంస్థలు కూడా ఉన్నాయి. అక్కడ అఫీషియల్స్ కాని వాన్ అఫీషియల్స్ కాని మెషినరీ జీల్తో పనిచేసిన సందర్భాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. దేశ స్థాయిలో మంచి పేరు సంపాదించుకున్న సంఘాలు కూడా ఈ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఉన్నాయనే సంగతి పెద్దలు మరచిపోకూడదు. విఃల్ రెడ్డిగారు, మిగతావారు ఈ సహకార రంగం గురించి చెప్పారు. అవి భూస్వామ్య సంస్థలుగా ఉండకూడదు, అవి పెట్టుబడిదారీ సంస్థలుగా ఉండకూడదనే ఉద్దేశముతోనే అవి పటిష్ఠకరంగా చేసే దానికి, వీటిని ఇంకా బాగా, అవసరముంటే అందరితో ఇంకా మునుపటికంటే మార్పులు తీసుకువచ్చి వీటిని గ్రామీణ ప్రాంతంలో అందరికీ అందు బాటులో ఉండే సంస్థలుగా చేయాలనే మీతో బాటు మేముకూడా ఉద్దేశ పడుతున్నాము. అది భూస్వామ్య వ్యవస్థలాగ వుండకూడదు. అనే సదుద్దేశంతో ఈ ప్రభుత్వం ఉన్నదని తమరికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇది రాజీయ ఉపయోగాలకుగాని లేక ఇందిరాగాంధీ ఎన్నికలలోగాని సహకార సంస్థలు ఉపయోగించుకోవలసినంత ఖర్చు ఈ ప్రభుత్వానికిగాని, ఈ పార్టీకిగాని పట్టడంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. సహకార సంస్థలు ప్రచారం చేయవలసిన అవసరం లేదు. ఈ దేశంలో ప్రజాభిప్రాయంతో ఈ దేశంలో అత్యధికమైన ప్రజానీమణి ఇందిరాగాంధీ మరల పరిపాలనలోనికి వచ్చిన సంగతి, చాల పార్టీలకు ఈ దేశంలో డిపాజిట్ పోయిన సంగతి తమకు చాల బాగా తెలుసు. అందుకే రాజకీయాలకు ఇందిరాగాంధీ ఎన్నికలకు ఉపయోగించవలసిన ఖర్చు ఈ ప్రభుత్వానికిగాని, ఈ పార్టీకిగాని పట్టలేనని చెప్పి మరొక తూరి మనవి చేస్తున్నాను. మల్లాడిస్వామిగారు మత్స్యకార్మికుల గురించి చెప్పారు. పాలక వర్గంలో మత్స్య కార్మికులకు ప్రాతినిధ్యం కల్పించాలని అన్నారు. మంచిదే అలోచన. మంచి సూచన ఇచ్చారు. వెనుకబడిన కులాలకు ప్రాతినిధ్యం కల్పించడం జరిగింది. అవసరముంటే వీరికి కూడా కల్పించే నిర్ణీతిని ఈ ప్రభుత్వం అలోచన చేస్తుంది. మత్స్య కార్మికులకు వీరికి సంబంధించిన రుణ పౌకర్యాలు కూడా కలుగజేయాలని అన్నారు, ఈ సహకార సంస్థలు ఇప్పటికే బాగా పని చేస్తున్నాయి, ఇంకా ఏదైనా ఉంటే నా మిత్రులు వీరప్పగారు మత్స్యకార్మికుల సంగతి ఇంకా బాగా డిటెయిల్డ్ గా చెబుతారు. బి.టి.ఎల్.ఎస్

Voting of Demands for Grants.

చౌదరిగారు బడ్జెట్ కేవలం అన్నారు. ఈ బడ్జెట్ 20 కోట్ల రూపాయలు చేసే బడ్జెట్. ఇది కేవలం ఎడ్మినిస్ట్రేషనుకి మేర్ కేపిటల్ కి, డివలప్మెంట్ ఫ్లాట్ చేసేదానికి ఇది చిన్న చిన్న విషయాలకు ఇది పనికివస్తుంది. మొత్తం గత సంవత్సరం 178 కోట్ల సహకార సంస్థల ద్వారా ఈ బడ్జెట్ కి సంబంధం లేకుండా మనం వరపత్తి సౌకర్యం కలగజేశాము. 80-81 షార్ట్ టరమ్ లో 125 కోట్లు, లాంగ్ టరమ్ లో ముమూరు 65 కోట్లు, మిగతా రూపాయలు స్వల్పకాలిక, ధీరఘ్విక అన్ని రకాలైన వారికి ఈ 80-81లో కార్యక్రమం 205 కోట్ల రూపాయలు. మీరు ఈనాడు ఎనుమతి ఇవ్వబోయేది 20 కోట్ల రూపాయలే. అందుకే ఈ బడ్జెట్ కి సంబంధం లేకుండా మనకు ఉన్న రిసోర్సెస్ ని పెంచుకొని చేయాలి. మన దగ్గర ఉన్న డిపాజిట్స్ ఈనాడు ఈ సహకార సంస్థలలో, గ్రామీణ ప్రాంతం నుంచి సెంట్రల్ బ్యాంకులో మన దగ్గర డిపాజిట్స్ సుమారు 64 కోట్లు, రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకులో 120 కోట్ల రూపాయలు. మనకు సహకార సంస్థలలో డిపాజిట్స్ ఉన్నాయి. కేరళలో గ్రామీణ ప్రాంతంలో బ్రహ్మాండంగా డిపాజిట్స్ పెంచుకున్నారు. కేరళలో గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఉండే సహకార సంఘాలు బాగా రైతాంగానికి అక్కడ ఉన్న మిగులునిధులు ఉండేవారికి మంచి నష్టకం కలగజేశారు. కేరళతోపోల్చి చూస్తే ఇంకా మనం నష్టకం కలగజేయాలి. మన దగ్గర రాష్ట్రస్థాయిలో బాగా సంఘాలు పనిచేస్తున్నాయి; జిల్లా స్థాయిలో ఒకరకంగా పనిచేస్తున్నాయి కాని గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఉన్న సంస్థలని పటిష్టకరం చేయాలని బాగా పనిచేసే సంస్థలాగా చేయాలని, అవి వారికి ఉపయోగపడే సంస్థలుగా చేయాలి, వాటిమీద ఒక కాన్ఫిడెన్స్ మనం గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఉండే రైతాంగానికి అక్కడ ఉన్న మిగుల నిధులు ఉండేవారికి మనం కలగజేయాలి అనే సదుద్దేశంతోనే ఈ ప్రభుత్వం రకరకాలైన కార్యక్రమాలను రూపొందిస్తున్నది. ఇప్పుడు 150 నుంచి 160 వరకు సెంట్రల్ బ్యాంకులు కూడా పెట్టడం వాటిని మంచి భవనాలలో పెట్టి కాన్ఫిడెన్స్ క్రియేట్ చేయాలి చేస్తున్నాము. తమకితెలుసు. రిజర్వు బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ఈ సహకార సంస్థలలో డిపాజిట్ వేసిన వారికి అందరికన్నా ఒక వర్సంటు గ్రామీణ స్థాయిలో 1/2 వర్సంటు సెంట్రల్ బ్యాంకు స్థాయిలో రాష్ట్ర స్థాయిలో 1/4 వర్సంటు కేవలం డిపాజిట్ వస్తే ఆ డిపాజిట్ కి ఇంటరెస్ట్ ఇచ్చే పద్ధతి కూడా రిజర్వు బ్యాంకు నియమించింది. బి.టి.యల్.ఎస్. చౌదరిగారు ఈ టూ టైర్ విషయం చెప్పారు. ఇంతకుమునుపే జవాబు చెప్పాను. దీనిని పరిశీలన చేయిస్తాను ఎంతోమంది నిపుణులు రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియాతో ఇంతకుమునుపే దీనిని గురించి ఒక రిపోర్టుకూడా ఇవ్వడం మరల వారిని కలుసుకొని దీనితో రైతాంగానికి గాని ప్రజానీకానికి గాని ఇది ఉపయోగపడే పద్ధతిలో ఉండేదానికి కూడా ప్రభుత్వం అలోచన చేస్తుందని చెబుతున్నాను. ఇక ఓవర్ డ్యూస్ సంగతి చెప్పారు. వేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ట్రెడిట్ ఓవర్ డ్యూస్ రెండూ ట్రిప్స్. అవి కవల పిల్లలు. ట్రెడిట్ లేకపోతే ఓవర్ డ్యూస్ లేదు, ఓవర్ డ్యూస్ జాస్తి ఉంటే ట్రెడిట్ లేదు. ఇక్కడ 20

Voting of Demands for Grants.

అందరి సభ్యులైన, తగినరీతిగా వచ్చే మాగువాడి పద్ధతి వద్ద తగినరీతిగా వచ్చే ఈ వడ్డీ విధానం ఈ రైతు దగ్గరికి పోయి లాగుడు మార్పుకేటి అధికారులు వసూలు చేసే పద్ధతిలో అప్పుడే పర్మిట్ డ్యూటీ అయిన తరువాత వసూలు చేసే పద్ధతిలో 2 వడ్డీలు వసూలు చేసే సామర్థ్యం ఉన్న ఈ ఆధారంలో ఈ 2 వడ్డీలు ముడిపెట్టే వడ్డీ విధానం పద్ధతి, వారి దగ్గరికి చార్జెస్ అని వసూలు చేయడం గురించి అది అందరి అనుమతితో పట్టా చేసి నిన్ననే అర్జున్ కుడా పాపి చదవి జరిగింది. ఇది కాకుండా రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ సొసైటీ గురించి కూడా నేను చెప్పదలచుకున్నాను. మూడు సొసైటీలు ఉన్నాయి. రాయలసీమలో రాయలసీమ అయితే నేమి, ఆనకాపల్లి పర్వతంలో అయితే నేమి, తెలంగాణాలో సిరిల్లు అయితే నేమి ఇవి బాగా ప్రగతికి వచ్చినాయి ఇవిగాక ఈ సంవత్సరం సుమారు మూడు ఇస్తామన్నారు. ఇవి నేను ఆలోచన చేసి ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారిలో సందర్శించి రాయలసీమ రుప్రగతిలోను, ఆగ్రా ప్రాంతంలో చీపురుపల్లి, తెలంగాణాలో ఆదోలు మెదక్ జిల్లాలోను, ఈ మూడు ఈ సంవత్సరం కార్యక్రమం క్రింద పీఠం నిర్మించు రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీకి కూడా ఎఫ్ టి వోల్టేజీ తయారువుతున్నాయి. 1-40 p m

సూపర్ బజార్స్ లో గుంటూరులో నిర్మించిన 51 క్రింద ఎంకౌంటర్ జరుగుతున్నది. అది సరైన పద్ధతిలో జరగటం అని సరిదిద్దడానికి పశుశస్త్రం ప్రయత్నం చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. సభ్యులు చెప్పిన అంశాలలో నేను ఏవైనా పాయింట్స్ మిస్ అయితే వాటికి రిప్లయ్ వ్రాసి పంపిస్తాను. సహకార పరపతి విషయంలో, రుణాల వసూలు విషయంలో మీదంనరూ సహకారపరపతి అశిస్తూ, సరైన పంథాలో వాటిని నడపడానికి మీ అందరి సహకారం అర్థిస్తూ, ఈ డిమాండును ఏకగ్రీవంగా జలపరచి అమోదింపాలని, కట్ మోషన్స్ ఉపసంహరించుకోవాని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) బి. రామారావు:—అధ్యక్షా, స్టాల్ ఫార్మర్స్ కోవరేటివ్ సొసైటీ నా నియోజక వర్గంలో పని చేయడం లేదు. అది ముత్యాలలో ఉన్నది అది పని చేయడం లేదు పెక్కిటరి ఎంరో, పెన్సిడెంటు ఎంరో తెలియదు. లోన్స్ కావాలంటే అక్కడ నుంచి సర్టిఫికేటు తెచ్చుకోవాలంటారు. ఆ సొసైటీ ఎక్కడ ఉండో తెలియక రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. సహకార రంగంలో రైతులు, ఈ సహకార రంగం ఏర్పడితే తర్వాత షేర్ ధనం కట్టండి ఎంత? వచ్చే ఇంక్రెంట్ ఎంత? ఆ ఇంక్రెంట్ ఏమి చేస్తున్నారు? ఆ నిధి ఏ రకంగా ఖర్చు పెడుతున్నారు? ఈ లాండ్ మార్టిగేజీ బ్యాంకులు ఇచ్చి అప్పులు కమాండ్ ఫీరియాలో మెట్టలు మాగాణిగ మార్చుకునే విషయంలో ఇవ్వవలసిన పరిస్థితి ఉంది. అక్కడికి రుణాలకి వెళ్ళే రైతులు అనేక బాధలకు గురి అవుతున్నారు. అక్కడికి వెళ్ళి చెక్కు తీసుకునేందుకు వారికి పర్మిట్ జరిగి క్రింద కమిషన్ క్రింద చాలా మొత్తం ఇచ్చుకోవలసి వస్తున్నది. చివరికి వారికి మిగిలేది ఏమీ ఉండడం లేదు, దీని మీద చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి:—5 కోట్ల మంది ప్రజలు ఉన్న రాష్ట్రంలో 80 లక్షల మంది హకార సభ్యులు ఉన్న సంగర్భంలో వెం నేలవాబు చెప్పడం కష్టం. వారికి రిఫ్లయి పంపిస్తాను.

శ్రీ బి.టి.ఎల్.ఎన్. చౌదరి:—మంత్రి సమాధాన లో తాలూకా అడ్మినిస్ట్రేషన్ కోవరేజీ సొసైటీల గురించి చెప్పలేదు. వైబుల్ సొసైటీస్ లో వస్తున్న అవరోధాల రించి కూడా చెప్పలేదు. ఈ రెండింటి గురించి వారు జవాబు పంపిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—తుఫాను వచ్చిన ప్రాంతంలో ఎగ్రిల్చర్ డెవలప్ మెంటు బ్యాంకు వారు లోన్లు వసూలు చేస్తున్నారు కోవరేజీ ఫ్రాంట్ సొసైటీస్ వారు కూడా వసూలు చేస్తున్నారు. అ) వసూలు చేయించడా అవుచేశామని అన్నారు కాని వారు వడ్డీతో షా వసూలు చేస్తున్నారు. ప్రకాశం జిల్లాలో ఎగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంటు బ్యాంకు వారు, ప్రయిమరీ సొసైటీవారు నోటీసులు పుస్తారు, వసూలు చేస్తున్నారు. అసలు వడ్డీ కూడా వసూలు చేస్తున్నారు. దాని మంత్రి ఏమి చర్య తీసుకుంటారు? ఏవిధంగా ఎఫెక్టివ్ గా అవుచేస్తారో చెప్పాలి.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :— పీసల్ ఇంట్రెస్టు నెల్లూరు, ప్రకాశం మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలలో వసూలు చేయడంని చెప్పాము. ఒకవేళ జి.బి. వెళ్లకముందు వసూలుచేస్తే దాన్ని పిగినిపలేకు కలుపుతారు.

శ్రీ వై. వెంటారావు :— అధ్యక్షా, ఈ పద్ధతి మీద దాదాపు 22 మంది చర్చలో పాల్గొన్నారు సుదీర్ఘంగా కూడా పాల్గొనడం జరిగింది. చాలామంది విలువైన సూచనలు ఇచ్చారు. కొంతమంది నిర్మాణాత్మకంగా చెప్పారు. చాలామంది ఆవేదనతో మాట్లాడారు. ముఖ్యంగా ఎక్కువమంది సభ్యులు వ్యవసాయోత్పత్తులకు గిట్టుబాటు ధర లేదని ఆవేదన వ్యక్తం చేయించి జరిగింది కొంతమంది పంటలకు భీమా పథకం కావాల్సి అన్నారు. మార్కెట్టు డెవలప్ చేయాలని, పరపతి సౌకర్యాలు తక్కువగా ఉన్నాయని అన్నారు. కొంతమంది స్థానికంగా ఉన్న సమస్యలను ప్రస్తావించారు. శ్రీకాకుళం విజయనగరం, విశాఖ పట్టణం జిల్లాలలో మెసా పండించిన రైతులు చాలా దీనావస్తలో ఉన్నారు రైతుల దగ్గర మిగిలిపోయింది అని శ్రీరామమూర్తిగారు, శ్యామలాపుగారు, పరుకురామనాయకుగారు చెప్పారు. టోటాల్ నాటివ్స్ వర్కరావుగారు ఉయ్యూరు ప్రాంతం నుంచి వచ్చినవారు కాబట్టి చెరకు పండించే రైతుల అవస్థల గురించి చెప్పడం జరిగింది అన్ని ప్రాంతాలవారు ఆ ఆ ప్రాంతాల ఇబ్బందులు చెప్పారు. మనది వ్యవసాయక దేశం. ముఖ్యముగా ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయక రాష్ట్రం. 80 లక్షల హెక్టార్లలో మాగాణి, సాగు చేస్తున్నారు. 1977 నవంబరులో వరదలు రావడం, 1978 సంవత్సరంలో అధిక వర్షాలు రావడం, 1979 మేలో కొన్ని ప్రాంతాలలో తుఫానుకు గురికావడం, అలాగే కరువు రావడం, ఈ ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు రైతు గురవడం జరిగింది. 1977-78 సంవత్సరం తీసుకుంటే

రికార్డు స్థాయిలో 107 లక్షల టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు వండించడం జరిగింది. అధిక వర్షాలు ఉన్నప్పటికీ రైతాంగం చేసిన కృషివల్ల, వ్యవసాయ శాస్త్రజ్ఞులు సాంకేతిక విరిజ్ఞానం అందించడంవల్ల 1978-79 సంవత్సరంలో కూడా ఉత్పత్తి బాగానే జరిగింది చాలామంది సభ్యులు ఎంక్టీసిటీ లేనిని చెప్పారు. ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఒక్కదానికే వచ్చింది కాదు ఇది దేశం ముత్తానికి వచ్చింది కరువు నుంచి అన్ని రాష్ట్రాల్లోని రైతాంగం ఇబ్బంది పడడం జరిగింది. ముఖ్యంగా కరువువల్ల చెరకు రైతులకు, పొగాకు రైతులకు ఈల్లు తగ్గిపోయింది ఈ పరిస్థితులలో ఇన్ని ఇబ్బందులకు గురౌతున్నాను. మా డిపార్టుమెంటువారు ఈ సందర్భంలో టీసున్న చక్కలకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. కంటన్ జస్టిస్ ప్లానులని పెట్టి పార్టుఫాల్ హేకప్ చేయడానికి జవాబ్, వెరుకెసిగి హేసుకొని, మామూలు ఉత్పత్తి, లావస్తుదో 91 లక్షల టన్నుల మామూలు ఉత్పత్తి అయితే 1-50 p n 91 లక్షల టన్నుల దాకా తీసుకురావడం జరిగింది. రైతాంగానికి వ్యవసాయ సబ్సిడీలు ఇస్తూ, టీసుకోవలసిన అన్ని చర్యలు తీసుకుంటూ ఈ ఉత్పత్తిని తీసుకురాగలిగాము. ప్రధానమంత్రి ఇందిరాగాంధీ వ్యవసాయరంగంలో మన సాధించిన అభివృద్ధిని ప్రశంసిస్తూ మన ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డిగారికి ఒక లేఖ వ్రాయడం జరిగింది. వ్యవసాయ శాస్త్రజ్ఞులలో ప్రముఖులైన స్వామినాధన్ గారు, కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖలో సెక్రటరీగా ఉండడం వ్యవసాయ నిపుణులు భూషా గారు ఉండడంవల్ల మనకు ఎంతో దోహదకరంగా ఉన్నది. మన కంటన్ జస్టిస్ ప్లాను ప్రశంసిస్తూ మంచి చర్య తీసుకున్నారు, ఇది తర రాష్ట్రాలు కూడా అమలుచేస్తే బాగుంటుంది, ఉత్పత్తి బాగా జరుగుతుందని ప్రశంసించడం జరిగింది. ఎందుకు మనవి చేస్తున్నాను అంటే ఈనాడు రైతాంగం కోసం చేస్తున్నారు చేసినది మాత్రం స్వల్పమే అయినా చేయవలసింది చాలా ఉందని మనవి చేస్తూ చేసినవి గొప్ప ఎచీవ్ మెంటునూ చెప్పడం లేదు. కాని ఆరు ఏటా చేయలేదని కొంతమంది గౌరవసభ్యులు చెప్పడం, చేసిన దానిని కూడా రిగ్నైజు చేయక పోతే, ఫలానాది చేశారని చెప్పకపోతే బాధాకరంగా ఉంటుంది ఏది ఏమైనప్పటికీ రైతాంగము దీనావస్థలో ఉన్నారు. అది వాస్తవం. ఇంక్విజిడు ప్రొడక్షనుకు ఒక విధంగా గిట్టుబాటు అయిన ధర ఉన్ననాడే ఇంక్విజిడు ప్రొడక్షనుకు వీలువుతుంది. అది లేకపోతే వీలులేదని మనవి చేస్తూ ఒక ఉదాహరణ మాత్రము చెబుతాను. ఒక సంవత్సరం కాటన్ కు మంచి ధర ఉంది. తరువాత సంవత్సరం వచ్చేసరికి విపరీతంగా ఏరియా పెరిగిపోయింది. ఆ సంవత్సరం ధరలు తగ్గేసరికి ఏరియా ప్రింకేజీ అయిపోయింది. రైతు తను పండించిన దానికి గిట్టుబాటు ధర కావాలని చూసుకుంటూ దేశానికి అందిస్తూ తన సంగతి తాను చూసుకొనే పరిస్థితిలో ఉంటాడు. గిట్టుబాటు ధర లేని నాడు ఉత్పత్తులు పడిపోతాయి అనేది వర్గసత్యం. కాబట్టి గిట్టుబాటు ధర కావాల్సి వస్తుంది. దీనిని గురించే అగ్రికల్చరల్ ప్రైసెస్ కమిషన్ ఒకటి ఉంది. దీనిలో మేము చాలా కాలం అడుగుతూ ఉన్నాము, గౌరవసభ్యులకు కూడా

తెలుసు. రైతుల తరపున ఒక కౌన్సిలర్ కూడా ఉండి చక్కగా చెప్పి వస్తున్నాడు. ఈ వ్యవస్థాపక కమిషన్లు ధర నిర్ణయించే దానికి న్యాయం చేశారు. తుండని నమ్మకంలో తమరు ఒకరు అగ్రికల్చరల్ ప్రైవేట్ కమిషన్ పరిమితి చాలా మితముగా ఉండేది. అదృష్టవశాత్తు, గౌరవ సభ్యులు రాజేంద్రరావుగారు చెప్పినట్లు గత నెల 15వ తేదీన కేంద్ర కేబినెట్ మీట్ అయి అగ్రికల్చరల్ ప్రైవేట్ కమిషన్ ప్రాతినిధ్యం పెంచడం జరిగింది. ఈ కమిషన్ కమిషన్ డివిజన్ వ్యవస్థాపక కమిషన్లు చాలా విస్తృతంగా పెంచడం జరిగింది. పెంచడమే కాదు, సోయింగ్, జనరేషన్ ముందుగానే ఇన్ ఎంప్లొయ్మెంట్ వారు ధరలు కూడా నిర్ణయిస్తే బాగుంటుందని కూడా ఒక నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. కాష్ట ఇన్ ఫుట్ స్పెక్టర్ ఉండాలి. గౌరవ సభ్యులు రాజేంద్రరావుగారు చాలా విషయాలు చెప్పారు. రైతులకు చేతనేది వారి దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఉంది, రైతు కొనుక్కొనే కన్సూమర్ గుడ్లు ధరలు చాలా విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. వాటిని కూడా పరిగడన లోకి తీసుకోవాలని సూచన ప్రాయంగా అగ్రికల్చరల్ ప్రైవేట్ కమిషన్ ఒప్పకోవడం జరిగింది. ఎ సారి అగ్రికల్చరల్ ప్రైవేట్ కమిషన్ రిపోర్టు చదివితే అప్పట్లో నానఫిషియల్ మెంబర్ గా ఉన్న చౌదరి రణధీర్ సింగ్ గారు చెప్పిన మాట నాకు గుర్తుకు వస్తోంది.

"A farmer is born in debt; he lives in debt and he dies in debt." అని వారు చెప్పారు, చాస్తవ విషయం అది. అటువంటి పరిస్థితి పోవాలి. ఈనాడు క్రెడిట్ లెన్ బారోయర్ గా ఉన్నాడు. ఎన్ని బ్యాంకులకు బోయినా అంతా పెట్టడమేగాని తీర్చుకునే పరిస్థితి లేకుండా పోయింది. ప్రభుత్వం కూడా ఈనాడు వారి అవేసిన సంచుకుంటోంది. దీని గురించి దేని వలసినది కూడా చూస్తున్నాము. గత సంవత్సరం ముఖ్య మంత్రిగారు, మేము అగ్రికల్చరల్ ప్రైవేట్ మీటింగుకు ఢిల్లీ వెళ్ళినప్పుడు వారికి ఒకటి మంచి చేశాము. కనీసం క్వింటాలుకు రూ. 120 ధర ఉంటే తప్ప—ఒక 1974 సంవత్సరం జేన్ ఇయర్ గా తీసుకుంటే, ఆ సంవత్సరం క్యూజ్ అయిర్ ధరలు విపరీతంగా పెరిగి పోవడం వల్ల సేప్టా జేప్టా ఫెర్టిలైజర్లు ధరలు 100 శాతం అంచనాలో పెరిగింది. కాని ఆనాడు టన్ను యూరియా రూ. 800 అమ్ముతూ ఉంటే అది రూ. 2,000 చాకా పోయి తగ్గినప్పుడు రూ. 1,600 రూ. 1,700 రౌండ్ షాట్ అక్కడ ఉంది. అట్లాగే ట్రాక్టర్స్ ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. రూ. 22 వేలు, రూ. 23 వేలు ఉండే హ్యూసన్ ట్రాక్టర్లు ఈనాడు రూ. 75 వేలకు కూడా లేదు. ఈ విధంగా డిజిల్ ధర కూడా పెరిగిపోయింది. పెన్సిలైడ్లు ధరలు కూడా విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. రాజేంద్రరావుగారు చెప్పినట్లు పెన్సిలైడ్లు 180 శాతం పెరిగాయన్నది వాస్తవం. ఇవన్నీ పెరిగిన దృష్ట్యా గిట్టుబాటు ధర కావాలని చెప్పారు. ఆనాడు పేదీ తీసుకుంటే అయిదు క్లాసిఫికేషన్లు ఉండేవి, ఈనాడు కామన్, ఫైన్, సూపర్ ఫైన్ అని మూడు క్లాసిఫికేషన్లు ఉన్నాయి. లెంగ్త్ అండ్ బ్రెడ్ రేషియో అని రెండు క్రియేటియాలు ఉండేవి. ఇప్పుడు ఒకటే క్రియేటియ పెట్టారు. దీనిలో కొన్ని అన్యాయాలు జరిగాయి. దానికి కూడా మేము చెప్పాము. నెల్లూరు మెలికొలకులు చాలా. ప్రజల మైన

Voting of Demands for Grants.

మొలకొలకులు. 72, 74 అని రెండు కల్పర్స్ ఉన్నాయి. కోర్సు క్రైటి అయినా దానికి ఉన్న కన్సూమర్ ప్రోగ్రెస్సుబిటీ అప్ గ్రేడ్ చేసి ఎక్కువ కొనసం లోగడ జరిగింది దాని అది కామన్ వెరైటీ క్లాసిఫికేషన్ ఇమనంటి అన్యాయాలు కొన్ని జరిగాయి వారి డిప్టికి తీసుకువస్తూ ఉన్నాము? ఇవి ఎప్పుడు వారి దృష్టి తీసుకువెళ్ళి ఈ సంవత్సరం కూడా గిట్టుబాటు ధర కావాలని చెప్పి కృషి చేస్తామని మాత్రం గౌరవసభ్యులకు సవినయముగా మనవి చేస్తున్నాను.

మెస్తా గురించి వారు చెప్పారు. మొన్ననే కాల్ అలెక్సన్ చేసు అన్నరు చేసినప్పుడు సరికర గా చెప్పాను మెస్తా రైతాంగము దీనావనలో ఉన్న ముందు వాస్తవం. ఉంటే మీరు ఏమి చేస్తున్నారు. ఒక సొల్యూషన్ కావాలి కదా అని వారు చెప్పారు. నా దగ్గర ఉన్న కరస్పండెన్సు తేలు తీసుకువచ్చాను. సేను రావు బిరెండ్ర సింగ్ గార్కి, వణిజ్ ముక్తి గారికి గచ్చిన తెలిగొములు, తెలెక్సు మేనేజీలు, ప్రాసిన ఉత్తాలు అన్న ఈ పైలులో ఉన్నాయి. మేము మా డైరీ రేలు నుంచి, సెక్రటరీ ఎడ్మండ్ చి రోజూ ప్రాస్తూనే ఉన్నాము. మీర చేసిన లెఖే మేము సున్న ర్గల లెక్కలకి తీసుకున్నప్పుడు, ఈ రెండు ఒక్కటే 18 లక్షల క్లూబుల్ను ఉన్నట్లు చేయడం జరిగింది. అందుకో మన రాష్ట్రం వారత దే. ముహు సెటర్ 55 లక్షల వాత వెట్టు బెంగాల్. వెట్టు బెంగాల్లో అయిన మిల్లులు ఉన్నాయి ముకు రెండు మిల్లులు ఉన్నాయి. చిట్టి నలస, నెల్లె మల్ల ఇవి పెద్ద బిల్లులు ముం రునాను ఒక్క రైతా గాన్ని చూస్తే 9 లక్షల క్లూబుల్ను వారు అడ్డుకో గలిగారు ప్రైవేట్ ద్వారా గాని, మిల్లర్లు ద్వారా గాని, యాల్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వారి ద్వారా గాని అమ్ముకున్నారు జూట్ కార్పొరేషన్ వారు కొనుగోలులు వచ్చినప్పుడు మాకు అలమానాలు ఉన్నాయి. కారణం ఏమిటంటే గత సంవత్సరం కొన్న స్టాక్ లిప్టు చేయలేదు. అక్కడ లాకొట్టువల్ల, సమ్మెలవల్ల గత సంవత్సరం కొన్న స్టాక్ వారు లిప్టు చేయలేదు డిశంబరులోనే, అసెంబ్లీ సమావేశాలకు ముందుగానే మీ స్పాకం తా మూవాఫ్ చేయండి. మాకు వచ్చే కొత్త స్టాక్కి చోటు లేదని వారికి ప్రాయశం జరిగింది. లట్లాగే స్టోరేజీ స్పేస్ లేదని చెబితే వారికి స్టేట్ వేర్ హవుసింగు కార్పొరేషన్ వారి గోడౌన్సు తీసుకొని స్టోరేజీ స్పేస్ వారికి ఏర్పాటు చేశాము. జూట్ కార్పొరేషన్ 11 కో పరేటీవ్ స్టాపైటిల ద్వారా కొంటే వారికి ఎగ్జిక్యూషన్ ఇచ్చి, అవసరం అయితే మార్కెటు యార్డులోకి రాకపోయినా కైట కొనండి పర్మిషన్ ఎవరమని చెప్పి, అసలు అట్లా కొనడానికి వీలు లేక పోయినా, పర్మిషన్ ఇచ్చాము. 8 వ తారీఖున జూట్ కార్పొరేషన్ వారు ఏర్పేజెన్ అవుతామంటే, మేము అరవ తారీఖునే తెలిగొమ్ము ఇచ్చి మీరు ఆవ దానికి వీలులేదు. మా దగ్గర స్టాక్ ఉందని చెప్పాము. 20 వ తేదీన, 29 వ తేదీన మరల 3 వ తేదీన వారికి తెలిగొమ్ములు ఇవ్వడం జరిగింది. వారు రిజర్వు బ్యాంకు వారిని ఫండ్సు అడిగారు. వారు రు. 5 కోట్లు అడిగితే రు. 1 కోటి ఇచ్చారు అంటే,

మీరు ఇప్పుడు అదనముగా తీసుకోండి మా రైతుల దగ్గర రు. 15 కోట్లు విలువైన సరకు ఉంది. కనీసం అంతవరకైనా తీసుకోవాలని చెప్పుడం జరిగింది. ఈ విధంగా రైతుల దగ్గర ఉన్న స్థాకును మూవ్ చేయించేందుకు అన్ని చర్యలు తీసుకున్నాం. ఈనాడు మీరు తెలుసు, ఓటావ్ అనేది మొదటి గేర్డ్ రు. 175 ఉంది, బి. జాబ్ మ్ అనేది లాప్టు గేర్డ్ రు. 125 ఉంది. రైతులు దాదాపు రు. 15, రు. 20, రు. 30 తక్కువకు అమ్ముకోవలసిన పరిస్థితి వస్తున్నదనే మాట వాస్తవం. ప్రైవేటు షేర్స్ వారు మిస్ బి. హేవ్ చేస్తూ ఉంటే, పార్వతీపురం అగ్రికల్చరల్ మార్కెట్ కమిటీ మెంబర్స్ కొంతమంది ఈ ప్రైవేటు షేర్స్ ను ఎంకరేజ్ చేస్తూ ఉంటే మేము వారి మీద కేసులు పెట్టడానికి బోకాజ్ నోటులు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ విధంగా వ్యభిచారం తీసుకోవలసిన చర్యలను అన్నింటినీ తీసుకుంటోంది. ఏది ఏమైనా గౌరవనీయులు చెప్పినవి దృష్టిలో పెట్టుకొని నేను తప్పని సరిగా ఢిల్లీ కూడా వెళ్ళి ఏ విధంగా రైతాంగాన్ని ఈ ఇబ్బందుల నుంచి తప్పించాలి అన్నది తప్పనిసరిగా చూస్తానని స:నయంగా మనవి చేసుకుంటున్నాను.

2-0) pm

అట్లాగే గౌరవనీయులు శ్రీరామమూర్తిగారు ఫల్గుణ గురించి చెప్పారు. మేము ఫల్గుణ ధాన్యాన్ని పండిస్తున్నాము యింఫోసిబు వారు కొనడం లేదు మాగతి ఏమిటని అన్నారు. మేము ఎంకరేజ్ చేశామని కూడా చెప్పారు. కాని 1978 వరకు ఎంకరేజ్ చేసిన మాట వాస్తవం. 1979 ఖరీఫ్ వచ్చేసరికి మేము ఎంకరేజ్ చేయలేదు. మాడిపాట్టు మెంటు వారు దానిని వెయ్యవద్దని తక్కిన వెరైటీని ఎంకరేజ్ చేశారు. ఏది ఏమైనా, ఎంకరేజ్ చేసినా, చేయకపోయినా రైతులు వేసే తరువాత అమ్మించవలసిన బాధ్యత మా మీద ఉంది. తప్పని సరిగా అమ్మించాలి. అందులో బ్లాక్ టాప్ ఉందనే కారణం చేత యింఫో. సి. బి. వారు గిజెట్టు చేస్తున్నారు. కాని అన్ని చోట్ల బ్లాకు టాప్ లేదు. ఇప్పుడు ఫల్గుణ ధాన్యం శ్రీకాకుళం, అదిలాబాదు, మిర్యాలగూడా మొదలైన పార్సాలలో వేయడం జరిగింది. అగ్రో-క్లెయిమెంటిక్ కండ్లను బట్టి అక్కడక్కడా బ్లాక్ టాప్ వస్తుంది కాని శ్రీకాకుళంలో బ్లాక్ టాప్ రాలేదు. దానికి మంచి యాక్సెస్ మెంట్ ఉంది. కారణం ఏమిటంటే, it is high yielding variety with resistance, classified as super-fine and not injurious to health. ఈ మూడు కారణాలవల్ల రైతులకు దానిమీద ప్రేమ ఉంది. అందువల్ల వేస్తున్నారు. ఏది ఏమైనా దానిమీద ఎక్సిజ్ వాళ్లను అడిగాం. బ్లాక్ టాప్ ఉన్నా కూడా ఇబ్బందిలేదని వారు చెప్పారు. నేషనల్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ న్యూట్రీషన్ కు పంపాను. వాళ్లు కూడా చెప్పారు నాట్ ఇంజూరియస్ టు హెల్త్ అని. అమెరికాలో లూజియానా స్టేట్ లో బ్లూబాన్ స్పిష్ అనే ఒక వెరైటీ ఉంది.

Sri S. Jaipal Reddy :— We are hungry and we are not in a position to receive your speech of higher order.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— అధ్యక్షా! మానేయమంటే మానేస్తాను.

Voting of Demands for Grants.

శ్రీ వి. శోభనాద్రిశ్వరరావు :—అధ్యక్షా! ఇంతకుముందు మెంబర్ సంగతి చెబుతూ గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఒప్పుకోకపోతే మేమే మొదలు పెడతామని చెప్పారు.

Mr. Deputy Speaker:—No interruptions please. If you want to have any clarifications, it will be only after completion of speech by the Minister.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— అధ్యక్షా! మొగలు పెట్టడానికి ఎక్స్‌పర్‌లైజ్ కావాలి. మొదలు పెట్టడానికి ఈ ప్రభుత్వం సందేహించదు. డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి నాయత్వంలోని ఈ ప్రభుత్వం రైతుల వ్యతిరేక ధోరణిని సహించదు. ఒప్పుకు ఫల్గును ఎఫ్ సి.ఐ. వాళ్లు కొనకపోతే సివిల్ సవయి వాళ్లు చాలా పెద్దఎత్తున కొన్నారు. 50 లక్షల రూపాయల నాటు టూబాకోను మా మిత్రులు మార్కెట్ డ్వారా కొనిపించడం జరిగింది. ఇట్లా ఎన్నో కార్యక్రమాలను చేపట్టి రైతులు జబ్బందిలో ఉన్నప్పుడు ఆదుకోవడం జరిగింది. ఈవేళ కొత్త కాదు. తప్పనిసరిగా అవసరం అయితే చేపడతాము, వారు అలా ఎందుకు అనుకుంటున్నారు? ఈ ఫల్గుణ గురించి ఈ విధంగా జరుగుతున్నాయి. ఇకపోతే కాటన్ గురించి కూడా ఒక మాట చెప్పాలి. వరల్డ్ కాటన్ కాన్ఫరెన్స్ ఇటీవల జరిగింది. మనకు ఇంతకుముందు కాటన్ విషయంలో ప్రపంచంలో మూడవ స్థానం, నాలుగవ స్థానం ఎక్కడ ఉంది? ఈజిప్టు, సూడాన్ మొదలైనవాటికి వుండింది. కాని ఈనాడు వరల్డ్ కాటన్ కాన్ఫరెన్స్ లాంగ్ స్టేపుల్ కాటన్ తయారు చేయడంలో ఇండియాకు పేరు వచ్చింది. ఈ లాంగ్ స్టేపుల్ కాటన్ ఎక్కడ తయారు చేస్తున్నారంటే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో రాదాపు 25 వేలు, 30 వేల బేల్స్ తయారు చేస్తున్నారు. కోయంబతూరులో కొద్ది తయారుచేస్తున్నారు. ఈనాడు మనదేశ అవసరాలకు 50వేల బేళ్లు కావలసివుంటే 35 వేల బేళ్లు మనం తయారు చేస్తున్నాం. ఇటీవల యూనియన్ మినిస్టరుగారితో నేను చెప్పిరాడం జరిగింది. 50 వేల బేళ్ళ కోసం ఇ.కోకాళ్ళ మీద ఆధారపడవలసిన పనిలేదు, మేమే తయారుచేసి ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని చెప్పడం జరిగింది. అయితే వెయ్యిరూపాయలకు తక్కువ కాటండా మన రైతులకు ధర ఇవ్వాలని చెప్పడం కూడా జరిగింది. కాటన్ విషయంలో ఆ విధంగా చేస్తున్నాం. మిడిల్ మెన్ చాలా ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేస్తున్నారు. కాబట్టి మిడిల్ మెన్ ను ఎలిమినేట్ చేస్తే తప్ప విలువలేమీ అని కాటన్ కార్పొరేషన్ వాళ్ళను విలిపించి చెప్పడం జరిగింది. ఆ విషయంలో ఒక మీటింగ్ కూడా జరిగింది. గత సంవత్సరం 40 వేల బేళ్ళు కొంటే ఈ సంవత్సరం ఇప్పటికే 49, 50 వేల బేళ్ళు కొన్నారు. ఒక లక్ష బేళ్ళువరకు కొన్నాని వారి ప్రోగ్రాంవుంది కో-ఆపరేటివ్ కాటన్ ఫార్ములావుంది. ఇకపోతే ఆయిల్ సీడ్స్ గురించి ఈనాడు మన ప్రొడక్షన్ స్టేబిలైజ్ చేసుకొని ముందుకు పోవాలి. ఈ నాడు ఆయిల్ సీడ్స్ చాలా కొరతగా వున్నాయి ఆయిల్ సీడ్స్‌గాని, పల్స్‌గాని ముఖ్యంగా గ్రౌండ్ నట్ అలాగే క్యూబర్ కొరతగావున్నాయి.

Voting of Demands for Grants.

గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు 14వేల పాక్షికంగా ఉన్న చాలా చక్కవ
వస్తున్నాయి. అందువల్ల ముఖ్యమంత్రిగారు 10 కోట్ల రూపాయల
విలువైన ఆరుద్రా శివారు చేయించి పరిశ్రమ 10-15 కోట్ల, పల్నెస్
మనం పెంచుకోవాల్సి ఉన్నది. ఆరుద్రా శివారు చేయించి పరిశ్రమ 10-15 కోట్ల
1 లక్షా 28 వేల పాక్షికంగా ఉన్నది. అందుకు మునుపటి చాలాపు 45 కోట్ల
రూపాయల విలువైన యిల్ స్ట్రక్చర్లు చేయించి పరిశ్రమ తీసుకురావడం
జరిగింది. అలాగే గ్రాండ్ స్ట్రక్చర్లు చేయించి పరిశ్రమ 10-15 కోట్ల
పెట్టిన 7 వర్షాల మేటు నష్టం గా ఉన్నది. మేటు నష్టం అడిగాము పర్మిట్
సీడ్స్ అయితే మిరు సస్టెన్స్ లాగా ఉన్నది. పర్మిట్ సీడ్స్
కాకపోయినా గ్రాండ్ స్ట్రక్చర్లు చేయించి పరిశ్రమ 10-15 కోట్ల
అడిగితే వాటి బిల్లులు ఉన్నాయి. ఈ సందర్భంగా ఆర్థిక ప్రదేశ్ ప్లేట్ సీడ్స్
డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ వారిని కూడా చేసు అనినందించవలసివుంది.
లాప్స్ తైం ఈ గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు సీడ్స్ కావలసివున్న మన
అయినా తీసుకోవడానికి సర్దుకాపునామనిచ్చే గుజరాత్ వెళ్ళి జోనాగర్ లోను
మంచి రెడు ప్లంట్ లాక్స్ లో ఒకటి కరీగనగర్ కు, మరొకటి గుంటూరుకు
తెచ్చి ఒక్కడొచ్చి లాక్స్ తీసుకువచ్చి క్లింటాలుకు 150 రూపాయలు నష్టం
ఇచ్చి, ప్లాంట్ పోల్డర్లనుకు నష్టం ఇచ్చి, రైనినియు కల్పర్ కు నష్టం ఇచ్చి,
ఇన్ని విధాలుగా రైనిని ఎంకర్ చేయడం జరిగింది. మీరు తెలుసు అతి
ఖరీదైన ఇన్ ఫ్యూజ్ లో గ్రాండ్ నట్ ఒక సీడు. లోగడ సీడు రేటు ఎక్కువ ఉన్నందు
వల్ల పప్పుడు సీడ్ రేటు ఎక్కువ చేయాలని, అలాగే ఇరిగేటర్ డిరియాన్ కు
పోమ్మని, ఇట్లా రకరకాలుగా కొన్ని వేకేజీస్ అప్ ఫ్యాక్ట్స్ చెప్పి, మేనేజిమెంట్
పద్ధతులు కూడా చెప్పి ఈనాడు అయిల్ సీడ్స్ అలా డెవలప్ చేయాలను
కొంటున్నాము. అలాగే పల్నెస్ కూడా చాలాపు నాలుగు లక్షల టన్నులు
మరం పండిస్తున్నాం. మన రిక్వైర్ మెంట్ మాస్టే 7, 8 లక్షలు ఉంటుంది.
పల్నెస్ ను కూడా ఇదే పద్ధతి అవలంబించి ఎక్కువ పెంచాలని ఈ ప్రభుత్వం
సీరియస్ గా అనిచిస్తోంది. అంతమంది గౌరవ ప్రభులు కొన్ని మూలనలు
చేయడం జరిగింది. వెంకటేశ్వర చౌదరిగారు మాట్లాడతూ ఎగ్రికల్చర్
ఇంప్లెమెంట్ ఫోవన్నారు. రాయలుగూర్చి అనేది లోగడ వుంటే బానిసి
రిక్వైర్ చేయడానికి ఈ నాడే ఒక గొప్ప లిస్టు రావడం జరిగింది. అగ్రి
ఇంజనీర్స్ కార్పొరేషన్ తయారీ చేసి వ్యవస్థాని సిద్ధంగా ఉంది అలాగే
బిసుమతి రైస్ లాంటి సెంటర్ రైసును ఎందుకు ఇంజనీర్లూ అని అన్నారు.
ఇదివరకే దానిని గురించి సామర్థ్యం, వెలుమడు సామర్థ్యం అనే మూడు
ప్రాంతాలలో ప్రయత్నించేసాం. ప్రయత్నం సఫలం కావడం, వెల్నెస్ కావాలి,
ఇట్లా కూడా రావాలి, రెండూ కలిపి ఉన్ననాడే ముఖ్యమంత్రిగారు అందుల
ట్రయిల్స్ ఈ సంవత్సరం డివైజ్ టెక్నీక్స్ చేయడం జరిగింది. ట్రయిల్స్ పల్నెస్
అయితే ఇతర దేశాలకు ఎగుమతి చేయడానికి మరకు ఉపయోగకరం వుంటుంది
మ్యాంగో పరిశ్రమ ఈనాడు లాక్స్ టాం ఉంది. దానిని ప్రైవేటీకరణ చేయాలని

మ్యూంగోస్ చిత్తూరు, కడప జిల్లాలలో ఎక్కువ చేయాలని కూడా ఆలోచన చేస్తున్నాం. ఇకపోతే మెట్టా గురించి చెప్పారు. మంకి మెనేజ్ గురించి పద్మరాజుగారు చెప్పారు. చాకలనాడు పరియాలో కోతులు ఎక్కువగా ఉండి పండ్ల బోటలను నాశనం చేస్తున్నాయని చెప్పారు. కాని వాటిని చంపడానికి పిలుచేదు. మంకి క్యాచర్స్ అని ఉంటారు. ఈ న్యూనెస్ మిటిగేట్ చేయడానికి పంచాయతీవాళ్ళు చర్య తీసుకోవచ్చు. వారికి తెలియజేసి ఈ న్యూనెస్ మిటిగేట్ చేయడానికి ప్రయత్నించవలసివుంటుంది. ఇది వ్యవసాయ దిపార్టుమెంటు పరిధిలో లేదని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇక రాజారాంగారు టేల్ ఎండ్ కు నీరు రావడం లేదని చెప్పారు. నేను ఇటీవలే శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టుకు వెళ్ళి, అక్కడినుంచి ఒక టేల్ ఎండ్ కు వెళ్ళాను. అక్కడ నేను ఒక రైతుతో మాట్లాడడం జరిగింది. అతను దనువు పండిస్తున్నాడు. ఆ పంటవల్ల తను అమ్మాయి పెళ్ళి చేస్తున్నాను అన్నాడు. అతనికి దాదాపు 60,70 సంవత్సరాలువుంటాయి. నా బాలానికి నా జీవితంలో నీళ్ళు వస్తాయని అనుకోలేదు. ఈనాడు నీళ్ళు వచ్చాయి, చక్కగా పండుతోంది అని అతను పంతోపాన్ని వ్యక్తంచేయడం జరిగింది. టేల్ ఎండ్ కు సకాలంలో నీరు అరిచాలనే ఉద్దేశంతో వారాబండ్ సిస్టమ్ను ఇంట్రడ్యూస్ చేయడం జరిగింది చాలా కట్టుదిట్టంగా, చాలా డైరెక్ట్ గా ఇంట్రడ్యూస్ చేసారు. ఇది ఒక యాక్రాస్ట్రలంగా వుంది. ఇతర దేశాలనుంచి కూడా వచ్చి చూసిపోతున్నారు. అదే సిస్టమ్ను తక్కినచోట్లకూడా ఇంట్రడ్యూస్ చేయాలని మేము అనుకుంటున్నాం. ఈ సిస్టం చాలా ఉపయోగకరంగావుంది. ఈ సందర్భంగా మా సెక్రటరీని, కమాండ్ పరియా సెక్రటరీ హాపింటలీ గారిని కూడా నేను ఆహ్వానించాలి. వారు తీసుకుంటున్న చర్యలవల్ల ఇలా జరుగుతుంది ఇకపోతే సీతారామయ్యగారు ఎగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీలో ఎక్స్పెండ్స్ లేదు అన్నారు. ఈ జిల్లాలోని రాజేంద్రనగర్ లో, గుంటూరు జిల్లాలో, చిత్తూరు జిల్లాలో ఇలా కేంపస్ లు ఎక్కడ ఉన్నాయో అక్కడ ఎక్స్పెండ్స్ బ్లాక్ లెవలో ఆఫీసును పెట్టి రైతాంగానికి ప్రయోజనం చేసుకొన్నానే ఉద్దేశంతో కృషి చేస్తున్నారు. ఇన్ ఫుట్స్ వింగ్స్ ఎక్స్పెండ్స్ అని చేసారు. ట్రైయినింగ్ అండ్ విజిట్ సిస్టం ఈ పరియాన్ లో పడై తే ఉండో దానిని సూత్రప్రాయంగా ఒప్పకొని అన్ని ప్రాంతాలకు కూడా సబ్జెక్టు మేటర్స్ పెప్పలిస్టులను పెట్టి రైతులకు కాంటాక్టు ఫామ్స్ పెట్టి కట్టుదిట్టంగా ఈ ఎక్స్పెండ్స్ ద్వారా ఈ టెక్నాలజీని వారికి అందజేయాలి ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. ఇక చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు అనేక విషయాలు చెప్పారు. సమయం లేనందువలన ఇక్కడ చెప్పలేకపోయినా వారికి తెలియజేస్తాను. ఇకపోతే ఫార్మెస్టు డిమాండు గురించి నేను కొన్ని విషయాలు మనవిచేయగలనుకొన్నాను, నేషనల్ ఫార్మెస్టు పాలసీ కిరీ వర్సెంటు ఉంటే కిరీ వర్సెంటు అదవుల క్రింద వుండాలని

2-10 p m.

ఈనాడు మనది 28 వ స్పెండు ఉంది. 84 వేల స్పెన్డింగ్ మైల్స్ వుండి డిగ్రీడ్ అయి పోయింది. దానిని పెంచవలసిన పరిస్థితివుంది. దానికోసం ఎంకరేజ్ చేయడం జరుగుతోంది. శ్రద్ధాశిమకొని డిగ్రీడ్ అయినచోట్ల లీజుకుఇచ్చి శివారా వారిని ఎంకరేజ్ చేయడం, అలాగే గృహ పరిశ్రమకు, పేపర్ మిల్స్ కు సరఫరా చేయడం, మిషనరీ వాళ్ళకు తక్కువ రేటుకు సప్లయ్ చేయడం జరుగుతుంది చెడ్డలైప్ ప్రివెన్షన్ గురించి ప్రకాశరావుగారు కూడా చెప్పారు. కొన్ని పనులు పోతే వాటికి ఏమీ ఇవ్వలేదని చెప్పారు. టైగర్ పాపులేషన్ మొదట్లో దాదాపు 91 వరకు వుంటే గత సంవత్సరంనుంచి 148 కి పెరిగింది. మన్నూరు వద్ద టైగర్ పాపులేషన్ కూడా బాగా పెరిగింది. ఎక్కడైతే పశువులను చంపారని ఋజువుైందో దానికి కాంపెన్సేషన్ ఇస్తున్నారు. 75 వేలవరకు ఇచ్చారు గత సంవత్సరం ఇంకా రియలిస్టిక్ గా వుండాలి, ఎక్కువకావాలి అంటే తప్పకుండా ఇస్తారు ఇకపోతే ట్రైబల్స్ కు, అటవీ శాఖకు సంబంధంవుంది. ట్రైబల్స్ కు ఎక్కువ సౌకర్యాలు కలుగజేయాలనే ఉద్దేశంతో వారు అడిగారు. వారికి కావలసిన రిక్వైర్ మెంట్స్ వారికి వదలిపెట్టాలనే ఆలోచన చేయడం జరుగుతుంది. వద్దరాజుగారు వంట చెరుకు కోసం వెదుతూ ఉంటే పట్టుకుంటున్నారు. పబ్లిక్ కావాలని చెప్పారు. ఆ పబ్లిక్ కూడ లిబరల్ కేస్ అటువంటివి కూడ ఇవ్వాలని ఫారెస్టు డిపార్టుమెంట్ ఆలోచిస్తున్నారు. బీడి లీఫ్ కలెక్టర్ దాదాపు కోటిన్నర రూపాయలు పేదవారికి ఆ నాడు 45 రోజులలో బీడి లీఫ్ కలెక్టర్ గా గాను కూలీలకు రేట్స్ గా చెల్లిస్తున్నారు. గత సంవత్సరం 100 ఆకులకు ఒక పైస అదనంగా చేయడం పైసలు చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా చేయవలసింది అంతా చేస్తున్నారు. గౌరవసభ్యులను ఈ రెండు వద్దల మీద కట్ మోషన్స్ విశ్లేషించే పవర్ తు చేయాలని కోరుతున్నాను. మార్కెటింగ్ విషయములో ముఖ్యమంత్రిగారు పట్టుదతో మార్కెట్స్ డెవలప్ చేయాలి. డెవలప్ అయితే తప్ప రైతుకు గిట్టుబాటులేదనే ధోరణిలో వ్యవహరిస్తున్నారు. దానిని ప్రోత్సహించే చేయడానికి క్రాప్ చేయడానికి మురళీధరరావుగారు అనే సినియర్ ఆఫీసర్ ను కమీషనర్ గా చేయడం జరిగింది. అలాగే యితర ఆర్.డి.ఓ.లను పేసి పైట్ ఎక్స్ యర్ చేయడం జరిగింది. దీనికి అనేక విధాలుగా డబ్బులు వస్తున్నాయి. కమాండ్ ఫరియానుంచి 18 కోట్ల రూపాయలు ఉన్నాయి. ఎన్.ఎఫ్.డి.ఎ. నుంచి వస్తున్నది. ఈ విధంగా వచ్చిన డబ్బులతో మార్కెట్ యార్డు డెవలప్ చేసి యిన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కలుగజేసే రై తాంగానికితోడ్పడాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారని మనవి చేస్తూ తెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాశ్రీకృష్ణరావు:—చెరుకుకు సంజాత్ హరియానాలో వలె క్వింటాల్ కు 18 రూపాయలు యిప్పించేటటువంటి కార్యక్రమం చేస్తున్నదా? అటువంటి ఉత్తరువులు వెంటనే యిస్తుందా?

శ్రీ వై. వెంకటరావు:—మగర్ కేస్ గురించి రైతులకు ఈనాడు 125 రూపాయలు పెంచడం జరిగింది. అంతకు ముందు 100 రూపాయలు వున్నది. వారు చెప్పినట్లు 150 రూపాయలపైన ఉంటే తప్ప గిట్టుబాటు అయిన ధర కాదు.

దురదృష్టవశాత్తు స్కేల్ యిన్ సెక్సు అని, రెడ్రాడెన్ అని వచ్చినది. 780-1 అని 780-2 అని తయారు చేశారు. స్కేల్ యిన్ సెక్సు బయాలజికల్ కంట్రోల్ నిడదవోలులో ఒక ప్లేషన్ పెట్టి తయారు చేస్తున్నారు. కొంతవరకు అదుపులోకి తీసుకురాగలిగాము. కొంతవరకు అదుపులోకి రాలేదు. అందువల్ల గతసంవత్సరం ఈల్లు తగ్గినాయి ఇతర రాష్ట్రాలలో పెంచడం జరిగిందని గౌరవసభ్యులు చేసిన సూచన దృష్టిలో పెట్టుకొని తప్పనిసరిగా ఆ మంత్రిగారికి సలహా ఇస్తాను. అది చేస్తే బాగా ఉంటుందని కూడ మనవి చేస్తాను.

(శ్రీ ఎస్. అశ్వారీదాస్:—అడవులు కాపాడడం విషయం ప్రతివారు ఒప్పుకన్నదే. పశుబలవృద్ధి వంటి పట్టణాలలో కొండలు వాలీన్ వున్నాయి. అవి డెన్స్ లాగా ఉపయోగపడుతున్నాయి. అక్కడ క్వారీయింగ్ చేసి యిళ్ళు కట్టి అవన్నీ గబగబా డిమ్యూర్ చేస్తున్నారు. పాడు చేస్తున్నారు. అందుచేత ఫారెస్టు డిపార్టుమెంట్ తీసుకొని అర్బన్ ఫారెస్టేషన్ కు ఎలాట్ మెంట్ లేదు, అందుచేత కొంత అయినా ఈ ఏడాది కోటి రూపాయలు అయినా ఎలాట్ చేయడానికి మంత్రిగారు ప్రయత్నం చేస్తారా?

(శ్రీ వై. వెంకటరావు:—వరల్డు బ్యాంక్ ఎసిస్టెన్స్ తో క్యాబు ప్రాజెక్టు ఒకటి వస్తున్నది. 10 వేల ఎకరాలలో ఫారెస్టు డిపార్టుమెంట్ వారు కార్వో రేషన్ ద్వారా చేస్తున్నారు. రైతుల లాండ్స్ లో డిపార్టుమెంట్ ఆఫ్ అగ్రి కల్చర్ వారు చేస్తున్నారు. 8 వేల ఎకరాలు. అట్లాగే ఎఫారెస్టేషన్ స్కీమ్ క్రింద అదనంగా చేయాల్సి వున్నది. దానికి యిచ్చిన నిధులు ఎంత? కోటి రూపాయలు అక్కడ ఖర్చు పెట్టాలంటే చాల కష్టమైన పని. ఏది ఏమైనప్పటికీ గౌరవసభ్యులు చెప్పినది దృష్టిలో పెట్టుకొంటాము, అది పెరుగుతున్న సీటి. ప్యూచర్ వున్న సీటి కాబట్టి దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయాల్సినది అంతా చేస్తాము.

(శ్రీ ఎ. లక్ష్మీనారాయణ:—అయిల్ సీడ్స్ ఉత్పత్తి చేయడం కోసము గవర్నమెంట్ వారు పర్ క్వింటాల్ 150 రూపాయలు సబ్సిడీ యిచ్చామని చెబుతున్నారు. దాదాపు కొన్ని లక్షల రూపాయలు యిచ్చిన మాట వాస్తవం. ఆ రూపాయలతో రైతులకు ఏమైనా ఉపయోగం జరిగిందా? రైతాంగం 800 రూపాయల చొప్పున తెచ్చుకొని విత్తనాలు ఏవైతే వేళాలో వాటికి 450 రూపాయల ధర కట్టి ఈ సబ్సిడీ అనేది రైతులకు గిట్టకుండా ఆ డిపార్టుమెంట్ కు ఏదో యిచ్చి రైతులకు ఏమీ గిట్టకుండా చేశారు. 450 రూపాయల ధర ఆనాడు పలికితే ఈనాడు రైతు ఉత్పత్తి చేసిన శనగ కాయ 250 రూపాయలకు కొనేది క్కు లేకుండా పోతోంది. కనీసం ఆ సబ్సిడీ పోగా 800 రూపాయల తెక్కు నైనా గవర్నమెంట్ ఖరీదు చేయడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తుందా?

(శ్రీ వై. వెంకటరావు:—గౌరవసభ్యులు చేప్పే సూచన చాల బాగా వున్నది. విత్తనాలు కొనాలని కోటి రూపాయలు ఎలాట్ అయినాయి. తప్పనిసరిగా విత్తనాలను ఆ రేట్ ప్రకారం కొంటాము. వారికి గ్రేడెడ్ సీడ్. యింఫూన్ డు సీడ్ వారికి సరఫరా చేయడానికి కానాలి. బింబర్ ప్లాక్ అక్కడ ఏర్పాటు చేస్తాము. తప్పనిసరిగా కొంటాము.

(శ్రీ బి. రామారావు :—వారంబంది సిస్టమ్ అని చెప్పారు. ఎన్. ఎన్. కెనాల్స్కు, తెవు కెనాలుకు ఎక్కడా అమలు జరగడం లేదు అక్కడ అమలు జరిగే ఏర్పాటు చేస్తారా? కమాండింగు ఏరియా డెవలప్ మెంటు అనేవి పెట్టారు. అక్కడ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ అఫీసర్ ఉన్నారు. వారికి తెలియకుండా ఏదో నిర్ణయాలు తీసుకొని 402 జి.ఓ. యిష్యు చేశారు. దాని ప్రకారం కమాండింగు ఏరియా డెవలప్ మెంటు వారు కరవత్రం వేసి రైతాంగం అంతా జగ్గయ్యపేట, నందిగూడు, శమ్మం కోదాడ, మిరియాలగూడం ఇలా కాలలో యిచ్చారు. ఆ జి. ఓ. ప్రకారంగా ఆరుదళ్ళ పంట వేసుకోవాలని, రైతు వరి పంట పండించు పంటున్నాడు. ఆ జి. ఓ. వచ్చిన తరువాత వేరుశనగకాయ వేసుకొన్నట్లువంటి వారు నష్టపడిపోయారు. అది కమాండింగ్ ఏరియా డెవలప్ మెంటు వారు యిచ్చి నట్లువంటిది. అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంట్ వారు కూడ దానిలో యిన్ వాల్వ్ అయి వున్నది. దానిని ఆధారం చేసుకొని పంటచేసుకొన్నాడు. వారు నష్టపోయారు. కాబట్టి వారికి నష్ట పరిహారంచెల్లించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

(శ్రీ వై. వెంకటరావు :—వారంబంది సిస్టమ్ అనేది అన్ని ప్రాంతాలలో యింట్రడ్యూస్ చేయలేదు కొన్ని చోట్ల మెన్ స్క్విమ్స్ యింట్రొడ్యూస్ చేశారు. కాగా జరుగుతున్నది. తక్కిన చోట్ల యింట్రొడ్యూస్ చేయాలనే ఆలోచన వున్నది. వరల్డు బ్యాంకు వారు అసైన్మెంట్ వున్నది. వారు చెప్పినట్లు ముందు దానికి డిర్మిషన్ యిచ్చారు. జి. ఓ. యిచ్చారు అని చెప్పారు. నాగార్జున సాగర్ క్రింద సింగిల్ ఫెట్ క్యాప్ ఫెట్ లాండుకు యిచ్చింది. కాని కొన్ని కారణాలవల్ల యిస్తున్నాము. డెవలప్ కాలేదని ఆరుదడి యిచ్చినప్పటికీ వేరు సెన్స్ వేసుకొన్నారు అనుకోండి. అవరం అయితే ప్రాక్టెక్ట్ యిరిగేషన్ యిచ్చి లైఫ్ సేవింగ్ యిరిగేషన్ క్రిటికల్ పీరియడ్లో కాపాడాలని ఈనాడు అన్ని కమాండ్సులో స్వర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. వారు ఏదో చేశారు. ఎక్కడ వేళారోమాకు తెలియదు. ఫాక్యుయల్ పొజిషన్ మాకు తెలియదు. అటు వంటి యిబ్బందులు గురించి, కమాండ్ ఏరియా జి. ఓ. యిష్యు చేసినది తప్పు జరిగిందని తేలిస్తే మాత్రం సానుభూతిగా పరిశీలిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ బి. రామ్ చేపే :—అధ్యక్షా, ఈ చర్చలో 22 నుండి గౌరవసభ్యులు పాల్గొన్నారు. అందులో ఆరుగురు గౌరవసభ్యులు యానిమల్ హాజరెండరి, డెయిరీ డెవలప్ మెంట్ డిమాండ్స్పై మూట్లాడినారు. కొందరు కేవలం డెయిరీ డెవలప్ మెంటు విషయంలో మూట్లాడినారు, కొందరు యానిమల్ హాజరెండరి విషయాలు మూట్లాడినారు. శోభనాదిక్ష్విరరావు గారు డెయిరీ డెవలప్ మెంటులో పర్ చేజింగ్ ప్రైస్ ప్రొడ్యూసర్స్కు యిచ్చేది. సెల్లింగ్ ప్రైస్ తేడా వున్నది. ఓవర్ హెడ్ చార్జెస్ తక్కువ చేయాలని కోరినారు. ఓవర్ హెడ్ చార్జెస్ 1978-79 సంవత్సరంలో రు.1-02 పైసలు. దానికి డిటెయిల్స్ ఉన్నాయి. ఓవర్ హెడ్ చార్జెస్ కాలరిస్ మీదనేకాదు. స్పేర్ పార్ట్స్, పెట్రోల్, యితర వస్తువుల మీద కూడ పెరుగుతూనే ఉంటున్నది. ఆస్టేట్ మెంటు నా దగ్గర వున్నది. 21 పైసల పైన యింకా ఎక్కువ పెరిగేది

ఉండే కానికనమెట్ చేసి 20 ప్రైవేటు తక్కువ చేశారు. 122 ప్రైవేటు అయ్యేది వుండగాని ఎనమెంట్ చేయడంవల్ల 102 ప్రైవేటు ఓవర్ హెడ్ చార్జెస్ వస్తున్నది. ట్యాక్స్ పోస్ట్ చార్జెస్ 78-79 లో లీటర్ కు 15 ప్రైవేటు ఉండే, 20 పర్సన్స్ యిన్ కీర్జ్ అయితే మూడు ప్రైవేటు ఎక్కువ కావాలి. 18 ప్రైవేటు అయ్యేది కాలరీస్, వెజెస్ మీద. 31 ప్రైవేట్ లీటర్ ఉంటే 31 పర్సన్స్ యిన్ కీర్జ్ అయింది. 11 ప్రైవేటు గావాలని వున్నది. మొత్తం 46 ప్రైవేటు కావాలని ఉంటే 38 ప్రైవేటు చేసినారు. మొత్తం 78 ప్రైవేటు పర్ లీటర్ కాస్ట్ 78-79 లో ఉంటే రవద్దుల మీద 50 ప్రైవేటు ఎక్కువ అయితే 98 ప్రైవేటు అయ్యేది. చారి చేసినది 72 ప్రైవేటు 21 ప్రైవేటు డిఫరెన్స్ వున్నది. 162 ప్రైవేటు పర్ లీటర్ ఓవర్ హెడ్ చార్జెస్ వస్తున్నాయి. రిక్యూటమెంట్ విషయంలో కొత్త ఎంప్లాయింట్ మెంట్లు ఏర్పడలేదు కాలరీస్ మీద ఎక్కువ అవుతు ఉన్నట్లు, ప్రతి సంవత్సరము లెవెన్స్ మీదలైస్ వాటి మీద ఎక్కువ అవుతున్నాయి. తక్కువ విషయంలో ఈ చార్జెస్ ఎక్కువ అవుతున్నాయి. ఈ సంవత్సరం 20 ప్రైవేటు రెవ్యూస్ చేశారు. 10 ప్రైవేటులకు ఈ సంవత్సరం ఓవర్ హెడ్ చార్జెస్ పెట్టారు. రివెన్యూ యాక్టివిటీస్ కూడా చేస్తున్నారు. 38 అన్ ఎకనామిక్ యిన్ వస్తున్నాయి. అందులో 12 పెడ్యూట్ల ఎయిస్ లో కూలింగ్స్ పెంటుస్ పెట్టాయి. కాక 20 బాక్ వర్కు రివ్యూస్ లో చిల్డ్రెన్ పెంటుస్ పెట్టాయి. మొత్తం ప్రతి సంవత్సరం ప్రైవేటు అవుతున్నది. రు. 18 లక్ష. ఇది పెంటుస్ ఫీడ్ మిక్సింగ్ ప్లాంట్స్ నడుపుతున్నాయి. ట్యాక్స్ కు కస్ట్ ప్రైవేటు పర్ కజి. సబ్సిడైజ్ చేసి యిస్తున్నారు. మెంట్ శిక్షరచారణ మున్సింగ్ ప్లాంట్ చిత్తూరులో కావాలని చెప్పారు. చిత్తూరులో నామమాచారి అది ది. అక్కడ ఒక ట్యాక్స్ ఫ్యాక్టరీ, అక్కడ ట్యాక్స్ మిక్సింగ్ ప్లాంట్ పెంటుస్ కాలరీస్ చేశారు అది రాబోయే వున్నది సంద్యూ, బిడ్డల్ నుంచి పెంటుస్ పయం వున్నది, ట్యాక్స్ పోస్ట్ చార్జెస్ లేకుండా సెల్లులు అవుతున్నది ఇంజనీర్ ఫ్లడ్ విషయంలో క్లియర్ టయర్ సిస్టమ్ మేము ఇన్-వినిస్ట్రల్ ఎక్కువగా విలేజ్ కోఆపరేటివ్ ప్రైవేటు సొసైటీస్ డిస్ట్రిబ్యుట్ లెవల్ లో కోఆపరేటివ్ యూనియన్స్ కలిసి ఇంజనీర్ గా వుండాలని ఇప్పుడు స్టేట్ లెవల్ లో కార్పొరేషన్ వున్నది డిలెయిట్ వర్క్ వుట్ అవుతున్నాయి. కాంగ్రెస్ త్వరగానే చెయ్యాలనే ఉద్దేశం వుంది. దీనికి 30 కోట్లు రు.లు కావచ్చు అస్కీము చేపడితే, చిత్తూరుకు సంబంధించి కా మిల్క్ బిల్లో మిల్క్ మధ్యమన్న లేకుంటే తదా గురించి వుంది, అన్ని యాపెక్ట్స్ కనిపిడర్ చేసేవరకు అది ఎలెమెంట్స్ లో పెట్టమని చెప్పాము.

2-20 p.m.

వెటరనరీ హాస్పిటల్స్ విషయముంది. సేవనల్ కమిషన్ అన్ అగ్రికల్చర్ వారి రికమెండేషన్ ప్రకారం ప్రతి 20 వేల కాటిల్ వున్నచోట ఒకరిజిస్ట్రేషన్ ఉండాలని. పదివేలకు ఒక ఇన్ స్టిట్యూషన్ వుండాలని, అయితే 9 వేలకు ఇప్పుడు ఒకటి వుంది, 5 మైళ్ళకు లోకల్ 4 వేల కాటిల్ వుంటే ఒక హాస్పిటల్ వుండాలని. ఇప్పుడు 3,500 యూనిట్స్ పని చేస్తున్నాయి. 4,500 వుండే పరియాలలో ఒక యూనిట్ వుంది. ఇంక వేరే విషయాలు చెప్పవలసిన అవసరంలేదు.

ఈ కట్ మోషన్స్ విత్ డౌ చేసుకుని, యీ డిమాండ్స్ను యానిమల్ హాబ్బెండింగ్, డెయిరీ డెవలప్ మెంట్ - ఆ మోషిం దవలండిగా ననిజేస్తు సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. వి. పతి—అధ్యక్షా, పుంగనూరు తాలూకాలో చిల్లింగ్ సెంటర్ పెట్టకపోవడం వలన ఉత్పత్తి అయిన పాలు పృథా అయిపోతున్నాయి. ఇటీవల ఒక మిల్క్ రూట్ పెట్టారు. అయితే మదనపల్లి చిల్లింగ్ సెంటర్ లో రి వేల తీటర్సు సరిగ్గా రూట్ అయి కాబట్టి వారు పాలు తీసుకోవడంలేదు. పుంగనూరు చిల్లింగ్ సెంటర్ గురించి చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. రామచేష్—ఆఫ్ హోండ్ చెప్పలేను, ఎక్జామిన్ చెయ్యాలి.

శ్రీ కె. బాపిరాజు—అధ్యక్షా, అయిదు మైళ్ల రేడియస్ లో హాస్పిటల్ వుంటే ఎవరయినా కష్టపడికాటిల్ ను తీసుకెళ్లడానికి వీలుంటుంది, నా తాలూకా 770 స్క్వేర్ మైల్స్ గలిగి వుంది. దీని గురించి ఏమి ఆలోచిస్తున్నారు? ఈ సమస్యను ఎట్లా పరిష్కరించాలను కుంటున్నారు?

శ్రీ బి. రామచేష్ :—పదిపేసు వుంటే రెండు వుంటాయి. ఆ ఇబ్బంది వుండదు.

శ్రీ బి. టి. ఎల్. ఎన్. చౌదరి గారు :—ఎక్టన్నన్ ఆఫీసర్లు పోస్టు అప్ గ్రెడ్ చెయ్యమని చెప్పారు. ఆ ప్రపోజల్ కన్నిడేషన్ లో వుంది.

శ్రీ కె. బి. సిద్ధయ్య—చిత్తూరు జిల్లాలో పాల శీతల కేంద్రాలను ఎక్కువ చేస్తారా? పొదిలి తాలూకాలో ఒక పాల శీతల కేంద్రం ఏర్పాటుచేసే విషయం పెండింగుగా వుందన్నారు. అది పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ బి. రామచేష్ :—ఒక చిల్లింగ్ సెంటర్ ఏర్పాటు చెయ్యడానికి 15-20 లక్షలు కావాలి. రిప్రజెంటేషన్ వంటితే ఎక్జామిన్ చేస్తాం.

శ్రీ బి. టి. ఎల్. ఎన్. చౌదరి :—ఎ.వి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. లాగా డెయిరీ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషను స్పిటల్ చేసి జోనల్ వైజ్ చేస్తారా?

శ్రీ బి. రామారావు :—పాలు సప్లయ చేసే పోలిథిన్ బ్యాగ్స్ ఏ దత్తుడికో ధారాదత్తం చేశారని విన్నాం. అట్లాగాకుండా, దానిని డెయిరీ డెవలప్ మెంట్ వారే టేకప్ చేయడానికి వీలులేదా?

శ్రీ బి. రామచేష్ :—మన వద్దనే, ఇక్కడనే అవి తయారవుతాయి.

శ్రీ యస్. అశ్వార్థన్ :—వికాఖపట్నం అర్బన్ అగ్లామురేషన్ 84 స్క్వేర్ మైల్స్ వుంటుంది. ఒకటే వెటరినరీ హాస్పిటల్ వుంది. మరొక నాలుక ఓపెన్ చెయ్యవలసిన అవసరమున్నదని మంత్రిగారికి రిప్రజెంటే చేశాము. చూస్తామన్నారు. ఈ ఏడాదయినా ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ బి. రామచేష్ :—మొరైల్ యూనిట్ కాంక్షన్ చెయ్యమని నా వద్దకు పైల్ వచ్చింది, అది నేను చూస్తాను.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :—అధ్యక్షా, 22 మంది గౌరవ సభ్యులు ఈ డిమాండుపై మాట్లాడితే వారిలో 7 మంది ఫివరీస్ పై మాట్లాడారు. ఈ సభ్యులు ఉచాసనంగా చూడబడుతుంది, సభ్యులు ఎక్కువగా సలహాలు ఇవ్వరేమో అనే దిగుతుతో బెంగతో నేను వస్తే 7 మంది సభ్యులు తుజ్జంగా పరిశ్రమ అభివృద్ధికి అందుకు కావలసిన ఇతోధిక సౌకర్యాలు కల్పించే విషయంలో అనేక సలహాలు ఇచ్చారు. మల్లాది స్వామిగారు బాలయ్యగారు అన్ని విషయాలు ప్రస్తావించారు. ఈ పరిస్థితిని మెరుగు పరచాలంటే ఒక నాటితో అయ్యేది కాదు. వారు ఎటువంటి పరిస్థితిలో జీవిస్తున్నారు, వారి వలలి, నా వల పరిస్థితి ఎట్లా ఉంది వాటిని మూడరైజు చేసి క్రొత్త పంథాలోనికి తీసుకురావాలంటే ఏమి చేయాలి, ఇవన్నీ యోచించినప్పుడు ఇవి చాలా ఖర్చుతో కూడినవని, చాలా కాలం పట్టే పని అని అర్థం అవుతుంది. ఇదంతా ఆలోచించే వారు ఉపయోగించే నావలను కొంత మూడర్నయిజ్ చేసి మెకనైజు చేసి ఉపయోగించేట్లా చేస్తున్నాము. నైలాన్ వలలు తయారు చేయించి వారికి అనుకూలంగా ఉండేట్లా చేస్తున్నాము. అట్లాగే నా వల విషయంలో కూడా మెకనైజు చేస్తున్నాము. సముద్రంలో ఉండే చేపలను రొయ్యలను సేకరించి విదేశ మారక ద్రవ్యం ఎక్కువగా సంపాదించాలనే ఉద్దేశంతో మనం ముందుకు పోతున్నాము. కావలసిన వస్తువులలో హార్బర్లు ఎక్కువ కావలసి ఉంది. మనూరు 30 కోట్లు పైగా ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి బుణం తీసుకుని వికాసపట్టణం రెండవ స్టేజీ హార్బర్లు, కాకినాడ, నిజాంపట్నం, భావనపాడు తీసుకున్నాం. సభ్యులు మనవిచేసినట్లు ప్రస్తుతం తక్కువగా ఉన్న బెర్రింగ్ కెపాసిటీ ఈ నాలుగు అభివృద్ధి అయిన తరువాత ఓవర్ క్రాడింగ్ పోయి డబుల్ స్పేస్, ట్రైబల్ స్పేస్ వచ్చి ఆ లోటు తీగలదని మనవి చేస్తున్నాను. రోడ్డు రవాణా సౌకర్యాల గురించి చెప్పాడు. ప్రపంచ బ్యాంకు స్కీములో అవికూడా ఇమిడి ఉన్నాయి. ఆ రకంగా సమగ్రమైన స్వరూపం ఇవ్వడం జరిగింది. రోడ్ల నిర్మాణంకూడా తీసుకోవడం జరుగుతోంది ట్రయినింగ్ విషయంలో చాలా మంది సలహాలు ఇచ్చారు. మెరైన్ ఫివరీస్ కు సంబంధించి రెండు, ఇన్లాండు ఫివరీస్ కు సంబంధించి రెండు ట్రయినింగ్ సెంటర్లు ఉన్నాయి. ఉన్న ట్రైనింగును పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. స్టయిఫెండు తగినంత మొత్తం ఇవ్వడం లేదని చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఇస్తున్న రూ. 75 లు చాలదని చెప్పడం జరిగింది, చాలా సమంజసమైన కోరిక. చాలా మందికి ట్రయినింగు ఇచ్చేటప్పుడు ఫైనాన్సియల్ ఇంప్లికేషన్లు ఎక్కువగా ఉంటాయి కనుక వీలైనంత తక్కువ మొత్తంలో ఎక్కువ మందికి అవకాశం ఇవ్వాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఫివరీస్ కు టాంక్సు నిర్మాణం చేస్తే మూడు వేల రూపాయలవరకు సబ్సిడీ ఇవ్వాలని నిర్ణయించాము. చాలా మంది నీడింగు చాలా తక్కువగా ఉందని చెప్పడం జరిగింది. మనకు 37 కోట్ల నీడింగు కావాలని ఉంటే 17 కోట్లవరకే లభ్యం అవుతున్నది. 20 కోట్ల వరకు లభ్యం కావడానికి వీలుగా డిపార్టుమెంటు ద్వారా ఫివరీస్ ఫారమ్స్ నిర్మాణం చేస్తున్నాము. ప్రయివేటు వారిని కూడా వీటని నిర్మాణం చేస్తే ఎంతరేజీ

2-30 p.m.

చేస్తున్నాము, ఈరకంగా అన్ని రంగాలలోను సమగ్రమైన కార్యక్రమాలు తీసుకుని వారి జీవితాలను మెరుగుపరిచే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. టాంక్స్ పంచాయతీలను హోండోవర్ చేయడం లేదనేమాట కూడా చెప్పార. ఈ విషయంలో సగిన చర్య తీసుకుంటామని చెబుతున్నాను. బాలయ్యగారు కోట్ల స్టోరేజీ సౌకర్యం ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పారు. ఈ విషయమై చర్య తీసుకుంటున్నాము. వారికి ఇతోధికమైన గౌరవాలు కలిగించే ప్రయత్నాలు అన్ని రంగాలలో జరుగుతున్నాయి. చేపలు పడుతుంటే మరణించిన వారికి కొంత పరిహారం ఇచ్చే ఉద్దేశంతో జీవవలసే సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు నుంచి ఒక ి.వో ఇవ్వడం జరిగింది. చేపలు పడుతూ వనిపోయిన సందర్భంలో రెండు వేల రూపాయలు, వర్షం నెంట్లుగా డిజేబుల్లు ఐన సందర్భంలో రూ. 500 లు ఇవ్వాలని చెప్పడం జరిగింది. వారి స్థితిగతులను మెరుగుపరచి విశేషమైన దగ్గర నంపా దించే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను. నిధుల కొరత భర్తీ చేయవలసి ఉంది, మాకు నిధులు చాలినంత లేవని ఒక ప్రక్క చెబుతుంటే ఇందులో రూ. 100 లు తగ్గించండి అని కట్ మోషన్స్ ఇచ్చినారు. అడ్డం, ఇక్కడ. కట్ మోషన్స్ లో కూడా కొంత విషయాలు ఇంకేమీ లేవు, మచిలీపట్నం హార్బరు కావాలని చెప్పారు. ఆ విషయంలో ఇదివరకే ఇన్వెస్టిగేషనుకు ఉండగ్ల ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది. అక్కడ ఫార్మరు నిర్మాణానికి అవకాశం ఉంది. సభ ముందున్న కట్ మోషన్స్ ఉపసంహరించుకుని డిమాండును పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

2-40 p.m.

(శ్రీ బి. బాలయ్య (ఎల్లారెడ్డి) :— ఫిషరీస్ కు ఇచ్చిన రిజర్వేషనులకగ్ల మంగా పాటించబడడం లేదు. దానిని గరించి చెప్పాను. ఫిషరీస్ కు ఇచ్చిన రుణాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి? మిడిల్స్ చాలా సప్లై కలిగిస్తున్నారు.

పంచాయతీ రాజ్ కు కొన్ని చెరువులు బదిలీ చేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో చెప్పారు. పంచాయతీ రాజ్ కి బదిలీ చేసిన తరువాత గ్రామాలలో పున్న సర్వేయింగ్ లు ప్రత్యేకమయిన శ్రద్ధ తీసుకొంటే బాగుంటుంది. అట్లా జరగడము లేదు. అయినంత వరకు ఎక్కువ చెరువులు ఫిషరీస్ డిపార్టుమెంటు కింద ఉంటే బాగుంటుంది. అదికూడ ఏర్పాటు చేయాలి. లోన్స్, రిజర్వేషన్స్ విషయం చెప్పాలి.

(శ్రీ ఎ. వీరప్ప :— రిజర్వేషన్ పిషరీస్ డిపార్టుమెంటులో వారికిగాను 10 శాతము కేటాయించాలని వారి కోరిక. దీనిలో చిన్న చిక్కు వుంది. బ్యాంక్ వర్డ్ క్లాసెస్ వారికి యిచ్చిన చెల్లించుకొనే, వీరికి వచ్చిన రొకేషన్ ప్రకారము ఫాలో అయితే రెండూ క్లాస్ అవుతాయి అనే ఉద్దేశ్యముతో 25 శాతము రిజర్వేషన్ పాటిస్తున్నాము. పరవతి పోకర్లాలు కలుగజేయడం గురించి అలోచిస్తున్నాము. శ్రీ బాపిరాజుగారు మాట్లాడుతూ సాధారణమును తగ్గించి పిషరీస్ డిపార్టుమెంటుకు సేవ చేయాలని కోరారు. వారు ఈ ఉద్దేశ్యముతో కోరారో, వా భారమును తగ్గించాలనే ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. వారు ఈ భాగమును

స్వీకరిస్తారేమో తెలియదు. కొల్లేరు గురించి చెప్పారు. అక్కడ జరుగుతున్న అభివృద్ధి గురించి వారికి బాగా తెలుసు. 75 చెరువులను శ్రవస్వాము. కోటి 25 లక్షల వరకు ఖర్చు పెట్టడము జరిగింది. రోడ్స్ విషయములో పథకమును తయారు చేయడము జరిగింది అన్ని సౌకర్యాలు వారికి కలుగుతాయి. ప్రత్యేకముగా కొల్లేరు ప్రాంతమును డెవలప్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో వున్నాము. మారాక కోసము ఎదురు చూస్తున్నామన్నారు నేను సివిల్ సప్లయాల మంత్రిగా వున్నప్పుడు వారి అభివృద్ధి తీసుకొన్నాము మరల, మరిల వస్తాము. ఒక నెలలోనే అన్ని పాఠశాలకు రాలేము కదా.

శ్రీ యస్. ఆశ్వార్థ దాస్.— మత్స్య పరిశ్రమ మన రాష్ట్రములో కా అభివృద్ధి గొందాది. సెంట్రల్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫిషరీస్ ఫర్ టెక్నికల్ ట్రైనింగ్ విశాఖపట్టణములో పెట్టాలని 2 సంవత్సరాల క్రితము నిర్ణయము జరిగింది. దానికి పోస్ట్ ట్రస్ట్ ఏకా మెడేషన్ రిజిస్ట్రేషన్ చేశారు. ఒకటిన్నర సంవత్సరాల నుంచి వేస్ట్ గా వుండి స్థల నిర్ణయమైనది. ప్రధాన మంత్రిగారికి నేను వ్రాశాను. ముఖ్యమంత్రిగారు వ్రాసా కేంద్ర ప్రభుత్వములో అది పైకి రావడములేదు. దాన్ని గురించి మన ప్రభుత్వము ఏమి చేస్తున్నది? మత్స్య కార్మికులు చాల బీదవారు. అక్కిన వెనుకబడిన వర్గాలు తీసుకొన్నంత సదుపాయాలు వీరు తీసుకొనే అవకాశము లేకపోవడం వుంది. ఇంకొకముందు ఇంజనీమీద 50 శాతము, హెల్థర్ మీద 12 శాతము నల్లిడి యిచ్చేవారు. వాకి దానివల్ల కొంత లాభం వుండేది. చాలమంది పడవలు తీసుకొనే వారు. ఇప్పుడు మరల నల్లిడిని రీ ఇంట్రడ్యూస్ చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:— వారు చెప్పిన 2 పాయింట్లు చాల ప్రధానమైనవి. ముందు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు విశాఖలో ట్రైనింగ్ సెంటర్ పెడతామని ఏర్పాట్లు చూడాలని ఆదేశించడము జరిగింది. ఆ ప్రకారము బిల్డింగ్ ఏర్పాటు చేయడము జరిగింది. ఎందుకోగాని అక్కడ కాకుండా ఎక్కడైనా పెట్టాలనే ఆలోచనతో వున్నారేమో ఎంత చెప్పినప్పటికీ అక్కడ ఏర్పాట్లు చేయడము లేదు. 2, 3 సార్లు దీనిపై వ్రాయడము జరిగింది. నేను వచ్చిన తరువాత ఢిల్లీలోని వారికి చెప్పడం జరిగింది. ఆలోచిస్తాము. అప్పుక, చేస్తామని చెబుతున్నారు. రాష్ట్ర బీరేట్రనింగ్ ప్రమాణ స్వీకారము చేసి వారి యామ్ గర్గరకు వస్తున్నప్పుడు నేను యిచ్చిన యీ రివల్యూషన్ మొదటిది అయివుంటుందనుటాను, ఈ సెంటర్ కి ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పాను. అందువల్ల తగిన చర్య తీసుకొంటాను అని మనవి చేస్తున్నాను. నల్లిడి విషయము నల్లిడి స్కీము వుంటే ఎక్కువ మందికి పడవలను పట్టు చేయలేమనే ఉద్దేశ్యముతో వారు 15 శాతము షూర్టిన్ మనీ పెట్టకొంటే 85 శాతము బ్యాంక్ యిస్తుందని ఏర్పాటు చేయడము జరిగింది. అందువల్ల నల్లిడి పద్ధతిన తీసుకొన్నదానికి అవకాశమున్నట్లు.

శ్రీ బి. రామారావు:— వివరీస్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ 5, 6 కోట్లు పెట్టి బ్రూకర్స్ కొనే ఏర్పాటు చేస్తున్నారా? అలాంటి ఆలోచన చేస్తే

ఆ కార్పొరేషన్ కి ఏమైనా మేలు వుంటుందా ? ఏ రకమైన పద్ధతిలో ఆలోచన చేశారు ? ట్రాన్స్ ఫోర్ సే ఆలోచన చేయకపోతే ఆ ఫండ్సుని చెరువుల అభివృద్ధికి, కోల్డ్ స్టోరేజెస్ కి డైవర్ట్ చేస్తే బాగుంటుంది. ఆ రకమైన ఆలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:— గౌరవ సభ్యులు చెప్పినది ముఖ్యమైనది. డిప్ సిఫిపింగ్ చేసి ఎక్స్ పోర్ట్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యము ప్రభుత్వానికి వుంది. డిప్ సిఫిపింగ్ కి ట్రాన్స్ ఫోర్ సే కావాలని కార్పొరేషన్ నిర్ణయం తీసుకొని ఒక రిజల్యూషన్ చేసి నట్లుగా మాకు తెలుసు. ఆ పరిస్థితులలో ఎంతవరకు వచ్చినదో తెలియదు.

శ్రీ పి. శేషావతారం:— అధ్యక్షా, సన్నకారు రైతుల, సమగ్ర గ్రామీణాభివృద్ధికి, అనాచ్ఛి పీడిత ప్రాంతాల అభివృద్ధి పథకముక్రింద యిచ్చిన పద్దతును సభ సభ్యులముగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను. దీనిపైన ఏ ఒక్కరూ కట్ మోషన్ పెట్టనందుకు ఆ దరిని మనసారా అభినందిస్తున్నాను గ్రామసమితిలో 79 మంది వ్యవసాయదారులుంటే 61 మంది సన్నకారు రైతులు వున్నారు. వారి గురించి మాట్లాడినవారు ఇక్కడ 4, 5 మంది వున్నారు కొంత అభిమానముతో వారి సమస్యల గురించి కొంచెము, కొంచెము నృప్తించి వడలిపెట్టారు. కొందరు ఫలహాలను యిచ్చారు మరికొందరు కొంచెము ఆగ్రహాన్ని వెల్లడించారు. సలహాలు యిచ్చినవారికి అభినందనలు. సన్నకారు రైతుల అభివృద్ధికి సమితి యివ్వబడినది కాని బ్యాంకులు సరియైన సహకారము చేయలేదు. కాంక్షన్ చేసిన కాగితాలు అట్లాగే వున్నాయని శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. మా ఏజెన్సీ తరపున వచ్చిన కాగితాలో, బి.సి.యస్.సి, ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ తరపున వచ్చిన కాగితాలో నాకు తెలియదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:— మార్జిన్ మనీ.

శ్రీ పి. శేషావతారం:— మా సంస్థ తరపున వచ్చినదికాదు. అట్లాంటిది వుంటే మేము బాధ్యత వహించడానికి అవకాశం వుంటుంది. సన్నకారు అభివృద్ధి సంస్థలద్వారా వచ్చినది కాదని తేలిపోయిన తరువాత వారు ప్రశ్నించే అవకాశం లేదు. వారు క్లారిఫికేషన్ యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. మార్జిన్ మనీ మా దగ్గర వుండదు. బి.సి. యస్.సి. ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ దగ్గర వున్న వ్యవహారము, దానిని తీసుకువచ్చి మాకు అండ్ గట్టవద్దు. దానికి ఏజెన్సీ చేరు. మాకు సంబంధం లేదు, అక్కడ బి.డి.ఓ. కాంక్షన్ కోసము పంపిస్తారు. బ్యాంక్ తో సంబంధించారు. బ్యాంకు పరిశీలన చేసేటప్పుడు బ్యాంకు తృప్తి పడేవరకు వారికి యిబ్బంది వస్తుంది. వారిచ్చిన కాగితాలను ఆనర్ చేయాలని లేదు. వారు, వీరు కలిసి ఆలోచిస్తే ఫలప్రసాదమువుతుంది. మొత్తం రాష్ట్రమంతా జరిగింది. మా సంస్థకు సంబంధించిన విషయం కాదు మాకు సంబంధించినంతవరకు ప్రతి పైసా సవ్యముగా వినియోగించబడుతుందని సమ్మతముగా చెప్పవచ్చు. ఆ విధంగా యిప్పటికి మొన్న డిశంబరు నాటికి లెక్కల ప్రకారం రి లక్షల 80 వేల కుటుంబాలకు యీ ఏజెన్సీలద్వారా సన్నకారు రైతుల కుటుంబాలకు వ్యవసాయ

కూలీలకు సహాయం చేసిన వారం అయ్యాము. వారిని కొంత అభివృద్ధి పరచి వారి జీవితాన్ని మెరుగుపరచడానికి కారణం అయ్యామని చెప్పడానికి గర్వపడుతున్నాను. రుణ సౌకర్యాలు 120 కోట్లు కల్పించాం. కేవలం సన్నకారు వ్యవసాయ కూలీలకు అందుబాటు చేశాము. సుమారు 40 కోట్ల పరకు మా ఏజన్సీల ద్వారా సబ్సిడీ కూడ గ్రాంటు చేయడం జరిగిందని సభాపాఠశాల తెలియజేస్తున్నాను. పోతే మల్లాడిస్వామిగారు ఎస్. ఎఫ్. డి. ఎ. ను కేవలం బాకులకు వర్తింప జేస్తున్నారు, మునిసిపాలిటీలకు వర్తింప జేయడం లేదు; గ్రామాలకు సంబంధించిన పోగ్రాం అయిపోయింది మునిసిపాలిటీలకు వర్తించడం లేదు అన్నారు. ముఖ్యంగా మత్స్యపరిశ్రమ గురించి చెప్పారు. నిజమే. ప్రతం నెల ఫిబ్రవరి 7, 8 తేదీలలో రీజనల్ కాన్ఫరెన్సు జరిగినప్పుడు మన ప్రభుత్వం తరపున అక్కడికి వెళ్ళి యీ విషయాన్ని చెప్పి మైనరు యిరిగేషను స్కీము జిల్లా అంతటికి వర్తింప జేసి ట్లుగా దీనిని మత్స్యపరిశ్రమ కంటటికి వర్తించుమని గట్టిగా వాదించి చెప్పాము. వారు యింప్రోవ్ అయ్యారనే వుద్దేశముతో వున్నాము. వారు కోరిన కోరిక న్యాయం. దానికోరకే ప్రభుత్వం పోరాడుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఆఖరు మాట. బి. టి. ఎల్. ఎస్. చౌదరిగారు -చేముడు అనంతపురం జిల్లాకు కొంత వర్షం అనుగ్రహిస్తే-డి. పి. ఎ. పి. మీద ఆగ్రహం పెట్టుకున్నారు. వారి ఆగ్రహానికి కారణం కన్పించడం లేదు. వారు ఆ సమావేశాలలో పాల్గొని ఉన్నట్లయితే ఆ వివరాలు తెలిసి వుండేది. వివరాలు యిప్పుడు చెబితే సభ్యుల ఆగ్రహానికి గురి అవుతాను వివరాలు చెప్పకపోతే వారి ఆగ్రహానికి గురి అవుతాను.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకర్ :—వారికి వ్రాసి పంపించండి.

శ్రీ పి. శేషావతారం :—డి. పి. ఎ. పి క్రింద 10 కోట్లు వుంటే ఒక కోటి 90 లక్షలు మైనరు యిరిగేషను క్రింద ఖర్చు పెట్టామనేది మురిచిపోకూడదు, జూన్ నెలవరకు ఒక కోటి 90 లక్షలు ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుంది. భూసాధన పరిరక్షణ, చెట్లు పెంచే విషయం, పచ్చికబయళ్ళు, అటవీ పార్కముల్లో కార్మికమాలుగా శిశుకోబడినవి. ఆ లెక్కలు అన్ని వివరంగా వ్రాయగలము. వారు కన్వీన్స్ అవుతారని ఆశిస్తున్నాను. ఇక శాసనసభ సమావేశాలు అవుతున్నప్పుడు అక్కడ మీటింగులు జరపడం న్యాయం కాదని చెప్పారు. శాసనసభ్యులు అందులో సభ్యులు కారు. కేవలం ప్రత్యేక ఆహ్వానితులు. అయివున్నారు. రెండు నెలలకు తప్పనిసరిగా ఒక సమావేశం జరపాలనే నిబంధన వుంది అది జరగకుంటే కష్టం. వారు జరపడం సబబైన విషయం. సాధ్యమైనంతవరకు శాసనసభ్యులు పాల్గొనే అవకాశం కల్పించే అవసరం వుండునేమో కూడ భావిస్తున్నాను. అయితే దానిగురించి వారు ప్రత్యేకంగా నిష్పూరపడవలసిన అవసరం లేదని మరచి చెప్తున్నాను.

శ్రీ బి. టి. ఎల్. ఎస్. చౌదరి :—మంత్రవర్యులు చెబుతూ నేను ఏదో దురాగ్రహముతో వున్నామని వారంతా సకలమంగా చేస్తున్నారని చెప్పారు.

పది కోట్లు ఖర్చు చెడితే ఒక కోటి 80 లక్షలు యిరిగేవను క్రింద నీటిని వెలిదీసే దాని క్రింద ఖర్చు చెట్టారు, అంటే మిగతాది అంతా వృధాయేగదా.

శ్రీ వి శేషావతారం :—నేను అగ్రహం అన్నాను. దురాగ్రహం అనలేదు. ఆగ్రహానికి దురాగ్రహానికి చాలా తేడా వుంది గౌరవనీయులు గ్రహింతురుగాక. మరొక విషయము, అసలు కథ ఏమంటే ఏమాత్రం తేమ వున్నా, చినుకు పడినా ఆ భూమి యింకింపజేసుకునే శక్తి కలగజేయడం. తదగ్రహాన్ని ఎకోలాజికల్ ఛేంజ్ కావాలి, ఆ మార్పు తీసుకురావడం నిక ప్రయత్నం చేయడమంతా మైనరు యిరిగేవను ఒక ఐటమ్, భూసార సంరక్షణ క్రింద : డి పి ఏ పి క్రింద లెక్క ప్రకారం చెప్పాలంటే 2 లక్షల 8 వేల 184 పాక్షార్ల లో యీ కార్యక్రమము చేశారు, అది ఎకోలాజికల్ ఛేంజ్ తీసుకురావడం నిక కారణభూతం అవుతుంది.

శ్రీ బి. టి. ఎల్. ఎస్. చౌదరి :—మూడు సవత్సరాల నుండి ఎంత చేశారు? ఎంత వర్షపాతం పెరిగింది?

శ్రీ వి. శేషావతారం :—రెండవది. వ్యవసాయం నీటిపారుదల క్రింద సుమారు 1 లక్ష 90 వేల 800 పాక్షార్లు మెట్ట క్రింద 4 లక్షల 87 వేల 247 పాక్షార్లు నీటిపారుదల సాంఘ్యం తీసుకువచ్చినది 19 వేల 282 పాక్షార్లు. భూగర్భ జల సంబంధ అభివృద్ధి తీసుకువచ్చింది 11 వేల 70 పాక్షార్లు.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకర్ :—అవి అన్ని వాస్తవపూర్వకంగా పరిమించండి.

Sri S. Jaipal Reddy:—We are sitting very late in the afternoon. దానివల్ల ఏమి అవుతుందంటే, వారి నిష్ణయ వినలేకపోతున్నాము, అవగాహన కావడం లేదు, తిరిగి మాకు ప్రశ్నలు వేసే ఓపిక లేకుండా పోతున్నది, కనుక యివ్వటమండి 1-30 కి we must adjourn.

శ్రీ ఎస్. ఆర్వార్ దాసు :—అధ్యక్షా, మాకు ఓపిక వుంది, 1977 లో విశాఖపట్నముకు 10 బోట్లు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు అసిస్టెన్స్ తో యిచ్చారు-50 వరిసంతు సబ్సిడీ ఇస్తామంటే మా మాట విని కలక్టరుగారి మాట విని యిచ్చారు, ఇంతవరకు ఎలాబో మెంటు రాలేదు. అవి కలక్టరుగారు యివ్వలేకపోతున్నా మంటున్నారు. ఫిషరీ మెన్ యంటరెస్ట్ పే చేయలేకపోతున్నారు. అది ఓల్డ్ స్కిం గాబట్టి వెంటనే సబ్సిడీ పంపిస్తారా?

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకర్ :—రైటింగులో వారికి జవాబు యివ్వండి.

Voting of Demands for Grants.

Mr. Deputy Speaker:—The Question is:

To reduce the allotment of Rs. 22,13,71,800 for Co operation
by Rs. 100.

నర్సాపూర్ సహకార వ్యవసాయ అభివృద్ధి బ్యాంకులో 518 అర్జీలు
అంటే పరపతి నుండి ఎస్. ఎఫ్. డి. ఎ. పొందిన తర్వాత వచ్చినప్పటికీనీ ఇంత
వరకు అపరిష్కృతంగా వుంచినందుకు నిరసనగాను.

To reduce the allotment of Rs.22,13,71,800/- for Co-operation
by Rs. 100.

మెదకు జిల్లా నర్సాపూర్ లో సికింద్రాపూర్ విశాల పరపతి సంఘ మాజీ
అధ్యక్షుడు శ్రీ మాణిక్యరెడ్డి చారు లక్షలాది డబ్బులు ఇతరుల పేరిట అక్ర
మముగా తీసుకొని బకాయిలు పెట్టిన సంపూర్ణ విచారణ చేయకుండా పక్షపాతము
వహించి విచారణ చేయని అధికారిపైన చర్యలు తీసుకొనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 22,13,71,800/- for Co-operation
by Rs. 100.

మెదకు తాలూకా నర్సాపూర్ లో గ్రామం మహమ్మదు నగరము విశాల
పరపతి సంఘములలో జరిగిన అవహరణ గురించి విచారణ జరపటం లేదు.
ఇంతవరకు పోనై టీ కార్య నిర్వాహక వర్గం నుండి తొలగనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 22,13,71,800 for Co-operation
by Rs. 100.

మెదక్ తాలూకా నర్సాపూర్ గోమారము విశాల పరపతి సంఘము
మాజీ అధ్యక్షులు కాజేసిన 2 లక్షల రూపాయలు ఇంతవరకు రాబట్టడానికి పూను
కొనలేదు. మరియు ఇంతవరకు అరెస్టు చేసి కేసును నమోదు చెయ్యనందుకు
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 22,13,71,800 for Co-operation
by Rs. 100.

మెదక్ జిల్లా నర్సాపూర్ తాలూకా సహకార వ్యవసాయ అభివృద్ధి
బ్యాంకులో ఏ గ్రామంలోను గతంలో తీసుకున్న పరపతి నగం భాగము చెల్లించక
పోయినట్లు అయితే అదనంగా పరపతి ఇవ్వటానికి వీలు లేదని విధించిన నిషేధము
ఇంతవరకు తొలగించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 22,13,71,800 for Co-operation
by Rs. 100.

తాలూకా నర్సాపూర్ సాగకపల్లి నిరువురము, గ్రామాధుని విశాల
పరపతి సంఘములో తీవ్రమైన అవకతవకలు జరిగి, డబ్బులు అవహరించే దొంగ
లెక్కులు రాశిన మాజీ అధ్యక్షులపైన ఇంతవరకు చర్యలు తీసుకోనందుకు
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 22,13,71,800 for Cooperation
by Rs. 100.

డి. పి. ఎ. పి. క్రింద తదితర కార్యక్రమాల క్రింద నల్లగొండ జిల్లాలో
స్పెషల్ ప్రోగ్రాంలో బావులకు సహాయం చేయవలసినదిగా ఏ.పీ.కే. చేసినా ఈ
నాటికి ఏమీ పోవువరకు భూమి అభివృద్ధి క్యాంపులు వంపకము చేయకుండా
డబ్బులిచ్చిన వారికి మిగులుచూచి విగతావి మూలకు వేసినారు ఈ విధానానికి
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 22,13,71,800 for Co-operation
by Rs. 100.

హుస్సాబాద్ లో సూపర్ బజార్ నెలకొల్పలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 22,13,71,800 for Co-operation
by Rs. 100.

గ్రామాల్లో సహకార రంగములో యిచ్చిన అప్పులను రెండు సంవత్సరముల
పిమ్మట కరువు తరువరి రైతులను కష్టపెట్టి రూచాలను వసూలు
చేస్తున్నందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 96,69,42,000 for Agriculture
by Rs. 100.

వ్యవసాయమునకు భూగర్భ జాలాలను ఉపయోగించుకొనుటకుగాను,
రైతులకు వ్యవసాయమునకు విరివిగా రుచాలను మంజూరుచేయక, అలక్ష్యము
చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 96,69,42,000 for Agriculture
by Rs. 100.

రాష్ట్రములోని వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు గిట్టుబాటు ధరలు నిర్ణయించ
నందున అప్పుల పాలైనారు. ప్రభుత్వం ఈ విషయము పట్టించుకోనందుకు
నిరసనగా,

To reduce the allotment of Rs. 96,69,42,000 for Agriculture
by Rs. 100.

రాష్ట్రములోని వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయాలలో రూపొందించిన క్రొత్త
ప్రయోగములను గ్రామ సీమలకు తరలించనందుకు నిరసనగా ల్యాండ్ స్కీము
అమలు జరుపనందుకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 96,69,42,000 for Agriculture
by Rs. 100.

రాష్ట్రములో వ్యవసాయ దారులుకు సరైన కాలములో విత్తనములు,
ఏరువులు, క్రిమి సంహారక మందులు సరఫరా చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.96,69,42,000 for Agriculture
by Rs. 100.

For not taking effective steps to acquire land in the 'Poolbagh' site for shifting the existing Jaggery market yard which is totally unsuitable and insufficient at Anakapalli, Visakhapatnam District.

To reduce the allotment of Rs. 96,69,42,000 for Agriculture
by Rs. 100.

ప్రభుత్వ భూములు ఇంకా మిగిలినవి ఎంచిన దుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 96,69,42,000 for Agriculture
by Rs. 100.

సీజను పోయినాక విత్తనాలు పంపకం చేయడం. ఎరువులకు అప్పుల పై బలవంతగా విత్తనాలు అంటగట్టడం లాంటి విధానాలకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 96,69,42,000 for Agriculture
by Rs. 100.

సమీపాలలో ఉంటే వ్యవసాయ విస్తారణాధికార్లను రైతులకు వ్యవసాయంలో స్పాట్ పైన సలహాలివ్వకుండా కేవలం ఎరువులు అప్పులు విత్తనాలు వంచే క్లరికల్ జాబ్ చేయించుచున్న ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 96,69,42,000 for Agriculture
by Rs. 100.

రైతులు తాము పండించిన ధాన్యమును డిప్టెస్ సేల్స్ చేసుకునేలాగ పరిస్థితులను కల్పించినందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 99,69,42,000 for Agriculture
by Rs. 100.

వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల ధరలు చిన్న రైతులకు లాభసాటిగా నిర్ణయించ నందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 1,70,00,000/- for Dairy Development by Rs. 100.

ప్రకాశం జిల్లా ఎర్రగొండ పాలెం తాలూకా కేంద్రములో పాల శీతలికరణ కేంద్రము ఇంతవరకు వెలకొల్పినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1,70,00,000 for Dairy Development by Rs. 100.

నర్సాపూర్ తాలూకా వెంటర్ లో కాడివల్లి హతినూర శివంపేట, కేంద్రములో ఇంతవరకు కూలింగ్ సెకటరులు ప్రారంభించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1,70,00,000 for Dairy Development by Rs. 100.

నర్సాపూర్ తాలూకాలో డౌల్టాబాన్ పాల పేకరణ కేంద్రములో ఫసి చేస్తున్న సిబ్బంది రైతుల వద్ద సేకరించిన పాలు విలువ ఫేట్ వివరాలు బుక్ లో తెల్పకుండానే టీటరుకు రూ. 1-20 ఇల్లించుతూ వున్నందున నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1,70.00,000 for Dairy Development by Rs. 100.

ఉప్పత్తి చారుల నుండి కొన్న ధరకు వాడకం దార్లకు అమ్మే ధరకు మ్యూ వత్తావం తగ్గించి ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 6,11,94,000 for Fisheries by Rs. 100.

తాలూకా నర్సాపూర్ లో గ్రామం కాడి ల్లి పంచాయతీపై పెద్ద చెరువును తిగి దిపార్టుమెంట్ శీసుకొన్న పర్యవసానంగా పంచాయతీకి చే అనుండి రాబడే ఆదాయం రావడంలేదు. ఇట్టి చెరువును తిరిగి పంచాయతీకి అప్పగించ సంధకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 6,11,94,000 for Fisheries by Rs. 100.

గళంలో పంచాయతీలను ఇవ్వబడిన పెద్ద చెరువులు తిరిగి వాపసు శీసుకో వటంలో చేవలపైన వచ్చే ఆదాయం క్కంగిపోయినది. ఈ విధానమువలన పంచాయతీలకు ఆదాయములో తీవ్రమైన నష్టము సంభవించినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 6,11,94,000 for Fisheries by Rs. 100.

అంధ్రప్రాంతంలో 2 వందల ఎకరాలలోపు చెరువులు తెలంగాణా ప్రాంతంలో 100 ఎకరాలలోపు చెరువులు మాత్రమే పంచాయతీలకు ఇచ్చి డిస్పారిటీ చూచే ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 6,11,94,000 for Fisheries by Rs. 100.

For not providing Fishing Harbour at Machilipatnam.

To reduce the allotment of Rs. 15,97,61,000 for Forests by Rs. 100.

తాలూకా నర్సాపూర్ లో అడవులను నిర్దోషిణ్ణంగా నరికి వేయడము అవసరంకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 15,97,61,000 for Forests by Rs. 100.

Annual Financial Statement (Budget)
for 1980-81.
Voting of Demands for Grants.

11th March, 1980. 281

కాంటా నర్సాపూర్ లో అడవులను కాపాడుటానికి అదనంగా
సీబిండిని పెంచనందుకు విరసనగా.

The cut motions were negaied.

Deputy Speaker :—The question is :

“That the Government be granted a sum not exceeding
Rs. 22,13,71,800 under Demand No. XXXIII—Co-operation.”

“That the Government granted a sum not exceeding
Rs. 15,96,61,000 under Demand No. XXXIX—Forests.”

“That the Government be granted a sum not exceeding
Rs. 10,85,89,000 under Demand No. XXXVI—Animal Husbanday.

“That the Government be granted a sum not exceeding.
Rs. 1,70,00,000 under Demand No. XXXVII—Dairy Development.

“That the Government be granted a sum exceeding
Rs. 6,11,94,000 under Demand No. XXXVIII—Fisheries.”

That the Government be granted a sum not exceeding*,
Rs. 96,64,42,000 under Demand No. XXXIV—Agriculture.”

The motions were adopted and the Damands passed.

9 p.m. Deputy Speaker :—The House now stands adjourned to meet
again tomorrow at 8-30 a.m.

(The House then adjourned to meet again at 8-30 a.m. on
Wednesday the 12th March, 1980.)

